

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 1

2014 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI İLE 2012 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TASARISI PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)
BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)
SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)
KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----O-----

13.11.2013

İ Ç İ N D E K İ L E R

BİLİM SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
Türk Standartları Enstitüsü
Türk Patent Enstitüsü
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
Türkiye Bilimler Akademisi

KALKINMA BAKANLIĞI
Türkiye İstatistik Kurumu
GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

S Ö Z A L A N L A R

BİRİNCİ OTURUM.....	4
BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli).....	4
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	8
AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul).....	9
MEHMET GÜNAL (Antalya)	10
ADİL ZOZANI (Hakkâri)	13
ERDAL AKSÜNGER (İzmir)	14
MÜSLİM SARI (İstanbul)	15
ERKAN AKÇAY (Manisa)	17
HASAN ÖREN (Manisa).....	19

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 2

RECAİ BERBER (Manisa).....	20
AYTUĞ ATICI (Mersin).....	22
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	23
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	24
HALİDE İNCEKARA (İstanbul).....	26
İZZET ÇETİN (Ankara).....	27
İLKNUR DENİZLİ (İzmir).....	28
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	30
VAHAP SEÇER (Mersin).....	32
İKİNCİ OTURUM	34
MUSA ÇAM (İzmir).....	34
KAZIM KURT (Eskişehir)	37
RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir).....	38
KADİR GÖKMEN ÖĞÜT (İstanbul).....	40
SORULAR VE CEVAPLAR	41
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul)	41
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	41
HALİDE İNCEKARA (İstanbul).....	42
KAZIM KURT (Eskişehir)	42
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	42
RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir).....	42
ADİL ZOZANİ (Hakkâri)	43
MÜSLİM SARI (İstanbul).....	43
MUSA ÇAM (İzmir).....	43
HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa).....	43
KADİR GÖKMEN ÖĞÜT (İstanbul).....	43
SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER.....	44
MÜSLİM SARI (İstanbul).....	44
SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER.....	44
SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ NEJDER ATICI	45
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	45
SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER.....	45
MÜSLİM SARI (İstanbul).....	46
SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER.....	46
ADİL ZOZANİ (Hakkâri)	46
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul)	46
BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli).....	46
PROGRAMLAR	51
ÜÇÜNCÜ OTURUM	52
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul)	52
ADİL ZOZANİ (Hakkâri)	53
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	53
AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul).....	53
MÜSLİM SARI (İstanbul).....	54
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	54
FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane)	54
KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl)	55
ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep)	55
RECAİ BERBER (Manisa).....	56
KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl)	56

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 3

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul).....	65
MEHMET GÜNAL (Antalya)	67
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	69
HALİDE İNCEKARA (İstanbul).....	71
SÜMER ORAL (Manisa).....	72
MUSA ÇAM (İzmir).....	74
ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana)	76
DÖRDÜNCÜ OTURUM.....	78
KAZIM KURT (Eskişehir)	78
ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa)	80
ADİL ZOZANİ (Hakkâri)	81
MEHMET VOLKAN CANALIOĞLU (Trabzon)	83
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	84
VAHAP SEÇER (Mersin).....	86
CAHİT BAĞCI (Çorum)	88
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	90
MUSTAFA BALOĞLU (Konya).....	92
İZZET ÇETİN (Ankara).....	94
MUSTAFA ŞAHİN (Malatya)	97
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	99
MÜSLİM SARI (İstanbul).....	100
RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir).....	103
RECAİ BÉRBER (Manisa).....	106
SORULAR VE CEVAPLAR	108
MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli).....	108
ADİL ZOZANİ (Hakkâri)	108
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	109
RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir).....	109
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	110
MÜSLİM SARI (İstanbul).....	110
HALİDE İNCEKARA (İstanbul).....	110
İLKNUR DENİZLİ (İzmir)	110
SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ İBRAHİM UZUNÖZ	111
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	111
SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ İBRAHİM UZUNÖZ	111
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	111
KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl)	111
PROGRAMLAR	117
Kapanma Saati: 01.00	117

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 4

13 Kasım 2013 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.16

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----0-----

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın, yazılı ve görsel basınımızın çok değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 10'uncu Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, KOSGEB, Türk Standardları Enstitüsü, Türk Patent Enstitüsü, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile Türkiye Bilimler Akademisi bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları bulunmaktadır.

Şimdi, sunumunu yapmak üzere Sayın Bakana söz vermek istiyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

Süreniz otuz dakika.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANİ NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Sayın Başkan, Plan Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri; bugün Bakanlığımız ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarımızın 2013 yılı faaliyetleriyle 2014 yılı bütçesini görüşmek üzere huzurlarınızdayız. Bu vesileyle hepinizi Bakanlığımız adına, arkadaşlarım ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

Hükümet olduğumuzdan bugüne, beş gün sonra on bir yıl geçmiş olacak, on bir başarılı yılı geride bırakmış olacağız ve bu on bir yıl içerisinde gerçekten Türkiye'nin çehresi, ufku, vizyonu önemli oranda değişti. Bunu değiştiren önemli icraatları hep birlikte gerçekleştirdik. Bu on bir yıl içinde kazandığımız en büyük değer ve korumamız gereken en büyük değer, şüphesiz, bu ülkenin artık ekonomide, siyasette güven ve istikrara kavuşmuş olmasıdır.

Özellikle ekonomide oluşan güven ortamı, Türkiye'nin dünyada bugün etkileri hâlen devam etmekte olan küresel ekonomik krize karşı en iyi direnç gösteren, krizi fırsata dönüştüren ülkelerden birisi olmasını sağlamıştır. Türkiye ekonomisi artık dünyada ters rüzgârlar estiği hâlde kendi yolunu bulan, rotasını koruyan bir kimlik kazanabilmiştir. Reel sektörümüz ve özellikle sanayicilerimiz güven ve istikrar ortamından aldığı güçle ülkemizin millî gelirini, ihracatını, istihdamını artırmaya devam etmektedir.

Ekim ayında Orta Vadeli Program'da yaptığımız son revizyonda 2013 yılı için yüzde 3,6 oranında bir büyüme öngördük. Şimdiye kadar elde etmiş olduğumuz veriler bu büyüme rakamını çok rahat bir şekilde yakalayacağımızı bize göstermektedir. Dünyanın ve özellikle en büyük ihracat pazarımız olan Avrupa ülkelerinin durumunu düşündüğümüz zaman, biz yine de bulunduğumuz coğrafyanın en hızlı büyüyen ülkelerinden birisi olmaya devam edeceğiz.

Şuraya dikkatinizi çekmek istiyorum: Ekonomik gelişmeler son birkaç yılda Avrupa ülkelerinin önemli bir kısmında çok ciddi değişimlere yol açtı. Bu değişimlerin önemli bir bölümü de siyasi değişimler. Birçok Avrupa ülkesinde hükümetler değişti. İşsizlik oranının tarihî seviyelerde olduğu Avrupa'da, İspanya ve İtalya gibi önemli ülkeler dahi yedi çeyrektir resesyondan çıkamadılar. İşte bugün Türkiye'nin büyüme iradesini istikrarlı bir şekilde korumasını bu gelişmeler eşliğinde değerlendirdiğimiz zaman Türkiye'deki başarının, başarı hikâyesinin daha doğru anlaşılacağını düşünüyorum.

Tabii ki yüzde 8'lik, 9'luk büyümeleri gerçekleştirdiğimiz dönemlerle kıyasladığımızda yüzde 4'lük büyümeler bizi tatmin etmiyor olabilir ama etrafımızdaki gelişmelerle birlikte Türkiye'nin bu başarıları değerlendirildiğinde çok daha anlamlı olmaktadır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Türkiye her ne kadar bu on bir yılda önemli bir aşama kaydetmiş olsa dahi henüz ülkemize ve milletimize yakışan bir seviyeye ulaştığımızı söylemiyoruz.

On bir yılda ekonomide, demokraside, hayatın birçok alanında düşük standartlara sahip bir ülke konumundan orta standartlara sahip bir ülke konumuna yükseldik.

Millet olarak, bu trendi korumalı ve hukuk standartlarında, sosyal hayatta, millî gelirden, insan hak ve özgürlüklerinde, bilim ve teknolojiye, hayatın her alanında gelişmiş ülke standartlarını yakalama yolundaki mücadelemizi sürdürmeliyiz. “Rehavet”, “mola vermek”, “bir teneffüse çıkmak”, “ağırdan almak”, “ara vermek” gibi kavramlara aşırı bir şekilde meyletme lüksümüz yoktur. Bu açıdan, sinir uçlarımıza dokunan ve bütün toplumun motivasyonunu diri tutan 2023 vizyonu büyük önem kazanmaktadır.

Ülkemizin 2023 hedeflerine ulaşması açısından en önemli alanlardan birisi “bilim ve teknoloji” alanıdır. Zira, bilim ve teknoloji konusunda ilerleyeceğimiz her basamak, bizi diğer alanlarda çok daha yukarıya taşıyacaktır. Bu alanda bir basamak ilerlersek bunun başka alanlara on basamak etkisi olacaktır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 5

Bu ülkenin bundan sonra yürümeye değil, koşmaya; ilerlemeye değil, sıçramaya ihtiyacı vardır. Bunun yolu da alın terinin yanına akıl terini koymak, beyin gücünü devreye sokmak ve AR-GE'nin, yeniliklerin adresi olmak gerekiyor, yolun buradan geçtiğini bilmemiz gerekiyor.

Bizim yerin altında zengin petrol ve doğal kaynaklarımız olmayabilir; ancak bizim bütün zenginliğimiz yerin üstünde ve çok daha kıymetli bir kaynak; insanımızın, özellikle gençlerimizin zekâsına, bilgisine, aklına sahibiz. Bizim en büyük zenginliğimiz bunlardır ve bunu devreye sokmalıyız.

2011 yılında yeni bir yapıya kavuşan Bakanlığımızın faaliyetleri işte bu açıdan büyük önem taşımaktadır. Artık Türkiye'de hem üniversiteye hem de sanayiye bakan, bilgi ve nihai ürün üretimini bir arada değerlendiren bir yapı mevcuttur. Yapıyı bu istikamette evrilen bir yapı olarak görüyoruz.

Bakanlığımız yeni isim ve yapısıyla, Türkiye'nin ve reel sektörün rekabet gücünü nerede araması gerektiğini fazla söze gerek kalmadan ifade etmektedir. Türkiye'nin ucuz enerji, ucuz ham madde, ucuz iş gücü kaynağı bir ülke olmadığı açıktır. Bunlar bizim açımızdan rekabet avantajı sunan alanlar değildir, dolayısıyla bizim rekabeti buralarda aramamız, yanlış bir yerde aramaktır. Biz rekabeti araştırmada, inovasyonda, markalaşmada, tasarımda, teknolojiye aramak mecburiyetindeyiz. Rekabet gücümüzün kaynağını bunlar oluşturmaktadır ve bu alanlara odaklanıyoruz.

Türkiye, hedeflerine, mevcut ürünlerini daha fazla satarak ulaşamaz. 500 milyar dolarlık ihracat hedefimiz var. Mevcut ürünlerimizi daha fazla üretilim, bunları daha fazla satalım diye buna odaklanırsak sadece, biz bu hedefe varamayız. Onun için, mevcut ürünlerin yelpazesini değiştirmek, niteliğini değiştirmek, içine teknoloji ve bilgi katmak mecburiyetindeyiz ki katma değerli ürünler oluşturabilelim. Bunu da teknoloji yoğun ürünlerle, tasarımla ve markalaşmış ürünlerle sağlayabiliriz. İşte bu nedenle, artık bir taraftan daha fazla üretmeye odaklanırken bir taraftan da daha kalitelisini, daha yüksek katma değerli olanını üretmeye odaklanmalıyız.

Son teşvik sisteminde olduğu gibi, yatırımları artırmaktan ziyade, nitelikli yatırımları artıracak hamleleri gerçekleştiriyoruz. KOBİ destek modellerinde olduğu gibi, nitelikli proje üreten KOBİ'leri daha nitelikli desteklerle buluşturuyoruz. Bizim politika hedeflerimiz arasında KOBİ'ler de var, büyük firmalar da var, hatta yeni girişimciler de var, ilk defa işini kuracak olan girişimciler de var.

Biz, destek modellerimizle üniversitedeki akademisyene de üniversitedeki genç mezun arkadaşımıza da hitap ediyoruz çünkü mevcut insan potansiyelimiz bizim en büyük zenginliğimiz; onu devreye sokmamız, onun aklını, bilgisini devreye sokmamız gerekiyor.

Bir yandan, makine ve otomotiv gibi yerleşik sektörleri güçlendirmeye çalışırken, ilaç, uzay, bilişim, elektronik gibi sektörlerle de ivme kazandıracak bir alanda hareket ediyoruz.

Özet olarak, bu ülkenin yenilik ve katma değer üretme potansiyeli taşıyan her şahsını, her kurumunu aktif hâle getirecek, ekonomik ekosistemin içine dâhil edecek mekanizmaları oluşturuyoruz.

Çalışmalarımızla 2023 yılına kadar AR-GE harcamalarının millî gelire oranını önemli oranda artıracacağız. Gerçekten önemli oranda bir artış şimdiye kadar sağlandı. On yıl önce Türkiye millî gelirden AR-GE'ye yüzde yarım kadar pay ayırabiliyordu, 230 milyar dolarlık bir millî geliri vardı ve bunun yüzde yarımı kadar bir pay ayırabiliyordu. Şimdi bu rakam yüzde 1'e yaklaştı ama millî gelirimiz de 800 milyar dolar oldu yaklaşık olarak. Doyasıyla 6-7 katlık bir AR-GE harcaması, artışı, kamu ve özel sektör olarak gerçekleştirilmiş oldu. Bunun bugün itibarıyla üçte 2'sini kamu yapıyor, üçte 1'ini özel sektör yapıyor ama hedefimiz 2023 yılında AR-GE harcamalarının millî gelir içerisindeki payını yüzde 3'lere çekmek. 2023 yılında ise 2 trilyon dolarlık bir millî gelir hedefliyoruz. Yaklaşık 60 milyar dolarlık bir AR-GE harcaması yapmayı, bununsa üçte 2'sini özel sektörün, üçte 1'ini kamunun yapmasını hedefliyoruz. Milletimize şu sözü veriyoruz: Türkiye, cumhuriyetimizin 100'üncü yılında, dünyada önemli bir üretim merkezi, ama bundan daha da önemlisi, önemli bir teknoloji merkezi hâline gelmiş olacaktır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunu Sayın Başbakanımızın başkanlığında senede 2 defa topluyoruz, aralıksız ve aksamadan. Bu toplantıda alınan önemli kararları da birer birer hayata geçiriyoruz. Bilim ve teknoloji alanında, gerçekten de gelecek adına ümitlerimizi artıran, sevindirici gelişmeler yaşıyoruz. Mesela son toplantımızda ana konu enerji sektörüydü ve enerji sektörüyle ilgili çok önemli kararlar aldık.

Türkiye, her geçen gün büyüyen ekonomisine paralel bir şekilde, enerji ihtiyacı da artan ve bu ihtiyacı büyük oranda ithalat yoluyla karşılayan bir ülke. Önümüzdeki on yıl içerisinde, ülkemizde enerji sektöründe 100 milyar doların üzerinde bir yatırım gerçekleşmesi bekleniyor. İşte bu gerçekleşecek yatırımlarda yerli teknolojinin kullanılması ülkemiz açısından büyük önem taşımaktadır. Biz de TÜBİTAK'ı da devreye sokarak ülkemizde bu teknolojileri geliştirmek için çalışmalarımızı yoğun bir şekilde sürdürüyoruz.

Bugüne kadar kamunun ihtiyaçlarını, büyük satın alma gücünü, ilaç sektöründe olduğu gibi fiyatları indirmek amacıyla kullandık -daha ucuza alalım, mademki bu kadar bir gücümüz var- ama şimdi bu yaklaşımın yanına şunu ilave ettik. Bu gücü, ülkemizde ulaştırma, enerji, sağlık, bilgi teknolojileri ve haberleşme gibi kritik sektörlerde, yatırım ve teknoloji transferi amacıyla kullanacağız.

Bu sektörlerde -az önce saydığım sektörlerde- önümüzdeki 10 yıl içerisinde yapılacak toplam yatırımın 600 milyar doları bulacağını düşünürsek, bu adımların önemi daha iyi anlaşılacaktır. Savunma sanayisinde başarıyla

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 6

uyguladığımız ofset uygulamalarını işte bu sektörlerde de yansıtarak, teknoloji kapasitemizi artırmış olacağız. Mesela şu anda Türkiye'de hızlı tren projelerinde, Ankara metrosunda, 3G çalışmalarında, nükleer santral çalışmalarında ofset uygulamaları gerçekleştirilmiş ve bunların genişletilmesine çalışılmaktadır.

Şu soruyu kendimize sormalıyız: Bugün Türkiye'de bu kadar büyük ulaştırma yatırımları gerçekleştirilirken, hızlı tren yatırımları gerçekleştirilirken, bütün bunların -hızlı tren vagonları, rayları, lokomotifleri- üretimi için bu projeleri daha fazla kullanmalıyız ve şimdi bunu yapıyoruz ve bu çerçevede, mesela Devlet Demiryolları, Karabük Üniversitesi, başka üniversiteler, KARDEMİR arasında, KARDEMİR'de uzun ömürlü ray üretimi hızlı tren sistemlerine yönelik, üniversite sahasında bunların test edilmesi ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarının da bu projelere destek sağlaması gibi çalışmalar başlatıldı, iş birlikleri yapıldı. Bu kapsamda, üniversite bünyesinde ilk defa Türkiye'de raylı sistemler mühendisliği açılmaya başlandı. Bu örnekler, Türkiye'de bütün kurumların bir zihniyet devrimi değişimi yaşadığını, artık sorunlara çok farklı bir perspektifle yaklaştığımızı, geleceğin adımlarını şimdiden sağlam bir şekilde attığımızı göstermektedir.

Yine, Bilim Teknoloji Yüksek Kurulu kararları doğrultusunda, Türkiye'nin 81 ilinde öğrencilerimizin bilime olan ilgilerini artırmak açısından çok önemli olan bilim merkezi kurulma çalışmalarımızı başlatmıştık. İnşallah, aralık ayı sonunda Konya'da, şubat ayı içerisinde ise Kocaeli'deki bilim merkezlerinin açılışını gerçekleştirmiş olacağız.

Önümüzdeki birkaç yıl içerisinde bütün büyükşehirlerimizde ve önümüzdeki on yıl içerisinde ise bütün 81 ilimizde bilim merkezleri kurulacaktır.

Üniversite-sanayi iş birliğinin en önemli platformu olarak gördüğümüz teknoparklarda da sevindirici gelişmeler yaşıyoruz. 2002 yılında sadece 2 teknoparkımız varken, bugün 37 tanesi faal olmak üzere, 52 tane teknoparkımız bulunuyor ve bu teknoparklarda 20 binden fazla araştırmacı nitelikli eleman istihdam edilmektedir. Yaklaşık olarak 2.250 firma buralarda araştırma yapmakta ve hatta 1 milyar dolara ulaşan ihracat gerçekleştirmektedirler. Bundan sonra nicelikten çok niteliğe odaklanacağımız için, teknoparklarda ve AR-GE merkezlerinde de performans kriterleri oluşturduk. Yani, önce farkındalık oluşturalım, sayılar artsın, insanlar teknoparklarda yer alsınlar; hocalar, öğrenciler, şirketler teknoparklarda araştırma yapsınlar ama şimdi "Ne yapılıyor? Performans kriterleri oluşturarak ne yapılıyor?" sorusunu daha fazla sormaya başladık ve ilk defa geçen yıl teknoparkları performanslarına göre bir sıralamaya tabi tuttuk.

AR-GE merkezleri için de, büyük şirketlerin AR-GE merkezleri için de performans kriterleri oluşturduk. Yalnız, büyük şirketlerin AR-GE merkezlerinin rekabete aykırı olabileceğini düşünerek kamuoyuyla paylaşmıyoruz, performanslarını kendileriyle paylaşıyoruz. Yani, AR-GE merkezini kurdular ama bu performans kriterlerine göre hangi noktadalar ve onlardan ne bekliyoruz, bunları da kendileriyle paylaşıyoruz.

Buna ilaveten üniversitelerimizi yenilikçilik ve rekabetçilik kültürünü geliştirmek için Yenilikçi ve Girişimci Üniversite Endeksi'ne göre sıralamaya başladık. 2012 yılında ilk defa ölçüm yapmıştık ve bu ölçüme göre bir fotoğraf çektik, fotoğrafı sıraladık ama 2013 sonuçlarını üniversite tercihlerinden önce açıklayacağımızı ifade etmiştik ve üniversite tercihlerinden önce açıkladık. Ne gördük? Özellikle, biz, ilk 50 üniversiteyi sıralıyoruz. 2012 yılında ilk 50'ye giremeyen birçok üniversitenin ilk 50'ye girmek için yarıştığını ve bunlardan bir kısmının ilk 50'ye girdiğini gördük. Üst sıralarda yer alan üniversitelerin kendi arasında daha nitelikli bir yarışa girdiklerini gördük, üst sıralarda da yer değişikliği oldu ama en önemli değişiklikler alt ve orta sıralarda gerçekleşti. Alt ve orta sıralardaki üniversiteler arasında öyle bir girişimcilik ve yenilikçiliğe odaklanma oldu ki geçen sıralamada 45'inci olan, bu sıralamada 30'a yükselebildi. 10 sıra birden, 15 sıra birden yukarıya yükselme fırsatı elde etmiş oldular. Zaten amacımız da buydu. Üniversitelerimizi girişimcilik ve yenilikçilik açısından bir rekabete, bir yarışa sokmaktı. Bazı eleştiriler aldık. Zannedildi ki bu endeks, en iyi eğitim veren üniversite endeksidir. Hayır, biz öyle bir endeks oluşturmadık. Biz sadece girişimciliğini ve yenilikçiliğini ölçen kriterler oluşturduk. "Bu üniversite ne kadar girişimciliğe önem veriyor? Bu üniversite ne kadar yenilikçiliğe önem veriyor?" diye. Bunun için de üniversitenin teknoparkı var mı, teknoparkında şirketler var mı, hocalar şirket kurmuş mu, TÜBİTAK desteklerinden yararlanan projeler vermişler mi, teknogirişim sermayesi desteği alan kişileri var mı? Bunun gibi ölçüler oluşturuldu. Bazı üniversitelerimizin hiç teknoparkı yok ya da yeni kurmaya başlamış, bu endeks içerisinde ilk 50'ye girememiş veya arzu ettiği sıraya gelememiş "Efendim, bizim üniversitemizin imajına biraz zarar verdi." Vermez yani siz de teknoparkınızı kurun, siz de girişimcilik dersleri koyun, sizin de hocalarınız şirket kurmaya başlasınlar, sizin de patent sayınız artsın, lisanslarınız oluşsun, sizin de bu kriterlere göre birtakım adımlar attığınızı görelim, göreceksiniz ki sizin de bu endekse göre üniversite sıralamasında yeriniz artacaktır. Onun için, bu yarış başlatmış olmamız önemli bir aşama oldu. Bu endekse birlikte üniversitelerimiz tatlı bir rekabet içine girdiler ve gerçekten büyük bir kıpırdanma oldu.

Bakanlığımızın yürütmüş olduğu SAN-TEZ, sanayi tezleri, teknogirişim sermayesi desteği gibi programlar ve yine TÜBİTAK programlarıyla birlikte ülkemizde çok önemli teknolojik gelişmelere de imza atılıyor. Bu programlar sayesinde dikey iniş ve kalkış yapabilen insansız hava araçları, kanser teşhis ve tedavisinde kullanılan enzimler, yangın sistemleri için insansız hava araçları, beyin dalgalarını kullanarak insanların duygusal durumlarını tespit eden yazılımlar, Türkiye'nin ilk kızılötesi kamerası, yeni nesil zırhlı araçlar, yerli navigasyon gibi projeler üzerinde çalışılıyor ve ürünler geliştiriliyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 7

Yeryüzünde güçlü olmak için uzayda da güçlü olmak gerektiğini biliyor ve uydu çalışmalarımıza da bu çerçevede hızla devam ediyoruz. RASAT ve GÖKTÜRK 2 uydularını devreye aldığımız gibi, yeni haberleşme uydumuz TÜRKSAT 6A için de destek programı açıldı. Önümüzdeki dönemde uzaya daha yüksek çözünürlüklü yer gözlem uyduları göndereceğiz. Bu kapsamda GÖKTÜRK 3 millî gözlem uydusu ile ilgili çalışmalara da başlamış olduk. Aynı zamanda, artık takım uyduları da devreye alarak bir noktanın görüntüsüne 24 saat aralıksız bir şekilde ulaşabilme imkânı elde etmiş olacağız. Önümüzdeki on yıl, 2023 vizyonu çerçevesinde Türkiye'nin kendi uydu fırlatma sistemlerini de inşa edeceği bir on yıl olacaktır. Gerçekten, uzayda gücü olmayanın yeryüzündeki gücü de sınırlı olmaktadır. Uzayda olanlar niye daha güçlüler diye baktığımızda, olaylara yukarıdan bakma kabiliyeti insana bambaşka bir güç katıyor. Çok ötesini görebiliyorsunuz, çok etrafıca görebiliyorsunuz, iklim değişikliklerini görebiliyorsunuz, bir müddet sonra olabilecek kuraklığı, olabilecek selleri, bunun gıda ürünlerine, bunun gıda fiyatlarına ne etki edeceğini ve politikalarınızı belirleyebiliyorsunuz. Bütün bu bilgiler sizin önünüzü açan, ufkunuzu açan bilgiler. Bilgiye sahip değilseniz, o zaman, doğru politikalar üretmek de ancak edinebildiğiniz bilgiler kadar mümkün olabiliyor. Dolayısıyla, uzay çalışmaları artık Türkiye'nin kendini ispat edebileceği çalışmalar arasına girmiş bulunuyor. Bütün bunlar, hiç şüphesiz, bu ülkenin bütün mensuplarını gururlandırması, sevindirmesi gereken çalışmalardır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; sizlere Bakanlığımızın ve bağlı kuruluşlarımızın diğer çalışmalarından da kısaca söz etmek istiyorum. Uzun bir süredir üzerinde çalışmış olduğumuz Girişimci Bilgi Sistemi'ni tamamladık ve yıl sonuna kadar da, bir buçuk ay içerisinde kamuoyuyla bunun sonuçlarını paylaşacağız. Girişimci Bilgi Sistemi Projesi'yle 7 farklı kurumunun idari kayıtlarındaki işletmelere ait ekonomik faaliyet verilerini ortak standartlar çerçevesinde bir veri tabanında topladık ve bu verileri birbirleriyle konuşur hâle getirerek entegre ettik. Gerçekten, Türkiye'nin bu verileri birbirleriyle konuşamayan verilerdi. Aynı ayrı amaçlarla, aynı ayrı standartlarla oluşturulmuş verilerdi ve bu verilerden bir politika üretmek için bunları konuşurma imkânına sahip değildik. Epey çalıştık üzerinde, değişik yazılımlar gerçekleştirdik. Kurumlarla çok sıkı iş birliği oluşturduk. Standartlara uygun veriler hâline getirdik ve sonuçta bu verileri birbiriyle konuşan politika üretmeye uygun veriler hâline getirmiş olduk, hem devlet için hem girişimciler için.

Girişimci Bilgi Sistemi'yle ülkemizde yerleşik olan en küçük işletmelerden holdinglere kadar bütün girişimlerin ekonomik faaliyet verilerini ölçek olarak KOBİ üstü, orta ölçekli, küçük ve mikro düzeyde olmak üzere sektörler ve il düzeyinde görebiliyoruz. Böylece, girişimci bilgi sisteminden hangi sektörde, ister sanayi ister hizmetler ister tarım sektörü olsun ve hangi bölgede ya da ölçekte işletmelerin kârlılık durumlarını, borçluluk durumlarını, cirolarını, istihdam bilgilerini, üretim bilgilerini, yüzlerce kalem bilgiyi aynı anda dönemsel olarak sorgulayabilme ve bunlardan anlamlı sonuçlar, politikalar üretebilme imkânına sahip olabiliyoruz. Mesela bir örnek vermek istiyorum: 2012 yılı verilerine göre Türkiye'deki yaklaşık 965 bin Girişimci Bilgi Sistemi'ndeki firmanın, KOBİ, orta, küçük, mikro ölçekli ve KOBİ üstü firmanın 3,2 trilyonluk net satış yaptığını görüyoruz. Bu net satışların yüzde 50'sini büyük firmalar yapıyor, yüzde 19'unu orta ölçekliler, yüzde 21'ini küçük ölçekliler, yüzde 10'unu mikro seviyedeki işletmeler gerçekleştiriyor. Toplam 108 milyarlık kâr oluşmuş 2012 yılı içerisinde ama bu 108 milyarlık kârın 63 milyarını büyük ölçekli işletmeler yapmışlar, 21 milyarını orta ölçekli işletmeler, 19 milyarını küçük ölçekliler, 5 milyarını mikro ölçekli işletmeler gerçekleştirmişler. Bunun gibi bunlardan çok ciddi farklı analizler çıkarma imkânına da sahibiz, sadece küçük bir örnek olsun diye bu verileri sizlerle paylaştım. Bu örneklerden de görüleceği gibi Girişimci Bilgi Sistemi, reel sektörle ilgili tüm karar alıcılar ve araştırmacılar için çok önemli bir bilgi kaynağı hâline gelecektir. Ayrıca Girişimci Bilgi Sistemi Projesi kapsamında ülkemizde yerleşik bütün sanayi işletmelerinin sanayi sicilinin kaydının yapılabilmesi için 2013 yılı içerisinde arazide bir sayım başlattık, tek tek sanayi işletmelerini sayıyoruz ve bu sayımın da büyük bölümü tamamlandı, yıl sonuna kadar illerdeki sayım da tamamlanmış olacak. Hatırlarsanız geçen yıl yasama dönemi kapanmadan önceki bir kanunda sanayi siciline kaydolmamış sanayi işletmeleri için bir af getirmiştik çünkü bu sayımla sicile otomatik kaydediyoruz ama sicile otomatik kaydedildiği zaman da onlara ceza kesmemiz gerekiyordu şimdiye kadar kayıt yaptırmadıklarından dolayı. Onlar da kayıt yaptırabilsinler diye ve cezaya uğramasınlar diye bir düzenleme yapmıştık. Parlamentomuzun da sanayi sicilinin oluşması konusunda, ciddi bir envanterin çıkması konusunda çok ciddi bir katkısı oldu, emeği geçen arkadaşlara tekrar teşekkür ediyorum.

Böylece alana inilerek yapılan sayımlar sonucunda idari kayıtlardaki işletmelerin faaliyet durumları yerinde net olarak tespit edilmiş olacaktır. Şu an sanayi stratejimizle birlikte KOBİ stratejimizi, otomotiv sektörü, makine sektörü, demir-çelik sektörü, seramik, kimya, elektrik-elektronik sektörlerimiz için hazırladığımız sektörel strateji belgeleri de uygulamadadır. Çok kısa bir zaman sonra ise ilaç sektörü strateji belgesini de uygulamaya başlayacağız.

KOSGEB aracılığıyla, KOBİ'lere ve esnafımıza yönelik desteklerimizi de devam ettiriyoruz. Özellikle ekonomik ve sosyal sorunların çözümü için en doğru anahtar olarak gördüğümüz girişimcilik konusuna ayrı bir önem veriyoruz. 2010 yılına kadar ülkemizde girişimcilik eğitimlerinden yararlananların sayısı KOSGEB vasıtasıyla toplam 6 bindi yani yirmi yıl boyunca KOSGEB, KOBİ'lere destek vermeye çalışmış, girişimcilik konusuna da eğilmiş ama yirmi yıl boyunca sadece 6 bin insan girişimcilik eğitimi almış. Bu kadar organizasyon yapılmış. Son 3,5 yıl içerisinde 200 bin kişi girişimcilik eğitimlerinden yararlandı ve bu eğitimlerden yararlanarak sertifika alanlar iş planı hazırladılar ve KOSGEB'in girişimcilik desteklerinden yararlanarak birçoğu işini kurdu. Girişimci adaylarına kendi işletmelerini kurarken -iş planları uygun olanlara- 30 bin liraya kadar geri ödemesiz, 70 bin lira geri ödemeli, dört yıl vadeli, iki yılı ödemesiz olmak üzere 100 bin liraya kadar

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 8

destek sağlıyoruz. Bugüne kadar kendi işini son 3,5 yıl içerisinde 10 bin insanımız bu desteklerden yararlanarak kurdu ve bunlara 139 milyon-140 milyon lira destek sağladık.

2014-2016 yıllarını kapsayan Girişimcilik Stratejisi ve Eylem Planı'nı da hazırladık.

Bakanlığımız ve TÜBİTAK aracılığıyla da teknoloji odaklı girişimcilik projelerini desteklemeye devam ediyoruz.

Ülkemizde sanayinin en önemli mekânsal alt yapılarından olan organize sanayi bölgelerine de çok önem veriyoruz. Şu anda Türkiye'de kamu kaynaklarıyla alt yapısı tamamlanan 153 organize sanayi bölgesi var yani 200'den fazla organize sanayimiz var ama bir kısmı kuruluşunu yeni yapmış, alt yapısı kamu kaynaklarıyla tamamlanan 153 organize sanayi bölgesinin 88 tanesinin alt yapısı bu son on yılda tamamlanmıştır. Türkiye'nin 50 yıllık organize sanayi bölgesi birikimi vardır, tecrübesi vardır. 40 yıl boyunca alt yapısı tamamlanan organize sanayi bölgelerinden daha fazlası son 10 yıl içerisinde tamamlandı. Demek ki gerçekten sanayi alt yapısına önem veren, mekânsal planlamalarına önem veren bir dönem yaşamış olduk. Organize sanayi bölgelerinde ve sanayi sitelerinde kullandığımız kredi faizlerini de ciddi manada indirdik.

Yine Türkiye, 2011 ve 2012 yıllarında Avrupa'da en çok marka başvurusu yapılan ülkelerden oldu. Demek ki markalaşma konusunda büyük bir farkındalık oluşmuş. Şimdi, artık bu markalaşmayı ulusal ve ulusal düzeyde çok ciddi manada hayata geçirmek, sadece başvuru noktasından icra noktasına getirmek için yeni çalışmalara ihtiyaç var.

Yeni Sınai Mülkiyet Hakları Kanunu ile üniversitemizi de kurumsal olarak patent sahibi olabilecek bir imkâna kavuşturuyoruz. Daha nitelikli bir sınai mülkiyet üretim yapısına geçilecek, yöresel ürün ve değerlerimizin coğrafi işaret olarak tescil edilmesi daha da kolaylaştırılacak, patent, tasarım ve coğrafi işaret ihlalleriyle daha etkin bir mücadele dönemi de böylece başlamış olacaktır.

Değerli arkadaşlar, standardizasyon, belgelendirme bunlar da ekonominin çok önemli unsurlarıdır. Bugün eğer bir şeyi ölçmeyi bilmiyorsanız, ölçemiyorsanız onun mahiyetinden haberiniz yok demektir. Dolayısıyla Türk Standartları Enstitüsü, bugün 23 farklı ülkede 35 Çözüm Ortaklığı Ofisi ile belgelendirme ve laboratuvar faaliyetlerini sürdürmektedir. Türk Standartları Enstitüsü aralarında Otomotiv Test Merkezi, Yüksek Gerilim Güç Laboratuvarı, Biyogenetik ve Gıda Laboratuvarı, Yangın Laboratuvarı, Yenilenebilir Enerji Laboratuvarı ve kimyasal temizleme istasyonlarının da bulunduğu yeni yatırımlar için 400 milyon Türk lirası kaynak ayırmıştır ve birçok ülkede üçüncü taraf gözetim ve muayene hizmetlerini de vermeye başlamıştır. Türk Standartları Enstitüsü vasıtasıyla da küresel pazarlarda yeni alanlarda yer alma imkânına sahip oluyoruz.

Piyasa gözetim ve denetim çalışmalarımızı da büyük bir titizlik içinde devam ettiriyoruz, bu çalışmalarla hem üreticilerimizi hem de tüketicilerimizi korumuş oluyoruz.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Bakanlığımızın çalışmalarıyla ilgili çok genel bir bilgiyi sizlere bu bütçe vesilesiyle takdim etmiş oldum. Türkiye'nin ekonomik ve sosyal hedeflerine ulaşmasında Bakanlığımızın yapacağı çalışmaların ne kadar önemli rol oynadığını ve rol oynayacağını bu çerçevede izah etmeye çalıştım. Bu nedenle, isminde "bilim, sanayi ve teknoloji" gibi önemli kavramları taşıyan bir Bakanlık olarak, bu kavramlara yakışacak şekilde, kendimizi her açıdan yenilemeye ve geliştirmeye devam ediyoruz.

Bakanlığımızın 2014 yılı bütçesi 2 milyar 789 milyon Türk lirası olarak belirlenmiştir. Bu rakama bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarımızın bütçelerini de ilave ettiğimiz zaman toplam rakam 5,5 milyar Türk lirasını aşmaktadır. Bu bütçe ödeneğinin milletimizin bir emaneti olduğunu unutmayacak, ülkemizin sınırlı kaynaklarını en etkin şekilde kullanarak, bilimi, sanayiye ve teknolojiyi geliştirmeye devam edeceğiz. Biz şunun farkındayız: Kaynaklarımız kıt, ihtiyaçlarımız çok. Dolayısıyla bizim boşa harcayacak bir kuruşumuz bile yok. Attığımız on ikiden vurmak mecburiyetindeyiz, her işimizi isabetli bir şekilde yapmak mecburiyetindeyiz. Madem kaynaklarımız kıt, madem işlerimiz çok, bu kıt kaynaklarla bu kadar çok işi görecektir bir yaklaşımı benimsediğimizi ifade etmek isterim. Bu vesileyle katkılarınızdan dolayı hepinize teşekkür ediyor, 2014 yılı bütçemizin ülkemiz, milletimiz için hayırlı olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanımıza çok teşekkür ediyoruz açıklamalarından dolayı.

Görüşmelere başlayacağız ancak Sayın Kuşoğlu'nun bir söz talebi var, buyurunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, biliyorsunuz burası Plan ve Bütçe Komisyonu olarak teknik bir komisyon, biz de burada bu sene, 2014 senesinin sizin istediğiniz bütçeyi vermek üzere, sizin yapacağınız faaliyetlerle ilgili bütçeyi vermek üzere toplandık 2,7 milyarlık bütçenizi onaylamak üzere. Ayrıca da 2012 ile ilgili yaptığınız harcamaları da denetlemek üzere buradayız ama siz konuşmanızı Sayın Bakanım, on bir yıllık icraatınızı anlatmak üzere, partililere anlatır gibi anlatır bir şekilde yaptınız, hiç teknik değildi, bu Komisyona yakışır bir şekilde değildi, ne harcamalarınızla ilgili bilgi verdiniz, ne de yapacaklarınızla ilgili bilgi verdiniz sadece genel olarak on bir yıllık faaliyetleri partililere anlatır gibi anlattınız. Bu doğru değil, böyle bir usul olmaması gerekir Sayın Başkanım, biz de şimdi siyasi konuşmak zorunda kalacağız.

Sayın Bakanım, bu 2013 bütçesiyle ilgili konuşması bu. Onları daha güzel, daha iyi hazırlamışsınız ama bu sene çok siyasi oldu, bunu özellikle belirtmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 9

BAŞKAN – Tabii, Sayın Bakanımızın tercihi, bizim müdahale etme gibi bir durumumuz söz konusu olamaz ama elbette sorularınız varsa da bunlara Sayın Bakanımız soru-cevap bölümünden sonra detaylı olarak cevap verecektir.

Makro bazda Türkiye'deki gelişmelerden bahsetti aslında son yapılan çalışmalara da değindi.

Sayın Bakanım, bürokrat arkadaşları tanımak isterler, sırasıyla arkadaşlarımız kendilerini tanıtırlarsa...

(Kurum bürokratları kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın Ayaydın, buyurun lütfen.

Süreniz on dakika.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, basınımızın değerli temsilcileri; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2014 yılı bütçesi üzerinde söz almış bulunmaktayım, bu vesileyle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Konuşmama geçmeden önce iki hususu belirtmek istiyorum.

Bir tanesi, görüşüyorum ki Bilim ve Sanayi Bakanlığında kadının adı yok, Bakan Bey'in arkasına bakıyorum bir tek en arka köşeye sıkışmış bir bayan var, erkek ağırlıklı bir Bakanlık demek. Oysa bu Bakanlıkta daha fazla kadının olması da gerekiyordu, ümit ediyorum ki önümüzdeki dönem belki bu sayı artar.

İkinci husus, Plan ve Bütçe Komisyonunda Bakan Bey'in yanında, sağında ve solunda genelde bir müsteşar olur ve eğer varsa kuruluşların başkanları olur. Şimdi, bakıyorum Patent Enstitüsü Başkanı arkada, TSE Başkanı arkada, TÜBİTAK arkada, 4 tane müsteşar yardımcısı önde. Bu bizim Plan ve Bütçe Komisyonunda pek alışkın olmadığımız bir tutumdur, bu konudaki eleştirimi dikkate almanızı rica ediyorum.

Çağımızda bilim ve teknoloji, ekonomik büyümenin, rekabet üstünlüğünün ve sürdürülebilir sosyo-ekonomik kalkınmanın belirleyici unsurlarından biri hâline gelmiştir. Küresel bazda geçerlilik taşıyan bu husus Türkiye açısından aynı zamanda hayatilik de arz etmektedir. Zira Türkiye orta gelir tuzağı gibi büyük bir sorunla karşı karşıyadır. Gelir tuzağı, bir ülkenin belli bir gelir seviyesine ulaştıktan sonra bir sarmal içine girerek uzun bir süre bu seviyede kalmasını, kısır döngüyü aşamayıp bir üst gelir kademesine geçememesini ifade etmektedir. Dünya Bankası verilerine göre, 1960 yılından bu yana 101 ülke arasında orta gelir tuzağından kurtularak yüksek gelir düzeyine geçebilen sadece ve sadece 13 ülke bulunmaktadır.

Türkiye ekonomisi, son yıllarda 10 bin dolar düzeyindeki kişi başına yıllık ortalama gelirini bir türlü 12.275 doların üzerine çıkaramadığı, 20 bin dolara ulaşamadığı için orta gelir tuzağında bir ekonomi görünümündedir. Zira, ülkemizde nüfus kalabalık, doğal kaynaklarımız sınırlı ve sanayimiz modernizasyona kapalı bir yapı arz etmektedir. Böyle bir yapı ile gelir tuzağını aşmak çok zordur. Kapsamlı, köklü ve radikal reformlara ihtiyaç bulunmaktadır. İster "Teknik olarak orta gelir tuzağından sıyrılmak için neler gerekiyor?" diye sorulduğunda veya ister siyasi bir söylemle "AKP 2023 yılında Türkiye 500 milyar dolarlık ihracat ve 2 trilyon dolarlık millî gelir hedefine nasıl ulaşacaktır, ne üretmek, ne satarak ulaşacaktır?" diye sorulduğunda cevap hemen yüksek katma değerli sanayi üretimi, bilim ve teknolojiye hızlı ilerleme olacaktır, doğal olarak.

Bu çerçevede açıktır ki Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının faaliyet alanındaki performans önümüzdeki dönemde Türkiye'nin yönünü tayin edecektir. Bununla birlikte, hâlen bilimi, yer yer üzerinden politika yapılabilecek, siyasi hesaplara konu edilebilen bir nevi lüks harcama alanı olarak görebilen; üniversitelerinin fiziki ve beşeri eksiklikleri aşikâr, akademik performansı ortada olan, TÜBİTAK gibi son derece önemli bir kuruma ayrılan ödeneği 2 milyar bile bulamayan, Türkiye Bilimler Akademisine tahsis edilen ödeneği 12,5 milyonda ibaret olan; bilimsel ve teknolojik ilerleme sağlayabilmek için zaruri olan AR-GE harcamalarının gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payı AB ülkelerinde ortalama yüzde 1,83 iken kendi payı binde 8,6'da kalan; Türkiye'de çalışan sayısı açısından firmaların yüzde 99,9'unu; istihdamın yüzde 76'sını, üretimin ise yüzde 54'ünü yaratan KOBİ'leri ihracat ve yatırım konusunda yeterince etkin olmayan, sermaye yetersizliği içinde kıvranan; bir yılda İsrail'de 4 bin civarında makale basılır ve üçte birinden fazlası patent alırken, basılan 30 bin makalesi içinde patent alınan sayısı 100'ü aşmayan; sanayi üretiminde teknolojisi düşük, yarattığı katma değeri sınırlı, ithal bağımlılığı yüksek olan bir ülkeyiz hâlâ ne yazık ki.

Tüm bunlardan görüleceği gibi Türkiye'nin bilim, sanayi ve teknoloji alanında sahip olduğu ve ortaya koymaya çalıştığım büyük resim maalesef pek iç açıcı değil.

Sanırım pek çoğunuz fazla karamsar olduğumu, muhalefet partisinin bir mensubu olmam nedeniyle tabloyu böyle yorumladığımı düşünmüşsünüzdür. Ama bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da sadece olanı, yapıcı şekilde ve eleştirel bir bakışla dile getirmeye devam edeceğim. Zira, bakınız, bahsettiğim tüm bu hususlar bizzat Bakanlığın kendi yayınlarında da üstelik fazlasıyla olan unsurlar. Kurumun son 2012 faaliyet raporunu inceledim, buyurun bazılarını sizinle oradan paylaşalım:

- 1) Sanayi alanına ilişkin tüm temel unsurların Bakanlık çatısı ve yetkisi altında yer almaması.
- 2) Sanayi teşvikleri noktasında Bakanlığın karar alıcı konumda olmaması, yetkilerin tek çatı altında toplanamamış olması. E-kamu yönetiminde daha yeni bir yapılanma olmadı mı, tam da bu amaçla?
- 3) Kayıt dışı ekonomiyi kayıt altına alma sürecinde hâlen umulan düzeye gelinememiş olması.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 10

- 4) KOBİ'lerin ve özellikle aile işletmelerinin kurumsal gelişimlerinin yeterli düzeyde olmaması.
- 5) Üniversite-sanayi iş birliğinin ve ortak çalışma kültürünün hâlen istenen düzeye gelmemiş olmaması, kamu-özel sektör iş birliğinin istenen düzeyde olmaması.
- 6) Ulusal düzeyde belirlenen ve sahiplenilen bilim ve teknoloji politikalarının geliştirilememiş olması.
- 7) Kamu mevzuatı içinde uyumsuzluklar ve çatışmalar olması, mevzuatın istenen hızda güncellenememesi.
- 8) Üretimde büyük oranda eski teknolojilerin ithal ediliyor olması nedeniyle bu durumun verimliliği düşürmesi.
- 9) Toplumda bilim, teknoloji ve AR-GE, inovasyon kültürünün yaygınlaştırılmasına yönelik faaliyetlerin yetersiz olması.

10) Bilimsel araştırmalara genel bütçeden ayrılan payın rakip ülkelere kıyasla düşük olması.

Evet, bütün bu tespitler bana ait değil, bizzat Bakanlığın 2012 yılı faaliyet raporundan alınan bilgilerdir.

Bu durumun iki yönü var kanımca: Birincisi, AKP döneminde ülkemizde böylesine öz eleştiri içeren, objektif ve gerçekçi analiz ile tespitleri duymak, okumak maalesef pek rastlanılmayan bir şey. Bu çerçevede, AKP'nin yarattığı iklim, bırakın öz eleştiriye eleştiriye kapalı duruşa rağmen, Bakanlığın böylesine bir zihniyet ile yönetilmesi doğrusu olumlu ve benim için kıymetlidir. Bakanlığı, çektiği bu doğru fotoğraf için ve daha da önemlisi bu fotoğrafa yalan yanlış siyasi amaçlı rötuş yapmadığı için tebrik ediyorum.

İkinci yönü ise hazin. Sanırım Bakanlığın bu tespitlerini kurumsal bir feryat olarak değerlendirmek gerek. On bir yıllık bir tek parti iktidarının, beklenen bu sorunları aşması, yapısal alanlarda ciddi mesafe kaydetmesi, hadi hepsini geçtim kurumsal dağınıklıktan söz etmemesi gerekmez miydi? Üstelik, yanlış hatırlamıyorsam, 2011 yılında kamu yönetimine dair onlarca kanun hükmünde kararname bunun için çıkmıştı. Tüm bunları bir koalisyon hükümetinden, yeni bir iktidardan duysak anlarım. Fakat duyduğum şey on bir yıldır bu ülkeyi idare eden iktidarın Bakanlık bilgilerinden. Fakat bugüne kadar ülkede hiçbir partiye nasip olmayan böylesine bir avantaj sahibi siyasi iktidardan duymak üzücü ve düşündürücüdür. Ama sadece kurumsal dağınıklık yok, kabinede de kafa karışıklığı var, Bakanlar arasında da uyumsuzluk var. Hemen onun da örneğini vereyim.

Sanayi Bakanı sayın Nihat Ergün, müteaddit kez, hurda araç teşvikinden, çalışmalarda oldukça önemli bir yol katedildiğinden bahsetmiş, hatta çalışmanın 2014 ortasında tamamlanacağını bildirmiştir. Aynı tarihlerde ise Maliye Bakanı sayın Mehmet Şimşek "Hurda teşviki çalışması hiçbir zaman gündemimizde olmadı." dedi ve olayın sadece ÖTV kaybı olmadığını, böyle bir teşvikin ithal araç talebini patlatacağını, Hükûmet olarak bir yandan cari açığı azaltıcı çalışmalar yaparken, hurda araç teşviki ile tüm bu çalışmaları boşa çıkartacak adımları atmayacaklarını ifade etmiştir.

Ayrıca Sayın Şimşek, konunun gerek Orta Vadeli Programda öngörülmediğine gerekse de Ekonomi Koordinasyon Kurulunda görüşülmediğine dikkati çekmiştir. Doğrusu, böyle bir tablonun koalisyon hükümetlerinde bile yaşanmayacağını açıkça ortaya koymaktadır.

E, şimdi sormak istiyorum: Bu konuda hangi Bakanı dikkate alalım? Vatandaş kime inansın? Maliye Bakanı mı hurda araç teşvikinin önemini ihmal ediyor, siz mi ÖTV kaybını ve cari açığı göz ardı ediyorsunuz Sayın Bakanım? Herhâlde, Muzaffer Ağabey, bunun cevabını verecektir!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Muzaffer Ağabey, kime inanalım?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Üstelik yaşanan bu çatlak öyle küçük, alelade bir konuda değil, trafik güvenliği ve kaynak tasarrufu için önemli, pek çok vatandaşımızca da takip edilen bir husus.

Bu konuda Sayın Bakan Nihat Ergün'e katıldığımı, hurda teşvikini desteklediğimi, bu teşvikin sosyoekonomik açıdan artıların eksilerinden fazla olduğunu belirterek, Sayın Bakanımın nihai bir açıklama talep ediyorum. Hurda teşviki var mı, varsa ne zaman olacak? Ve bir o kadar önemli olan böyle bir teşvik uygulamasında hesapladığınız ÖTV kaybı, ithalat ve cari açık etkisi ne kadardır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(Başkanlığa Sözcü Ahmet Öksüzkaya geçti)

BAŞKAN – Sayın Ayaydın, lütfen tamamlarsanız.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bu düşüncelerle Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın ve diğer ilgili kurumların 2014 yılı bütçesinin hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayaydın.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Muzaffer Ağabey, Aydın Ağabey "Nihat Bey'e inanalım." diyor. Sen ne diyorsun?

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Bakacağız, bakacağız.

BAŞKAN – Sayın Günel, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, kıymetli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, Sayın Kuşoğlu söyledi ama ben Sayın Berber'in söylediğine refere ederek, madem siyasi bir belge siyasi kısmını söyleyerek başlayayım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 11

Siz çok güzel bir şey söylemişsiniz “Bakanlığımızın adında bilim, sanayi ve teknoloji var. Ona uygun olsun.” diye. Ama baktım broşüre “ileri demokrasi, ileri teknoloji” kafiyeli olmuş ama yani herhâlde burada da bir bilimsel, yeni bir teknolojik, sanayi, bir şey mi var diye düşünmeden edemedim. Yani demokrasinin durumunu tartışmayalım ama daha broşürden başlarken kafiyeli bir şekilde yapmışsınız. Sayın Kuşoğlu’na ve Sayın Berber’e refere ederek siyasi bir belge olduğunu böylece anlamış olduk diyeyim.

Şimdi, bir latifeyle, çünkü çok fazla konuşmak istemediğim için sadece broşürünüzü göstererek devam ediyorum. Sizin söylediklerinizden katıldığım kısımlara refere ederek devam edeceğim.

Konuşmanızda “Biz rekabet gücümüzü AR-GE, inovasyon, markalaşma, tasarım ve kalite gibi alanlarda aramak durumundayız, gayet güzel tespitlerimiz var.” Arkasından da “Mevcut ürünleri daha fazla pazarlara satarak 500 milyar dolar ihracat hedefine ulaşamayız.” demişsiniz, sonrasında da çözüm güzel “Çok daha yeni, yüksek katma değerli, teknoloji yoğun ürünlerle, tasarımlarla, markalarla ulaşabiliriz.” Yani “Odaklanıyoruz yüksek katma değerli üretim yapmaya.” demişsiniz “Bunları kaç yıldır söylüyoruz, on bir yıldır yeniliyoruz.” diyorsunuz ama bizim 2007 yılındaki seçim beyannamemizde de yer alan sözlerdi sadece sizin değil, bizim de desteklediğimizi söylemek istiyorduk. Ama bunlar hep gündelik şeylere kurban ediliyor Sayın Bakanım. Birtakım siyasi kısır çekişmeler konuşulurken, bunlar duruyor. Örnek, elimde araştırma merkezleriyle ilgili kanun tasarısı var, siz kendiniz “Üniversitelere patent verecek yeni kanun tasarısı geliyor.” diyorsunuz ama Bakanlar Kurulumuzda, Başbakan’a veya siz kendi aranızda sunumu bitirip bir an önce gelme konusuna gelince... Sadece sizinle ilgili değil bu. Nedense, siyasi gündemler bunların önünü tikiyor. Ben kaç defa hem burada hem Genel Kurulda söyledim: “Alınacak yapısal önlemlerle ilgili ekonomik, sanayiye ilişkin, bilime ilişkin ne varsa bir Anaya kurulu kuruyorsunuz, İç Tüzük uzlaşma kurulu kuruyorsunuz, partilerden bir şey yapın, neyse çıkması gereken, Borçlar Kanunu’nda, Ticaret Kanunu’nda olduğu gibi çıkaralım.” Bunlar hep bekliyor yani şimdi sizinkinde de iki tane gördüm, benim elimde de hocalarımızla geçen gün tevafuk oldu, üniversitede 10 Kasım konferansına katıldım; yeniden, bir üniversitemizin rektör yardımcısıyla ilgili enstitü başkanıyla konuştum, dedi ki: “Hocam, Kalkınma Bakanına da, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanımıza da -dün de YÖK Başkanına burada söyledim bir an önce bu kanunun yasalaşması, araştırma merkezleri, üniversitelerle ilgili, siz şimdi patentle ilgili söylüyorsunuz- bunları bir an önce çıkaralım.”

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Patent yasası...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, yok yani hepsi bir an önce Bakanlar Kurulunda görüşülüp bize tasarı olarak gelmedikten sonra sizin çalışmalar taslakta kalıyor. Benim on seneye yakındır bekleyen turizm çerçeve kanunum var, iki bakan değişti hâlâ çıkarttıramadım, Antalya Milletvekili olarak arkadaşlara sürekli söylüyorum. Çünkü, o gündemi siyasi şeyler dolduruyor Sayın Bakanım. Siz de biliyorsunuz, Bakanlar Kuruluna alıyorsunuzdur, gündemin tamamını görüşebiliyor musunuz elinizde götürdüğünüz? Bazen görüşüyorsunuz, bazen bir sonrakine, bazen bir sonrakine kalıyor. Dolayısıyla, bunlara biraz daha öncelik verelim. Tespitler güzel ama... Bir tane de burada bir şey gördüm “Bizim politika hedeflerimiz arasında...” diye devam ediyorsunuz, KOBİ destekleri, diğer desteklerle. KOBİ’ler de var, büyük firmalar da var hatta yeni girişimciler de var. Aslında yeni girişimciler bence en başta olması lazım, en sonda “hatta”ya düşmüş. İnovasyona yönelik özellikle yenilikçi girişimler varsa bunları biraz daha teknokentlerde canlandırmamız gerekir diye düşünüyorum. Diğer yerlerde de ben birkaç tanesini gezdim ama bazıları, hakikaten, kurulduktan sonra öyle kalmış yani adı var, başında yönetici arkadaşlarımız var, öğretim üyeleri var. Bir hevesle kuruyoruz, sonrasında bir şey oluyor gibi. Arkadaşların bu süreci izlemesinde ve aksaklıkları özellikle tespit etmesinde fayda var. Niye öyle söylüyorum? Türkiye’nin en eski, en köklü üniversitelerinin birinde teknokent sorumlusu olan arkadaşımınla teknolojik bir projeyi, Türkiye’nin geleceği açısından çok önemli olan ve çok büyük bir şirketin de içinde olduğu projeyi ancak şirket aracılığıyla, birtakım şeylerle yapabildiğini; üniversite bürokrasisi içerisinde teknokentten sorumlu olmasına rağmen, rektör de destek vermesine rağmen bazı şeyleri aşamadığını bizatihi sohbet esnasında, özel sohbetimizde söylediği için biliyorum. O zaman, sistemin işleyişini bir daha hem TÜBİTAK’la beraber, YÖK Başkanıyla beraber bir gözden geçirmek gerekir gibi geliyor bana. Birkaç örneği kendim bizatihi son bir ay içerisinde yaşadım. Sizin söylediğiniz yüksek teknoloji, yüksek katma değerli ürünleri üreten bunun AR-GE’sinden sonra ürüne dönüştürüp sanayiye dönüştürebilmek için zannediyorum bu sözde kalan üniversite-sanayi iş birliğinin biraz daha üzerine düşmemiz lazım. Bir de sizi ilgilendiren kısmı, tabii, sanayinin bir kısmı Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’nda, esnaf oraya geçti, diğer şeyler ama ara eleman açısından -YÖK Başkanımıza söylerken dün burada tartışma da yaşadık ama- mesleki eğitim açısından sanayiye, size yetişmiş eleman açısından meslek yüksek okullarının ve mühendislik fakültelerinin yeniden bir planlanması, sanayinin nitelikli elemanı açısından YÖK’le yapılacak çalışmalarda hem Çalışma Bakanlığının hem de sizlerin beraber olmanız, özellikle TÜBİTAK çerçevesinde birtakım çalışmaların yapılması gerektiği kanaatindeyim. Aksi takdirde, 2023 Bilim Teknoloji Yüksek Kurulunun da bir vizyonu, sadece “Lider Ülke Türkiye vizyonu” değil, 2000 yılından beri takip ettiğimiz, bizim de bürokrasi döneminde başlatmış olduğumuz çalışmalar var, o hedeflere ulaşmamız gündelik kısır çekişmelerle, maalesef, mümkün gözüküyor. Bir an önce bunları eyleme dönüştürelim, bunların siyaset üstü olması gerekir, onun için ironi yaparak baştan siyasi olmasın dedim. Bakan olarak siz yine yaparsınız siyasetinizi o ayrı ama alınacak önlemlerde bir an önce bizlere de burada bilgi vererseniz, iktidarıyla, muhalefetiyle teknoloji yarışında geri kalmadan burayı yakalamamız lazım. Onun için özellikle TÜBİTAK Başkanımız burada mı diye baktım. Çünkü, kuruluşunda bizim de kurucumuz olan merhum Türkeş’in ileri

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 12

görüşlülüğüyle “Bir an önce sanayiye, teknolojiye önem verelim.” diyerek kurdurduğu DPT’yle beraber önemli kuruluşlardan bir tanesi. Bugün TSE de burada, onlar da burada. Hepsi bir dönemin sanayileşme çabasının ürünü olarak ileriye yönelik kurumlar, bugün de onların birkaç tanesi burada bulunuyor. O nedenle, biz bunu siyaset üstü görüyoruz Sayın Bakanım.

Bir de birkaç tane konu var hızlıca söylemem gereken. Arkadaşlarımız burada ama biz her bütçede, Sayın Kuşoğlu girişinde hafif böyle şeyini söyledi ama 2012 kesin hesabını da tartışıyoruz. Sayıştay raporlarıyla ilgili size de tartışmaların ucu gelmiştir, eksikliklerimiz var, bazı veriler verilmiş, bazıları verilmemiş ama bu verilere rağmen burada yapılan çalışmalar var. Birkaç tanesine bakıyorum, Patent Enstitüsünde, diğer iki kuruluştaki çok fazla bir şey yok ama TÜBİTAK’la ilgili ve KOSGEB’le ilgili bazı uyarılar var. Özellikle, TÜBİTAK’ında çok daha eleştiri var. Buradan şu sonucu çıkarıyorum, özellikle Başkanımız, Genel Sekreter burada: Muhasebe birimini bir elden geçirmesi gerektiği anlaşıyor, tam 31 tane uyarı var Sayın Bakanım. Yani, genelde işin “hata” denip bize tamamı gelmediği için bir şey göremiyoruz, kimseyi de suçlamayalım, nereden nereye kaydı, ne oldu, usulsüzlük mü var, sadece yanlış kayıt mı var ama 31 maddede, bazıları birkaç milyonluk yanlış kayıtlar olunca o zaman oturup bir Bakanlıkla, Maliyeyle ve Sayıştayla muhasebe biriminden sorumlu arkadaşların bir görüşmesinde fayda var gibi geliyor, aksi takdirde bu kafa karıştırıcı. Bu sefer biz “Bunda acaba usulsüzlük mü yapılıyor?” demek zorunda kalırız çünkü bize ayrıntısı gelmiyor raporların ama böyle güzide bir kurumumuzun az önce söylediğim şeyin bu kadar uyarı alması doğru değil. Lazım olanlar olabilir, o zaman mevzuatta bir şey yapmak lazım veya farklı kaynaklardan mı ödeme yapmak lazım, başka kalemler mi bulmak lazım onu bilemiyorum ama 31 uyarı... Kimisi küçük, kimisi büyük, önemli değil, ayrıntısına girmek istemiyorum, sadece bir eksiklik olduğu görülüyor.

KOSGEB’le ilgili de birkaç tane şey yazmışlar ama bir tanesini size söyleyerek konuşmamı tamamlayacağım bir, iki hatırlatmam var çünkü. Burada yani projelerin dışında, bazı normal olması gereken projelerin dışında basit olan projelere destek verildiği söyleniyor. 5’inci maddeyi sadece hatırlatarak yetineceğim: “Bazı hizmet merkez müdürlüklerinde desteklenmesine karar verilen projelerin çoğunluğunun teknik altyapı, iyileştirme, reklam tanıtım faaliyetleriyle, pazar payını artırmak gibi aynı konulardan oluştuğu...” Bazılarında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bitiriyorum Başkanım, müsaade ederseniz.

“...farklı projelerde benzeri ifadelerin tekrarlandığı, bu projeler kapsamında talep edilen gider kalemlerinin de, promosyon ürünleri, kurumsal kimlik çalışmaları, tanıtıma ilişkin katalog, broşür, insert, el ilanı gibi ürünler ağırlıklı olarak diğer ve hizmet alımları gider grubunda yer aldığı...” Aldığından da örnek vermiş, çok aşırı adetlerde. Yani, burada “Proje toplam bedelinin büyük kısmının belirtilen gider grubu kalemlerinden oluşması nedeniyle desteklenmesine karar verilen proje konusunun KOBİ esaslarına ve destek programı kılavuzundakine uymadığı”nı söylüyor. Normal desteğin dışında belli bir hizmet alım grubunun sürekli olarak belli müdürlüklerde desteklendiği... O zaman bu konuda bir araştırma yapmak gerekiyor, desteklerimiz o zaman amacına ulaşmıyor demektir. Bunlar eğer normal bir proje değilse, birtakım faaliyet giderleriyse onları proje desteği gibi göstermemek lazım diyor sonuç olarak. O zaman verdiğimiz desteklerin uygulanmasının da takip edilmesi gerektiği gibi buradan bir sonuç ortaya çıkıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bitirdim Başkanım.

Kısaca bir uyarı, tabii, o uyarılarla beraber “Üniversiteye gidince uğradım.” demiştim Sayın Bakanım. Arkadaşlarımız... Ocak ayında sizlerin de belki katılımıyla Türk-Alman Bilim Yılı ilan ediliyormuş. Geçen sene Çin-Türk Kültür Yılı vardı, oradan tam karşılıklı olarak iki yıl yaptığımız. İnşallah orada da bazı çalışmaların yapılacağını, bilim, sanayi alanında özellikle, üniversite araştırma merkezleri alanında yapılacağını önemsiyoruz. Bu gibi çalışmalarda, eğer orada fırsatınız olursa, bu çerçevede birkaç yıl önce kurulması kararlaştırılan Türk-Alman Üniversitesi de vardı, o da maalesef yürümüyor. Karşılıklı sanayi, özellikle enerji alanında birtakım iş birliğinin yapıldığını biliyorum. İnşallah onları da bir an önce bu söylediğimiz çerçevede siyaset üstü tutarak gerçekleştirirsek hem bilgi alışverişi açısından hem de bu projelerin yürürlüğe girmesi açısından daha faydalı olur diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bitirdim Başkanım.

Her ne kadar siyasi başladıysak da bu kurumlara olan inancımız, Türkiye’nin geleceği açısından, sizin söylediğiniz gibi hem bilim, sanayide, teknolojiye ileri teknoloji ürünleri, yenilikçi ürünleri üretmenin yine bu kurumların gelişmesinden geçtiğinin bilincindeyiz.

Bu çerçevede tekraren söylüyorum, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, hedefler açısından bir farklılığımız yok ama bir an önce ulaşma konusunda da gayret etmek ve hep birlikte bu düzenlemeleri yapmak gerektiği inancındayım.

Bütçelerin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Günel.

Sayın Zozani, buyurun.

Süreniz on dakika.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 13

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlarımız, sevgili basın mensupları; hepinizi selamlıyorum.

Öncelikle Sayın Bakana bu yaldızlardan uzak, sade sunumundan dolayı -israftan uzak demek istiyorum esasında- teşekkür ediyorum ve dilerim diğer bakanlıklar da örnek alırlar. Kuşe kâğıda fikirleri yazmak fikirleri kıymetli kılmaz, fikirlerin içeriği önemlidir. Bu sadeliği bu sene itibarıyla görmüş olmaktan memnuniyet duyuyorum ama bir üzüntümü de ifade ediyorum, sözlüğün ikinci cildi gelmemiş onun da olmasını arzu ederdim.

Şimdi, önemli bir bütçedir esasında. Şimdi, sizler istatistiklerinizle, bu girişimci destek sistemi, hizmetler sisteminde bir veri vermişsiniz, bilgi sistemiyle ilgili bir veri vermişsiniz ama ancak görüyorum ki yine TÜİK'in verisiyle ancak dörtte 1'ine ancak ulaşmış durumdasınız. Bu 250'den daha az personel çalıştıran küçük ve orta ölçekli işletmelerin ancak dörtte 1'ine henüz ulaşmış durumdasınız. Dolayısıyla bu konuda bu yılın sonuna kadar hedefinize ulaşır mısınız, bu sözü gerçekleştirebilir misiniz, açıkçası ben biraz kaygılıyım bu noktada ulaşma. Çünkü 2009 verisi 3 milyon 222 bin 133 işletme var ancak sizin rakamınız bunun çok çok gerisinde tespit ettiğimiz; bunu bilmiyorum yapar mısınız?

Sizin bütçenizi konuşurken, tam teknolojiye, AR-GE'ye ayrılan payları bir tarafa koyarak ifade edersek esasında reel ekonominin kendisini konuşmuş oluyoruz, reel üretimin kendisini konuşmuş oluyoruz. Üzülerek ifade edeyim, yurt dışına gittiğiniz zaman o ucuzluk mağazalarında Çin mallarıyla birlikte Türkiye malları pazarlanıyor. İşte, bir gün önce burada bir Sayın Bakanımız veri verdi; işte, ihracat ürünlerimizin kilogram değerini bizimle paylaştı. Dünya ortalaması, gelişmiş ülkelerin ortalamaları da biliniyor; dolayısıyla, bu konuda yapılacak çok iş var.

Şimdi, üretim ekonomisini konuşurken şu gerçeği göz ardı etmememiz lazım: Dünya, genelde dünyanın gelişmiş ülkeleri, artık, ağır sanayi faktöründen kurtulmaya çalışıyorlar, ağır sanayiye kendi ülkelerinin dışına çıkarıyorlar ve sadece işin beyin kısmıyla ilgileniyorlar. Şimdi, AR-GE yatırımlarınız açısından o verilere değinmeye çalışacağım eğer sürem elverirse. Örneğin, dünyadaki bütün büyük otomotiv devlerinin hemen hemen tamamı ağır sanayi üssünü, yani fabrikalarını kendi ülkelerinin dışına taşımışlar, kendi ülkelerindeki ekolojik dengeyi gözeterek sadece işin beyin kısmıyla uğraşıyorlar, ve çevre.

Şimdi, biz de bu konuda değerlendirmemizi yaparken hâlâ ağır sanayiye konuşuyor olduğumuzu unutmamamız gerekir. Yani işin beyin kısmıyla ilgili daha, yani helikopter üretiyoruz, uçak üretiyoruz, insansız hava uçakları üretiyoruz, vesaire ama beyin bizde değil, yani o yazılım mekanizması, beyinden kastım o, yazılım mekanizmaları bize ait değil. Dolayısıyla eğer beyni de üretebiliyorsanız burada bu önemli.

Bilmiyorum, Türkiye uzun süre beyin göçünü hep tartışır oldu, konuşur oldu. Geri dönüşümümüz nedir bu konuda? Gerçekten hem üniversitemizde hem bu diğer sair kurumlardaki gelişmeler beyin göçünün önüne geçiyor mu, bir tersine göç söz konusu olabiliyor mu? Buna, bu verilere bakmak lazım.

Şimdi, borçlanmaya dayalı bir büyüme sistemimiz var. Şimdi, sizin hükümetlerinizin iş başına geldiği günden bu yana Türkiye'nin dış borcu yaklaşık 6,5 kat büyümüş ve esnafın, üreticinin borcu da hiçbir zaman düşmemiş, sürekli bir artış var; hemen hemen yüzde 70'lik bir borçlanmadan söz ediliyor. Tabii, rakamları var, onlara zamanım elvermediği için hepsine giremeyeceğim, değinemeyeceğim ama özellikle borçlanmaya dayalı bir büyüme politikası izlendiğini ifade etmek lazım.

Bir de, ithal ham madde girdi oranı da bizim açımızdan önemli bir veridir. Yani 2002 yılı bu ithal ham madde girdi oranı, mesela yüzde 60,1'dir, 2012 verisi yüzde 70; yani bir düşüş yok, sürekli bu verilerde de bir tırmanış var.

Sanayinin yarattığı katma değer buna paralel olarak değerlendirildiği zaman da bir iyileşmeden söz edemiyoruz. 2000 yılında toplam satışlar içerisinde net katma değer yüzde 18,7, şimdiki rakam yüzde 11,4; dolayısıyla böyle iç açıcı bir tablo yok. Daha çok, sıcak para döngüsüne dayalı, finans sektörünü baz alan, esas alan bir ekonomik döngümüz söz konusu ve reel ekonomiye çok ağırlık veren bir noktada değiliz maalesef.

Şimdi, buradan AR-GE ile ilgili verilere de değinmek istiyorum: Şimdi, önümde AR-GE'yle ilgili TÜİK verileri var, yani nereye ne pay ayrılıyor? Dikkatimi çekiyor mesela, çevreye ayrılan pay, AR-GE harcamalarından ayrılan pay yüzde 2, uzayın keşfi ve kullanımı yüzde 1,1; ulaşım, telekomünikasyon ve diğer altyapılar binde 7; enerji bakın, çokça önemsedikimiz cari açığın baş müsebbibi olarak ifade ediliyor ama burada ayrılan pay yüzde 2,5. Savunma sanayisine ayrılan pay ne? Savunma sanayi 2008'den bu yana hiçbir zaman yüzde 20'nin altına düşmemiştir, 2013 verisi yüzde 20,4. Özür dilerim "Hiçbir zaman düşmemiştir." dedim, 2012'de yüzde 17,15 imiş, diğerlerinde yüzde 20, yüzde 22, yüzde 25,5, yüzde 20,2 gibi veriler var 2008'den itibaren ve sadece bir yıl yüzde 20'nin altına düşmüş. Üniversitelere, yani üniversitelerin genel üniversite fonlarından finanse edilen AR-GE harcamaları da sadece yüzde 41,2; bu veride de düşüş var. Mesela, övünüyoruz "Çok üniversite açıyoruz." diye, yani üniversite sayısını 2 katına çıkardınız. Evet tabela sayısı 2 katı ama bu veri de yüzde 65'ten yüzde 41'e düşmüş. Burada da bir iyileşme yok, tersine bir kötüleşme var, geriye düşüş söz konusudur. Dolayısıyla AR-GE harcamalarında da reel ekonomiyi güçlendirecek, reel ekonomiye ivme katacak bir done maalesef bulamıyoruz. Türkiye, üreten bir ülke pozisyonuna gelirse o zaman bu verilerin bir anlamı olur. Güzel ifade ettiniz bir petrol yatağımızın olmaması, vesaire... Yani insan gücü ve insan potansiyelinin daha etkin kullanımı açısından bu önemlidir. Yani, bizi tembelliğe teşvik edecek bir zenginliğimiz yok, tersine çalışmaya teşvik eden bir potansiyelimiz var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 14

O zaman bundan daha etkin yararlanmak için kaynakları daha etkin kullanmak da gerekiyor. Ben savunma sanayine ayrılan pay, yani bu ülke savunmasında güçlü olmasının anlamında söylemiyorum, ama şu veriden hareketle diyorum ki: Yani bu ülkeyi güçlü kılacak olan güçlü bir ordusu, güçlü bir savunma sisteminin oluşu değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yani giderek insanlar ellerinde bulunduran silahları gömme arayışı içerisinde, bu silahların gömülmesi içindeler ama hâlâ ağır nükleer enerjiye, hâlâ silah sanayine yatırım yapıyor olmak bizim açımızdan övünülecek bir durum değil. Üretiyorsanız, demokrasinizi geliştiriyorsanız, gerçek anlamda bir ileri demokrasi yaratabiliyorsanız, siz güçlü bir ülke pozisyonuna gireceksiniz ama mevcut durumda maalesef ileri demokrasi hedefi değil teknolojik demokrasi gibi bir yapıyla yol alıyoruz. Dolayısıyla, bu veriler çok iç açıcı değil. Hatırlıyorum, bir önceki yıl da sizin bütçenizi konuşurken bütçeyi yetersiz bulduğumu ifade ettim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Toparlayacağım Sayın Hocam, son bir iki cümle.

Bu yıl da ifade ediyoruz, bu bütçe yeterli değildir. Bütçe kaleminin daha güçlü olması gerektiğini ifade ediyorum. Bu düşüncelerle bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum. Bölgeler arası gelişmişlik farkına vesaire hiç girmedik, değerlendirmedik ama sizden sonraki bakanlıkta bağlantılı olarak bunu daha ayrıntılı değerlendirme şansına sahibiz.

Hayırlı uğurlu olsun Sayın Bakan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Zozani.

Sayın Aksünger...

Süreniz beş dakika.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, aslında siyasi konuşması esnasında söylediği, tabii, Türkiye'nin büyüme oranları konusunda küçük bir şey hatırlatmak istiyorum. Dünya da zaten her yıl 2,2 büyüyor Sayın Bakanım, o yüzden bu büyümeyle sizin söylediğiniz 2 trilyon dolarlık aslında hacmi yakalamak çok mümkün gözüküyor. Ayrıca devamlı kullandığınız 2023 hedefindeki dünyanın 10'uncu büyük ekonomisi bu da, bu şartlar altında, bu büyüme tabanıyla birlikte mümkün gözüküyor.

Benim özellikle üzerinde durmak istediğim konulardan bir tanesi -kendi sektörüm olduğundan dolayı söylüyorum- bilgi teknolojileri konusu. Şunu hatırlatmak istiyorum: Yani TÜBA ve TÜBİTAK'daki bu özellikle bağımsızlığını yitirmesi ve bütçelerinin bu kadar kısıtlanması ve bakanlıklara bağlı olması, ülkemizin geleceğindeki bilgi teknolojileri konusundaki kısırlığı çok net ortaya koyuyor. Sebebine gelince, şöyle: 1996'da TÜBA'nın kuruluşu, 1998'de aslında sektör temsilcileriyle birlikte TÜBA'da yaptığımız o dönemde 1997-1998'lerdeki görüşmelerde Türkiye bilişim altyapısıyla ilgili bir Linux tabanlı Pardus Projesi'nin temelini atmıştık o dönemlerde. O zaman da aslında Türkiye'de de bilişim plastinasyonu çok düşüktü, dünyada da çok düşüktü aslında, yeni yeni bilişim okuryazarlığı geliyordu. Bu Pardus Projesi 1998'de o günkü koalisyon Hükûmeti tarafından gerçekten de iyi bir vizyonla ortaya konuldu ama Hükûmetiniz döneminde 2005 yılına kadar burada birtakım çabalar gösterilmiş olabilir ama ondan sonra bu yapı yerle bir oldu. Yaptığınız FATİH Projesi'nde de Pardus'ü kullanacağız diye bir söylemler ortaya konuluyor ama öyle bir proje de yok artık, onu götüren bir kitle de yok artık zaten, bunu arkadaşlar da çok iyi bilirler. Görülüyor ki gelecekte ülkenin hem güvenlik açısından hem de bilişim geleceği açısından ulusal bir stratejik planı yok, ben öyle görüyorum. Çünkü yabancı şirketlere de FATİH Projesi'nin altyapısını öyle veya böyle teslim etmiş durumdasınız.

Şimdi, neden TÜBA, TÜBİTAK'tan bahsediyorum? Amerikan Bilimler Akademisi 150-200 yıllık, İngiltere Kraliyet Bilimler Akademisi üç yüz yıla yakındır bağımsız bir şekilde çalışırken, görülüyor ki önümüzdeki süreçte Türkiye Bilimler Akademisini yakında bu sürecin içerisinde bu kuruluşların dışında bırakacaklar. Aldığınız kararlardan dolayı bütün bağımsızlığını yitirip, bütün bilim adamlarının dışarıya kaymasından dolayı... Yapıya baktığım zaman bilimi, biraz anekdot olsun diye söylüyorum "inşallahla, maşallahla" götürmeye çalışıyorsunuz, çok açık görülüyor bu.

Şimdi, şöyle söyleyeyim size Almanya 1990'ların ortalarından itibaren kendi altyapısını, bilgi teknolojileri altyapısıyla ilgili, yazılım altyapısını oluşturmak üzere Linux tabanlı on yılda, 2008'e kadar harcadığı para 2,5 milyar euro. Bugün İnternet'in altyapısını... İnternet dediğimiz kavramı bulan Amerikan Bilimler Akademisidir, NASA'yla birlikte. Aslında temeli oradan kaynaklanıyor, istediğiniz kadar teknokent de açsanız, mesele burada, en büyük problem özgür bir bilimin Türkiye'de bir vesileyle artık bundan sonra konuşuyor olmamasıdır. Bunun bir an önce, umuyorum ki diğer dünyanın her yerindeki bilimler akademisinin Türkiye'ye yaptığı uyarıları da dikkate alarak bunu yeniden masaya yatırabilirsiniz. Umarım Türkiye'nin geleceğiyle ilgili yeniden bir eylem planı yaparsınız. Aksi takdirde görülüyor ki bu bizde çok yavan bir şekilde kalacak. 12 milyon TL'lik bilimler akademisinde... Cari transferler de gördüm, hane aktarımları 5 milyon TL ki bunu nerelere, kimleri teşvik etmek, hangi araştırmaları yapmak için kullanılıyor, kullanılsa bile ne kadar faydalı olur? Onu ben inanın tahmin bile edemiyorum.

Diğer taraftan, bilişim okuryazarı devletin aslında bilgi teknoloji okullarına konusunda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aksünger...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 15

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – ... dünyanın 16'ncı, 17'nci ekonomisi olabilirsiniz ama şu anda 72'nci pozisyonda devletin bilişim okuryazarlığı. Yani Türkiye'nin bilgi teknolojisi algılaması –bunu söyleyen Dünya Ekonomik Forumu'ndaki açıklamalardır, benim açıklamalarım değil- Türkiye şu anda 72'nci sıradadır. Lütfen, bu konudaki hem özel sektörler hem de özgür ve Türkiye'nin bir numaralı üniversiteleriyle birlikte yeterli sayıdaki sermayesinin aktarılmasıyla birlikte bir çabanın ortaya konulması lazımdır. Bahsettiğiniz o 50 tane üniversitesinin tepesindeki ODTÜ gibi üniversitelerle birlikte bunları yapmak boynunuzun borcu olmalı bence.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Sarı, buyurun.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Komisyon üyeleri, Sayın Bakanım, sevgili basın mensupları; herkese günaydın.

Sayın Bakanım, geçen sene yapmış olduğunuz sunuşta da burada düşüncelerimizi aktarıncan özellikle Bilim ve Teknoloji Bakanlığının kurulmasının ne kadar önemli olduğunu ve bu konunun aslında biraz daha siyasetler üstü değerlendirilmesi gerektiğini söylemiştik ve bu konuda da destek de olmuştuk, bunu faydalı ve yararlı da bulmuştuk. Size aktarılabilecek kaynağın yetersiz olduğunu aslında buraya daha ciddi kaynakların aktarılması gerektiğini de söylemiştik. Ancak bugün yapmış olduğunuz sunuşta, ben biraz daha teknik ayrıntıyı görmek isterdim açıkçası. Bir politika propaganda metni değil de bu konuya daha bilimsel ve objektif yaklaşan ve Türkiye'nin içinde bulunduğu durumu daha net biçimde, daha objektif biçimde yansıtan bir belgeyle karşılaşmak isterdim. Arkadaşlarımdan da söylediği gibi hiç de böyle bir durumla karşı karşıya kalmadık. Öyle bir yansıtmışsınız ki -aslında ben bu mevzulara hiç girmeyecektim, daha çok teknoloji ve bilim politikasından ve sanayi politikasından bahsedecektim ama- bu yansımalarınız karşısında durumu biraz dengeleme ihtiyacı hasıl oldu açıkçası. Dolayısıyla onu belirtmek istiyorum. Sayın Bakanım, bir defa AKP iktidarları döneminde bir ekonomik mucize yok. Bakın, çok net rakamlar vereyim size: Cumhuriyet kurulduktan 2002'ye gelene kadar Türkiye ekonomisi ortalama yüzde 5 büyümüş. İçinde krizler var, savaşlar var, sağ hükümetler var, sol hükümetler var, koalisyon hükümetleri var; hepsini alın, toplayın, ortalama büyümemiz yüzde 5. AKP hükümetleri dönemi boyunca da orta vadeli hedefleri tutturduğunuz varsaysak bile 4,9 büyüyeceksiniz yani cumhuriyet tarihi boyunca yapmış olduğunuz büyüme ortalaması kadar büyüme var. Yani bu mucize bunun neresinde? Ben bunu anlamadım.

Bakın, birkaç tane örnek vereyim, gelişmekte olan ülkelerle karşılaştıralım; 2003-2007 dönemi, kriz öncesi dönem, likiditenin bol olduğu dönem gelişmekte olan ülkelerin büyüme ortalaması yüzde 7,6; Türkiye'nin 6,9; görece yüksek büyüme Türkiye'nin kendi potansiyeliyle karşılaştırdığımız zaman ama gelişmekte olan ülkelerin altında. Peki, krizden sonra ne olmuş? 2008-2012, gelişmekte olan ülkeler 5,5 büyümüş, Türkiye 3,2 büyümüş Sayın Bakan. Dolayısıyla, ortada bir mucize yok. Türkiye'nin gelişmekte olan ülkelerle karşılaştırdığımız zaman bir başarı öyküsü de yok. Ben dolayısıyla daha objektif bir değerlendirme beklerdim sizden.

İkincisi, krizlerden hiç etkilenmeyen ve yoluna devam eden bir Türkiye portresi sunuyorsunuz.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – El insaf! Ne diyeyim?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ya, resmî rakamları veriyorum ben size.

Bakın, 2007 yılında -hani Sayın Başbakan diyor ya “Kriz bize teğet geçti, hiç dokunmadı.”- Türkiye ekonomisi yüzde 4,7 büyümüş, devletin resmî rakamları, 2008'de 0,7; 2009'da -4,8. Nerede krizler bizi etkilemiyor, nerede bize teğet geçiyor, nerede krizlere rağmen yolumuza devam ediyoruz? Böyle bir şey yok Sayın Bakanım.

Dolayısıyla, ben bu konulara girmek istemiyordum ama siz bunları söyleyince, açıkçası, bunları belirtme gereği duydum. Yani bunu bir propaganda metni olarak görmek beni üzdü. Bizim yaklaşımımız sizin Bakanlığınıza çok farklı; çok farklı bakıyoruz, destekliyoruz, kaynaklarınızın yetersiz olduğunu söylüyoruz. Türkiye'nin geleceğinin bu Bakanlıkta yapılacak icraatlardan geçtiğini düşünüyoruz. Bu kadar önemli bir bakanlığın biraz daha objektif... Yani biz böyle yaklaşırken bunu biraz daha objektif olarak görmek istediğimizi belirtmek istiyorum.

Şimdi, esas mevzulara gelecek olursak Sayın Bakanım, teknolojik yenilenme son derece önemli. Şimdi, bir büyüme modeline baktığımız zaman bu büyüme modelinin üç tane temel unsuru olduğunu görüyoruz. Bunlardan biri sermayedir yani yatırımdır, diğeri istihdamdır, üçüncüsü toplam faktör verimliliğidir. Esasen sizin Bakanlığınızın alanına giren alanlarda uyguladığınız bütün politikalar bunların hepsini etkileyecek ama asıl benim üzerinde durmak istediğim ve sizin de birinci derecede ilgili olduğunuz nokta toplam faktör verimliliğidir. Şimdi, toplam faktör verimliliğinin Türkiye ekonomisi üzerinde, büyüme modeli üzerindeki katkısına baktığımız zaman bunun düşük olduğunu görüyoruz. Tabii, çok stratejik bir öneminiz var sizin Bakanlık olarak: Teknolojik yenilenmeyi artırarak toplam faktör verimliliğinin büyümeye olan katkısını yükseltmek ve böylece de Türkiye'yi aslında düşük gelirli ülkelerdeki orta gelir tuzağından kurtarıp gelişmiş bir ülke hâline getirmek.

Şimdi, bunların içinde de makroekonomik istikrar, kurumsal yapılar, beşerî sermaye, hepsi bunların önemli. Beşerî sermaye konusunda Türkiye'nin nerede olduğunu Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinde görüşmüştük. O yüzden buraya girmeyeceğim ama teknolojik yenilenmenin çok önemli olduğunu düşünüyorum ve bununla ilgili birkaç tane rakam vereceğim Sayın Bakanım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 16

Şimdi, birincisi, AR-GE harcamaları çok önemli. Siz de sunuşunuzda söylemişsiniz, yüzde 0,5'den yüzde 1'lere yaklaşan AR-GE harcamaları var Türkiye'de yani son on yılda önemli mesafe katedilmiş ve burada 2'ye katlanma söz konusu olmuş ama Sayın Bakanım, bu konuda daha yürüyecek çok yol var. Yani OECD ortalamalarına baktığımız zaman bunun yüzde 2,5 olduğunu görüyoruz, çok gerideyiz. 2023 hedefiniz sizin 3. Şu anda Güney Kore'nin AR-GE harcamalarının millî gelire oranı yüzde 4'e yakın. Dolayısıyla, bizim daha ihtiraslı hedeflerimizin olması lazım bu konuda. Yani Türkiye'ye gerçekten sınıf atlatmak gibi bir çabamız ve niyetimiz varsa, toplam faktör verimliliğinin büyümeye olan katkısını arttırmak istiyorsak, teknolojik yenilenmeye dayalı üretim süreçlerini desteklemek istiyorsak AR-GE harcamalarının millî gelire oranına 2023 için yüzde 3'lük hedef koymanın yetersiz olduğunu düşünüyorum. Çünkü arada geçen süre içerisinde daha on yıl var. Gelişmekte olan ülkelerin de burada ciddi mesafeler kat edeceğini görmek gerek.

Bir başka gösterge, Sayın Bakanım, 1 milyon kişiye düşen patent sayısı. Bu da çok önemli, özellikle fikrî ve mülkiyet hakları açısından ve teknolojik yenilenme açısından; bu konuda da çok çok gerilerde olduğumuzu söylemek isterim. Bununla ilgili bir tablo var. Bu tabloyu göstereceğim ama şunu söyleyeyim: Yani sadece Türkiye'yle karşılaştırılabilir birkaç ülkenin ilerisindeyiz. Bu konuda katetmemiz gereken çok mesafe var.

Üçüncü değinmek istediğim nokta, Sayın Bakanım, sanayi politikası. Şimdi, bakın, biz küresel ölçekte, artık küreyi bir pazar olarak görmek ve algılamak zorundayız ve küresel ölçekte mal ve hizmet üretip küresel ölçekte satış yapan bir ekonomi hâline gelmek zorundayız. Bunun için çok iyi tasarlanmış bir sanayi politikası ve çok iyi tasarlanmış bir dış ticaret politikasına ihtiyaç var, bunların ikisini bir arada düşünmeye ihtiyaç var. Şimdi, dış ticaret politikası stratejik olmalı. Bununla ilgili tartışmalara burada girmek istemiyorum ama sanayi politikasının yeniden yapılandırılması acil bir ihtiyaç olarak ortaya çıkıyor.

Bakın, sanayi şu noktada Sayın Bakanım: 2002 yılında siz iktidara geldiğinizde imalat sanayisinin millî gelir içindeki payı yüzde 17,8'di, şu anda yüzde 15,6; 2012 rakamı yani 2,2 puan düşmüş. Son on yılda imalat sanayisinin büyümeye olan katkısı düşmüş. Şimdi, tarımın da büyümeye olan katkısı düştüğüne göre hizmetler sektörü esaslı olarak büyüyor. Şimdi, asıl olan üretim yapmaktır, asıl olan mal ve hizmet üretmektir ve imalat sanayisiyle büyüme arasında çok yakın bir ilişki vardır. Dolayısıyla, bizim imalat sanayisini yeniden yapılandırmaya ihtiyacımız var. Şimdi, bunun için nelere ihtiyaç var?

Birkaç tane öneri sunmak istiyorum müsaade ederseniz, yani bütün sanayi politikasını bir arada değerlendirecek şekilde: Bir defa, Sayın Bakanım, küresel iş bölümünün yönetilmesi önemli bir alan. Dünyada trendler nereye gidiyor? Hangi mal ve hizmetlerin pazarı var ve bunların üretilmesi stratejiktir? Nerelere yönelmek gerek? O mal ve hizmetlere ulaşabilmek için ne gibi ulusal düzenlemeler yapmak gerek? Bunu kamudan başka kimse yapamaz yani bunu sektörlere bırakamayız. Bütün piyasaya makro ölçekte bakan bir elin -ki sizin Bakanlığınıza çok önemli iş düşüyor- bütün bu süreçleri görüp küresel analizler yapması, küresel trendler yapması ve özel sektörün önüne sunması ve bunu yönlendirmesi gerekiyor. Bu konuda eksiklerimiz var, bunları tamamlamak zorundayız.

İkincisi, teşvik sistemimizi mutlaka etkinleştirmek zorundayız. Teşvik sistemimizi geliştirme konusunda birtakım çabaların olduğunu biliyoruz ama bu çabalar daha çok "Cari işlemler açığını nasıl düşürebiliriz?" üzerine odaklanan problem esaslı çabalar. Fakat bütün üretim sürecinin yeniden yapılandırılması, esaslı olarak teşvik sistemlerine yeniden bakmak gerek. Teşvik sistemini bu açıdan yeniden ele almak gerek yenilikçi mal ve hizmetler üretebilecek şekilde.

Sayın Bakanım, bir doğrudan yabancı yatırım stratejimiz yok. Kabaca yılda 10 milyara yakın doğrudan yatırımı alıyoruz ama bakış açımız şu, eğri oturup doğru konuşalım: "Bize yabancı sermaye ne kadar gelirse gelsin, hangi sektörlerle gelirse gelsin başımız üstüne." Bu yaklaşım bizi bir yere götürmez. Yine, buraya biz cari açık esaslı olarak bakıyoruz. Cari açık veriyoruz, finansmana ihtiyacımız var. Finansman nereden gelirse gelsin "eyvallah" diyoruz. Tabii ki finansmanın gelmesi önemli ama bizim gelen bu doğrudan yabancı yatırımları bir strateji çerçevesinde belli alanlara yönleltebiliyor olmamız gerekiyor, zorlayıcı değil, sınırlandırıcı değil ama teşvik edici biçimde. Bizim mutlaka bir doğrudan yabancı yatırım stratejisi geliştirmemiz gerekiyor, bu yok. Bunu yapmak zorundayız.

Kayıt dışı ekonomik faaliyetler imalat sanayisi için çok önemlidir. Bu konuda mesafe katedildiğini görüyoruz ama hâlâ çok çok gerilerdeyiz. Bu konuda daha caydırıcı önlemler almakta ihtiyaç var.

Finansmana erişimin kolaylaştırılması özellikle KOBİ'ler açısından yine sıkıntılı olduğumuz alanlardan biri. Mesela KOBİ'lerin ölçeklerini büyütebilmek için ihtiyaç duydukları finansman konusunda kolaylaştırıcı bir çabaya ihtiyaç var. Hatta bununla ilgili Dünya Bankasından bile kredi alınabilir, mesela bir ölçek büyütme fonu kurulabilir, Bakanlığınızın kaynaklarının bir kısmı buraya aktarılabilir, bütçe olanaklarında buraya birtakım kaynaklar aktarılabilir.

Kalite standartlarının geliştirilmesi konusunda eksiklerimiz var Sayın Bakanım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Yani biz küresel ölçekte...

BAŞKAN – Sayın Sarı...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Son birkaç unsur.

Küresel ölçekte mal ve hizmet üretmek istiyorsak kalite standartlarımızın da küresel ölçekte olması gerekiyor. Bu konuyla ilgili de ciddi mesafeler katetmeye ihtiyacımız var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 17

Ve son olarak girdi maliyetleri Sayın Bakanım; Türk sanayisi dünyanın en yüksek girdi maliyetlerini kullanan sanayilerden biri. Yani biz küresel ölçekte rekabet edeceğiz yani hem istihdam üzerindeki yükler açısından hem iletişim teknolojileri, İnternet teknolojisi, ulaşım teknolojileri... İşte, bunun dışında, benzin, enerji maliyetleri, bunlar çok yüksek yani bütün bunların hepsini ele alan bir sanayi stratejisine ihtiyaç var. Ancak ve ancak bu koşullarda hem imalat sanayimizin millî gelir içindeki payını, düşen payını, Hükümetimiz döneminde düşen payını artırmamız söz konusu olabilir hem de küresel ölçekte mal ve hizmet üreten bir ekonomi yaratmamız mümkün olabilir. Bu eleştirilerimizi dikkate alırsanız Sayın Bakanım, özellikle yapmış olduğunuz sunuşla ilgili -bir sonraki sene yine burada bir araya geleceğiz ve yine bütçenizi konuşacağız- çok memnun oluruz.

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sarı.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Müslim Bey, orada girdi maliyetlerinin yüksekliğiyle ilgili bir veri var mı elinizde? Yani neye göre ölçüp biçiliyor? “Girdi maliyetlerinin dünyada en yüksek olduğu ülke” diye...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – “En yükseklerinden biri.” dedim.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – O yuvarlak.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Orası konuşma mevkisi değil.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bakan da bir sürü yuvarlak konuştu.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Yani merak ettim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Oradan aşağı in de konuş.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Hayır, ben merak ettim, alayım o kaynağı diye...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ben sana gösteririm.

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının değerli mensupları, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bu bütçe çalışmalarından evvel biz Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri olarak aylar önce başlıyoruz esasında her bakanlığın bütçesiyle ilgili birtakım hazırlıklara, çalışmalara Sayın Bakanım. Fakat bütçe sunumunda bazen öyle bir durum oluyor ki konuşma çerçevesini, konusunu birden değiştirmek durumunda kalabiliyorsunuz. Bugünkü sizin sunumunuzda da yine aynı, benzeri bir durumla karşılaştık.

Sunum gayet güzel ifade edildi, sade bir sunum, takdire şayan bir şey yani fazla gösterişten vesaireden uzak ama Sayın Günal’ın da ifade ettiği gibi güzel bir slogan var: “İleri demokrasi, ileri teknoloji.” Şimdi, slogan güzel ancak “İleri demokrasi”, kerameti kendinden menkul. Şimdi, neden öyle söylüyorum? Bu bütçe görüşmelerinde öğleden sonra Kalkınma Bakanlığında, işte yarın veya cuma İçişleri Bakanlığında, geçtiğimiz günlerde Aile Bakanlığında dile getirdiğim veya getireceğim bir iki temel husus var. Özellikle bu bütçe görüşmelerinde benim dikkati çekmek istediğim, Hükümeti bu konuda hem eleştirmek hem de uyarmak istediğim bir husus bu.

Şimdi, tabii, ileri demokrasiyi biz ancak hukuk devleti olarak sağlayabiliriz. Eğer biz devleti bir hukuk devleti olarak bir demokrasi içerisinde yönetirsek ancak ileri demokrasiye kavuşabiliriz. Ancak, bugüne kadarki geçen süreçte maalesef “İleri demokrasi” kavramının bir karşılığını biz göremiyoruz. Bir iki küçük örnek vermek istiyorum.

Şimdi, Bakanlar Kurulundaki sayın bakanların birtakım politikalar oluştururken göz önüne almaları gereken bir husus bu Sayın Bakanım. Şimdi örnek vereceğim: Sayın Başbakan sürekli bir 3 çocuk tavsiyesinde bulunuyor ve “Yaşam tarzlarının teminatı biziz.” diyor. Bunlar söylenebilir yani “Bunların söylenilmesinde ne mahzur var?” dersiniz hiçbir mahzuru yok. Fakat söyleyen Sayın Başbakan -Hükümetin başı- olduğu için bu çok önem arz ediyor ve bu bir Hükümet politikası mıdır, bir devlet politikası mıdır, bunu öğrenmek ve anlamak ihtiyacı doğuyor. Bu sadece vatandaşlar bakımından değil, Hükümeti yöneten zevat bakımından, devlet görevlileri bakımından, bürokrasi bakımından da önem arz ediyor.

Şöyle örnek vereyim: 3 çocuk... Her devletin, her hükümetin çeşitli politikaları olur; işte, sanayi politikası olduğu gibi, ekonomi politikası, güvenlik politikası vesaire, Bir de nüfus politikası olur, olması gerekir ve olmalıdır ve bunu da bir slogan olarak “3 çocuk” olarak ifade edebilir Başbakan, hiçbir mahzuru da yok. Ama bizim bunları devletin ve Hükümetin dokümanlarında mutlaka görmemiz lazım. Acaba nerede ne var bir devletin dokümanları Sayın Bakan? Kalkınma planında görmemiz lazım. Ben şahsen kalkınma planında göremiyorum böyle bir politikayı. Yani öyle bir projeksiyon yaparsınız, öyle bir perspektifiniz olur ki gelecek elli yılda, yüz yılda genç bir toplum olarak devamınızı sağlamak için bu 2 çocuk da olabilir, 3 çocuk perspektifi de olur, hatta 4 çocuk da olabilir yani bunlar olabilecek şeylerdir. Yalnız bunun hukuki ve demokratik dokümanlarını mutlaka görmemiz gerekiyor, bir. Kalkınma planında var mı? Yok. Peki, Hükümet programınızda var mı? Baktım, yok. Hükümet programında en azından olması gerekir. Ee, peki, bütçede var mı? Yok. Orta vadeli programda var mı? Yok. İlgili bakanlıkların stratejik planlarında var mı? Yok. Nerede var? Sadece Sayın Başbakanın iki dudağı arasında var. Şimdi, bu da bizi bir devlet gibi değil de sanki aşiret yönetir gibi -ki aşiretin de bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 18

geleneği göreneği vardır- böyle bir yönetim anlayışını ben şahsen eleştiriyorum. “Yaşam tarzlarının teminatı biziz.” sözündeki “biz” kim? Yani Sayın Başbakan mı, Hükûmet mi, AKP mi?

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Hepimiz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hukuktur, hukuk devletidir Sayın Baştopçu.

Bir ülkede, modern, ileri demokrasiye sahip bir hukuk devletinde yaşayanların yaşam teminatı hukuktur ve hukuk devletidir. Eğer devleti yöneten devletli “Yaşam tarzının teminatı benim ve biziz.” derse ben de derim ki: “Vaay! Biz ölmüşüz de haberimiz yokmuş.”

Dolayısıyla, bu kadar girizgâhtan sonra -bu girizgâh biraz uzun oldu- ülkemizin başarılı bir kalkınma hamlesinin ancak sanayi sektörünün ve teknolojinin gelişmesi ile gerçekleşebileceğini düşünüyoruz. Sanayi sektöründeki gelişmelerin ülke ekonomisine istihdam, millî gelir, ihracattaki artış yoluyla dış ticaret açığı ve cari açık gibi daha pek çok alanda olumlu etkileri olacaktır. Ancak geçmiş -en azından- beş yıla baktığımızda, gelecek için umutlarımızın çok da sevindirici olduğunu söylemekte zorlanıyoruz.

Bu noktada, Dokuzuncu Kalkınma Planı'ndan bugüne bazı gelişmeleri ben paylaşmak istiyorum. Dokuzuncu Kalkınma Planı döneminde yani 2007-2012 itibarıyla imalat sanayisi üretim artışı, plan hedeflerinin altında, yıllık ortalama yüzde 3,7 olarak gerçekleşmiştir. KOBİ'lerdeki artış daha da düşük kalarak yüzde 2,4 olarak gerçekleşmiştir. Büyük işletmelerde bu oran yüzde 4,3'tür. Bu durum, KOBİ'lerin, verimlilik artışını arzulanan düzeye çekemediğini göstermektedir. 2007-2012 döneminde KOBİ'lerin istihdam ve katma değerdeki payı da düşmüştür. Bu oran yüzde 3,5 olarak gerçekleşmiştir.

Yine, Dokuzuncu Kalkınma Planı'nda AR-GE harcamalarının gayrisafi yurt içi hasıladaki payı da hedefe ulaşamamıştır. 2006'daki binde 67 oranı 2012'de sadece binde 82'ye yükselmiştir. Oysa plandaki hedef yüzde 2'yd.

Gerçekleşme oranı plandaki hedefin çok altında kalırken aynı zamanda Avrupa Birliği ortalaması olan yüzde 1,9'un da altında kalmıştır. AR-GE harcamalarında geçmiş beş yılın performansına bakınca, gelecek beş yıl için de hani, “Perşembenin gelişi çarşambadan belli olur.” misalidir.

Onuncu Kalkınma Planı sonunda yani 2018 yılında 2012'ye göre, AR-GE harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranının binde 86'dan yüzde 1,8'e, AR-GE'de özel sektör payının yüzde 45'ten yüzde 60'a, tam zamanlı AR-GE personelinin 96 bin kişiden 120 bin kişiye, tam zamanlı araştırmacı sayısının 77 binden 176 bine, AR-GE personelinde özel sektör payının yüzde 50'den yüzde 60'a yükselmesi hedeflenmektedir. Bu hedeflere ulaşabilmek için önemli bir yeniden yapılanma yapılması gerekir. Ancak, bugün itibarıyla böyle bir yapılanma çabasını da göremiyoruz.

Dokuzuncu Kalkınma Planı döneminde imalat sanayisinin gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payında düşüş var ve 2002'deki yüzde 19,2 oranı 2012'de yüzde 15,6'ya gerilemiştir. Bu oranın 2013'te yüzde 15,5'a gerilemesi öngörülmektedir. İmalat sanayisi katma değerinin üretim içindeki payı da yüzde 20,1'den yüzde 18,5'e gerilemiştir. Bütün bunlar, Türkiye'nin sanayileşme hedeflerinin gerisinde kaldığını göstermektedir. Sanayi sektörü daha az kişinin çalıştığı, ancak daha yüksek bir millî gelirin ve katma değer in ortaya çıkarıldığı bir alandır. Ancak ne yazık ki, Türkiye'de işlerimiz bu yönde gitmemektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan; tabii, TÜBİTAK ve Türkiye Bilimler Akademisindeki tartışmalar devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Çeşitli mütalaalar sürdürülebilir ancak süremiz de yeterli olmadığı için ben Hacı Bektaş Veli'nin meşhur dörtlüğünden bir adaptasyon yaparak bu bahsi kapatıp diğer bir bahse geçeceğim. Hükûmetiniz, harareti narda değil, sacda arıyor; kerameti hırkada ve taçta arıyor. Oysa, Hacı Bektaş Veli kerametini hırkada ve taçta olmadığını söylüyor.

Ve bir soruyla tamamlamak istiyorum. Sayın Bakan, Bakanlığınız Ölçü ve Ölçü Aletleri Muayene Yönetmeliği çerçevesinde muayeneler yapmaktadır. Bu muayenelerde uzunluk ölçüleri, hacim ölçüleri, şişeler, kütle ölçüleri, teraziler, gaz sayaçları, su sayaçları, areometreler, elektrik sayaçları, ölçü transformatörleri, taksimetre ve naklimetre...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

...LPG sayaçları, akaryakıt sayaçları, süt sayaçları, sıkıştırılmış ve sıvılaştırılmış doğal gaz sayaçları, sıvıların veya gazların kütleli ölçümünü yapan sistemler, motorlu taşıt lastiklerinin hava basıncı ölçümünde kullanılan cihazlar, takograf cihazları gibi denetime tabi pek çok alet, cihaz ve unsurlar incelenmektedir.

Bu denetimler neticesinde, son beş yılda her yıl için, yıllar itibarıyla belirtilmek suretiyle, elde edilen gelir ne kadardır? Bu gelirler hangi amaçla kullanılmıştır? Sayıştayın, Bakanlığınız 2012 yılı denetim raporunda da belirtildiği gibi, denetim gelirlerinin bütçeye gelir olarak kaydedilmemesinin ve bu gelirlerin harcanmasına ilişkin bir muhasebe kaydı tutulmamasının sebebi nedir diyor ve teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ören, buyurun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 19

Süreniz beş dakika.

HASAN ÖREN (Manisa) – Sayın Bakan, 2006 yılında Sanayi Komisyonunda yine böyle tartışmalar yapılırken o günün devlet bakanı, bankalardan sorumlu devlet bakanına şunu söylemiştik, demiştik ki: “Bu kredi kartlarını bu kadar kolay dağıtır ve insanların gelecekte kazanacakları paralarını harcanmasına vesile olursanız, bir gün gelir bu arabanın lastikleri patlar ve insanların borçlarını ödeyemez duruma gelir.” Hatta bugün Bakanlığın söylediğini o gün biz söyledik. “Her kredi kartının bir limiti olsun, insanların kazancına göre kredi kartında limitler olsun, kaç kredi kartı alırsa alsın.” demiştik. Bunu nereye bağlıyorum? Şimdi, KOBİ’leri bu hâle getirdiniz. Sıcak parayla müthiş bir şekilde sanayiciyi borçlandırdınız. Aslında, bu sanayici bu sıcak parayla borçlandıysa -biraz evvel Müslim arkadaşımın dediği gibi- yatırımlarla ilgili rakamların çok yüksek çıkması gerekiyordu, büyümeyle ilgili rakamların yüksek çıkması gerekiyordu ama o büyümeyle ilgili rakamlar da yüksek değil. Şimdi, kredi kartlarındaki olayı KOBİ’lerde yaşamaya başladık ve bu süreç devam edecektir. Yine burada söylemi değiştirdiniz, sıcak paranın Türkiye’de yeterli miktarda zarar verdiğini gördünüz, artık sıcak parayla ilgili yapılacak yatırımların da Türk sanayicisine çok yaradığını da tespit ettiniz. Şimdi diyorsunuz ki: “Bu ülkenin insanı tasarruf yapсын.” Doğru söylüyorsunuz, eğer bir ülkenin insanı tasarruf yapabiliyorsa, tasarruflar bankada birikip bu tasarruflar sanayiciye gönderilebiliyorsa gelişmiş ülkelerin veya gelişmekte olan ülkelerin veya ekonomisi düzgün olan ülkelerin planlaması budur. Peki, kim, nasıl tasarruf yapacak? Bütün ülkenin insanları borçlanmış. 773 lira asgari ücret alan bir işçinin önüne kredi kartlarıyla ilgili on yıllık borç koymuşsunuz, sanayicinin önüne borç koymuşsunuz. Evet, ihracat yapan için belki dövizdeki artış doğrudur, sanayiciye yarayabilir ama siz onu dövizle borçlandırıp bir de yüzde 7,5’larda, 7’lerde, 8’lerde, 9’larda döviz üzerinden borçlandırdıysanız bunun ekonomiye çok fazlasıyla zararı olacaktır.

Bir de sanayiciyi korumuyorsunuz. Bakınız, 4 bakanlık birbirinizle anlaşmaz durumdasınız. Sanayi Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Enerji Bakanlığı, Maliye Bakanlığı bütün sanayicilere diyorsunuz ki: “İhracat yapın, size teşvik vereceğiz, size her yaptığınız ihracatta konteyner başına şu kadar teşvik, dünyayla yarışın.” Peki, bu sanayiciler dünyayla yarışıyor. Doğal gazıma her ay 2,1 zam yapıyorsunuz. Enerjiyi ödemediğim zaman 1,8’den faizlendiriyorsunuz. 2013 yılının teşviklerini daha ödemediniz. Ekonomi Bakanlığına, size veya başka, Kalkınma Bakanlığına da sorduğumuzda da cevabınız belli: “Efendim, biz Maliyeye yazıyoruz, Maliye bize ödenek göndermiyor.” Maliye bu iktidarın dışında, başka bir kurum mudur? Niçin bu sanayicilerin bu hak ettikleri verilmez? O zaman, biraz daha geniş düşünmek gerekli, mahsuplaşmayı genişletin. Eğer, ihracatçı birlikleri dosyaları onayladıysa Hazine, Ekonomi Bakanlığı bu konuda “Evet, burada bir suistimal yoktur, X firmanın şu kadar bizden alacağı var.” diyorsanız, bırakın, bu insanlar teneke alıyorsa tenekeyle, bidon alıyorsa bidonla veya ne alıyorsa orayla mahsuplaşıp önünü açabilsin. Bugün ekonomide en büyük sıkıntı KOBİ’lerin finansmana ulaşamamasıdır.

Bir ikinci konu: Bizi nasıl görüyorsunuz Bakanlık olarak veya AKP bizi nasıl görüyor muhalefet milletvekillerini? Yani, bizim görevimiz nedir? Bizim görevimiz Plan Bütçenin olduğu bugünlerde sizleri denetlemektir veya bunun dışında, Parlamentoda milletvekilinin görevi de, muhalefet milletvekilinin görevi de denetim mekanizması olarak sizlere sorular sormaktır. Siz milletvekilinin yazdığı soru önergesine cevap vermezsiniz. Milletvekilini hangi gözle görürsünüz? İç Tüzük’ü görmez misiniz?

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Ama böyle bir genelleme yapma Sayın Milletvekili, “Vermezsiniz.” diye bir genelleme yapma!

HASAN ÖREN (Manisa) - Buyurun, genelleme değil, burada. 20 tane soru sormuşum 2012’nin Nisan ayında.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Hiç cevap vermemiş mi, hiç cevap vermemiş mi?

HASAN ÖREN (Manisa) - Sözümüzü kesmeyin, konuşma ihtiyacı hissederseniz muhakkak verirsiniz cevap değil mi?

İZZET ÇETİN (Ankara) - Bir dinle Başkan, bir dinle!

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Ama öyle konuşuyorsunuz ki hiç cevap vermemiş gibi!

HASAN ÖREN (Manisa) – Konuşma ihtiyacını hissederseniz alırsınız.

BAŞKAN - Evet, arkadaşlar lütfen karşılıklı konuşmayın.

HASAN ÖREN (Manisa) - Bak, otuz saniyemi yedin, otuz saniyemi yedin.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Burada diğer arkadaşlarımız da geldi, “Hiç cevap verilmediğini de” söyledi, cevap da veriliyor, verilmeyenler de onların arkadaşlarımızın söylemesi...

BAŞKAN - Sayın Ören...

İZZET ÇETİN (Ankara) - Sayın Bakana söylüyor.

HASAN ÖREN (Manisa) – Bana, ne olur, iki dakikamı yediği için iki dakikalık bir...

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Verin, verin, benim süremi de verin.

HASAN ÖREN (Manisa) - Ama olur mu yani ben bir şeyi anlatayım da bitsin. 20 tane soru önergesi yazmışım 2012’nin 4’üncü ayından bu yana ben. Soru önergesini muhalefet milletvekili niye sorar? Denetim mekanizması, milletvekilinin elindeki en büyük silah bu veya en büyük karanfil bu, neyse, ne konuşacaksak. Buna cevap alamazsak... Organize sanayiler zaten, organize sanayilerde sanayicinin yönetime aldığı yerlerde problem yok ama organize sanayide belediyeler veya yan kuruluşların olduğu yerde Bakanlığın elinden denetim gitmiş vaziyette. Bir organize sanayiye altı ay

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 20

evvel müfettiş gönderildi, müfettiş on beş günde işi bitirecekti, çıkamadı işin içinden, 2'nci arkadaşını istedi, altı ay sonra Bakanlığa müfettişin raporu geldi: Ne olduğunu bilmiyoruz. Böyle bir denetimi nasıl yapacağız biz? Evet, anlıyorum, Başbakanın o diktatörlük hevesiyle denetim menetim istemediğini ben bu Mecliste.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) - Lütfen ya, lütfen...

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Sen çok istiyorsun!

BAŞKAN - Lütfen lütfen...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) - Yanıt vermiyormuş, böyle şey olur mu ya!

HASAN ÖREN (Manisa) - Ama yani bir milletvekilinin 20 tane soru önergesine Bakanlık bir yıldır cevap vermiyor ise buna da bir anlam veremiyorum.

Teşekkür ederim.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) - Böyle şeyi kabul edemiyoruz, kusura bakmayın.

BAŞKAN - Sayın Ören, Başbakan hakkında böyle "Diktatörlük hevesi" falan diye bahsetmek uygun olmadı. Burada Plan ve Bütçe Komisyonunda...

HASAN ÖREN (Manisa) - Ben bir milletvekiliyim.

BAŞKAN - Milletvekili olmak iftira etmeyi gerektirmez yani.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) - O zaman kalk küfret her şeye... "Milletvekiliyim" demekle her şey var mı, adabında olması lazım.

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - İstediği gibi konuşsun, müdahale etmeyin Sayın Başkan.

İZZET ÇETİN (Ankara) - Diktatöre "diktatör" denir. Her şeye Başbakan karar veriyor.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) - "Milletvekiliyim" diyerek her şeyde özgürlük olmaz. Konuşmanıza dikkat edeceksiniz.

BAŞKAN - Bu tür iftira iyi olmaz, yakışmaz yani, yakışmadı size.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Sayın Tayyip Erdoğan hepimizin Başbakanı, Türkiye Cumhuriyeti'nin Başbakanıdır. Eleştirebilirsiniz, en ağır şekilde eleştirin.

İZZET ÇETİN (Ankara) - Sayın Kemal Kılıçdaroğlu Türkiye'nin siyasi lideri değil mi? Ağzınıza gelen her şeyi söylüyorsunuz.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Sayın Kemal Kılıçdaroğlu... Hiç önemli değil ama niteleyemezsin yani şahsiyete girerek niteleyemezsiniz. Siz buranın kurallarını bilmiyorsunuz.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) - Ne söylemişiz? Kim söylemiş? Yuvarlak laf...

HASAN ÖREN (Manisa) - Etnik kimliğinden tutun da her istediğinizi söylediniz, daha ne söyleyeceksiniz!

BAŞKAN - Sayın Ören...

HASAN ÖREN (Manisa) - Bir başbakan çıkacak, evet, sayın vekilimin dediği gibi "Yüzde 50'yi zor tutuyorum." diyecek. Bu insana "diktatör" dediğimizde de alınacak.

BAŞKAN - Sayın Ören, bu yakışmadı size. Lütfen, bu tartışmayı keselim.

Sayın Berber, buyurun.

RECAİ BERBER (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Bakanlığımızın ve ilgili kuruluşların değerli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın 2014 bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Tabii, Bakanlığın buraya bir slogan olarak değil de bilinçli bir şekilde bunu yazdığını düşünüyorum, onun için de arkadaşlarımızın buna takılmasına hayret ediyorum çünkü dünyada teknoloji üretebilen, bilim üretebilen toplumlara baktığımızda aynı zamanda demokrasinin en ileri düzeyde olduğu, demokrasinin kurumsallaştığı, kökleştiği hatta bireylere kadar, ailelere kadar indiğini göreceksiniz. Eğer bilim istiyorsanız özgürlük olacak, demokrasi olacak. Özgürlüğün, demokrasinin olmadığı yerde bilimin üretilmeyeceğini, teknolojinin üretilmeyeceğini herhâlde söylemeye gerek yok. Bu vurguyu çok yerinde buluyorum, teşekkür ediyorum Sayın Bakanlığımıza. Ve Bakanlığımızla beraber Hükûmetimizin de 11 yıldır uygulamaya çalıştığı budur. Gerçekten de tabii burada belki genel anlamda demokrasi ve özgürlüklerin artması elbette ki bilim ve teknolojinin alt yapısının oluşmasında önemli ama bunun tabii biraz önce söylediğim gibi eğitim kurumlarında, ailede diğer sosyal kurumların hepsinde de aynı şekilde yaygınlaşması gerekiyor. Yani özgürlüğün, bilimsel tartışmanın ve bilimsel özgürlüğün olmadığı yerde bilim üretmek, teknoloji üretmek mümkün değil.

Sayın Bakanım, ben özellikle sanayi-üniversite iş birliğinde son dönemde geldiğimiz noktayı takdirle belirtmek istiyorum. Özellikle bu sunumunuzda belirttiğiniz üniversitelerin patent alabilme imkânının getirilmesi, üniversite öğretim üyelerinin sanayiyle birlikte çalışmaları hâlinde elde edecekleri proje gelirlerinin neredeyse tamamının, yüzde 90'ının kendilerine dönmemesinden kaynaklanan birtakım kısıtlayıcı durumlar vardı, bunlarla ilgili birtakım önlemler alındığını görüyoruz memnuniyetle ve özellikle mühendislik bilimlerindeki çalışan arkadaşların, akademisyenlerin sanayi iş birliği alanındaki çabalarını takdirle izliyoruz. Ancak bir de TÜBİTAK konusunda bir hususu belirtmek istiyorum. Esasen bütün desteklerin, KOGGEB gibi özellikle AR-GE desteklerinin de Bakanlığınızın bünyesinde olması gerektiğini düşünüyorum

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 21

çünkü bugün TÜBİTAK'ın desteklediği AR-GE projelerinin önemli bir kısmının kendi projeleri olduğunu görüyoruz. Yani bir kurumun hem proje yapması hem de o projelerin desteğe uygun desteklenip desteklenmeyeceğine karar vermesi çok uygun düşmüyor. Tabii ki Ben gereken hassasiyetin, titizliğin gösterildiğini düşünüyorum ama dışarıdan bakıldığında o zaman şöyle bir algı oluşuyor: Yani bu kadar desteklenen AR-GE projelerinin ne kadarının TÜBİTAK projesi ne kadarının dışarıdan sanayiciye veya kişilerin, kurumların projesi olduğunu izlediğimiz zaman da böyle bir izlenim uyanıyor. Bu, belki yine böyle olabilir. Bakanlık buna karar verse de AR-GE projelerinin desteklerine Bakanlık da karar verse böyle bir sonuç çıkabilir ama o zaman kimsenin aklında "Acaba TÜBİTAK kendi projelerine öncelik mi veriyor?" algısı oluşmaz diye düşünüyorum.

Nitekim, KOSGEB'in son dönemdeki çalışmalarını gerçekten takdirle izliyoruz. KOSGEB kapsamının genişletilmesi dolayısıyla sadece imalat değil de hizmet sektörlerinde de KOSGEB desteklerine ulaşılabilmesi çok önemli. Aynı zamanda KOSGEB'in bana göre son dönemde gerçekleştirdiği en önemli proje girişimci eğitimleri ve girişimci yetiştirmeye yönelik eğitim programları. 200 bin kişinin yani genç öğrencinin, belki üniversite mezununun böyle bir eğitimden geçmiş olması önemli ancak bunun yeterli olmadığını düşünüyorum Sayın Bakanım. Girişimcilik, sadece böyle bir kursla, dersle verilecek bir şey değil, bir format yani siz, ilkokuldan, ortaokuldan, liseden üniversiteye ginceye kadar öğrenci mühendislik veya başka alanlarda hatta ekonomi vesaire finans okuyan kişiler de dâhil mezun olduktan sonra profesyonel olarak bir yerde çalışmayı hatta hatta toplumumuzun genelinde olduğu üzere devlette bir yere yerleşip devlette çalışmayı hedef edinmiş ve bu şekilde formatlanmışsa ailesi tarafından, çevresi tarafından bu çocuğun birkaç saatlik eğitim almakla girişimci olacağını düşünmek mümkün değil çünkü girişimciliği hiçbir zaman hayatında bir hedef olarak koymamış, hep bir yerde çalışmayı kafasında şekillendirmiş ve öyle eğitim almış. Derslerini seçerken, okulunu seçerken veya mezun olduktan sonra iş ararken bakıyorsunuz aklının köşesinden bile geçmiyor. Dolayısıyla, bunun bence mutlaka daha alt eğitim düzeylerinde, mesela liselerde özellikle meslek liselerinde bir seçmeli ders olabileceğini düşünüyorum, olması gerektiğini düşünüyorum daha doğrusu. Bunun da en önemli altyapısı bizim toplumumuzun finansal okur yazarlığının olmaması.

Sayın Bakanım, çok iyi mesleğini yapabiliyor insanlar. Mühendisliği, teknik adamlığı vesairesi çok iyi, bilgili, donanımlı, çok iyi üretim de yapabiliyor. İçerisinde tesis kuruyor çalıştıracak ama gelirini, giderini bilmiyor, nereden finansman bulacak bilmiyor, bilanço bilmiyor. Bir gelir tablosuna baktığı zaman bunun ne anlama geldiğini bilmiyor. Yani bir finansal okur yazarlık neredeyse yok toplumda. Olmayınca yani yüzde 50 kârlı bir projeyi başlatıp finansmanı yönetemediği batan yüzlerce firma var yani dolayısıyla, burada bir işi teknik olarak çok iyi yapmak üretimi gerçekleştirmenin tek başına işletmecilik olarak yetmediğini hepimiz biliyoruz. Bunun için de finansal okur yazarlığı girişimcilik bünyesinde ağırlık olarak koymak ve bunu da demin dediğim gibi eğitimin daha alt aşamalarında vermek bunun için de KOSGEB'e yine ve Bakanlığınıza önemli bir görev düşüyor diye düşünüyorum.

Biraz önce Sayın Hasan Ören Vekilimizin söylediği önemli bir konu. Bugün KOBİ'lerin finansla ulaşabilme imkânı evet eskiye göre çok daha iyi, özellikle Halk Bankası vesaire diğer KOBİ'lere yönelik finansman sağlayan kurumlar çok iyi durumda, ciddi anlamda KOBİ'lere destek veriliyor ama yine de maliyetler açısından olsun, ulaşabilme açısından olsun büyük firmalara göre çok daha dezavantajlı konumda. Bunun için KOSGEB'in sübvansiyonlu kredileri de dâhil olmak üzere bunları biraz daha artırmamızda yarar var diye düşünüyorum. En önemli finansal erişim aracı Sayın Bakanım, leasing'di. Yani leasing yani... Finansmanda en önemli sorun teminattır. Teminat veremiyorsanız hiçbir banka zaten kredi vermiyor yani projeniz olmuş, çok kârlı olmuş falan bunlar çok önemli değil Türkiye'de. Maalesef finans kurumları böyle değerlendiriyor. Teminatınız varsa rahatlıkla krediye ulaşıyorsunuz ama leasing'de finansal kiralamada mülkiyet finansmanı sağlayanda olduğu için, o, teminatsız olarak ya da düşük bir teminatla finansman kaynağı idi. Burada tabii biz, finansman aracı olması dolayısıyla leasing'de KDV'yi yüzde 18 yapınca bu sektör ciddi anlamda darbe yedi. Dolayısıyla, burada en azından şöyle bir şey yapmamızda yarar var -yani bu Maliye Bakanlığıyla görüşülebilir, onda da dile getireceğim- bir makine ekipmanın maliyeti gene yüzde 18 olsun ama onun üzerinden finansman sağlıyorsanız, o finansmanın artık KDV olmaması, sıfır olması gerekir. Bankayla dezavantajlı konuma geliyor. Bankadan kredi kullandığınızda kredi faizinin KDV'si var mı? Yok, BSMV var ama ben, aynı finansmanı leasing olarak aldığımda onun taksitleri için de yer almış olan finansman maliyetinde de yüzde 18 KDV ödüyorum. Bu, bir haksız rekabet yani daha evvel leasing sektörü haksız rekabet içinde dendi KDV olmadığı için, yüzde 1 olduğu için ama şimdi de tam tersi oldu, haksız rekabet, leasing'in aleyhine oldu çünkü finansman maliyeti üzerinden de KDV alır olduk. Bu, bu nedenle de ciddi anlamda düştü. Hâlbuki KOBİ'lerin özellikle makine ekipman tedarikinde en önemli, en çok kullandıkları araç, finansman aracı finansal kiralamaydı. Bunun önünün tekrar açılması, biraz daha avantajlı hâle getirilmesi, en azından bu haksız rekabetin veya dezavantajın ortadan kaldırılması gerektiğini düşünüyorum.

Sayın Bakanım, tabii, KOBİ'lerin ve Türkiye'deki sanayicilerin en önemli bir başka finansmanı, finansla erişim aracı da halka arz. Bu konuda Borsa İstanbul çok ciddi açılımlar yapıyor, görüyoruz, gerçekten belgesel bir borsa olmak için, çevre ülkelerin de önemli şirketlerini Borsa İstanbul'a kote etmek için ciddi çalışmalar yapıyor ancak bizim esas ihtiyacımız Türkiye'deki KOBİ'lerin faizsiz bir finansman modeli olarak borsaya açılıp oradan finansman, öz kaynak tedarik etmeleri ve bu şekilde de hem dış denetim yoluyla, bağımsız denetim yoluyla kendilerine çekidüzen vermeleri, daha işletmecilik ilkelerine bağlı olarak işlemlerini sağlayacak, yapısal bir reform sağlayacak firmalarda, işletmelerde...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 22

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RECAİ BERBER (Manisa) – ...hem de biraz önce söylediğim gibi faizli finansman modelinin ötesinde halka arzlarla sağlanacak kaynakla da daha hızlı, maliyetsiz -tabiri caizse- bir büyüme sağlanabileceğini düşünüyorum ve bu özellikle Amerika'da çok yaygın bir model, daha yeni kurulan şirketlerin bile borsaya kote olma imkânı var ama bizde iki yıldan önce, iki yıl kârlı olmadıkça borsaya kote olamıyoruz ama bilimsel, özellikle teknoloji ağırlıklı firmalar daha kurulduğu anda halka açılabilmesi yani en azından siz Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak bu tip firmaların yani bir potansiyel taşıyan firmaların, teknoloji üreten firmaların mutlaka iki yıl çalışıp ondan sonra belli bir kârlılığa ulaştıktan sonra halka açılmak yerine daha kurulurken halka açık olarak kurulabilmesi ve oradan faizsiz olarak finansman sağlayabilmesi diye düşünüyorum ve Borsa İstanbul'la KOSGEB'in ve Bakanlığınızın geliştireceği projeleri de veya çalışmaları da yakından takip etmekte olduğumuzu ve kamuoyunun da çok ilgilendiğini biliyorum. Bakanlığınızın özellikle bilimsel, teknolojik çalışmalar konusundaki diğer bakanlıklar bünyesindeki kurumları koordine etme noktasında mutlaka bir rol üstlenmesi gerekir Sayın Bakanım. Şimdi, özellikle uzay teknolojileri, biraz önce pek çok projeden bahsettiniz, bunların çoğunun sorumluluğu ve yürütmesi tamamen diğer bakanlıklarda. Ya savunma sanayi ile ilgili ise Savunma Sanayii Müsteşarlığı ilgileniyor, ne bileyim, Ulaştırma Bakanlığında bir kısmı, uydur çalışmalarını vesaire. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bu tip, hakikaten yüksek teknoloji içeren sanayi dallarındaki devlet öncülüğünde yapılan çalışmaların Bakanlığınız tarafından da koordine edilmesi gerektiğini düşünüyorum ve Bakanlığınızın 2014 bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

(Başkanlığa, Başkan Lütfi Elvan geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Berber.

Sayın Atıcı, buyurun.

Süreniz beş dakika.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, konuşmanızda üniversitelerin rekabete girdiğini, artık birbirleriyle yarışır hâle geldiğini söylediniz. Keşke bunun sonuçları da sizin anlattığınız gibi olumlu olabilseydi. Maalesef, yarattığınız bu rekâbet ruhuyla, performans ruhuyla üniversiteleri âdeta bir yarış atı gibi koşturur konuma getirmekle akademik ruhun da kaybolduğunu göremediniz, hâlâ da göremiyorsunuz. Çünkü bu yarışta akademisyenler performans uğruna sadece geçim kaygısıyla çalışır hâle gelmişlerdir ve akademik ruh kaybolmuştur. “Hocalarımız şirket kursunlar, patent alsınlar.” diyorsunuz bir yandan, bir yandan üniversite öğretim üyelerine tam gün çalışmayı dayatıyorsunuz. Tam gün çalışsın öğretim üyeleri ancak sizin mantığınızla kabinenin bir diğer üyesi olan Sağlık Bakanının mantığı arasında çok ciddi çelişkiler var. Şimdi, diyeceksiniz ki her zaman sorduğunuz gibi, AKP'lilerin sorduğu gibi “Ne yani, sanki üniversiteler eskiden iyi miydi, çok iyiydi, çok mu iyi iş üretiyordu?” Hayır. Üniversitelerimiz eskiden istenilen standartlarda değildi, performanslarını iyi kullanamıyorlardı, ancak bu durum düzeltilebilir bir durumdu ta ki siz bu performans denen illeti üniversiteye bulaştırana kadar. Çünkü o zaman bilim insanlarında bir ruh vardı, bilim insanı ruhuyla çalışırlardı; hekimler hekim olduklarıyla gurur duyarlardı, mühendislik hocaları da teknik eleman olmaktan büyük gurur duyarlardı Sayın Bakan ama siz bu ruhu ortadan kaldırdınız, o ruhu alıp yerine para koydunuz. Şimdi, bunu düzeltmek, bunu değiştirmek gerçekten son derece zor bir iş.

Konuşmanızın bir kısmında da organize sanayi bölgelerine değindiniz. Evet, organize sanayi bölgeleri kentin lokomotifidir ama bir yandan organize sanayi bölgeleriyle övünüyorsunuz ama bugün büyük bir OSB olan Mersin-Tarsus OSB'sinin küçük bir bağlantı yolunu Ulaştırma Bakanlığımız otobana bağlayamıyor. Böylece, bir yandan “Çalışın.” diyorsunuz, bir yandan OSB'leri batırıyorsunuz. OSB'ler üretiyor, sanayicilerimiz üretiyor, ürününü satmak için bu sefer Suriye'nin kapıları kapalı, Irak'ta büyük sorunlar yaşıyorlar. Bugün o üreticiler Suriye'ye mal göndermek için önce Ro-Ro'yla Mısır'a gönderiyorlar, oradan tekrar getiriyorlar. Bunun ne demek olduğunu, yani aramızda sanayici arkadaşlarımız var, umarım size daha iyi anlatırlar. Yani sanayicinin genelde partisi de olmaz. Bakın, şimdi, az önce insanlar atıştı, şimdi gayet güzel Hasan Bey'le Sayın Berber konuşuyorlar, umarım size anlatırlar Sayın Bakan. Sanayicinin derdi siyaset üstü bir derttir, sanayicinin derdi ihracat yapacağı kapıların açık olmasıdır.

Şimdi gelelim TÜBA ve TÜBİTAK'a. Şimdi, TÜBA daha önceden bilimsel, idari ve mali özerkliğe sahipti ta ki siz gelene kadar ancak siz TÜBA'yı fiilen özerk olmaktan çıkardınız, bir kanun hükmünde kararname ile Hükûmete bağlı hâle getirdiniz, sonra da TÜBA'nın başarılarından bahsediyorsunuz. Dünya bize gülüyor Sayın Bakan. Bilimsel kongrelere gittiğinizde, hele hele birazcık siyasi bir toplantıda bilim konuşuluyorsa, think tank gruplarına yurt dışında eğer bir yolunuz düşer, davet edilir, katılır iseniz inanın gülünç duruma düştüğümüzü ve bütün dünyanın bize güldüğünü göreceksiniz ve hâlâ anlayabilmiş değiller, “Nasıl olur da bir hükûmet -bakın bu hükûmetin adı AKP olabilir, bu hükûmetin adı CHP hükûmeti olabilir, herhangi bir hükûmet olabilir- bilime bu kadar müdahale eder?” diyorlar. Bunu bilim insanının anlamasının mümkün olmadığını ben biliyorum, ben de bir bilim insanı olmaya çalışan bir insandım eskiden. Ben bunu çok iyi anlıyorum, umarım Hükûmetiniz bilim camiasına ne kadar büyük kötülük yaptığını anlayabilir.

Şimdi, bakın, TÜBA'nın görüntüsü Türkiye'de nasıl? TÜBA'nın algısı, maalesef, bilim insanları arasında, evrim karşıtı, özgür eğitime karşı, bağımsız düşünen bilim insanlarını asla istemeyen bir yapı ve ben size sormuştum, demiştim ki: “TÜBİTAK'tan -bilemiyorum TÜBİTAK Başkanı geldi mi Komisyonumuza ama- kaç kişi istifa etti?” Siz de dediniz ki: “14

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 23

ay içerisinde 300 kişi." 300'e yakın insan ayrıldı yani hiç mi bir soru işareti gelmez kafanıza, neden bu insanlar ayrıldılar? 300 tane insan, 300 bilim insanı TÜBİTAK'tan ayrıldı. "Bir kısmı emekli oldu." dediniz, hepsi genç yaşta emekli edildiler, emekli olmak zorunda kaldılar, bir kısmı da istifaen ayrıldı, "Ne yapalım kardeşim?" dediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen konuşmanızı tamamlayınız efendim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bu insanlara siz sahip çıkmadınız Sayın Bakan. Bu insanlar, siyasi görüşleri ne olursa olsun, inançları ne olursa olsun, Türkiye'de bilimin ortak değeriydiler ve bu insanlar GÖKTÜRK-2'yi ürettiler. GÖKTÜRK-2'nin üretilmesinin size ait olmadığını çok iyi biliyorsunuz. Bu insanlar GÖKTÜRK-2'lerin... Demin uzay bilimlerinden bahsettiniz, o uzay bilimlerinde çalışan birçok insan şu anda özel sektöre hizmet ediyor. Gene ülkemize hizmet ediyorlar çok şükür ama çok daha iyisini benim devletime hizmet edebilirlerdi ve biz daha iyi bir noktada olabilirdik ama sırf ideolojik olarak bu insanları siz veyahut da altınızda size hizmet eden bürokratlar uzaklaştırdılar. Bir gün eğer Sayın Bakanım, buradan ayrılan birkaç insanı (random) rastgele çekip ismini alıp eğer çağırırsanız ve eğer şayet bunlar sizinle konuşmaktan korkmazlarsa, gerçekten TÜBİTAK Başkanının ve TÜBİTAK çalışanlarının nasıl bir zulüm içerisinde olduğunu çok iyi göreceksiniz. Siz, zulmün ne olduğunu bildiğinizi söylüyorsunuz. Hayatınız boyunca ideolojik düşünceleriniz için zulüm yaşadığınızı hep ifade ede geldiniz. Şimdi, o zulmün gittiğini görüyorsunuz ama AKP zulmünün gelip de bilime eziyet ettiğini görmezden geliyorsunuz. Bu intikam duygularıyla bizim bilimimiz, bilim insanımız bir yere varamaz. Bakın, bunun gerçekten siyasetle bir ilgisi yok Sayın Bakanım. Bu, bilimsel bir atmosferdir. Bilim ortamında da, siyasi görüşleri ne olursa olsun, ister Tanrı tanır olsun ister Tanrı tanımaz olsun, yeter ki görüşleri, fikirleri bizim işimize yarasın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, lütfen tamamlayın.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Biz bu bilim insanlarına sahip çıkmalıydık, bunu başaramadık. TÜBA'yı da bitirdiniz, TÜBİTAK'ı da bitirdiniz. İnşallah toparlayacak fırsatımız olur.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, kıymetli bürokratlar, sayın basın mensupları; öncelikle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, sunum özlü ancak ezberlerin tekrarı, bildik tekerlemelerin yer aldığı biraz propagandavari içerikte bir sunum. İktidar vekili arkadaşlarımız da teşekkür etti.

Şimdi, diyorsunuz ki: "Krizi fırsata dönüştüren ülkelerden biri olduk." Artık dünyada ters rüzgârlar esse bile, Türkiye ekonomisine kendi yolunu bulan, rotasını koruyan bir kimlik kazandırıldığından bahsediyorsunuz. Ben, tamamen, TÜİK'in verileriyle bu konudaki düşüncelerimi aktarmak istiyorum.

Malum, orta vadeli programda 2012 yılı için yüzde 4 büyüme hedefi koyduk. Yüzde 3,2 olarak revize ettik, ama büyüme yüzde 2,2 olarak gerçekleşti. Yani sert bir düşüş yaşadığımız ortada.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – 8,8'den bir de, bir önceki yıl.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – 2010'da 9,2 büyüme var, 2011 yılında 8,8 büyüme var, 2012'de 2,2'ye düşüyor. 2013 büyümesine baktığımız zaman da yine yüzde 4 hedef var ama çok iyimser tahminle 3,6 düzeyinde gerçekleşmesi bekleniyor.

Peki, sanayimizle ilgili verilere baktığımız zaman neyi görüyoruz? Sanayi sektöründe reel büyüme hızı 2010 yılında yüzde 12,8, 2011 yılında yüzde 9,7 iken 2012 yılında yüzde 1,9'a gerilemiştir. 2013 birinci ve ikinci çeyrek verileri de 1,1, 3,1 düzeyindedir. Burada, 2012 yılının dördüncü çeyreğinde de sanayide binde 4 küçülme yaşandığını da ifade edeyim.

İmalat sanayisindeki reel büyüme hızındaki tabloda aynı durumda, sert bir düşüş var. Yine sanayi üretim endeksindeki değişime baktığımız zaman, 2010 yılında yüzde 12,8, 2011 yılında yüzde 10,1 iken 2012 yılında yüzde 2,5'a gerilemiş. 2013 yılı dokuz aylık değişimde yine yüzde 2,5, aynı düzeyde.

Peki, imalat sanayisi kapasite kullanım oranına baktığımız zaman neyi görüyoruz? Son dört yıldır kriz öncesi 2008 ve öncesi yıllar seviyesinin altında. 2011 yılında yüzde 75,4 olan imalat sanayisi kapasite kullanım oranı 2012 yılında yüzde 73,6'ya gerilemiş. 2013 dokuz aylık veriye baktığımız zaman da yüzde 74,2 olduğunu görüyoruz. 2012 yılında sanayi üretim artışındaki yavaşlamanın etkisinin istihdama yansımada da görüyoruz. Sanayi istihdamındaki artış sadece yüzde 1 düzeyinde. Yine, önceki yıllara göre baktığımız zaman 2008 yılında 4 milyon 440 bin olan sanayi istihdamı dört yılda sadece 310 bin kişi artarak 2012 yılında 4 milyon 751 bin kişiye ulaşmış. 2012 yılında sadece 47 bin kişi sanayi istihdamındaki artış. Toplam istihdam içindeki payına baktığımız zaman da 2008 yılında yüzde 20,9 iken 2012 yılında yüzde 19,1'e gerilediğini görüyoruz.

Bir de TOBB tarafından yayınlanan verilere baktığımız zaman şunu görüyoruz Sayın Bakanım: Kurulan her 100 şirkete karşılık 2010 yılında 22, 2011 yılında 24 şirket kapanmışken 2012 yılında kapanan şirket oranı 36'ya, 2013 yılının

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 24

dokuz ayı itibarıyla da 31'e yükseldiğini görüyoruz. Yani açılan-kapanan şirket oranına baktığımız zaman yükselen bir trend var. Bu veriler çok açık bir biçimde girişimcinin yeni yatırımlar bir yana mevcut yatırımlarını sürdüremediğini gösteriyor. Bunu gerçek kişilere ait ticari işletmelerdeki verilerden de görüyoruz. 2013 yılının dokuz ayında açılan işletmeler yüzde 15 azalırken kapanan işletmeler yüzde 145 oranında artmış. Hani resen kapanan işletmeleri dikkate almasak bile vaziyet vahim. Bunu Kalkınma Bakanlığımızın hazırladığı programda da görmek mümkün. Bu arada ben Kalkınma Bakanlığımızda da teşekkür ediyorum. Gerçekten, bilim, teknoloji, KOBİ'ler, sanayinin durumuyla ilgili çok önemli tespitleri var ve yapılması gerekenlerle ilgili çok önemli değerlendirme ve önerileri var.

Şimdi, çok arkadaşım değişti, kısa geçeceğim, sanayici, iş adamı ve esnafımız hakikaten borç batağına girmiştir. Tahsilat yapılamıyor, icralar artmış vaziyette ve iflaslar baş göstermekte. İflas erteleme kararlarında da artışlar görülmektedir.

Türkiye ekonomisini iktisadi faaliyet kolları itibarıyla değerlendirdiğimizde, ekonominin geneldeki yavaşlamasının imalat sanayisinde belirginleştiğini de fark edebiliyoruz. Üretimden ziyade hizmetlere dayanan bir büyüme söz konusu. Sanayinin nispi önemi azalmakta.

Yine, AKP döneminde izlenen yüksek faiz, düşük kur stratejisi sonucunda Türk sanayisi yurt dışından gelen ucuz ara malı yatırım mallarının tahribatıyla karşı karşıya kalmış ve sektörel öncelikleri giderek montaja dayalı, ithalata bağımlı bir yapıya sürüklemiştir.

İstanbul Sanayi Odasının 249 büyük sanayi kuruluşunun 2001-2010 yılı verilerine dayanan çalışması sanayimizin montaj ağırlıklı bir hâl aldığını, katma değerin nispi olarak azaldığını net bir şekilde ortaya koymaktadır.

Yine, "dünya sanayi süper ligi" de diyebileceğimiz, dünyada imalat sanayisi katma değeri en yüksek 15 ülke arasında Türkiye 1990 yılında 13'üncü sırada, 2000'de 15'inci sırada iken 2010'da maalesef sanayi liginde Türkiye yok, liste dışı kalıyor.

Sayın Bakanım, yani bu tablo, sanayi politikalarınızda başarısızlığın aslında somut bir göstergesi niteliğinde. Burada sanayileşme yoluna beraber çıktığımız Güney Kore'ye bakacak olursak, 1990'da 11'inci olan Güney Kore, 2000'de 8'inci, 2010'da ise 7'nci sıraya yükseliyor. Yine 90'da 7'nci olan Çin 2000'de 4'üncü, 2010'da 2'nci sıraya, 90'da ve 2000'de 14'üncü sırada olan Hindistan 2010'da 10'uncu sıraya yükselmiştir.

Burada, özellikle Güney Kore'yle ilgili dikkat çekici bir veriyi paylaşacağım. Bizim AR-GE harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılamız içindeki payını 2013'te yüzde 2'ye yükselteceğimize yönelik hedefimiz vardı, ama son verilere göre 2011 yılı itibarıyla bu oran yüzde 0,86'da kaldı. Avrupa Birliği ortalamasının yarısından daha düşük Sayın Bakanım, Avrupa Birliği ortalaması yüzde 1,94 düzeyinde, bizde yüzde 0,86 düzeyinde yani 2013 hedefimizi yakalayamayacağımız da net görünüyor. Güney Kore'ye baktığımızda, AR-GE harcamalarının gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payının 2000 yılı itibarıyla 2,30'a ulaştığını görüyoruz, 2010'da da 3,74'le dünyanın en yüksek oranlarından birine sahip. Dolayısıyla, sanayimiz bir türlü AR-GE yoğun üretim yapısına geçememekte. Gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülkede çift hanelere ulaşan yüksek teknoloji ürünlerinin sanayi üretim ve ihracatındaki payı Türkiye'de düşük olup AKP döneminde iyice düştüğünü de yine programda görüyoruz, programın 186'ncı sayfasında yüksek teknoloji ürünlerin sanayi üretimi ve ihracatı payındaki düşüş net olarak rakamlarla ortaya konuluyor.

Hem sanayimiz hem de ihracatımızın ithalata bağımlılığı hakikaten kaygı verici boyutlara yükselmiştir. Bunu sadece enerji ithalatıyla açıklamak da mümkün değil. Dahilde işleme rejimi kapsamında firmaların taahhüt ettiği ihracat ile buna bağlı ithalatın oranı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - ...yüzde 62,1'e yükselmiş yani bir başka deyişle 100 dolarlık ihracat için 62 dolarlık ithalat yapıyor. Bir önceki yıl rakamını vereyim 58,5 yani bir yükselme var.

Artık sanayide sadece emek maliyetine veya döviz kuruna dayalı rekabet devri bitti. Rekabet edebilmenin yolu, yüksek katma değerli üretimden ve verimliliğe dayalı iş süreçlerinden geçiyor.

Sayın Bakanım, sunumunuzda siz de belirtmişsiniz yani dolayısıyla "Biz de bunları söylüyoruz." diyebilirsiniz ama siz iktidarsınız, laf değil, icraat lazım. Yani, yenilikçilik, inovasyon, AR-GE harcamalarıyla ilgili, yüksek teknolojiye geçişle ilgili doğru politikalar uygulamaya koyup bu alanda elde ettiğiniz başarıları bize sunmanız lazım ama biraz önce ifade ettiğim gibi, göstergeler böyle bir başarıyı ortaya koyamıyor.

Biz, yine de Bakanlığınızda, Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu konularda getireceğiniz her düzenlemeye destek vereceğimizi, çok önemli gördüğümüzü burada vurgulamak istiyorum.

Bütçenizin hayırlara vesile olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kalaycı.

Sayın Kaplan, buyurunuz lütfen.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Bakanlığın değerli çalışanları, emekçileri; gerçekten bakıyorum, şöyle konuşmaya bir baktım, gelişmelere bir baktım ve ne diyeyim, nereden başlayayım diye. İlginç bir nokta oldu...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 25

RECAİ BERBER (Manisa) – Her şey çok güzel, söylenecek söz yok yani!

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hayır, o anlamda demedim, biraz dinlerseniz anlayacaksınız.

RECAİ BERBER (Manisa) – Öyle anlaşıyor neredeyse.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bir İsmail Ebul-İz El Cezeri'yi burada Bilim Kurulu, TÜBA, TÜBİTAK duymuştur değil mi? Siberetik konusunda, robot mekaniği konusunda 1130'larda Cizre'de yetişmiş. 50 tane, ilk bilgisayar tekniği, robotu yapan yapan büyük âlim. İnşallah bir dahaki gelişinizde bize onunla ilgili bir kitap getirirsiniz çünkü Turizm Bakanlığı ilgileniyor, Bilim Kurulu bununla ilgilenmiyor, ben de şaşırdım. Niye bunu sordum? Çünkü, ben bugün "İlk cep telefonumuzu yaptık." deyip şöyle göstermenizi "Bataryaların ömrünü uzattık." diye bir keşif ortaya koymanızı "İlk otomobili yaptık, işte anahtarı. İlk uçağımızın yazılımını yaptık, işte anahtarı..." Yani AR-GE derken, bir şeyler derken bunlardır. Yani, kurduğumuz üniversitelerden işsiz üniversite mezunları çıkarmak değildir yani onu ifade etmek istiyorum.

Bu hurda araçlardan hâlâ gelir vergisi alınıyor Sayın Bakanım, bilginiz olsun, 6 bin civarındadır, bana da geldiler. Tüketici yasasında, ben açık söyleyeyim, bankalar lehine düzenlemeler oldu, bunun acısı yakında çıkacak, onu da ifade etmek istiyorum.

Orta tabaka ve orta gelir düzeyi, genellikle büyümenin durduğu, ihracatın azaldığı, ithalatın çoğaldığı dönemlerde ciddi krizler yaşar, risklerle karşılaşır. Bakanlığınızın alanını da bir bakıma öyle kabul etmek lazım, küçük ve orta ölçekli işletmelerden tutun, KOSGEB'leri aldığınız zaman, eğer bu alanda bir kriz, bir risk yaşanırsa bunun sıkıntısının genel ekonomiye yansıtacağını herkes bilir.

Telif hakları konusunda, patent, marka... Bu konuda hâlâ çalışmaların yetersiz olduğunu düşünüyorum ve kendi sınai ve fikrî dahi olsun her alandaki hakların korunamadığını düşünüyorum, düzenlemelerde de sakatlık var. Yani, patent için avukat olmayan, hukukçu olmayan bir de başvurup alabiliyor. Bence onun üzerinde durulması gerekiyor.

Ancak, bu konuşmanızın içinde en çok ilgimi çeken noktaya gelmek istiyorum. Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunuz var, senede 2 defa toplanıyor ve Sayın Başbakanın Başkanlığında toplanıyor. Son toplantınızda enerji sektörüyle ilgili çok önemli kararlar almışsınız. Enerji ihtiyacını ithalat yoluyla karşılayan ülkemizde on yıl içinde 100 milyar doların üzerinde bir yatırım gerçekleşmesi hedefleniyor. Hâl böyleyken, Sayın Başbakan dün grupta konuşma yaptı, hâlâ dili dönmüyor veya söyleyemiyor "Kuzey Irak Bölgesel Yönetim Başkanı Sayın Barzani gelecek." Dedi. Orası Kuzey Irak değil, bize göre güney, oraya göre kuzey ama Kürdistan Bölgesel Yönetimi Başkanlığıdır, gelen bütün resmî yazışmalarda Dışişleri Bakanlığınızda da budur. Sayın Başbakanınız bu ismi artık telaffuz etmesi gerekir diye düşünüyorum.

Ancak, burada önemli olan şu: Sayın Bakanlığınızın bu Irak Kürdistan Bölgesi'ndeki petrol, doğal gaz ve enerji kaynaklarıyla ilgili çok ciddi bir görüşme yapılacağı söyleniyor. Bu görüşmenin çok önemli olmasının boyutları, rakamların çok büyük olması, ticari olarak, sınai olarak, navlun olarak çok yakın olması, sınırımızda olması açısından son derece önemli, hayati; bir de Orta Doğu'da stratejik olarak Kürt halkıyla olan, Osmanlı döneminden bu yana gelen bin yıllık stratejik birlikteliğin geleceği açısından önemli. Ancak, bunu yaparken Sayın Başbakanın... Âdettir, yani açılışları var, her iktidar, hükümet açılış yapar, icraatını, kendi işini yapar, kendi partisini çağırır, reklamını yapar, o açılışların özelliği budur ve hayatımda bir kere katıldım, o da Şırnak Şerafettin Elçi Hava Limanı'nın açılışı. Şerafettin Elçi Milletvekilimizdi, bir yıl önce vefat etmişti, buz gibi soğuk terler döktüm. Benim gibi bir muhalefet milletvekilinin o iktidarın icraatlarını dinlemesi hoş da bir iklim yaratmıyor. Yani, tabii ki kendi parti bayrağını sallıyor, kendi icraatını yapıyor, muhalefete yükleniyor. Oradasınız, hoş bir durum olmadığı için de muhalefet genellikle bu tür yerlere gitmez. Ancak, Sayın Barzani gelecek ve bu konuda ön birtakım yazışmalar milletvekillerinizden ve Başbakan Yardımcısından, danışmanlarından açıklamalar var. Acaba bu enerji paketi dışında, Mahmur Kampı'nda yaşayan, 15 bin Şırnak'tan giden mülteci var hâlâ , yirmi yıldır. Var mı? Acaba, Barzani geldiğinde "Irak tezkeresini tekrar çıkardınız ve benim topraklarıma yönelik, benim hâkimiyet alanıma yönelik bu tezkere." diye soracak mı? Doğrusu, Uludere'de 34 yurttaşımız paramparça edilip can verirken biz taziyeye de beklemiştik ama gelmemişti Sayın Barzani fakat Hükûmetin düşününe gelecek, toplu nikâh da yapıyormuşsunuz. Biraz neşeli olsun diye Şivan ile İbo'nun da bir düeti olacağı söyleniyor, yani yansması bu. Gerçi 2009 seçimlerinde de, yerel seçimler öncesi "Şivan gelecek" reklamı, propagandası yapılmış sonra Şivan gelmemişti. Sonra, bütün bunlar yapılırken Rojava'da İsviçre modeli üçlü bir kantonun, işte Afrin, Kobani, Cizir bölgelerinde geçici yönetimlerin ilanına denk geliyor.

Biz gerçekten... Tabii, Orta Doğu'da 45 milyon Kürt halkı yaşıyor; bunun büyük çoğunluğu Türkiye'de yaşıyor, sonra İran'da yaşıyor, sonra Irak'ta yaşıyor, sonra Suriye'de yaşıyor. Böyle baktığımız zaman, Kürt siyasetinde etkin olan liderlerin, sanatçıların her zaman halkın talebiyle gelmesini doğal karşılarız ama bir seçim öncesine denk geldiği zaman biraz istismar kokması, biraz risk taşıması, biraz bölme, biraz cephe, yani PYD-BDP...

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Tam tersine Sayın Kaplan, barış, kardeşlik, dostluk.

HASİP KAPLAN (Şırnak) - ... KDP-AKP gibi bir yaklaşım tarzının da bu türlü ilişkilerin içine katılması gibi bir risk bu çözüm sürecine bir katkı sunar mı? Bu çözüm sürecinin tarafları vardır ve elbette ki herkesin buna katkısı olması gerekir.

Çözüm sürecinde en önemli konulardan biri de, biliyorsunuz ulusal konferans hazırlık çalışmaları vardı ve bu arada bu kasım ayında olması gereken bu konferansın da ileri bir tarihe ertelendiği söylendi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 26

Şimdi, buradan şunu ifade etmek istiyoruz: Elbette ki Diyarbakır, büyük bir Kürt şehri. Gelecekler, ziyaret edecekler, belki seçilmiş Büyükşehir Belediyesini de, halkı da, sivil toplumu da elbette; orada resmî görüşmeler de olacak. Ancak şu gerçek ki kalıcı bir çözüm sürecinin Türkiye'nin iç dinamikleri, demokratikleşmesi, demokratik paketleri ve içerideki dinamiklerin etkisiyle yapılması gereken bir olayı seçim arifesinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Şırnak) – ... bu çözüm projesinde ki, bir yıldır bir silah patlamadı, bu seçime yontma, seçim malzemesi yapmayı çok riskli bir durum olarak görüyoruz, yani bu çözüm sürecini siyaset... Hiçbirimiz kalıcı değiliz, 2023'e kadar kimin kalacağı, kimin gideceği belli değil; AKP mi kalır, BDP mi kalır, CHP mi, MHP mi kalır... Belki dört parti grubu da kalmaz. Çünkü 2023, bir yüzüncü yıl, bir tarihtir. Bu tarih genellikle yıl dönemleri için kutlanmadır; yoksa bilimsel, ilmi, planlı, ekonomik, sosyal veya kültürel bir tarih değildir. Yani "vizyon, vizyon, vizyon 2023" diye reklamınızı yapabilirsiniz parti olarak ama bu, bilimsel bir vizyon değildir. Siz bilimsel olarak kendi parti programınızı koyarsınız ama önümüzde çok kısa sürede üç tane seçim var. O vizyonunuzu başka iktidarlarla ...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlar mısınız Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Tamamlıyorum.

Tabii burada şuna da dikkat çekmek istiyorum: Yani ben inanıyorum ki Sayın Barzani de, Şivan da kendini seçim malzemesi olarak kullandırmaz, böyle bir şeye de tenezzül etmezler. Ancak siyaset kulvarında biraz daha samimi adımlar atmak gerekir ve milletvekilleri açıklama yaparken "Yok, BDP'ye işte, gol atma niyetimiz yok; kıskanmasınlar." falan. Kimse kimseyi kıskanmaz. Türkiye'de en büyük konferansları sanat konusunda, kültür konusunda, kadın konusunda, sağlık konusunda, tıp konusunda Orta Doğu'da Kürtler arasında en büyük konferansları biz yaptık Diyarbakır'da ve bütün herkesi kattık. Bunun kıskançlığı olmaz fakat bir süreçte ve süreci küçük hesaplara boğma reklamı, bu da dürüstçe bir yaklaşım tarzı olmaz diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Ve bu tür bir yaklaşım tarzının da hem siyaseten hem demokratik açıdan hem kalıcı bir barış açısından hem çözüm süreci açısından da sağlıklı olmadığını düşünüyorum.

Mesela "Uludere katliamının failleri ne oldu?" diye soracak mı? Yani petrol gidecek... "Ne oldu?" diye konuşulacak mı? Mademki konuşulacak; uçak, tezkere olayı konuşulacak ama ben inanıyorum onların hiçbirisi konuşulmayacak enerji, petrol daha çok öne çıkacak ve orada görüntü olacak. İşte, BDP'nin dışında da... Bence kendi seçimlerimizi kendi dinamiklerimizle yapmamızda yarar vardır. Dışarıdan taşıma suyla değirmen dönmez. Böyle bir gerçekliğimiz vardır; bunları açmamız lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Son bir cümleyle bitirmek istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, teşekkür edebilir miyiz lütfen?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, teşekkür edeceğim.

Konya'daki roket fabrikasını merak ettim. Bizim Bilim Kurulunun haberi var mı bir tırda yakalandı? Roket, sanayi kuruluşu, sizde kaydı kuydu var mı? Bilim, ilim derken halkımıza bir baktık...

BAŞKAN – Kandil'den gelmiş olmasın!

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Konya'dan gitmiş Sayın Başkan, Karaman'dan da gitmiş olabilir, sizin oradan.

Bir de Twitter'da TÜBİTAK'a bir şey sormuşlar "Pi'yi kaçta alacağız?" diye. Sordum diyor "Vallahi, bize gelişi 3,14 ama size 3'e bırakırız." demişler. TÜBİTAK ne yapar onu da merak ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Kaplan.

Sayın İncekara, buyurun lütfen.

HALİDE İNCEKARA (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, değerli milletvekili arkadaşlarım; ben yine bıkmadan, usanmadan aynı konu üzerinde devam edeceğim.

BTYK'nın bu dönem ilk toplantısının gündem maddelerinden biri üstün zekâlı ve yetenekli çocukların eğitim stratejisiydi. Bakanlığınızın da orada görüşleri ve çalışmaları alındı ve Millî Eğitim Bakanlığı bir strateji açıkladı. Lakin sunulan ve arzu edilen sonuca ulaşmak için hızımızın daha hızlı olması gerektiğini, bu eğitimin sadece Millî Eğitim Bakanlığıyla sınırlı kalmayıp Bakanlığınızın ve ilgili birimlerinin de bu konuda misyon sahibi olması gerektiğini düşünüyorum hem TÜBİTAK hem TÜBA kuruluş amaçları içinde bunlar var. Var ama bunun Türkiye'yi kavrayacak, kapsayacak gibi bir çalışmayı aktif hâlde ne yazık ki göremiyoruz.

Sizden öğrenmek istediğim; bu Millî Eğitiminin belirlediği stratejiden farklı, bağımsız, örneğin TÜBİTAK, üstün zekâlı ve yetenekli, istisna verileri bir ölçünün üzerinde kalan ve Millî Eğitimin çatısının altında eğitilemeyecek çocuklar için TÜBA ya da TÜBİTAK çatısı altında bir eğitim kurumu açmayı düşünür müsünüz ya da Türkiye'deki taramaları tespit

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 27

etmeyi, farkındalığı artırmak için bir şeyler yapmayı düşünür müsünüz? Arzu ediyoruz, diliyoruz ve sizden ümit verici bir müjde duyarsam çok sevineceğim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Çetin, buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli kamu yöneticisi ve görevlisi arkadaşlarım, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, biz tabii burada bir denetim görevi üstleniyoruz, hem 2012 yılı kesin hesaplarını hem de 2014'e yönelik bütçenizi görüşüp inceleyeceğiz. Arkadaşlar değindi ben o sunuş konuşmanıza yönelik bir şey söylemek istemiyorum. Ancak geçmiş dönemlere bir bakıldığında zaman özellikle 2012 yılında Türk Standartları Enstitüsünün 220 milyon 836 bin TL olan başlangıç ödeneğine 496 milyon 375 bin ilave ödenek istenmiş, bunun 127 milyonu yıl sonunda iptal edilmiş, 589 yani 590 milyon harcama gerçekleşmiş. Yani ilave ödeneye nereden ihtiyaç duyuldu? O başlangıç ödeneğiyle gerçekleştirme arasında bu büyük farkın nereden geldiği konusunda bir açıklama yaparlarsa arkadaşlar iyi olur; bir.

İkincisi; Türk Patent Enstitüsü aynı şekilde 2012 yılında yaklaşık 41 milyon liralık ödenek tahsis edildikten sonra 192 milyon liralık ilave ödenek verilmiş. Yine ilave ödeneye nereden ihtiyaç duyuldu, nerelere bu harcandı? Çünkü bu konuda Sayıştay raporlarında özellikle Bakanlığınıza ilişkin, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına ilişkin bölümde, gerçekten bu yıl tartıştığımız... Geçtiğimiz yıl denetim raporları hiç gelmemişti, bu yılda son derece "güçük" -diyeyim ona- Sayıştay raporlarıyla karşılaştı Plan ve Bütçe Komisyonu ama ona rağmen iki konuya dikkat çekmek istiyorum.

Bunlardan bir tanesi "5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesi (g) ve (i) bentlerinde kamu geliri ve kamu kaynağı tanımları yapılmış olup, il müdürlükleri tarafından tahsis edilerek bankada özel bir hesapta tutulan ölçü ve tartı muayene ücretlerinin ilgili kanuna dayanılarak toplandığı ve kamuya ait olduğu için kamu geliri olduğu, dolayısıyla kamu kaynağı niteliğinde olduğu düşünülmektedir. Ölçü ve tartı aletlerinin yerinde muayenesinde elde edilen paralar bankaların vadesiz mevduat hesaplarında tutulmakta ve bu hesaplardan yapılan harcamalar bütçede yer almadığı gibi, harcamalarla ilgili herhangi bir muhasebe kaydı da tutulmamaktadır. Yapılan bu uygulama 5018 sayılı Kanun "Hazine birliği" başlıklı 6'ncı, "Bütçe ilkeleri" başlıklı 13'üncü maddenin (f) fıkrasına ve "Muhasebe sistemi" başlıklı 49'uncu maddesine aykırıdır." notu dikkat çekici bir not.

Yine Sayıştay denetimindeki raporla ilgili görüş: "Denetimin görüş oluşturabilmek için gerek mali rapor ve tablolar ile bilgi ve belgeler yukarıda açıklandığı üzere kamu idaresi yönetimi tarafından sağlanamadığı için Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2012 yılına ilişkin mali rapor ve tablolar hakkında görüş bildirilememektedir." denilmekte. Yani, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı gibi köklü bir Bakanlığı Sayıştayın istediği belgeleri, bilgileri vermekten kaçınması ve böyle bir mali tabloların oluşturulamaması pek Bakanlığınıza yakışan bir durum değil, ona dikkat çekmek istedim.

Sayın Bakan, gerçekten konuşmanızın -arkadaşımın eleştirilerine ben de iştirak ediyorum- daha ileriye yönelik, sanayinin sorunlarına yönelik birtakım konuları içermesini beklerdim. Birtakım temenniler içeriyor. Tabii "Avrupa ülkelerinin durumunu düşündüğümüzde, biz yine bulunduğumuz coğrafyanın en hızlı büyüyen ülkesiyiz." diyorsunuz. Bu, belki Bakanlık olarak sizi tatmin edebilen bir yaklaşım olabilir ama biz bu yaklaşımdan... Tabii, ülkemizin kalkınmasından, sanayimizin gelişmesinden, işsizliğin azalmasından ve yurttaşlarımızın refahından mutluluk duyarız. Ama böyle bir olayı temenni boyutunda bırakmanın bir pozitif bir bilimle iç içe olan Bakanlığının, Bakanın sunuş konuşmasına yakışmadığını söylemek isterim.

Yine diyorsunuz ki Sayın Bakan: "On bir yılda ekonomide, demokraside, hayatın birçok alanında düşük standartlara sahip bir ülke konumundan orta standartlara sahip bir ülke konumuna yükseldik." Sayın Bakan, bu bölümüne katılmadığımı çok açıklıkla ifade etmek isterim çünkü biz gerçekten... Tabii, krizlerin de etkisi oldu bu dönemde ama her şeye rağmen 2000-2001 ekonomik krizlerinden sonra birtakım ekonomik önlemlerin alınması üzerine, o günkü koalisyonun kemer sıkma politikalarının da getirdiği bir ortamda iktidara geldiniz ve on bir yıllık süre içerisinde, 2002'de alınan önlemlerden sonra birtakım atılımlar yapılmış olsa bile sizin burada işaret ettiğiniz, özellikle demokrasi konusunda, ekonomi konusunda orta düzeye çıkmış olmaktan biz mutluluk duyarız ama böyle bir şeyi yaşamadığımızı, görmediğimizi ya da sizin gördüklerinizle bizim yaşadıklarımızın arasında çelişkiler olduğunu açıkça söylemek isterim.

Mesela, 2012 yılında... Ya da şöyle söyleyeyim: Millî gelirin yaklaşık 5'te 1'ini istihdamın ise yaklaşık 3'te 1'ini temsil eden Türkiye imalat sanayi ileri teknoloji üretimi bakımından hangi nokta? Ona bir bakacak olursak ileri teknoloji ürün ihracatının toplam ihracat içindeki payı 2012 yılı itibarıyla Türkiye'de yüzde 1,8; Hindistan'da 6,9; ABD'de bu oran 18,1. İmalat sanayinde en çok brüt katma değer yaratan 15 ülke incelendiğinde Türkiye 1990'da listede 13'üncü sıradayken bugün listeye dahi giremiyor, listede bile yok.

Yani, biraz bazı gerçekleri görerek ve ona göre birtakım konulara yaklaşırsak çok daha iyi olur diye düşünüyorum. Mesela, Kalkınma Bakanlığının bu temmuz ayında açıkladığı Orta Vadeli Program 2014-2018'de iyi bir değerlendirme var. Gerçekten o değerlendirme sizin Bakanlığınızın sorunu değil ülkemizin sorunu ama bir gerçeklik var ki hem ekonomik krizlerin etkisiyle hem de dünyayı etkileyen bu krizlerin sonucunda Türkiye'nin de etkilenmesinden dolayı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 28

Türkiye ekonomisi 2012 yılında reel olarak yüzde 2,2 oranında büyürken bu büyümenin gerçekleşmesinde özellikle sanayi sektörünün büyümesindeki yavaşlamanın etkili olduğu açıkça ifade ediliyor. Tabii ki, kriz koşullarında bizim teknolojimiz, sanayimiz daha çok ara malı ithalatı yapıp, onları yurt içerisinde yeni ürün şekillerine çevirdikten sonra yapılan ihracatlara dayalı bir model üzerine kurgulanmış vaziyette.

Şimdi, Sayın Bakanım, ben gerçekten KOBİ'lerin Türkiye ekonomisi üzerinde önemli katkıları olacağını düşünüyorum ve vermiş olduğunuz, 30 bin lira geri ödemesiz ve 70 bin lira geri ödemeli, 100 bin liralık kredilerin pek çok girişimciye bir hayat verdiğini, onlar için su gibi kaynak olduğunu biliyorum ancak özellikle çalışma ve sosyal... Yani, bu KOSGEB'e bağlı firmaların tabii ki gelişmesinde büyük yarar var, bunlara katkı yapmak bizim de görevimiz. Tabii ki geçtiğimiz günlerde Temelli bölgesinde, siz de biliyorsunuz, 4 tane organize sanayi bölgesi var; bunların Ankara Büyükşehir Belediyesiyle yapmış oldukları bir anlaşma olmasına rağmen, altyapı hizmetlerini Büyükşehir yapmadığı için 30 milyon dolarlık yatırımdan yabancı firmalar kaçındı. Sizin Sanayi ve Teknoloji Bakanı olarak bu konuda Büyükşehir Belediyesine "Ne yapıyorsunuz, neden üzerinize yükümlü, anlaşma yaptığınız bu altyapı hizmetlerini yerine getirmiyorsunuz?" diye sormanız gerekir.

Bir de ben özellikle arkadaşlarımla hiç üzerinde durmadığı bir başka konuya dikkat çekmek istiyorum. Sayın Bakan, bu KOSGEB'e bağlı yani KOSGEB diye değerlendirdiğimiz, orta ölçekli işletmelerin imalat sanayinde önemli yeri olduğunu biliyoruz ama biz, eğer sadece ülke kalkınmasına yatırım ve üretim bazında bakıp emeği bir meta gibi görür, onun sorunlarına hiç değinmezsek bunun kalıcı olmasının, sürdürülebilir olmasının imkânsız olduğunu da bilmemiz gerekir. Bakınız, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Kurulu Başkanlığının organize sanayi bölgelerinde çalışanlar üzerinde yaptığı bir araştırmanın sonuçlarını ben size -ilgi alanızda, görev alanınızda olduğu için- hatırlatmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İZZET ÇETİN (Ankara) - Aynen resmî raporda: "Organize sanayi bölgelerinde çalışanları bekleyen öncelikli riskler; çalışma süreleri çok uzun, ara dinlenme ihlali var, hafta tatil izni kullanılmıyor, ücret ödenmeden ulusal bayram ve genel tatil günlerinde çalıştırma yapılıyor, kayıt dışılık en yaygın biçimde." Denetimlerde yapılan tespitler de şöyle sıralanıyor: "Fazla çalışma ücretlerinin ödenmediği ya da eksik ödendiği veya kayıt dışı ödendiği; işçilere hak kazandıkları serbest zamanların usulüne uygun olarak kullanılmadığı -yasada var olan bu ara dinlenme süreleri- işçilerden fazla çalışma onayı alınmadığı, işçilere yıllık 270 saati aşan -yasada 270 saat sınırlaması vardır yıllık- fazla çalışma yaptırıldığı, günlük çalışma süresi sınırının aşıldığı, haftalık çalışma süresinin aşıldığı, denkleştirme usul ve esaslarının uygulanmadığı, çalışma sürelerinin belgelenmediği, gece çalışması yaptırılacak işçilerden başlangıçta sağlık raporu alınmadığı..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayalım efendim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – ...raporların altı ayda bir yenilendiği... Bu, özellikle girsin istiyorum çünkü Türkiye'de emeğin ne kadar horlandığını, işçilerin, çalışanların, insanın ne kadar korunmasız bulunduğunu, üretimin insan odaklı olmasına rağmen insana değer vermediğinin altına çizerek belirtmek istiyorum. Yani bu raporda organize sanayi bölgelerinde çalışanların ücretlerinin yüzde 35'inin asgari ücretli, yüzde 65'inin de asgari ücretin çok az üzerinde ücret aldığı çok net olarak belirtilmiş.

Yine net bir şekilde görüldüğü gibi imalat sanayi, rekabet unsuru olarak sadece ücret ve diğer hakları baskılanmış, emeği görmemekte ve emek sömürsü üzerinde bir rekabet stratejisi üzerine kurulmakta. Bu, doğru bir yaklaşım değil Sayın Bakan, ben buna dikkat çekmek istiyorum.

Son olarak, belki cevap bölümünde bulunamayacağım bir başka acil iş... Kısa sorum olacak Sayın Bakanım, bunlardan bir tanesi, sanayi sektöründe üretimin artırılması, rekabetin güçlendirilmesi, verimliliğin yükseltilmesi için AR-GE yatırımlarının önemi biliniyor, siz de bu konuya dikkat çekiyorsunuz. Hükûmetleriniz döneminde kamu ve özel sektörün AR-GE için ayırdıkları kaynak miktarı ve bunun gayrisafi millî hasılaya oranı ile yıllara göre seyri ne olmuştur, bunu bir öğrenmek isterim.

İkincisi, AKP hükûmetleri döneminde yapılan buluş başvurusu ve bunun patente dönüşen sayısı nedir, bunun da bir yıllara göre seyrini verebilir misiniz?

Son sorum, bilim ve teknolojiye sorumlu bakansınız, siz de Çevre ve Şehircilik Bakanı gibi "Müslüman olmamız nedeniyle mucit çıkaramayız." sözüne katılıyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Denizli...

İLKUNUR DENİZLİ (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, öncelikli olarak aslında bir şeyi ifade etmek istiyorum: Bakanlığınızın yapılanmasına ve genel olarak bakış açınız ve değerlendirmeleriniz bir anlamıyla size teşekkür etmemizi gerektiriyor. Çünkü şunu ifade etmek istiyorum ki: Özellikle bahsettiğiniz konular, boşluk bırakılmadan pek çok unsuruyla değerlendirilmesi gereken konular. Yani

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 29

aynı oranda sanayi-üniversite iş birliğinde, eğitimde, teknoparklarda, pek çok alanda bütüncül bir yaklaşım sergilemek ve boşluk bırakmadan bu meseleyi Türkiye’de gündemde tutup ve bununla ilgili adımlar atmak gerekliliği sizin yaptığınız çalışmalarda açık olarak görülüyor. Bu anlamıyla size teşekkür ediyorum.

Şimdi, birkaç konuyu paylaşmak istiyorum izninizle. Üretmek ve sanayicilik aslında bir kültür Sayın Bakanım. Bugün Türkiye’de “Sanayiciyim.” diyen pek çok arkadaşımızın babası sanayici değildi. Hâlbuki dünyaya baktığımızda, üç nesildir, dört nesildir üreten, sanayici olan, ileri teknoloji üreten ülkelerle ve firmalarla karşı karşıyayız. Bu anlamıyla henüz kendi cebiyle şirketin kasasını bile birbirinden ayıramayan, bu anlamıyla handikapları olan bir ticaret hayatından ve bir üretim hayatından bahsediyoruz ve burada atılması gereken pek çok adımın olduğu da çok net olarak ortada.

Şimdi, hep birlikte şunu değerlendirek: “Doksan yıllık cumhuriyet tarihimiz boyunca dünyaya armağan ettiğimiz bir marka söyleyelim.” desek hep birlikte. İfade edebilecek olan arkadaşım var mı bilmiyorum ama markadan kastım şu: “Heidelberg matbaa makineleri” dediğinizde kutuplarda da bir anlam ifade eder, Afrika’da da. “Samsung” dediğinizde Amerika’da da bir anlam ifade eder, Uzak Doğu’da da ama ülkemize baktığımızda bu anlamıyla henüz böyle bir marka hediye edemediğimiz gerçeğiyle hepimiz karşı karşıyayız. Ha, bunun pek çok sebebi vardır, özellikle 1980’lere kadar rekabetçi olmayan, dünyaya açılmayan bir üretim tarzı ve ihracatı neredeyse sadece tarım ürünlerine odaklanmış bir bakış açısından geldiğimiz nokta itibarıyla çok iyi şeyler yaptığımızı söyleyebiliriz ama dediğim gibi marka üretmek, dünyaya iyi şeyler yaptığımızı ifade edebilmek adına daha almamız gereken herhâlde çok yolumuz var diye düşünüyoruz.

Şimdi, burada birkaç noktayı ifade etmek istiyorum. Pek çok teşvik veriyoruz, sizin bakanlığınız çerçevesinde de değerlendirmeler yapıp, destekler alıyoruz, diğer bakanlıklarımızın da birtakım uygulamaları var. Genelde yaptığımız, bölgesel hassasiyetleri de dikkate alıyoruz ama sektörel teşvikler veriyoruz. Oysa bizim ülkemizin kaynakları acaba sektörlerde topyekûn bu anlamıyla destek yapmaya müsait mi? Yani gelip sorgulamamız gereken nokta, acaba sektör bazında teşvikler mi, yoksa firma bazında birtakım teşvikler vererek, birtakım dünya markaları yaratmak mı? Şu küçük örneği vermek istiyorum: On bir yıl önce iktidara geldik ve on bir yılda biz bu ülkeyi bir şantiye hâline getirdik. Önümüzdeki süreçte de özellikle kentsel dönüşümle birlikte ülke yeniden bir şantiye hâlinde olacak. Acaba biz on bir yıl önce bu ülkede bir ya da iki tane iş makineleri üreten firmayı kendi adımıza desteklemiş olsaydık, bugün iş makineleri üretimi konusunda dünyada hem kendi iç ihtiyaçlarımızı karşılamak için, çok ciddi bir ithalat yapıyoruz çünkü, hem de yurt dışına birtakım...

MUSA ÇAM (İzmir) – Nejat Bey, bunu size söylüyor İlknur Hanım.

İLKUNUR DENİZLİ (İzmir) – Niye?

MUSA ÇAM (İzmir) – Sanayici olarak.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Bakanımız burada.

İLKUNUR DENİZLİ (İzmir) – Hem de ihracat potansiyeli itibarıyla çok farklı bir noktada olabilir miydik diye sormak istiyorum? Yani, sanayi politikalarımıza, üretim politikalarımıza biraz daha uzun soluklu, daha vizyonel bir biçimde bakmak ve bu anlamıyla adım atmak ülkeyi birtakım konularda daha iyi yerlere götürür mü diye bunu paylaşmak istiyorum?

Bir ikinci nokta, işte AR-GE, inovasyon vesaire, bunları konuşuyoruz. Siz çok hassassınız bu konuda ama iktidarıyla muhalefetiyle zaten bu işin çıkış yolunun bu olduğunu biliyoruz. Yani 500 milyar dolar ihracat hedefini 8 dolarlık sweatshirt yapamayacağımızı hep birlikte biliyoruz. Onun için, bu artışlarla, AR-GE’ye ayırdığımız kaynaklarla, bu hedefe ulaşmak çok kolay olmayacak gibi görünüyor. Yani bu tür işlerde dünyada bu işi yapan ülkeler genelde birtakım sıçramalar yapıyorlar hem ayırdıkları kaynaklarla hem bu anlamıyla, bakış açılarıyla bir sıçramaya ihtiyaç oluyor. Sanki bu anlamıyla bir seferberlik hâline, bir sıçramaya ihtiyacımız olduğu inancındayım. Bunu yaparsak hep birlikte daha başarılı olacağımızı düşünüyorum. Bu, sadece Hükûmetimizin ya da kamunun yapacağı bir şeyden değil, bunun topyekûn bir sıçrama olması ve topyekûn bir seferberlik hâlinde olması gerektiği inancındayım. Sivil toplum örgütleriyle, sanayi odalarımızla, her anlamıyla, bu birliktelik sağlanabilirse, herkes yumruğunu bir yere vurursa bu anlamıyla çok yol alabileceğimiz inancındayım.

Bir başka şeyi ifade etmek istiyorum, burada dün de ifade etmeye çalıştım soru sırasında ama eğitimle ileri teknoloji ve üretim arasında çok ciddi bir bağlantı var. İşte, Malezya, Güney Kore gibi örnekleri bakıyorsanız buralarda eğitim seviyesi yükseldikçe ve eğitimin niteliği yükseldikçe... Bahsettiğimiz Malezya’da 11,6 yıldan bahsediyoruz ortalama eğitim seviyesinde, ihracatta ileri teknolojinin payı da yüzde 29,6. demek ki tek başına bizim sanayide, AR-GE’de vesaire de yapacaklarımız dışında birbiriyle çok bağlantılı bir süreçten bahsediyoruz. Eğitimi göz ardı etmememiz ve bu anlamıyla Halide Hanım’a da çok katılıyorum, beyinleri ve akıllı bu sistemin içine bir biçimiyle katabiliyor olmamız lazım ama bunda da dediğim gibi, hani bunu bir seferberlik hâliyle ve belki çok hızlı bir biçimde yapabiliyor olursak o arada, hani “Onlar gitsin biz yanlarında yürüyalım.” dediğimizde o aradaki farkı kapatmak çok zor. Yani ileri teknoloji üreten ülkelerle aramızdaki farkı kapatmak çok zor. Bunun için, eğitime odaklanmamız ve eğitimle ilgili olarak da daha hızlı adımlar atabilirsek ben bu anlamıyla çok da hızlı yol alacağımızı düşünüyorum.

Üniversite-sanayi iş birliğinin çok önemli olduğunu her zaman ifade ettim, yine ifade edeyim ama ben hep şöyle değerlendiririm: Hani kız oğlanı sever, oğlan kızı sever ama bir türlü böyle birbirlerine açılmazlar. Bizim iş dünyamızla sanayicilerimiz arasındaki ilişki de neredeyse böyle bir ilişki diye düşünüyorum. Herkes iş dünyasında üniversite iş birliğine ihtiyaç olduğunu düşünüyor, üniversitelerimiz de sanayile iş birliğine ihtiyaç olduğunu düşünüyor ama şu anda

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 30

geldiğimiz nokta itibarıyla bunun istediğimiz seviyelerde olmadığı da görülüyor. Ama ben burada bir şeyi ifade etmek istiyorum: Efendim, 2014 yılı araştırma görevlilerine ödeyeceğimiz ücret 2.607 lira. Üniversitelerimizde birtakım öğretim görevlilerimizin bu anlamıyla sistemin içinde olmasını sağlayacak yeni teşviklerin ve yeni adımların atılmasıyla da ben sizin Bakanlığınızın yaptığı çalışmaların da çok daha hızlı bir biçimde yol alabileceğini, üniversite-sanayi iş birliğinin çok daha olumlu bir noktaya gelebileceğini düşünüyorum ama burada dediğim gibi pek çok unsurun bir araya geldiği ve toparlandığı bir süreçten bahsediyoruz. Bugüne kadar çok doğru şeyler yaptık ve bunları biraz daha hızlandırmamız gerektiği inancındayım.

Bir de, eğer cevap kısmında şunu öğrenebilirsem çok sevineceğim: Biz işte, TÜBİTAK vasıtasıyla, TTGV vasıtasıyla çok ciddi destekler veriyoruz. Şeyi tutabiliyor muyuz Sayın Bakanım; verdiğimiz destek sonucunda ya da ortaya çıkan proje sonucunda neyi sağlıyoruz? Katma değerli ürünlerdeki bu çalışmalardan dolayı oluşan artı değer nedir, bunun ihracatımıza katkısı nedir? Şunun için söylüyorum: Acaba doğru yere gidiyor mu, doğru projelere gidiyor mu? Bunu analiz etmenin yolu bunların istatistiksel olarak görülmesinden ve burada bir değerlendirmeye yapabilmekten geçiyor çünkü sayısı olmayan ve süreci bir biçimiyle takip edemiyorsak eğer burada bu AR-GE harcamaları konusunda nereye ve nasıl gittiğimizi de... Acaba doğru yolda mıyız, değil miyiz bu konuda da kafamızda soru işaretleri oluşabilir. Bununla ilgili bir altyapımız var mı ya da bundan sonra bunları takip etmeyi düşünüyör muyuz?

Çok teşekkür ediyorum yaptığınız bütün çalışmalar için. Hayırlı olsun bütçeniz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Denizli.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben klasik olduğu üzere yine Sayıştay raporlarından başlayacağım çünkü -usulle ilgili konuşmam sırasında da belirtmiştim- hem 2014 bütçesini yapıyoruz Bakanlığınızın hem 2012'yle ilgili harcamalarınızı denetliyoruz. 2012'de hatırlıyor musunuz ne kadar harcama yaptığınızı Sayın Bakan? 2,2 milyar civarında, biraz da ödenek aldınız, 2,4'e çıktı yaptığınız harcama. Bununla ilgili olarak Sayıştay Başkanlığı denetim yapamamış, bir eksiklik var ama bazı tespitleri var yine de. Sayın Başkanım, burada diyor ki sonuç olarak Sanayi Bakanlığıyla ilgili olarak: "Türk kamu mali sisteminin temel ilke ve amaçları dışına çıkılmadan uygulamanın yasal bir zemine oturtulmasının gerekli olduğu düşünüldüğünden konunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin dikkatine sunulmasında fayda mülhaza edilmektedir." Yani burada bize bir görev veriyor. Siz Komisyon Başkanı olarak bunları, Sayıştay raporlarını kesin hesapla bağlantılı kılmıyorsunuz. Bence yanlış, kendi iktidara mensup üyelerimiz de o kanaatte değil ama bu kesin hesapla doğrudan ilgili bir konu. Kesin hesap kanun tasarısını oluştururken biz Sayıştay raporlarından istifade ediyoruz, o raporlar doğrultusunda kesin hesap kanun tasarısını inceliyoruz, uygun görüyoruz veya uygun görmeyeceğimiz bir durumda oluyoruz. Onun için bunun Sayıştay bölümünde tekrar dikkate alınması gerekir diye düşünüyorum, çok önemli bir konu ve başka bir alternatifi de yok.

Sayın Bakanım, Bakanlığınızla ilgili durum öyle, demin arkadaşlar da detayına girdiler. Ben onun için Bakanlığınızla ilgili denetim raporunu gündeme getirmiyorum fakat TÜBİTAK raporunu gündeme getireceğim. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, şimdi, burada yaklaşık 5 milyon liralık ve sadece personelle ilgili, personel maaşlarıyla ilgili bir yolsuzluk olur mu? Böyle bir şey olabilir mi? Yani personel maaşını -kamu personeli bunlar- dağıtırken 5 milyon liralık yolsuzluk yapılır mı bir yıl içerisinde 2012'yle ilgili olarak? Böyle bir şey olamaz. Bakın, orijinal rapor var bende Sayın Başkanım, orijinal denetçi raporu bu. Kamu zararından bahsediyor, tek tek, isim isim bunları zikrediyor. Bununla ilgili bilmiyorum ne işlem yaptınız ama çok önemli bir konu ve burada belirtildiğine göre ve yine Sayıştayın bize gönderdiği... Sayıştay bize bu raporu göndermedi, Sayıştay bize kendi denetim grubundan geçen, dairesinden geçen ayrı bir rapor gönderdi. O raporda da miktarlar belirtilmiyor ama 31 başlık altında eleştiri var ve sonuç bölümünde diyor ki: "Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu özel bütçesi 2012 yılına ilişkin mali rapor ve tablolarının 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun öngördüğü gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinde mali rapor ve tabloları etkileyecek düzeyde hukuki düzenlemelere aykırılıklar bulunduğu kanaatine varılmıştır." Tabii, burada bunu söylüyor ama orijinal denetçi raporunda kamu zararına da yol açıldığını söylüyor.

Bununla ilgili kısa bir çalışma yaptım ben, daha sonra size bunun detayını da verebilirim. Ödemeler TÜBİTAK'ta çalışan personele yapılmış. Yani "AR-GE ödemesi" adı altında mesela Enstitüde gösterilmiş, Gebze'de gösterilmiş sizdeki Daire Başkanı, oradan sanki sahada çalışıyormuş gibi ona ilave ödeme yapılmış, ilave maaş ödemesi yapılmış. Bu şekilde para alan çok var personelinizde. TÜBİTAK Başkanının bir demeci var, diyor ki: "Her kapımızı çalana para veriyoruz." Her kapıyı çalana değil de kendi personeline veriyor ama istediği personele veriyor. Böyle bir şey olur mu Sayın Bakanım? Gerçekten yani şu konuyu özel olarak bir inceletmeniz lazım müfettişlerinize. "Para veriyoruz." Niçin veriyoruz? Bunun bir karşılığı var mı? Biz de diyoruz ki: "Efendim, AR-GE harcamalarımız yüzde 1'e yaklaştı." Bunlar ağırlıklı olarak personel harcaması, AR-GE'yle ilgili olmayan harcamalar.

Yine, kurumda yapılan atamaların da kriteri yok bu rapora göre. Başka kurumlardan TÜBİTAK kadrosuna TÜBİTAK Kanunu'nun 38'inci maddesi haricinde, 19'uncu maddesine göre danışman kadrosunda geçici görevlendirmeler

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 31

yapılıyor, -yapılabilecekken daha doğrusu- “müdür, uzman, daire başkanı, genel sekreter” adı altına unvanlar veriliyor ve her iki kurumdan da ücret alınıyor bu şekilde. Aslında biz soru önergesi verdiğimizde, bu şekilde olan birkaç kişi görünüyör ama çok fazla bu şekilde iki ayrı kurumda çalışan ve iki ayrı yerden ücret alan çok fazla kişi var. Bununla ilgili detayı da size daha sonra takdim edeceğim.

Bir de, başkan yardımcılarının atanmasında aslında Başbakanın da onayının alınması gerekiyor ama onların atanmasında da Başbakanın onayı alınmamış. Bunlar Sayıştay raporlarında olan hususlar, daha detaylı olarak da size bilgi vereceğim. Bilmiyorum Sayın Başkanım, bu TUBİTAK’la ilgili olarak bugün ne yapacağız? Yani bunu da mı onaylayacağız? Böyle bir çalışmayı da mı onaylayacağız? Hiçbir şekilde muhasebesi, kaydı kuydu olmayan bir kurum durumunda TUBİTAK. Onaylamamızın, kabul etmemizin, kesin hesap kanun tasarısı bünyesinde bunun doğru olduğunun iddia edilmesinin imkânı yok. Nasıl onaylayacağız bunu? Hiçbirimizin vicdanı buna elvermez.

Sayın Bakanım, sunumunuzda söylemiştim, biraz böyle partililere on bir yılınızı anlatır gibi konuştunuz. Onunla ilgili olarak müsaade ederseniz ben de Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı’nda yer alan... Ben siyaset yapmayacağım ama yine de ona cevap vermek istiyorum. Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı birkaç ay önce Meclisten kanun olarak çıktı. Bazı tespitler var, diyor ki imalat sanayisine ilişkin olarak “2007-2012 plan döneminde yani Dokuzuncu Beş Yıllık Plan döneminde imalat sanayisi üretimi ortalama yüzde 3,7 ve istihdamı ise ortalama yüzde 1,5 oranında artmıştır. 2012 yılında imalat sanayisinin gayrisafi yurt içi hasıla içerisindeki payı yüzde 15,6 olmuştur. İmalat sanayisinde katma değer üretim oranı ise plan dönemi boyunca yatay seyretmiş ve 2010 yılında yüzde 18,9 oranında gerçekleşmiştir.” Yatay seyretmiştir diyor sizinle ilgili olan konu. Yine “Dokuzuncu Kalkınma Planı döneminde imalat sanayisinde, çalışan başına verimlilik artmış olmasına rağmen büyük ölçekli firmalar ile küçük ölçekli firmalar arasında AB üyesi ülkelerle karşılaştırıldığında küçük ölçekliler aleyhine belirgin bir verimlilik farkı bulunmaktadır. İmalat sanayisinin verimlilik düzeyini artırmak için teknolojinin yanında insan kaynağının da iyi kullanılması gerekmektedir. Sanayide nitelikli eleman ihtiyacı devam etmektedir.” diyor. Bunlar tabii, çok çok çok önemli konular; belli bir noktaya gelmediğimizi gösteriyor. Yine, planda bilim, teknoloji ve yenilikle ilgili olarak da AR-GE harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranının bir miktar arttığından bahsediyor ama ortalamaların çok altında kaldığı, sadece özel sektör AR-GE harcamalarında bir miktar artış olduğundan bahsediyor.

Bir de 2011’den beri AR-GE harcamalarıyla ilgili oranı değiştirmediniz. Yani, 2012’yle ilgili oranın ne olduğunu bilmiyoruz, Kalkınma Bakanlığının hazırladığı bu 2014 programında da yok. O rakamı da alabilirsek memnun oluruz, iyi olur.

Sayın Bakanım, yine bu Onuncu Beş yıllık Kalkınma Planı’nda yani 2014’ten başlayan, 2014-2018 yıllarını kapsayan ve kamu için zorunlu olan planda sizinle ilgili olarak genel koordinatörlüğünü üstlendiğiniz iki tane dönüşüm programı var. Bir tanesi, öncelikli teknoloji alanlarında ticarileşme programı, diğeri de kamu alımları yoluyla teknoloji geliştirme ve yerli üretim teşvik programı. Siz sunumunuzda bu ikisinde de hiç bahsetmediniz, bahsettiğiniz bir tane proje var ama bunlardan bahsetmiyorsunuz. Bunlar, planın size emrettiği, Bakanlık olarak bu doğrultuda çalışmalar yapılmasını emrettiği projeler. Bu projelere ne kadar para ayrıldığı, nedir, kim tarafından yürütülecek? Bunun genel koordinatörü sizsiniz diğer bakanlıklarla ve kurumlarla iş birliği yapacaksınız. Bundan hiç bahsetmiyorsunuz. Bunu da son bölümde açıklayabilirseniz memnun olurum. AR-GE seviyesiyle övünüyoruz ama bu AR-GE seviyesiyle devam edersek, yapılan bir hesaplama göre, yüz sene sonra biz ancak Almanya gibi, İngiltere gibi ülkelerin bugünkü seviyesini yakalayabileceğiz. Onun için pek övünülecek durumda değiliz, o bakımdan. AR-GE aslında insandır, adam yetiştirmemiz lazım. Millî Eğitim Bakanlığıyla, üniversitelerle, demin, İlknur Hanım’ın söylediği... Geçen sene de ben zabıtlara baktım. Bu üniversite-sanayi iş birliğini çok konuşmuşuz, size bu konuda destek olmuşuz, bu konuda daha fazla kaynak ayırılım da demişiz. Siz “Bu sene yeter.” demişsiniz ama o konuyla ilgili bir adım atılmadı, hakikaten çok önemli bir konu, geçen senenin zabıtlarından da bulabiliriz onu. Bu konuyu daha fazla önemsemeniz gerekir diye düşünüyorum.

Sayın Bakanım, yine 2011 yılında 2012 bütçesiyle ilgili sunumunuzdan bir şey alacağım, bu da güncel bir konu: “Türkiye’nin otomobil sektöründeki elli yıllık birikimi sonucunda yerli bir marka ve model oluşturma çalışmaları başlatılmıştır. Bu konuda hem iç pazar hem de dış pazar şartları ve Türkiye’nin yükselen trendi, bu sektörde böyle bir adım atmayı gerekli kılmıştır. Türk özel sektörü aracılığıyla önümüzdeki dört yıl içerisinde gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.” 2011’de bunu söylüyorsunuz, 2014’e geldik, henüz adım atılmadı. Ama, geçenlerde bir televizyon programında diyorsunuz ki: “Yapmadığımız şey şu: Marka yapmadık, marka yapmak için kendi iç pazarımızın büyüklüğünü, uluslararası ilişkilerimizin gücünü, müttefiklerimizle, sattığımız pazarlarla olan ilişkilerimizi dikkate alarak bir markalaştırma politikası izleyelim diye yola çıktık bu dönem.” Bu doğru tabii ama siz otomobille ilgili projeyi, çalışmayı bir organize sanayi bölgesine hazırlatmışsınız, OSB seviyesinde hazırlamışlar ve bu bütün dünyayı ilgilendiren uluslararası bir proje, daha iyi hazırlanması lazım. Belki o yönden bir eksiği olduğu için vizyonu eksik kaldı.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANİ NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Bu bilgileri kim verdi ki? Organize sanayi bölgesinde...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Nasıl? Öyle bir bilgi vardı, buradan çıkarabilirim size.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 32

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Benim öyle bir bilgim yok, sizin nasıl oluyor?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hakikaten kayıtlarda var, ben biraz sonra çıkarayım onu vereyim, öyle bir bilgi var.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Peki.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, bunlar önemli konular. Sizin verdiğiniz bilgilerin de burada özellikle Plan ve Bütçe Komisyonuna verdiğiniz bilgilerin de doğru olması gerekir. Bir plana, projeye dayanması gerekir, onu söylemek istiyorum. Yoksa, Türkiye'nin otomobil üretmemesinden hepimiz üzüntü duyarız, üretmesinden de gurur duyarız, sizin de heykelinizi dikeriz, baş tacı yaparız. Ondan şüpheniz olmasın. Bu eleştirileri yaparken siyasi olarak da söylemiyorum ama bunlar yapılması gereken işlerdir. Bizim de -dediğim gibi- övüneceğimiz işlerdir ama geçmişte söylemişsiniz, bugün burada bir anlamda hesap verme konumundasınız. Onun için size tekrar hatırlatıyoruz, bununla ilgili olarak da alınmanıza da gerek yok.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Alınmadım, alınmaya da gerek yok yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama, inanın TÜBİTAK'taki durum en az diğerleri kadar önemlidir, bizim otomobil yapmamız kadar önemlidir. Onu halledemezsek bu tür kamu zararlarına yol açan... Personel ödemelerinde dahi mevzuatımıza uygun hareket edemezsek otomobil yapmamızın da pek anlamı yok. Çünkü, insan yetiştirememiş oluyoruz.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Sayın Çam, buyurun lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ara vermiyor musunuz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Hayır, vereceğim ama yani yemekten önce konuşmak istediğinizi iletti arkadaşlar.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yok, hayır, ara verebilirsiniz artık bu saatte.

BAŞKAN – Öyle mi? Sayın Çam, konuşun lütfen, alınmayın.

MUSA ÇAM (İzmir) – Hayır, 13.30'da...

BAŞKAN – Lütfen ya.

Buyurun Sayın Çam.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Pardon, bir sıralama vermiştik. Tabii, değiştiğiniz için...

BAŞKAN – Hayır, efendim, o sıralamada herhangi bir aksama söz konusu olmadı.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, Sayın Çam ikinciydi. Değiştiğiniz için...

BAŞKAN – En son, bana gelen, sizden gelen...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ahmet Bey...

BAŞKAN – Olabilir, öyle bir aksama olmuş olabilir.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yani, öyle bir aksama oldu.

BAŞKAN – Evet, sorumluluğunu bizler alalım efendim.

Sayın Çam, buyurun, lütfen.

Sayın Çam, siz konuşmayacak mısınız?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Değişti.

MUSA ÇAM (İzmir) – Vahap Bey konuşacak, sonra ben konuşacağım.

BAŞKAN – Sayın Seçer, buyurun, lütfen.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bize verdiğiniz kitapçıkta “ileri demokrasi, ileri teknoloji” gerçekten güzel bir slogan. Ne kadar demokrasi o kadar ekonomi, ne kadar ekonomi o kadar teknoloji. Bunları çoğaltabiliriz.

Şimdi, teknoloji bu kadar önemli, demokrasi için önemli, ekonomi için önemli, refah toplumu için önemli ama Bakanlığın bütçesine bakıyorum, ki bunun içerisinde ilgili bağlı kurumlar var; TÜBİTAK var, TÜBA var. Diğer bakanlıkların bütçesiyle mukayese ettiğim zaman 5,5 milyar liradan biraz fazla bütçeniz, son derece kifayetsiz görüyorum. Teknik bir bakanlık olarak görürsek aslında Bakanlığınız bir anlamda da son derece siyasi bir bakanlık. Siyaseti belirleyen, iktidarı belirleyen en temel unsurlardan bir tanesi ekonomidir. Ekonomide de kalkınmışlık, tartıda hafif, pahada ağır üretimdir. Biz son yıllarda, istihdamda, gayrisafi millî hasılda tarımın payı ne kadar azalmış olursa olsun hâlâ bir tarım toplumuyuz. Sanayi toplumunu iskaladık. AK PARTİ Milletvekili Sayın Denizli de az önce söyledi, marka oluşturamamışız. Avrupa'da, ABD'de, gelişmiş Batı toplumlarında yüz yıllık, yüz elli yıllık önemi dünyaya mal olmuş firmalar var. Bütün bunları bir araya getirdiğiniz zaman siz Bakan olarak Maliye Bakanıyla yaka paça birbirinize girmeniz lazımdı, bu bütçe bana yetmez diye. Bilmiyorum, bunu soru olarak da size yöneltiyorum. Siz bu ayırdığınız bütçenin size kifayet edeceğine inanıyor musunuz? Oradan başlayalım.

Sunumda tabii ki temel anlamda siyasi bir değerlendirme yaptınız. Diğer milletvekili arkadaşlarım da bu konuya temas etti. Aslında, teknik bir sunum olmadı. Elbette, dünya dönüyor, zaman değişiyor, teknolojiler değişiyor, belki de dünyada

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 33

değişmeyen tek şey değişimdir. Dolayısıyla, Türkiye ekonomisi içinde on bir yıl önemli bir süreç, bu mukayeseyi siz yapıyorsunuz, doğrudur, referans noktanız 2003 yılı başıdır. Doksan yıllık bir sistem Türkiye Cumhuriyeti devleti, bütün kurum ve kuruluşlarıyla sistemleriyle. Ama bunun yaklaşık olarak dokuzda 1'ini sizin iradeniz yönetti, sevk ve idare etti. Bu sürece baktığınız zaman, aslında çok fena bir süreç değil, yani bir çok şeyi değiştirebileceğiniz bir süreç ama o süreçler içerisinde neler yaptığınıza bakıyorum; neyle ifade edeceğiz? Rakamlarla. Ekonomik büyümemiz, ortalamamız yüzde 4,9; yüzde 5 seviyelerinde. 2002 yılından geriye doğru gidiyorsunuz, Türkiye'nin önemli süreçleri, siyasi krizlerinin, ekonomik krizlerinin tüm ortalamasını alıyorsunuz, 1923'ü de biz referans alıyoruz, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu tarihi, öyle çok önemli bir fark yok. Yani sizin... Mutlaka, doğaldır, siyasetçi olarak, başarı olarak bunu değerlendireceksiniz ama çok abartacak bir şey yok, hatta farklı bir şey yok.

İşsizliğe bakıyorsunuz: Siz, iktidar olduğunuz yıllarda da bu ülkede işsizlik konuşuluyordu, zaman zaman tek haneli zaman zaman çift haneli, 8'di, 10'du, 12'ydi, bu skalada gidip geliyordu, bugün yine aynı olayları tartışıyoruz.

Doğrudur, ihracat arttı, 150 milyar dolarları aştı ama buna mukabil ithalatımız da son derece sıkıntı verecek, cari açık gibi, gerçekten ekonominin en önemli, belki de temel sorunlarını oluşturacak bir kavramla, bir unsurla ortaya çıkıyor.

Şimdi, bunları düşündüğümüz zaman, takdire şayan çalışmalar yaptığınız zaman ellet de sizleri takdir edeceğiz ama birtakım çalışmaları abarttığınız zaman da bunları ortaya koymamız gerekiyor.

Şimdi, Türkiye'nin en önemli işletmeleri, hem ekonomik açıdan hem sosyal açıdan, topluma yansımaları açısından KOBİ'ler, küçük orta boy işletmeler. Ben, mutlaka büyük sanayi kuruluşları, stratejik bir takım üretim yapan dev tesisler çok önemlidir ama bunların kendine münhasır birtakım özellikleri var, bunları anlatacak değilim, bu konunun uzmanı bir çok bürokratla beraber çalışıyorsunuz. Türkiye ekonomisindeki ortaya koyduğu rakamlar istihdama, yatırıma, katma değere, üretime, ihracata sağladığı katkılar da -rakamlar önümde- yadsınacak rakamlar değil ama bunların sorunları orta yerde duruyor. Mutlaka, değişik dönemlerde birtakım teşvikler ortaya çıkıyor, işte son teşvik paketi de bölgesel olarak baktığınız zaman aslında fena değil. Ben, Mersin Milletvekiliyim, bizim bölgeye sağlanan katkılara bakıyorum, hem sektörel bazda doğru seçimler olmuş, fena değil. İşte, istihdam üzerinden birtakım yükleri alıyorsunuz, arazi tahsisleri, işte efendim banka kredilerinde faiz indirimleri, KDV istisnası gibi önemli teşvikler ortaya koyuyorsunuz ama bir anlamda da sorunlar devam ediyor. En büyük derdimiz, işte "ithalat" diyoruz "ara malı ithalatı" diyoruz KOBİ'ler... Tabii ki sizler de bizler de siyaseti alanda yapıyoruz, gidip oturup konuştuğumuz zaman, insanların temel sorunları şu Sayın Bakan: "Biz, imalat sektöründe, girdi maliyetlerinde sıkıntılar yaşıyoruz." Nedir? "İşte, istihdam üzerindeki yükümüz fazla." Diğer taraftan, enerji Türkiye'de çok yüksek. Bakın, bu iki husus, vergi yükü ve enerji... Türkiye'nin yeraltı zenginlikleri yok, vergi toplamak zorundasınız. Kurulu bir sisteminiz yok, topladığınız verginin üçte 2'sini... Dolaylı vergi topluyorsunuz. Diğer taraftan, en büyük derdiniz cari açık, 50 milyar, 55 milyar dolar gibi yüksek bir rakam, ithalatta enerjiye para veriyorsunuz.

Şimdi, bu sorunları çözmek lazım, yani bizim oturduğumuz makamlar şikâyet edilecek makamlar değil. "Efendim, Türkiye'nin yeraltı zenginlikleri yok; ne yapalım, bizim işte vergi toplamamız lazım. 430 milyar lira bütçe yaptık, bu gelir kalemleri içerisinde en yüksek gelir kalemimiz de vergi, ne yapalım başka çaremiz yok." Şimdi, bunların tabii ki sorunlara çözüm bulan yaklaşımlar olarak değerlendirilmesi mümkün değil.

KOBİ'lere ilişkin... Bunu soru olarak size yöneltmek istiyorum: Bugün, KOBİ'lerin kredi durumu nedir, son rakamlar, gerçek rakamlar? Bunlar içerisinde tahsilat sorunu yaşıyor mu ve batak durumu nedir; bunları bilmek istiyorum.

Mersin'le ilgili bazı değerlendirmeler yapmak istiyorum: Mersin, coğrafi konum açısından, sosyoekonomik yapısı, demografisi, ekonomisine sağladığı katkılar açısından önemli bir coğrafya. Türkiye'nin sosyal meselelerine de önemli katkılar yapıyor, çünkü yoğun göç alan bir bölge. Bu anlamda, orada liman, Doğu Akdeniz çanağının en önemli, hatta dünyanın sayılı limanlarından, bölgenin en büyük limanı. Burada, ekonomi öne çıkıyor, ticaret, sanayi, tarım sektörü, turizm sektörü ve en önemli konulardan bir tanesi de lojistik konusu var.

Şimdi, Onuncu Kalkınma Planı'nda buna da, önemine de değinilmiş. Şöyle deniyor: "Son yıllarda hızlı bir gelişme gösteren lojistik, hem kendi içinde taşıdığı büyüme potansiyeli hem de Türkiye'nin birçok ekonomik hedefe ulaşmasında oynayacağı temel rol itibarıyla büyük öneme sahiptir." çok güzel. Ayrıca, "Türkiye'nin lojistikte bölgesel bir üs olması sağlanarak; lojistik maliyetin düşürülmesi, ticaretin geliştirilmesi ve rekabet gücünün artırılması temel amaçtır." deniliyor. Gayet güzel ama Mersin'de 2008'den bu yana bir "İhtisas organize sanayi bölgesi" mi deriz ya da bir "Lojistik merkez" mi deriz, bu konuda önemli çalışmalar yapılıyor ama bir sonuç da elde edemiyoruz. "Bakanlık bunun neresinde, ne yapıyorsunuz, ne katkı sunuyorsunuz, buna yönelik projeksiyon nedir?" açıkçası bunların sizin tarafınızdan yanıtlanması gerekir.

Yine, ihtisas organize sanayi bölgeleri, özellikle tarımsal faaliyetlerin yoğun yaşandığı bölgelerde, tarıma dayalı birtakım organize sanayi bölgesi çalışmaları var, bunlardan bir tanesi de Mersin'in Tarsus ilçesinde, yine, yaklaşık yedi sekiz yıllık bir çalışma. Burada da bir başarı sağlanamadı, bunun temel sebepleri... Aslında, diğer bakanlıklarla eş güdümlü çalışmak lazım, yani sizin de iyi niyetli gayretleriniz bazı noktalarda netice vermiyor. Örneğin, Tarsus benim ilçem, kendi ilçemi biliyorum, orada kanunen orman sayılan bir alan ama ormanlıkla alakası kalmamış bir alan... Orada

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 34

tek bulunan yer, çalışma yapılan yer orası, en uygun yer orası ama yasalar buna izin vermiyor. Dolayısıyla, bu sorunları diğer bakanlıklarla eş güdümlü olarak, yeni yasal düzenlemelerle, ikincil birtakım mevzuat değişiklikleriyle bu sorunları çözmeye görevi de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VAHAP SEÇER (Mersin) - ...sizlere düşünüyor diye değerlendiriyorum.

(Başkanlığa Kâtip Vedat Demiröz geçti)

BAŞKAN – Lütfen Sayın Seçer, toparlayalım.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Şimdi, tabii, sanayide üretmek, yeni markalar yaratmak, yeni ürünler ortaya koymak elbette güzel ama bu ürünleri ülke dışına ne kadar başarılı bir şekilde pazarlama ortamı yaratırsanız o kadar ekonomimize olumlu katkıları olacak.

Türkiye, dış ilişkilerinde son zamanlarda önemli sorunlar yaşadı, “sıfır sorun” bir slogan hâline geldi. Sayın Bakan sanıyorum dün yine bir açıklama yaptı: “Sıfır sorun, bir irade beyanıdır.” Böyle bir irademiz var ama şunu da aslında ikrar etmiş oluyor: Dünün doğruları, belki komşularımızla sorunumuz yoktu ama bugünün de gerçekleri hakikaten muhalefetin söylediği “sıfır sorun”, bir anlamda Bakan da bunu ikrar etmiş oluyor. Bunları niye anlatıyorum? Siz, muhabbetinizin iyi olduğu esnaftan alışveriş edersiniz, komşunuzla aranızda problem varsa zinhar alışveriş etmezsiniz. Orta Doğu önemli bir ülke, ben Mersin’deyim, yine biliyorum, serbest bölgemiz var, limanımız var, 140-150 ülkeden ithalat yapılıyor ve bunlar diğer ülkelere transit ticaret marifetiyle satılıyor. Önemli sıkıntılar yaşanıyor o bölgede, buna yönelik umut ediyorum... Tabii ki dış politikanızı temelde belirleyen -aslında bunu söylemek lazım- Türkiye’nin uluslararası alandaki menfaatleri değil, maalesef Sayın Başbakanın kişisel birtakım takdirleri ve hatta kişisel birtakım kaprisleri, birtakım ülkelerle ilişkilerimizi bozmaya sebebiyet verebiliyor. Onun için de özellikle Orta Doğu’da ilişkilerimizin düzelmesi adına -siz bu Hükûmette kabinenin bir bakanısınız ve önemli bir bakanlığı işgal ediyorsunuz- bu anlamda Sayın Başbakana bu politikalarda daha doğru yol izlemesi adına olumlu katkılar yapabilirsiniz diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Seçer, üçüncü kezdir uzatıyorum sürenizi.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Peki, o zaman sizin iyi niyetinizi suistimal etmiyorum.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yakın bakan olarak değil muhalif bakan olarak geçiyor.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Öyle mi? Peki.

Her şeye rağmen -mutlaka olumsuzluklar var Bakanlıkta- eleştirilerimizi mümkün olduğunca yapıcı şekilde yapmaya çalıştık.

Ben bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Seçer.

Değerli Komisyon üyelerimiz, toplantımıza saat 14.30’a kadar ara veriyoruz.

Kapanma Saati: 13.52

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.39

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, 10’uncu Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize devam edeceğiz.

Sayın Çam, buyurunuz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurumlarının çok değerli yöneticileri, saygıdeğer basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle belirtmeliyim ki Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ülkemiz açısından çok önemli bir bakanlık olmasına rağmen kamuoyunda hak ettiği ilgiyi görememektedir. Elbette bu durumun nedenini sorgulamamız gerekir. Bakanlığın kendi bünyesinde barındırdığı kurumlar ise daha da önemlidir Türk Patent Enstitüsü, TÜBİTAK gibi ya da TÜBA gibi. Sorgulamamız gereken esas nokta AKP iktidarı döneminde tüm saygınlığını ve tarafsızlığını yitiren bu kurumların içinde bulunduğu hazin durumdur.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 35

Hatırlanacağı üzere, önceki yıl haziran ayında Hükûmetin bilim ve teknoloji alanını yeniden yapılandırması anlamını taşıyan kanun hükmündeki kararname düzenlemesiyle Türkiye Bilimler Akademisinin bilimsel faaliyetleri Hükûmete tabi kılınmış, çok sayıda bilim insanı istifa ederek ilgili düzenlemeyi akademinin özerkliğine darbe şeklinde gerçekleştirmiştir. Hükûmetin akademiye üye atama yetkisi kazanmasıyla özerkliğini yitiren TÜBA'dan istifa eden 70 kadar akademisyen Bilimler Akademisi Derneğini kurmuştu. 651 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin düzenlenmesi sonrasında YÖK ve TÜBİTAK, TÜBA'ya ilk atamaları yaptı ancak atamalar sonrası Akademide yeniden istifaların başladığı ve atanan bazı bilim insanlarının da verilen görevleri kabul etmediği bilinmektedir. Neden? Tüm diğer kurumlarda olduğu gibi yine oluşturmaya çalıştığınız vesayet sistemi nedeniyle bu kurumların da saygınlığı yok olduğu için.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TÜBİTAK yalnızca aldığı kararlarla siyasi bir kurum hâline gelmemiş, aynı zamanda bir anlayışın da açık destekçisi hâlini almıştır. TÜBİTAK bugün bilimin değil, bilimsel düşüncenin karşısında yer alan zihniyetin temsilcisidir, bunun örneklerini her fırsatta vermektedir. Örneğin yayın hakları kendilerinde olan kimi kitaplar artık yayınlanmamaktadır. Bu kitapların özellikle evrim teorisiyle ilgili olması manidardır. Hayatın Kökleri, İkili Sarmal, Gen Bencildir, Darwin ve Beagle Serüveni, Darwin ve Sonrası, Kör Saatçi ve Evrim adlı kitaplar hâlâ TÜBİTAK'ın satış listelerinde yok. Sizi bu konuda uyarmak isterim. Eğer hâlâ sansürle, yasaklarla, engelleyerek insanların bilgi edinme haklarını gasbederseniz Hükûmet sizin kurumunuzu Diyanet İşleri Başkanlığına bağlasın. Böylelikle, en azından siz de daha rahat çalışabilirsiniz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; "Ülkemiz 2010 yılı itibarıyla toplam bilimsel yayın sayısı bakımından dünyada 18'inci sırada olmasına rağmen bu yayınlar nüfusa oranı bakımından 45'inci ve yayınlara yapılan atıf bakımından ise AB ülkeleri arasında son sırada yer almaktadır. Bu durum özellikle temel bilimlerde araştırma ortamının iyileştirilmesi ve araştırmacı insan gücünün nitelik ve niceliğinin artırılması ihtiyacını göstermektedir." Sayın Bakan, okuduğum paragraf Bakanlığınızın "2014 Performans Programı Tasarısının 20'nci sayfasından alınmıştır. On bir yıllık iktidarınız sonunda gelmiş olduğunuz bu noktadan dolayı sizi tebrik etmek isterim! AB ülkeleri arasında sonunculuk, büyük başarı olsa gerek.

Sayın Bakan, raporlarınızda belirtmişsiniz, sorumluluğunuzda olan bir konuda AB ülkeleri arasında sonuncuyuz. Bu durum Bakanlığınızın ilk kelimesini oluşturan "bilim" olgusunun ülkemizde ne durumda olduğunu göstermesi bakımından içler acısı bir tabloyu gözler önüne serilemektedir. Bu tablo iktidara yeni gelmiş bir hükûmetin değil, on bir yıldır iktidarda olan AKP Hükûmetinin bilim tablosudur. Dünyada neredeyse ilk 500'e bile üniversite sokamazken, bilimsel yayın sayısı ve yayınların aldığı atıf sayıları ortadayken hangi bilimin ışığında üretilen teknolojiden ve bunun sanayi üretimin yansımada söz edebiliriz ki?

Öğleden önce İzmir Milletvekilimiz Sayın İlknur Denizli'nin söylemiş olduğu "Neden marka yaratamıyoruz?" sözü de buradan kaynaklanıyor. Eğer bu bilim yuvaları, bu bilim insanları tasfiye edilmemiş olsaydı bu bilim insanlarından sanayicimizin kıvrak zekâsıyla Türkiye'de bir marka yaratma şansımız her zaman kuvvetle muhtemel olabilecekti.

Türkiye 2030 yılına kadar iş gücü potansiyeli açısından demografik fırsat penceresinden yararlanabilecek ender ülkeler arasındadır. Nitelikli insan gücüne dönük eğitim-sanayi iş birliği politikaları, kadının iş gücüne katılma oranının artırılmasına dönük tedbirlerle güçlendirildiği takdirde ülkemiz demografik fırsat penceresinden en iyi şekilde faydalanabilme potansiyeline sahiptir.

Sayın Bakan, siz de, yine, raporlarınızda "demografik fırsat penceresi" diyorsunuz, "nitelikli insan gücü" diyorsunuz, "eğitim-sanayi iş birliği" diyorsunuz, "kadının iş gücüne katılma oranının artırılması" diyorsunuz. Bunların hepsi kulağa çok güzel gelmekle birlikte şimdiye kadar hayata geçirilmiş ve ülke çapında etkili sonuçlar doğurmuş bir politikanızı ne yazık ki göremedik. Hangi kurumda kadınlar, gençler etkili, genç kadın üst düzey bürokratiniz var mı, kaç gence Bakanlığınızın imkânlarını sundunuz? "Demografik fırsat penceresi" sözü herhalde ucuz insan gücünün kullanımının bürokratik dilde ifadesi olsa gerek.

Nitelikli insan gücü yetiştirmenin önemi açıktır. Ancak uyguladığınız politikalar sonucunda görüyoruz ki "liyakat" kavramının oldukça uzağındaınız. Bu durum sadece sizin Bakanlığınız için geçerli değil. Hükûmet olarak tek bir kriteriniz var, o da kendinizi yakın bürokratları tüm başarısızlıklara rağmen terfi ettirmek ve görevde tutmak, Başbakanın deyimiyle her ne şart altında olursa olsun "yedirmemek".

Yine, sadece sizin değil, Hükûmetinizin, Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığınız da dâhil bir tek bakanlığınızda kadının iş gücüne eşit katılımının sağlanması, belki de bu dönemde artırılması ile ilgili bir tek gerçekçi politikanız bulunmamaktadır. Tam tersine, Sayın Başbakanın teşvik ve baskısıyla kadınlar bu alanların çok uzağında tutulmaya çalışılmaktadır.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; sizin performans kitabınıza devam ediyorum. "Önümüzdeki dönemde teknolojik gelişmenin belirli alanlarda yoğunlaşarak ekonomik, sosyal ve askerî gelişmeleri şekillendirmesi beklenmektedir." denilmektedir. Bu zaten uzun bir zamandır böyle olmaktadır Sayın Bakan. "Bu sektörlerin başında bilgi teknolojileri, otomasyon ve ileri üretim teknikleri ve sağlık teknolojileri gelmektedir. Özellikle dijital iletişim, nano teknoloji, yüzey teknolojileri, malzeme bilimleri, ölçümleme cihazları, biyoteknoloji ve çevre teknolojileri hızlı gelişen alanlar olarak öne çıkmaktadır." demektesiniz. Her bir kavram kendi içinde büyük bir önem taşımasına karşın bilinmektedir ki bazı münferit girişimler dışında kurumsal kimlikler tarafından üzerinde alışılma ve geliştirilme kapasitesinden çok uzaktır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 36

Bununla birlikte teknoloji transferi bakımından ülkemizde, özellikle üniversitelerimizde ciddi bir parasal kaynak ayrımı olduğu hâlde gerek kurumların iç çekişmeleri gerekse nitelikli insan gücü eksikliği nedeniyle bu kaynaklar yeteri kadar değerlendirilememektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin orta ve yüksek teknoloji sektörlerinde Avrasya üretim üssü olması vizyonu benimsenirken 2010 yılı ihracatımızda yüksek teknoloji ürünler yüzde 3,4 pay almıştır. Ortanın üstü teknolojiye ise bu oran yüzde 31,5'tir. Lizbon hedefi yüzde 3, Dokuzuncu Plan 2013 öngörüsü ise yüzde 2 olarak belirtilen AR-GE harcamalarının gayrisafi harcama içindeki payı 2011 yılı için de yüzde 0,9 olarak saptanmıştır. Bu durumda Sanayi Strateji Belgesi'ndeki hedefler içi boşaltılmış planlama anlayışını ortaya koymaktadır. Özellikle belgede seçilen öncelikli alt sektörler net ithalatçı nitelikli ürün gruplarını kapsadığından bu hedeflere ulaşılması daha da güçleşmektedir.

Türkiye sanayisinin önemli sorunlarından biri de, yatırım ve üretimde bölgeler arası eşitsiz ve dengesiz bir dağılımın var olduğu gerçeğidir. Böylece gelir dağılımı da bölgeler arasındaki gelişmişlik düzeyini alabildiğine derinleştirmektedir. İmalat sanayisi yatırımlarında kamu payı yüzde 0,9'lara inmiş, toplam yatırımlar içinde sanayinin yoğunluğu düşmüş, doğrudan yabancı sermaye yatırımları ise son on yıl ortalamasıyla yılda 1,8 milyardan yukarı çıkmamıştır. Bölgelerdeki yatırım eşitsizliği ise ciddi toplumsal ve ekonomik sorunların kaynağını oluşturmaktadır. Son on yılda Marmara, Ege ve İç Anadolu bölgelerinin toplam sınai yatırımlarındaki payı yüzde 72'yi aşarken Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu, Doğu Karadeniz ve Doğu Akdeniz bölgelerinde bu oran yüzde 19'lara düşmüştür. Katma değer dağılımında da durum pek farklı değildir. Marmara, Ege ve İç Anadolu 2010 yılında sanayi katma değerinin % 82'sini alırken diğer bölgeler yüzde 18'le yetinmişlerdir. Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'nun payı yalnızca yüzde 5,5'tir.

Gerçek bir bölgesel planlama ve bölgesel kalkınma politikası ne yazık ki yoktur. Konu bölge kalkınma ajansları üzerinden uluslararası sermayeye olanak tanınmasına havale edilmiştir. Esnek yönetim ve serbest yerel dinamikler anlayışına dayandırılan bölgesel kalkınma yaklaşımı kamu öncülüğündeki ulusal-merkezî bölgesel kalkınma perspektifini dışlamaktadır.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; son yapılan gelir dağılımı araştırması sanayileşmedeki çarpık yapının genel ekonomik tabloya yansımaları açıkça göstermektedir. En alt gelir dilimindeki 7,3 milyon kişi millî gelirden yüzde 2,1 pay alırken -ki kişi başına 2.100 dolar- en üstteki gelir grubunu oluşturan 7,3 milyon kişinin payı ise yüzde 32,2; kişi başına da yaklaşık 32.420 dolar olmaktadır. En düşük gelirli yüzde 10 ile en üst gelirli yüzde 10 arasında 16 misli bir basamak farkı bulunmaktadır. Bu uçurum en alt ve en üst yüzde 1'lik dilimler arasında çok daha fazla derinleşmektedir.

Bir başka analiz ise Türkiye'de yaklaşık 20 milyon kişinin yoksulluk sınırının altında kaldığını ortaya koymaktadır. 22 milyon kişinin dâhil olduğu ücretli işçi, memur...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(Başkanlığa Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Sayın Çam, toparlar mısınız lütfen?

MUSA ÇAM (İzmir) – Toparlıyorum.

...esnaf millî gelirin yüzde 20,8'ini almakta ve kişi başına ortalama yıllık geliri 6.990 dolar olmaktadır. Böylece ülkemizde 44 milyon kişi -nüfusun yüzde 60'ı- aylık ortalaması 320 TL ile 1.240 TL arası sınırlarında bir gelir düzeyi ile yaşamaktadır. Gelir dağılımındaki bölgesel eşitsizlik ise daha çarpıcı, trajik ve adaletten uzak bir tablo sergilemekte ve dolayısıyla kalkınmanın ve sanayileşmenin planlanmasını zorunlu kılmaktadır.

Sayın milletvekilleri, sözlerimi şöyle toparlamak istiyorum: Türkiye'de günde 220 iş kazası olmaktadır. Ölümlü iş kazalarında Türkiye Avrupa'da 1'inci, dünyada 3'üncü sıradadır. Bugünkü sanayi düzeninde hem reel ücretler düşmekte hem de uzun iş şartları ve kısa izin süreleri ile çalışanlar yoğun bir sömürü ve ağır koşullarda çalışmaktadır. İş yerleri güvensiz ve çalışanlar sağlıksızdır. Ayrıca işsizlik sanayide yüzde 15, genç nüfusta yüzde 25'tir. Sanayinin planlanması bu açıdan önem taşımaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSA ÇAM (İzmir) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Çam, lütfen...

MUSA ÇAM (İzmir) – İş gücünün niteliğini artıracak meslek okulları, planlamaya koşut olarak yeniden yapılandırılmalı, kurslar, seminerler ve programlar ile öncelikle bölgesel kalkınmaya yönelik yatırımlara nitelikli iş gücü ve yerel kaynaklara göre hız verilmelidir. Kalkınma ajanslarının devreye girmesiyle küresel rekabete göre kullanılan fonlar, önerdiğimiz planlar çerçevesinde öncelikler ve hedeflere yönlendirilmelidir.

Üretim süreçlerinde mutlaka gerekli olan insan emeğini değersizleştiren üretim ve sanayi politikalarını önleyici tedbirler ile kamusal, merkezî bir planlama ve denetim gerekmektedir. Emeği, bilimi, mühendisliği, tekniği, sanayileşmeyi toplumsal refah amacına doğru yönlendirmek gereklidir. Kapitalizmin azami kâr hırsı uğruna her krizde yıkıma uğratan üretici güçler ve insan potansiyelini gözden çıkarma yönelimine karşı durmalıyız. Unutmamalıyız ki emeğin varoluşu, insanın varoluşudur. Bu varoluş biçimi korunmalı, insanca kılınmalı ve geliştirilerek geleceğe aktarılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çam, teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 37

MUSA ÇAM (İzmir) – Son paragrafım.

Emperyalizmden bağımsız siyasi bir iradeye, planlama, sanayileşme ve kalkınmada halkçı, toplumcu bir yaklaşım ve modele gereksinim bulunmaktadır. Bu yönde Türkiye'nin önünde tek seçenek bulunmaktadır: Bütün dış ilişkilerini gözden geçirerek bağımsızlığı benimsemek, planlı bir kalkınma ve istihdam odaklı sanayileşmeden, etkin ve yatırım kararları ile bütünleşmiş, mühendisten, çalışandan, bilimden, AR-GE'den ve teknolojik gelişmeden yana, kendi kaynak birikimlerine dayalı bir ülke ve ekonomi yaratmak pekâlâ olanaklıdır.

Bu dilekler ile 2014 yılı bütçesinin hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Çam, teşekkür ediyorum.

Sayın Kurt, buyurun.

KAZIM KURT (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; öncelikle, “bilim ve teknoloji” deyince özgürlüğün ve demokrasinin anlaşılması gerektiğini, özgürlük ve demokrasi olmadan bilimin de olamayacağını vurgulamak istiyorum.

Arkadaşlarım anlatmaya çalıştı TÜBİTAK'ta ve TÜBA'da olan, objektif olmayan yayın ve çalışma koşullarını. Onun için ona ayrıca girmeyeceğim ama ben doğrudan Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun Sayıştay raporuyla ilgili başlamak istiyorum.

Önce, işi bilim yapmak olan, bilim üretmek olan bir kurumun bu eleştirileri almaması gerekirdi. Ne gerekiyorsa, yasa çıkmış, yönetmelik çıkmış, o doğrultuda kendi altyapısını hazırlayıp Sayıştaya sunması gerekirdi ama maalesef uygun olarak sunmadığı için bazı denetimler eksik yapılmış ve üstüne üstlük bu kurallara uyulmadan bir raporlama sistemi getirilmiş. 31 noktada hata tespit edilmiş. Bu hataların TÜBİTAK gibi gerçekten önemli bir kurumda olmaması gerekirdi ama olmuş. Bunun TÜBİTAK'ın geleceğiyle ya da güvencesiyle, güvenliğiyle, güvenilirliğiyle ilgili bir sıkıntı yaratacağını düşünüyorum, TÜBİTAK yetkililerinin de düşünmesi gerekir, Hükümetin ya da iktidarın yetkililerinin de düşünmesi gerekir. Bir denetimi düzgün ve kurallarına uygun bir biçimde gerçekleştirmiyorsak denetim yaptığımızı söylememiz mümkün olmaz ve bunun hazırlığını bir an önce yapmalıyız. Biz torba yasalarla neler geçirdik, neleri götürdük, neleri sağladık ama Sayıştayın istediği doğrultuda Avrupa standartlarına uygun bir denetimi yapamamamız, bence sizin Bakanlığınızın bu konuda ciddi bir çalışma yapmasını gerektirir. Dolayısıyla da bu noktayı dikkatinize sunmak istedim.

İkinci olarak, Türkiye'de ekonomide hep söyleniyor, işte, bakanlıklar ve ekonomideki iş bölümü çok farklı bir biçimde olduğu için koordinasyon sıkıntısı çekiyoruz ve dolayısıyla geçmiş dönemde yaşanan “fren-gaz” tartışması şimdi bile ekonomiyi yönlendirirken sıkıntı yaratıyor. Bu doğrultuda da bir yasal altyapı çalışmasının gerçekleşmesi gerekir diye düşünüyorum.

Tabii, “yasal altyapı” deyince, esas, teknolojiyle ya da sanayiyle ilgili konularda da Türkiye'nin hukuki altyapısının elden geçirilmesinde ciddi bir yarar olduğunu düşünüyorum. Maalesef bu şimdiye kadar gerçekleştirilmemiş ama Bakanlık sadece KOSGEB ya da KOBİ çerçevesinde bir çalışma içerisinde kalmış gibi duruyor. Bunun geliştirilmesi, öncelikle kendi bünyenizden bu Türkiye'yle ilgili vaatlerin gerçekleştirilmesinin sağlanması gerekir.

Teşvik sistemi yeniden Türkiye koşullarına göre elden geçirilmeli ve bu teşvikin gerçekten verimli bir biçimde kullanılması sağlanabilmelidir. Pek çok konuda teşvik düzenlemesi gerçekleştirilirken söylenen ya da yapılanlar zamanlama açısından sıkıntı yaratmakta. Mesela bizim Eskişehir'le ilgili yüksek teknoloji gerektiren konulardaki yatırımlar teşvik kapsamı içerisinde olmasına rağmen, Anadolu Üniversitesi bünyesinde oluşturulmaya çalışılan raylı sistemler test merkezlerinin çalışması ya da sonuçlanması gerçekleştirilemedi. Bu, bu kadar yavaş mı gider? Gerçekten bu çalışma bu doğrultuda mı sürdürülür? Bunu ben merak ediyorum çünkü üç yıl gibi bir süredir henüz çok net bir çalışma başlamış değil.

Yine, aynı şekilde, organize sanayi bölgelerinin verimli çalışabilmesi, verimli bir biçimde sanayiciye ve üreticiye hizmet verebilmesini sağlamak için de aynı duyarlılığı göstermemizde yarar olduğunu düşünüyorum. Eskişehir'deki organize sanayi bölgesinde lojistik merkez ve organize sanayisinin Gemlik ya da en yakın başka bir limana demir yoluyla bağlanması konusunda da ciddi bir altyapı çalışması henüz sergilenemediği için bu konuda ihracat sıkıntısı yaşanıyor. Bunun yaşanmaması konusunda da hem iş birliğini hem yasal düzenlemeleri bir an önce düzene sokarak işi geliştirmek de sizin işleriniz arasında, görevleriniz arasında.

Bence Türkiye'de sanayileşmeyi ya da üretimi biçimlendiren, işte, Türk Standartları gibi ya da sizin diğer kurumlarınız gibi kurumların pratik hayatın belki de on yıl önünde yürütmesi lazım yani sanayiciye, iş adamına yol gösterici olması lazım ama öyle olmuyor. Türkiye'de sanayici kendiliğinden bir yol buluyor, gidiyor, arkasından yasal düzenlemeler ya da işte, bilimsel anlamda bazı düzenlemeler sağlanmaya çalışılıyor. Bu da hem rekabet konusunda üreticilerimiz için sıkıntı yaratıyor hem de bu üretimin, sanayinin gelişmesi ve artırılması konusunda bir fren görevi görüyor ki bunun doğru olmadığını düşünüyorum. Bizim bu konularda sürekli, sürekli olarak Türkiye'de pratikle birlikte bilimi yan yana getirecek bir formülü üretmemiz ve büyütmemiz gerekiyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 38

Sicil affı bile çok geç kalmış, aslında çok basit bir biçimde bütün siyasi partilerin birleşerek hareket edebileceği pek çok nokta var. Bu noktaları bir an önce gündeme getirip yasal düzenlemelerini tamamlamanız gerekir. Bu doğrultuda, özellikle Kamu İhale Kanunu ve kamu ihale sözleşmeleri ya da şartnamelerinde yerli üretimi önceleyen bazı tercihleri yapma konusunda bürokratların rahatlamasını sağlayacak bir mekanizma yaratmamız gerekir. Yoksa tamamen kendisini korumak içgüdüleriyle belli yabancı firmaların malları konusunda tercihler önce çıkıyor ve yerli üretimin kolaylıkla pazara girmesi ya da pazar bulması imkânı elinden alınıyor. Kurumları yönetenlerin bu konuda çekingen olmamasını, çekingen durmamasını sağlayacak bir formülü de bilimsel anlamda üretmek anlatmak ve onları ikna etmek gibi bir görev olduğunu düşünüyorum. Bunu da sağlarken Türkiye'nin tüm alanlarında çok farklı gelişmeleri sağlayacak, işte AR-GE çalışmalarının olağanüstü bir biçimde, bugünkünün belki de çok daha farklı bir biçimde desteğini, teşvikini sağlayacak mekanizmayı bulursak, öncelikle bilim adamlarımızın bu iş için uğraşmasında yarar olduğunu düşünüyorum.

İnşallah bütçeleriniz hayırlı olur.

Teşekkür ediyorum.

(Başkanlığa Sözcü Ahmet Öksüzkaya geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Türel...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, basınımızın değerli mensupları; konuşmama başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, burada, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2014 yılı bütçesini görüşmek üzere toplanmış oluyoruz. Ben de bu konuşmamda öncelikle sanayi sektörünün içinde bulunduğu durumu ve ekonomi içindeki, ulusal ekonomi içindeki konumunu değerlendirmek istiyorum, farklı göstergelerle buna bakılmaya ihtiyaç var.

Sunuşunuz gerçekten de teknik değildi, daha politik bir sunuştu, o açıdan biraz teknik konulara girmeye ve bu konulardaki cevap kısmında da herhâlde yorumlarımıza ve sorularımıza cevap vereceksiniz, orada da biraz daha netleşmeye ihtiyaç var diye düşünüyorum.

Öncelikle, ekonomiye, biliyorsunuz, tarım, sanayi ve hizmet olarak üç sektörde baktığımızda sanayinin millî gelir içindeki payı nedir ona bakmamız lazım. 2002 yılında sanayinin millî gelir içindeki payı -bu vergiler ve sübvansiyonların üç sektöre dağıtılmış hâlidir- yüzde 21'imış. 2012 yılında artmamış, tam tersine yüzde 19,4'e gerilemiş, yani 1,6 puanlık bir azalma var. Sanayi içinde özellikle imalata -imalat ki en büyük kısmını oluşturuyor ve lokomotif sektör- baktığımızda imalatın millî gelir içindeki payı da yüzde 17,8'miş, yüzde 15,6'ya düşmüş, azalış 2,2 puan, yani imalat sanayisinde daha da ciddi bir gerileme gözüküyor. Tabii, biliyorsunuz, Dokuzuncu Kalkınma Planı'nda en büyük hedeflerinden -gösterge anlamında rakam da veriliyordu- en büyük amaç ve hedeflerinden biri de sanayinin millî gelir içindeki payını artırmaktı. Ne yazık ki bu gösteriyor ki bu pay artmamış, tam tersine, pay azalmıştır.

Gene başka bir ilginç husus, istihdam açısından, sanayi istihdamının toplam istihdam içindeki payına bakmak. 2004 yılında yüzde 20'ymiş, 2012 yılında -2004 rakamını şunun için kullanıyoruz: Biliyorsunuz, 2004 öncesi rakamlar kıyaslanabilir değil çünkü 2004 yılından itibaren yeni bir istihdam serisi var ve öncesiyle artık, 2002'yle kıyaslama mümkün değil ama o eski seriden, daha önce var olan seride 2004 ve 2002'ye baktığımızda ikisi de hemen hemen aynıydı, o açıdan bu rakamı sanıyorum 2002 için de kullanabiliriz, yüzde 20- yüzde 19,1'e düşmüş; 0,9 puanlık bir azalma var.

Şimdi, burada şunu söylemek gerekiyor: Sanayi sektörü aslında daha az kişinin çalıştığı ama buna rağmen daha yüksek katma değer yaratıldığı bir sektör olmak zorunda. Ekonominin de lokomotif bir sektörü yani daha az kişi çalışacak ve daha çok katma değer üretecek. Tarım sektörü tam tersi bildiğiniz gibi. Şu anda toplam tarım istihdamının toplam istihdamdaki payı yüzde 25'tir ama millî gelirde pay açısından baktığınızda yüzde 8'dir. Sanayi sektörüne de baktığınızda hemen hemen aynı olduğunu görüyorsunuz. Aslında Türkiye'de en çok katma değer üreten sektör çalışan başına baktığınızda hizmetler gibi gözüküyor, oysa bunun sanayi sektörü olmasına ihtiyaç var. Sanayi sektörü bir sanayileşme politikasının, bir kalkınma stratejisinin temelinde yer almak zorundadır ancak Türkiye'nin ne yazık ki sanayileşmediğini, Türkiye'nin sanayide daha ileriye gitmediğini, gittikçe sanayisizleştiğini görebiliyoruz, bu rakamlar da bunu gösteriyor. Bu rakamlar aynı zamanda şunu da ifade ediyor: Demek ki sanayi sektöründe ağırlıklı olarak emek yoğun ve teknoloji yoğunluğu düşük bir sanayi yapısı var. Yani bu kadar çalışan, istihdam ortada, üretilen millî gelir ortada, demek ki aslında daha çok çalışana, emeğe dayalı bir yapı var. O açıdan da Türkiye'nin... Biraz sonra başka rakamlar da vereceğim, onlar da teyit edecek zaten bunu. Yani yüksek teknoloji alanlara geçiyoruz, teknoloji yoğunluğunu artırıyoruz hikâyesi bir masaldan, bir hikâyeden ibarettir.

Geçelim yatırımlara. Bir kere şunu biliyoruz: Kamu sabit sermaye yatırımlarının millî gelir içindeki payı AKP döneminde azalmıştır. 2002 yılında yüzde 4,9'dur, 2012 yılında -2013'ler gerçekleşmediği için kullanmıyoruz daha, tahmindir onlar, 2014'ler de programdır- yüzde 4,2'ye düşmüştür. Yani kamunun Türkiye'de yatırımlar alanında ciddi bir azalmayla, bir gerilemeyle karşı karşıya olduğunu görüyoruz. İmalat açısından baktığımızda -kamunun onlu sektör ayrımı vardır Kalkınma Bakanlığı tarafından yapılan- onlu sektör ayrımında imalat sanayine baktığımızda orada da şunu söyleyebiliriz ki, kamu imalat yatırımlarının toplam imalat yatırımları içindeki payı 2002 yılında yüzde 3,2'ymiş, 2012'de

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 39

binde 8'e gerilemiştir. Ha, aynı zamanda özel imalat yatırımlarında bir artış olmuştur ama ne yazık ki bu artış, dış ticarete konu olan sektörler dediğimiz, üretimin arttığı, dışarıya ihracat yaptığımız, döviz kazandığımız alanlarda olmamıştır, daha çok konut ve altyapı yatırımları alanında yoğunlaşmıştır. Bu, şunu gösteriyor: Hem kamu yatırımlarının azalması hem de özel sektör yatırımlarının dış ticarete konu olmayan, daha çok altyapı yatırımlarına yönelik olması aslında çok ciddi bir çarpıklığı ortaya çıkarmaktadır. Kamu demek ki altyapı yatırımlarını gereği kadar yerine getirmiyor, özel sektör normalde yapması gereken imalat gibi alanlara girmiyor, altyapı alanlarına giriyor ve onun sonucunda ciddi bir zafiyet yaşanıyor. Nitekim bunun böyle olduğunu bu son dönemlerde gittikçe artan, hem kapsamı genişleyen hem de mali portresi de büyüyen kamu-özel ortaklık modelinden de görüyoruz. Yap-işlet, yap-işlet-devret, şimdi yap-kirala modellerine de girdi. Özel sektörün esas yapması gereken imalat sanayi alanında üretimi artırmak. Aynı zamanda tabii bilimi de geliştirecek, teknolojiyi de geliştirecek yatırımlar da bunun içindedir. Bu alanlarda yoğunlaşmıyor, diğer alanlara gidiyor. Bu, Türkiye açısından ciddi bir zafiyete işaret etmektedir. Bunun acilen değiştirilmesine ihtiyaç vardır.

Üçüncü konum, iç ticaret hadlerine bir bakalım. Yani tarım, sanayi, hizmetler arasındaki nispi fiyat ilişkisi nasıl değişmiştir? Ne yazık ki burada da sanayi ciddi bir kaybeden konumundadır. Sanayiye 100 dediğimizde, 2002 yılında tarım 100'müş, 2012 yılında 119'a çıkmış. Endekstir bunlar, endeks rakamlarıdır. 2002 "100" dediğimizde hizmetler de 118'den 131'e çıkmıştır. İmalata baktığımızda, sadece imalatı aldığımızda -çünkü biraz madencilik ve enerjide fiyat artışları olabiliyor- bunu daha net biçimde görmekteyiz. Demek ki aslında iç ticaret hadleri de ciddi biçimde sanayi aleyhine gelişmektedir. Niye? Çünkü dışarıya açık olan bir sektör olduğu için tabii dışarıdan da ciddi bir rekabet baskısı vardır. Bu açıdan da sektörün özel olarak desteklenmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

İmalat sanayi teknoloji yoğunluğuna baktığımızda hem üretiminde hem de ihracatında düşük, bu orta, ortanın altı, orta düşük teknoloji sektörlerin egemen olduğunu görüyoruz. OECD'nin dördü bir ayrımı var Sayın Bakan, ayırıyor bunları, kategorize ediyor diyor ki: Düşük teknoloji sektörler, işte ortanın altı, ortanın üstü -ortayı iki bölüme ayırıp- bir de en üste yüksek teknoloji sektörler. Biz 2002 yılından itibaren bakıyoruz, üretimin payı -en son 2003 var DPT'nin rakamında, 2003'ü kullanacağım- yüksek teknoloji sektörlerin üretimdeki payı -toplamı bunun 100'dür, bu kendi içsel dağılımı gösterir- yüzde 5,7'ymiş, 2012 yılında artmamış, yüzde 3,5'a gerilemiş. Ortanın üstünde yüzde 22'den 24'lere hafif bir çıkış vardır ama esas itibarıyla baktığınızda çok büyük bir kesimi, buradan da görüleceği üzere, düşük ve ortanın altı teknoloji sektörlerde yoğunlaşmıştır. İhracatta da aynı şekildedir, yüksek teknoloji sektörlerin toplam içindeki payı 2002'de yüzde 6,2'miş, 2012 yılında yüzde 3,7'ye gerilemiştir. Yani, söylendiği gibi, Türkiye'nin ciddi anlamda bir teknoloji yoğunluğunda artış, Türkiye'nin bir lig atlaması, sınıf atlaması ne yazık ki söz konusu değildir. Ayrıca bu rakamlara, tabii karşılaştırmalı, yalnız kendi içimizde zamansal değil başka ülkelerle, benzer gelişmişlik düzeyinde olduğumuz ülkelerle de bakmaya ihtiyaç var. Oraya baktığımızda da gene ciddi anlamda geride olduğumuzu görmekteyiz. Bugün bizim rakibimiz olan Çin gibi, Endonezya gibi, Malezya gibi ülkelerde ortanın üstü ve yüksek teknoloji sektörlerin payının zaman içinde gittikçe arttığını görüyoruz.

Şimdi, bu tabii ne demek? Bunun işareti şudur: Eğer Türkiye, düşük ve orta düşük teknoloji sektörlerde yoğunlaşmışsa -biraz önce söylediğim gibi- demek ki bu sektörler -bu sektörler de biliyoruz ki emek yoğun sektörlerdir- düşük nitelikli emeğe dayanan, ücretler seviyesinin düşük olduğu ve kayıt dışılığın yüksek olduğu sektörlerdir. Dünya ekonomisiyle elbette bütünleşeceğiz, mal alacağız, mal satacağız, onlarla ortak girişimlerde bulunacağız ama bu uluslararası değer zincirlerine, uluslararası meta zincirlerine düşük halkalardan, alt seviyelerden eklemlenmek Türkiye'yi hiçbir yere götürmez. Türkiye'nin ihtiyacı olan uluslararası değer zincirlerinde daha üst aşamalara geçebilmektir. Bunun için de seçici, selektif politikalara ihtiyaç vardır. Ancak şunu açık ve net olarak söyleyebiliriz ki: AKP döneminde sanayileşmeyi temel alan bir kalkınma stratejisi ne yazık ki ortada yoktur ve sanayileşme büyük ölçüde piyasa dinamiklerine bırakılmıştır. Elbette, piyasanın aktörleri kendilerine göre kendi kâr maksimizasyon amaçları içinde belli birtakım yatırımları yapmışlardır, yapmaya da devam edeceklerdir ama onlara yol gösterecek, onlara vizyon koyacak ve kaynakları belli doğrultulara, belli hedeflere yönlendirecek seçici bir politika anlayışı ne yazık ki söz konusu değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Bu açıdan kamunun da aynı şekilde öncü bir rolüne ihtiyaç vardır. Nasıl 1930'lu yıllarda Türkiye'nin o dönem sanayileşmesinde bu "devletçilik" dediğimiz dönemde 1930'lu yıllarda, devlet, ciddi anlamda birtakım hamleler yaptıysa bugün de teknoloji yoğunluğunun artırılmasında, bir anlamda teknolojik altyapının sağlanmasında kamunun öncü bir rolüne ihtiyaç vardır. Kamu bunu hem araştırma geliştirmeye ayıracağı kaynakları artırarak, tabii aynı şekilde özel sektörü de teşvik ederek hem kendi hem diğer taraftan hem de aynı zamanda teknoparklar kurarak, teknoloji geliştirme merkezlerini artırarak, bilim-sanayi iş birliğini sağlayarak yapmak zorundadır. Elbette bu alanda Bakanlık olarak mutlaka bir şeyler yapılıyor zaman içinde ama ben bunların yetersiz olduğunu, gerçekçi bir perspektiften yoksun bir biçimde uygulandığını söylüyorum AKP döneminde.

Döviz kuru politikası... Bakın en önemli konulardan bir tanesidir. Tabii, Türkiye'nin döviz kuru arz ve talebe göre belirlenir diyoruz ama sonuç itibarıyla eğer ciddi cari işlemler açığınız varsa ve dışarıdan sermaye hareketleri, döviz girişi varsa bu, dövizin fiyatının düşük olması yani TL'nin değerlenmesi demektir. Bu da Türkiye'deki üretimin ve ihracatın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 40

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - ...ara malı ithalatına olan bağımlılığının gittikçe artması demektir. Yani yurt içinde ürettiğimiz mal ve hizmetlerden çok, dışarıdan yapılan ithalatın patladığı ve bir kısır döngü yaratarak cari açığın daha da arttığı bir modele işaret etmektedir. Ne yazık ki Türkiye'de ihracatın ara malı ithalatına bağımlılığı ortalama yüzde 65-70'ler seviyesindedir, bazı sektörlerde çok daha öndedir yani "İhracat yaptık." diye övündüğümüz zaman biraz geriye gidip ne kadarlık bir ithalat yaptık, ne kadarlık bir ara malı ithalatı yaptık, ne kadarlık bir yatırım malı ithalatı yaptık diye bakmaya ihtiyaç var.

Araştırma geliştirme yatırımlarının millî gelir içindeki payı...

BAŞKAN – Sayın Türelî, lütfen, ek süre verdim.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Toparlayacağım Sayın Başkan.

2002 yılında binde 5,3'müş, yüzde 0,53'müş, 2011 yılı rakamı var yine programda 0,86. Yani baktığınız zaman çok yani öyle ciddi bir ne yazık ki artış gözüküyor ama biz, biliyoruz ki Dokuzuncu Kalkınma Planı'nda yüzde 2'lik bir hedef konulmuştu. Ve bunun daha sonraki birçok şeyin içinde farklı belgelere baktığımızda -burada bakanlarımız geliyor konuşmalar yapıyor Plan ve Bütçede- aslında, yüzde 3'lerin üstüne çıkılmasının hedeflendiği gözüküyor ama ne yazık ki baktığımız zaman dokuz yıllık bir dönemde 0,53'ten 0,86'ya çıkış elbette ki son derece yetersizdir.

Teşvik politikalarının... Elbette belli teşvik politikaları var ama teşvik sisteminin gözden geçirilmesine ihtiyaç vardır. Bölgesel perspektif elbette önemlidir ama temelde sektörel bir perspektifi alan ama bölgesel boyutları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - ...olan bir teşvik politikasına ihtiyaç vardır.

Yabancı sermaye politikası, ne yazık ki Türkiye'nin sanayileşme stratejisiyle kurum amaç ve hedefleriyle uyumlu değildir, son derece uyumsuzdur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Türelî.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Son bir konu daha var, onu da belirtiyim Sayın Başkan. O da, Türkiye'den yurt dışına ciddi anlamda bir beyin göçünün olduğudur. Bu beyin göçünün ciddi biçimde tersine çevrilmesine ihtiyaç vardır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yani, hem bunun tersine çevrilmesine hem de yurt dışında yaşayan gençlerimizin Türkiye'ye gelmesine ihtiyaç vardır.

Yakın zamanlarda Millî Eğitim Bakanına sorduğum bir yazılı soru önergesine aldığım cevapta -şu an itibarıyla söylüyorum- 2.410 öğrencinin resmî ve burslu olarak yurt dışında bulunduğu, kendi imkânlarıyla gidenlerin de 23.808 öğrenci olduğunu görüyoruz yani aslında çok sayıda öğrenci yurt dışına gidiyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Türelî.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Oradaki bilimin, teknolojinin özellikle daha gelişmiş ülkelerde ne olduğunu öğreniyor. Bunları yurt dışından Türkiye'ye çekecek politikalara ihtiyaç var. Burada da Sayın Bakan, özellikle temel bilimler alanı, matematik, fizik, kimya gibi, elbette mühendisler de geri dönecek, sosyal bilimler alanında da geri dönecek ama özellikle temel bilimler alanında da farklı politikalara ihtiyaç var. Bu altyapının acilen kurulmasına, maddi ve manevi imkânların geliştirilerek yurt dışından Türkiye'ye o beyin göçünün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - ...durdurulmasına ve tersine çevrilmesine ihtiyaç olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

Ben de 2014 yılı bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Öğüt, buyurun.

Süreniz beş dakika.

KADİR GÖKMEN ÖĞÜT (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Komisyonun değerli üyeleri; şimdi, biraz da mesleğimle ilgili olduğu için bir konuya girmek istiyorum. Son yıllarda ağız içinde kullandığımız protezler için implant yoğun derecede kullanılmaktadır. İmplantlar biliyorsunuz yoğun teknoloji, araştırma geliştirme ürünüdür. Onlar için 2012 yılında 100 milyon avroyu geçen bir para ödendiğini biliyoruz yurt dışına. Bunun en aşağı 2 katı kadar da kaçak olduğunu düşünüyoruz çünkü elimizde hiçbir resmî belge yok. Dış hekimliğiyle uğraşan sanayiciler de bunu bilmiyorlar. Onların elindeki rakam tahminî bir rakam. 200 bin adede yakın ithalatın gerçekleştiği biliniyor. Şimdi, önümüzdeki yıllarda, 2013 ve 2014'te 500 bin adet civarında bu rakam düşünülüyor. Bu da inanılmaz bir rakam. Bu, yurt dışına ödeyeceğimiz dövizin haddi hesabı olmayacak anlamına gelen bir şeydir. Bu yüksek teknoloji ürünü implantların yerli üretimi Türkiye'de başladı ama henüz daha emekleme safhasında. Bununla ilgili sizin hem teknoloji patent aşamasında hem araştırma geliştirme aşamasında hem de üretim aşamasında yoğun şekilde katkınıza ihtiyaçları var Türkiye'nin geleceği açısından. Bunun birkaç yılda 10 milyon adedi bulacağını düşünüyoruz çünkü yoğun bir şekilde kullanılmaya başlandı. Bu anlamda yerli üretime ve araştırma geliştirilmesine katkınızı bekliyorum, bütün meslektaşlarım adına bunu söylemek istiyorum hem de çok yüksek fiyatı var, halkın kullanımı bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 41

konuda çok avantajlı değil. Fiyat düşerse çok önemli olan bu protezin mutlaka geniş kitleler tarafından da kullanılması sağlanacaktır. Bu anlamda Bakanlığınızın yoğun katkısını bekliyoruz.

Bir de sizin Bakanlığınızı ne kadar ilgilendiriyor bilmiyorum ama özellikle önümüzde yılbaşı ve seçimler var. Şu elimizde gördüğünüz kalemler de dâhil olmak üzere inanılmaz derece promosyon malzemesi kullanılıyor. Şu gördüğünüz kalemlerin yüzde 80'i hiçbir işe yaramayan kalem yani 3-4 kere yazıyorsunuz hiçbir işe yaramıyor. Bunun denetimini, kontrolünü Gümrük Bakanlığı mı yapacak, siz mi yapacaksınız? Yani, ben Gümrük Bakanımıza da bir sohbet sırasında Mecliste söyledim ama size de bunu söylemek istiyorum yani bu benim çok ciddi şekilde içimi kanatan bir olay. Herkes dışını görüyor alıyor, masalarınızın üstünde yüzlercesi vardır, 3-4 kere yazdıktan sonra mutlaka ya üstü fırlıyor ya içi fırlıyor ya içindeki malzemesi çok kötü. Onun için bu konuda da Bakanlığınızın bir denetim mi, ne yapması gerektiği konusunda bir ricada bulunmak istiyorum. Hakikaten Türkiye'nin avuç avuç döviz çıkıyor yurt dışına. Özellikle kalem çok önemli çünkü herkes pervasız şekilde kaleme yatırım yapıyor. Bankalara gidiyorsunuz kalem, seçimlerde kalem, yılbaşı kalem... Onun için bu konudaki rahatsızlığımı belirtmek istedim. Katkı sunarsanız sevinirim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, değerli arkadaşlar, bütçeler üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Başkan, Sayın Başkanımız bir toplantıya davet ettiği için baştan bulunamadım.

Benim de sorularım var.

BAŞKAN – Soruya şimdi başlayacağız.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – “Bitti” dediniz de...

BAŞKAN – Yok, ben konuşmalar bitti dedim, Sayın Kalaycı söz vereceğim size.

Şimdi, öncelikli olarak söz talep eden Komisyon üyelerine Sayın Bakana soru sormaları için on dakika süre veriyorum.

Soru sormak isteyen arkadaşlarımız lütfen işaret buyursunlar.

(Başkanlığa, Başkan Lütfi Elvan geçti)

SORULAR VE CEVAPLAR

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben konuşma hakkımı da birazcık kullanmadım, bilginiz olsun.

BAŞKAN – Öyle mi? Ha.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Şaşırdınız mı? Şaşırdınız galiba.

BAŞKAN – Yok, şaşırmadım. Nihat Bey'e olan sevginizi biliyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Allah Allah.

Sayın Bakan, “leaseback” dediğimiz yani sat-öde-al yani leasing özellikle fabrikalar, büyük metalarda “leaseback” çok önemli bir konu, özellikle çok önemli bir finansman kaynağı yani beş yıllık bir periyot olduğu için fabrikasını satıyor, beş yılda ödüyor, sonra geri alıyor. Bu, Türkiye'de çok uygulanan yani sat-öde-al, “leaseback” dediğimiz bir konu var. Yani leasing şirketleri için bu, özellikle çok önemli bir finansman kaynağı yani Türkiye'de bankalar uzun vadeli finansman vermiyorlar. O açıdan “leaseback” hakikaten sanayici için, KOBİ'ler için, bir gayrimenkulü, fabrikası olanlar için çok önemli bir finansman kaynağı. Fakat her yerde uygulanıyor, her ne hikmetse, organize sanayi bölgesindeki fabrikalarda uygulanmıyor, adam tapusunu almış, en çok onların ihtiyacı var ve nedense herhâlde bir kanun maddesi varmış, bu geçen dönem yani geçtiğimiz, Meclis tatil olmadan gene biz bunu gündeme getirmiştik hazırladık, hazırlıyoruz, getiriyoruz. Yani kendi gayrimenkulü olan yani fabrikasını satmıyor, fabrikasını finansman kaynağı sağlamak için satıyor, bu açıdan özellikle organize sanayi bölgelerindeki sanayicilerimizin önünü açmak için bunlara uzun vadeli finansman sağlamak açısından çok önemli bir olay. Bununla çok mağdur olan insanlar var, çok önemli bir finansman kaynağı, bu açıdan, bunun önünde duran engeli nasıl kaldıracacağız? Kaldırmak zorundayız, ne engel varsa biz de destek verelim, yarın sabah getirin, yarın sabah el kaldıralım hep beraber, önemli olan, üreticinin önünü açalım. Ben bu açıdan size bunu ne zaman getireceksiniz, böyle bir şey düşünüyor musunuz? “Düşünüyor musunuz?” değil, hepimizin görevidir, bir kez daha bu konuda bir aydınlatmanızı rica ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aslanoğlu.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 42

Sayın Bakanım, “ileri teknoloji” diyorsunuz ama vitesi geriye takıyorsunuz. Şimdi, şunu soruyorum: İmalat sanayisinde teknoloji yoğunluğu itibarıyla on yılda yüksek teknoloji üretimi payının 5,7’den 3,5’e; ihracat payının da 6,2’den 3,7’ye düşmesinin nedeni nedir. Şimdi, hep birlikte “yüksek katma değerli, teknoloji yoğun ürünler, tasarımlar, markalar” diyoruz, siz de sunumunuzda diyorsunuz ama benim soracağım soruyu sunumunuzda siz sordunuz, diyorsunuz ki: “Şu soruyu kendimize sormalıyız, bugün Türkiye’de bu kadar büyük hızlı tren yatırımları gerçekleşirken bunu neden bu ülkede hızlı tren vagonu ve rayı üretmek için de kullanmayalım?” Ben de aynı soruyu soruyorum ve diyorum ki: Tren setlerinin, tramvayların neden sadece rengini soruyorsunuz? Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Ankara-İstanbul YHT tren setlerinin rengini sordu vatandaşa. Yine, Konya Büyükşehir Belediyesi 60 tramvayı 105 milyon avro bedelle bir Çek firmasına sipariş etti. Yani acaba neden sanayicimize “Bunu üretebilir misiniz?” diye sormuyorsunuz da vatandaşa rengini soruyorsunuz?

Yine, Sayın Bakanım, sunumunuzda belirttiniz, Konya’da bilim merkezi açılışını yapacaksınız, inşallah, sadece bir bina olmaz yani gerekli donanımıyla hakikaten sanayicimize yön verecek, AR-GE, yenilik, teknoloji kullanımı konusunda çalışmaların yapılacağı bir yer olur. Gerçi sunumunuzda “öğrencilerin bilime olan ilgisini artırmak” demişsiniz ama benim temennim, gerçekten araştırmaların yapılacağı uygun bir yer olması.

Son sorum da, 8 Eylül 2012 tarihli Resmî Gazete’de Bakanlar Kurulu kararıyla Konya’nın Karapınar ilçesindeki 60 milyon metrekarelik alan Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi ilan edildi ama bir yıldan fazla süre geçmesine rağmen ortada ses seda yok Sayın Bakanım, yani bir sorun mu var, boş yere mi ilan edildi, ne zaman burası hayata geçecek, ne yapılıyor bu konuda? Bilgi vererseniz sevinirim.

BAŞKAN – Sayın İncekara...

HALİDE İNCEKARA (İstanbul) – Efendim ben demin biraz katkıda bulunmaya çalıştım, üstün zekâlı ve yetenekli çocuklarımızın eğitimiyle ilgili bir eğitim merkezi tasarınız var mı? Bu bilim merkezlerini çocukların bilimsel araştırmaya olan merakını ve farkındalığını artırmak için çok önemli buluyoruz, bu konudaki çalışmalarla ilgili bilgi almak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kurt...

KAZIM KURT (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Beylikova Organize Sanayi çalışmaları ne aşamada, ne zaman bitecek? Bu bir ihtisas organize sanayisi olacaktı, o konuda bilgi istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Akçay...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Manisa Organize Sanayi Bölgesi, Çin tarafından dünyada yatırım yapılacak en iyi 10 sanayi bölgesinden birisi seçilmiştir, ayrıca Avrupa’nın saygın ekonomi dergilerinden Financial Times dergisi de Avrupa’nın en uygun ve güvenilir yatırım kenti seçmiştir Manisa’yı ve otomotiv yardımcı sanayi KOBİ’lerin yoğunlaştığı Manisa’nın lokomotif ana sektör olarak büyük otomotiv yatırımlarına ihtiyacı vardır ve bu yatırımların yapılması çok yerinde olacaktır. Türkiye Otomotiv Stratejisi ve Eylem Planı 2011-2014 5 Mayıs 2011 tarihli Yüksek Planlama Kurulu kararıyla uygulamaya konulmuştur. Söz konusu strateji planında Türkiye’nin bir otomotiv üretim ve AR-GE üssü olması hedeflenmiştir. Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı da Türkiye’ye yatırım yapacak otomotiv firmalarını çeşitli illere yönlendirmektedir ancak bu iller arasında Manisa yer almamaktadır. Otomotiv firmalarının yönlendirileceği iller arasına Manisa’yı da dâhil etmeyi düşünüyor musunuz, bu konuda bir çalışma yaptınız mı veya yapmayı düşünüyor musunuz? Çünkü ülkemiz bakımından da oldukça yararlı olacaktır.

Son sorum: Salihli Organize Sanayi Bölgesinde doğal gaz sistemi yoktur, bölgeye doğal gazın getirilmesi maliyetleri, bilindiği üzere, düşülecektir. Turgutlu’ya kadar gelen doğal gazı Salihli’ye ve Manisa Organize Sanayi Bölgesine getirmeyi düşünüyor musunuz? Ve Salihli Organize Sanayi Bölgesinin demiryoluyla bağlantısı yoktur ve Salihli Organize Sanayi Bölgesinin demiryoluyla bağlantısını sağlamayı düşünüyor musunuz? Yine, Salihli Organize Sanayinin ikinci etabını kamulaştırma çalışmaları bitirilememiştir. Bu nedenle yatırımcılar başka yerlere kaymaktadır ve bu ikinci etap kamulaştırma ne zaman bitirilecektir?

Teşekkür ederim.

(Başkanlığa, Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Türeli, buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, birinci sorum, konuşmamda da belirttiğim üzere, beyin göçünün durdurulması ve tersine çevrilmesine yönelik olarak hangi politikaları uyguluyorsunuz, uyguladığınız somut projeler -mevcutta devam eden ve gelecekte planlanan- var mıdır, varsa nelerdir?

İkincisi: Dokuzuncu Kalkınma Planı’nda tam zaman eş değeri cinsinden araştırmacı sayısı 28 bin olarak geçiyordu, sonra birdenbire programlarda bu rakam 54 bin 444’e fırladı yani bunun neden olduğunu merak ediyorum. Hani

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 43

millî gelir revizyonu falan olur ama burada bir revizyon yok, yani araştırmacı kadrosunda olan bakanlıkların kızak kadroları hep “APK” diye geçirdi, oradakileri de alarak birdenbire araştırmacı sayısında ciddi bir artış mı sağladınız, yoksa yani devletin var olan rakamları neden birbiriyle uyuşmuyor? Neredeyse yarı yarıya, iki katına çıkmış. Tabii, otomatikman bu, sonraki yıl hedeflerini de ciddi biçimde etkiliyor.

Son bir sorum Sayın Bakan: Bizim, İstanbul Milletvekili Erdoğan Toprak’la birlikte verdiğimiz bir kanun teklifimiz vardı. Bir ulusal marka ajansı kurulması ve aynı zamanda da Türkiye’de marka bilincinin artırılması ve uluslararası alanda güçlü markaların yaratılması hedefine katkı sağlamak için de bir marka müzesinin -geçmişten bugüne kadar gelen- kurulmasına ilişkin kanun teklifimiz vardı. Bu konudaki düşünceniz nedir? Bunu kanunlaştırmayı düşünür müsünüz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Zozani...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sanayi sektöründe giderek artan ithal kaynak kullanımına bağlı olarak ortaya çıkan katma değer düşüşünün önüne geçmeye yönelik olarak neler yapmayı planlıyorsunuz?

İkincisi, sanayi sektörünün toplam kredilerdeki payının artırılmasına ilişkin bir öneriniz, bir girişiminiz var olacak mı?

AR-GE harcamalarına ilişkin olarak bir hedef koymuştunuz -yüzde 2 hedefi- ama bu hedeften uzaksınız. Bu hedefi ne zaman tutturabilecek durumdasınız?

Sanayi envanteri gerçek anlamda ne zaman yapılmış olacak?

Bir de, değerli vekillerimiz hep kendi illeriyle ilgili olarak talepte bulunuyorlar. Ben de diyorum ki bu konuda hiç soru soramıyorum çünkü bizim kentimiz, maalesef, sanayi, bilim ve teknolojiye nasip lenememiş bugüne kadar.

BAŞKAN – Efendim, o da yapılır.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) - Keşke, bu soruyu sorabilecek duruma gelebilsek diyorum. Böyle bir şansı bize sağlarsanız yatırımlarınızda biz de buna seviniriz. Çünkü teknoloji parklarınız hep batı endekslidir, o yüzden doğruya biraz kaymanızı öneriyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Sarı...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben, sunumumun içinde de genel bir değerlendirme yapmıştım ama araya kaynamasın diye iki tane spesifik soru sormak istiyorum size.

Bunlardan birincisi, Türk imalat sanayisinin büyüme içindeki, gayrisafi millî gelir içindeki payının zaman içinde -ki on yılda 2,2 puanlık bir azalma var- azaldığını görüyoruz. Sanayi Bakanı olarak bunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Sanayinin katma değer yaratma gücünde bir azalış var ve bu konuda ne düşünüyorsunuz?

İkincisi, büyümenin önemli bileşenlerinden birisi toplam faktör verimliliği. Gerçekten de toplam faktör verimliliği yüksek olan ülkelerin gelişmiş ülkeler olduğunu görüyoruz. Şimdi, bizde son iki yıl -2012 ve 2013’te de öyle olacak- toplam faktör verimliliğinin büyümeye katkısı negatif. Doğrusu, bundan, birinci derecede sorumlu olan bakanlardan biri olarak toplam faktör verimliliğinin katkısının negatif olmasını nasıl yorumluyorsunuz? Bu konudaki düşüncenizi öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sarı.

Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan, geçtiğimiz aylarda maden kazılarındaki arama kurtarma çalışmalarında uzaktan kontrollü mobil robotlar kullanılacağı yönünde bir açıklama yaptınız. Açıklamanızda TÜBİTAK’ın geliştirdiği robotların kazalara hızlı müdahale ederek can kaybını azaltacağını, TÜBİTAK ile Türkiye Kömür İşletmeleri arasında imzalanan projelerin arama kurma sırasında yaşanan yaralanma, gaz zehirlenmesi gibi tehlikeli durumların ortadan kaldırılmasını amaçladığını belirttiniz. Açıklamanıza göre kurtarma robotları ekim ayından itibaren kullanılmaya başlanacak ve her maden ocağı bir robot bulunduracaktır. Bu konuda hangi aşamadayız? Kaç maden ocağında bu robotlar bulunmaktadır?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Şahin...

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Sayın Bakanım, öncelikle 2014 bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Biliyorsunuz, ulusal boyutta da Türkiye’mizi ilgilendiren bir otomotiv test merkezi kurulması söz konusu. Bursa’nın Yenişehir ilçesinde bu konuyla ilgili bir arazi tahsisi yapılmıştı. Otomotiv test merkezinin son durumu hakkında bilgi verebilir misiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Öğüt...

KADİR GÖKMEN ÖĞÜT (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 44

Sayın Bakan, öncelikle bütçenizin Türkiye'mize hayırlı olmasını diliyorum, onu söylemek istedim.

Bir de, Çankırı'nın Orta ilçesinde organize sanayi bölgesi için bir müracaat vardı. Bu müracaat için 52 dosya da hazırlanıp verilmişti fakat bir türlü gündeme gelmedi, "Araştırılıyor, bakılıyor." şeklinde cevaplar veriliyordu. Biliyorsunuz, sermaye hemen kaçır. O anlamda, oraya yatırım yapmak isteyen, dosya veren sermayedarların böyle daha geri kalmış bölgelerden kaçması da çok çabuk oluyor. O anlamda, bir çabuklaştırma yapılabilir mi? Çünkü, organize sanayi bölgesi Orta için çok önemli. Mutlaka orada bu sanayi bölgesinin kurulmasını istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Soru sorma işlemi tamamlanmıştır.

Şimdi, görüş, eleştiri...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayıştay dinlemeyecek miyiz?

BAŞKAN – Sayıştay dinleyelim, peki.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Gerek yok ya.

BAŞKAN – Bence de gerek yok ama dinleyelim...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Kamu zararı tespiti var mı?

BAŞKAN – Bir kamu zararı tespiti var mı? Sayıştaydan kim cevap verecek?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER – Ben cevap vereceğim.

BAŞKAN – Lütfen şöyle alalım sizi.

Kendinizi tanıtarak başlarsanız.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER – Sayıştayda uzman denetçiyim, TÜBİTAK Denetim Ekibi Başkanımı. Temsilcimiz rahatsız olduğu için onun yerine şu anda vekâleten oturmuş durumdayım.

Şimdi, genel olarak "Kamu zararı var mı?" diye soru soruldu. Şöyle cevap verebilirim: TÜBİTAK için tespit edilmiş dokuz konu var kamu zararı mahiyetinde, sorumlulara tebligatlar yapıldı, savunmalar alındı, rapor yazma aşamasındayız ve de bizim bunlar aslında kamu zararı...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Bu durumda kesin hesap ne olacak?

BAŞKAN – Kesin hesapla onun alakası yok.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER – Devam etmek istiyorum Sayın Başkanım.

Kamu zararı denetçinin iddiasıdır, bizim yargılama iddiamızdır ve sonuçta...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – İddia denemez, görüştür.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER – Yani görüş... Karşı tarafa soruyoruz "Bizim iddiamız var." diyoruz, karşı taraf bize bir cevap veriyor. O cevap neticesinde nihai görüşümüzü yazıp dairemize gönderiyoruz, yargılama dairemize, yargılama dairemiz ilgili kişilerin, sorumlu kişilerin o tutarı ödeyip ödemeyeceğine kadar veren merci. Dolayısıyla, henüz kesinleşmiş bir şey yok kamu zararı konusunda.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Peki, kesinleşince bizim haberimiz olacak mı?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER – Efendim?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kesinleşince bizim haberimiz olacak mı Plan ve Bütçe Komisyonu olarak?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER – "Meclise ilanları göndermiyoruz." diye biliyorum, ilanla çünkü mahkeme kararı olarak çıkıyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben de öyle biliyorum da ondan sordum.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Biz ne yapıyoruz Başkanım burada?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Biz tiyatro oynuyoruz.

BAŞKAN – Birinci günden itibaren ne yaptığımızı konuşuyoruz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayıştay Yasası...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER – Anlamadım Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Kanun tasarısı...

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, rica ediyorum bakın...

Değerli arkadaşlar, Komisyon üyelerimiz, tam tutanak tutulduğu için soru sormak isteyen arkadaşlarımız lütfen bassınlar, ben söz vereyim, sistemi açayım.

Sayın Sarı, buyurun.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – "Dokuz adet durum tespiti yapıldı." dediniz, buradan da kamu zararı olduğu iddiasıyla bir görüş tanzim edildiği... Bu kamu zararı iddiasına esas teşkil eden görüşteki bu dokuz olayın miktarı ne kadardır?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER – Şu anda miktar belirtmekten kaçınıyoruz, çünkü kesinleşmiş bir şey henüz yok, bunu da veremiyoruz şu anda, bu ortamda.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kesinleşiyor, vermiyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 45

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER – Hayır, Sayın Vekilim, eğer mevzuatta değişiklik yapılırsa ilan tebliğlerinin bir şekilde Meclise bilgi mahiyetinde gelmesini de sağlayabiliriz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Peki, yani biz bu kamu zararının miktarını öğrenebilecek miyiz, iddia edilen kamu zararının miktarını öğrenebilecek miyiz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER – Sayıştayda biliyorsunuz ki diğer kurumlarda olduğu gibi yazılı olarak bilgi isteme hakkı herkesin var, vekillerimizin tabii ki var. “Kamu zararı” kısmı... Aslında, ben belki şunu da açıklığa çıkarayım, ortaya çıkarmak istiyorum: Bizim TÜBİTAK raporunda -geniş bir rapor olduğundan da bahsedildi, otuz bir maddeye indirildiği, budandığı da söylendi- kamu zararı...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Siz sadece şu anda TÜBİTAK için mi konuşuyorsunuz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER – Ben TÜBİTAK, ama diğerleri için de söyleyebilirim.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Diğerleri için de kamu zararı var mı?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER – KOSGEB’te var sadece. Meslektaşım zaten KOSGEB’le ilgili şeyi ilave edecek. Diğer kurumlarımızda yok diye biliyorum. Biz, dikkat ederseniz, gelir, gider, mal işlemlerinin hukuka uygun bulunmadığını söylüyoruz denetim görüşü kısmında ve bu, sanki -hukuka uygun olmaması- bir yolsuzluk, bir kamu zararı olarak algılanıyor. Bizim buradan -görüşte- kastımız -özellikle TÜBİTAK için söylüyorum- denetim görüşünü biz olumsuz verdik, “Şu, şu nedenler nedeniyle mali tablolar doğru, güvenilir değil.” dedik. Artı “Gelir-gider mal işlemlerinin de hukuka uygun olmadığı görülmüştür.” dedik. Burada hukuka aykırılıktan kastımız kamu zararı değil. Siz, mali tabloyla ilgili bir hatayı denetçi sorgularken illa ki bir mevzuata dayandırmak zorundasınız. Bu Meclisin, yüce Meclisin çıkardığı mevzuattır bunlar, bunlara uygun muhasebe kaydının yapılmaması, sistemin kurulmaması da aslında hukuka aykırılıktır. Dolayısıyla, bunu bir açıklığa kavuşturmak istedim özellikle, bir yanlış algı üzerinden gidiyoruz diye düşünüyorum. Her hukuka aykırı ifade illa ki eşittir yolsuzluk, eşittir yolsuzluk artı kamu zararını ifade etmiyor bizim çalışmalarımız.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ben bir şey sormak istiyorum. Bu genel uygunluk bildiriminde TÜBİTAK’la ilgili olarak iki tane yersiz kayıt var. Şimdi, bunlarla ilgili olarak da biz bir önerge vereceğiz. Bununla ilgili açıklama yaparsanız Komisyona. genel uygunluk bildiriminde yer alan iki yersiz kayıtla ilgili.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ NEJDER ATICI – Sayın Başkanım, Nejder Atıcı, Uzman Denetçi.

Bu TÜBİTAK gelir ve giderde bir dipnot tespitimiz var. Bu muhasebe birimi yönetim dönemi hesabıyla, kurum kesin hesap karşılaştırmasında bir sorun yok ancak alt bilgilere indiğimizde, ayrıntıya indiğimizde bu tespitler var. Bu tespitler de -895 no.lu hesapta kapatılıyor bu bütçe gelir-gider hesapları- yılı geçtiği için bu dipnot açıklamalı, bu genel uygunluk bildirimi ekindeki dipnot açıklamalı TÜBİTAK gider ve gelir cetvellerinin bu hâliyle kesin hesap kanun tasarısına eklenmesini öneriyoruz.

BAŞKAN – Evet, kesin hesap kanunu tasarısına dipnot eklenmek üzere bununla ilgili bir önergeyi işleme alacağız kesin hesabı görüşürken.

Sayın Kalaycı, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Demek ki ekleniyormuş, kesin hesaplara alakası varmış Başkanım, size söylüyorum.

BAŞKAN – Ben söylüyorum genel uygunluk bildirimi...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hani diyordun ya “Yok.” diye.

BAŞKAN – Hayır, hayır.

Bakın çok doğru bir şey söylediniz şu an, biz başından beri ne diyoruz, Anayasa 164, Sayın Günal şunu söylüyor “Kesin hesap kanun tasarısı ve genel uygunluk bildirimi” ve bu genel uygunluk bildirimiyle ilgili bir dipnotu veyahut da hesapların düzeltilmesine ilişkin olmak üzere Sayıştay raporu doğrultusunda kuruma bir süre verilmesi noktasındaki oylamaları daha önce de bilhassa Hazinesinin hesaplarına ilişkin olarak geçmiş olduğu dönemlerde de yaptığımızı biliyorsunuz ama bizim, Komisyon olarak oylama değil de, kesin hesap kanun tasarısıyla birlikte işleme aldığımız ve değerlendirdiğimiz konu sadece genel uygunluk bildirimidir.

Buyurun Sayın Kalaycı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – “İdi” şimdi hepsini almamız lazım.

BAŞKAN – Anayasa öyle söylemiyor.

Buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ben bir de şunu soracağım: Yasaların suç saydığı fiil veya eylemlerden dolayı yapılan hiç suç duyurusu var mı, kamu zararı olsun olmasın? Böyle bir tespitleri, suç duyuruları olmuş mu? Sayıştayda bildiğim kadarıyla böyle bir uygulama yok herhâlde?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER – Sayıştayda suç duyurusu prosedürü şöyle işlemekte: Denetçi yolsuzluk veya herhangi bir sahtekârlık tespit ettiğinde buna ilişkin bütün kanıtlarını topluyor ve bir müzekkere ekinde Başkanlığımıza bildiriyor, Başkanlığımızda bir daire bunu karara bağlıyor, yargılama dairesi ve arkasından, ilgili hususu sonuçlandırmak üzere konuları cumhuriyet savcılığına biz havale ediyoruz yani bizim dışımızda işliyor süreç.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 46

BAŞKAN – Adli yargıya intikal ediyor yani.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER – Evet, adli yargıya gidiyor.

Kamu zararı açısından ilişilecek bir şey de varsa, tahsil edilecek bir tutar varsa yine cumhuriyet savcılığından yargılamanın sonucu istenerek bekleniliyor ve yargı kesinleşince yani cumhuriyet savcılığından nihai karar gelince biz de kamu zararı açısından gerekli işlemleri yapmaya başlıyoruz.

Bizim, 2012 yılı Bakanlık ve bağlı ilgili kuruluşlarında herhangi bir suç duyurusu işlemimiz olmamıştır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kurt, buyurun, soru soracaksınız galiba?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Soru soracağım da yani artık alışın Başkan.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Sarı...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ben sayın denetçiden şunu öğrenmek istiyorum: Şimdi TÜBİTAK’la ilgili 9 adet olgudan ya da olaydan ya da bulgudan bahsettiniz kamu zararı mahiyetinde olduğu iddia edilen. Ben Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi olarak yazılı bir başvuruda bulunduğum takdirde bunun mahiyetini bana verebiliyor musunuz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER – Başkanlığımızın kendi alanında, takdirinde olan bir şey ama...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hayır, hukuken böyle bir prosedür, öngörülmüş bir prosedür var mı, bunu bana veremiyor musunuz yoksa?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER – Açıkçası, bu benim kendi bilgi alanıma girmiyor, Başkanlığa belki üst düzeyde sorulması gereken bir şey.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – O zaman deneyeceğiz.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ TÜRKAN SEVER – Yani, bilemiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Zozani, az önce “Kurt” dedim kusura bakmayın, önce onu bir düzeltelim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Estağfurullah, espri olsun diye söyledim.

Sayıştayın sebep olduğu bir kavram kargaşası var burada. Yani, bu bizden kaynaklı mı? Hukuka aykırılık şeklinde önümüze bir şey konulduğu zaman biz ister istemez işin şüphe tarafıyla bakarız dolayısıyla bu kavram kargaşası Sayıştayın tercihinden kaynaklı bir durumdur. Eğer öyle anlaşılmasını arzu etmiyorsa Sayıştay “hukuka aykırılık” kavramı dışında başka bir kavram tercih edebilirdi. Bunu yapmamış olması eksiklidir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Zozani.

Evet, çok teşekkür ediyorum açıklamalar için.

Buyurun, Sayın Aslanoğlu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, tiyatro oynuyoruz burada on beş gündür. Zarar var mı? Var. Kim yapmış? Bilmiyoruz. Ne kadar? Bilmiyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sonucu bildirecek mi? Onu da bilmiyoruz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Peki, bunu hukuka intikal ettirdiniz, hukuk sonucunda suçlu mu, suçsuz mu çıktı bilmiyoruz. Biz neyi onaylıyoruz? Bize güya halk adına Meclis Başkanlığının denetimine tabii bir kurumun tiyatrosunu sadece vicdanlarınıza sunuyorum. Neyi onaylıyoruz biz? Niçin geliyor bize o zaman? Bilmiyorum. Onun için sadece vicdanlarınıza sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, görüş, soru ve eleştirilere cevap vermek üzere Sayın Bakana süre vereceğim.

Sayın Bakan, yarım saat, kırk beş dakika?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Yarım saati geçmez herhâlde.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Buyurunuz.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Evet, ben de bütün görüşlerini, eleştirilerini, sorularını sunan ve böylece bütçemizin oluşumuna, kullanılmasına katkı sağlayan arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Tabii ki bir an evvel bu Sayıştay raporlarıyla ilgili karışıklığın da giderilmesi ve önümüzdeki bütçe döneminde en azından bir daha bu tür karışıkların yaşanmamasını diliyorum. Gerçekten benim de anlayamadığım bir şekilde cereyan etti hadiseler, herhâlde siz Bütçe Komisyonundaki arkadaşlar olarak bu konudan çok daha mustaripsinizdir.

Şunu ifade edeyim: Belli ki henüz kesinleşmemiş bazı ön çalışmalar kesinleşmiş çalışmalar gibi biraz yansıyınca milletvekili arkadaşlar da ona göre tutum alıyorlar. Halbuki, anlayabildiğim kadarıyla...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hayır Sayın Bakan, kurum raporları yok ortada.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Bazı şeyler henüz kesinleşmemiş yani bir kamu zararı var olup olmadığı...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 47

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Kurum rapor vermemiş ki görüş bile veremiyor.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, 172 tane rapordan sadece 12 raporda TÜBİTAK giriyor, öbürlerinde, sizin Bakanlığınızda kayıtlar alınmadığında hiçbir görüş bildirilememiştir.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hiçbir görüş...

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Şimdi, orada da başka bir sorun var.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ender, enderlerden biri...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bilançolar alınmıyor sadece, kesin hesaplar alımı...

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Efendim, şöyle söyleyeyim...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Uğur, sen de her şeye maydanoz olma Allah aşkına!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ne maydanozu, doğrusu bu.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Mesela bizden alamadıkları şey şu: Sordukları soru mesela bütün taşra teşkilatımız olmak üzere biz bütün her şeyimizi açmışız denetçilere...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, özür diliyorum.

O zaman buna rapor demesinler, bizim şeyimiz bu. "Rapor vermedik, göndermedik." desinler.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Tamam, işte onu gidersinler önümüzdeki süreç içerisinde.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, siz buyurun efendim, biz sizi dinliyoruz.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Şöyle söyleyeyim: Bu da bir eleştiri olduğu için sanki Bakanlık bilgi, belge saklamış gibi algılanıyor, biz de bu itham altında kalıyoruz. Biz, bütün kurumlarımızı, bütün taşra teşkilatımızı, bağlı, ilgili kuruluşlarımızı, bütün harcamalarımızı hepsini Sayıştay denetçilerine açtık. Arkadaşlar çok rahat bir şekilde çalıştılar, uygun çalışma ortamlarını sağladık ki zaten birtakım yazdıkları eleştirileri de o çerçevede yazmışlar. Mesela, bizim taşra teşkilatımızda ölçü ve standartlarla ilgili yapılan tahsilatın genel bütçeye katılmamış olması gibi bir eleştiri. Bunu taşra teşkilatında iyi bir inceleme yapabildi ki bu tespiti yaptı arkadaşlar. Güzel bir tespit yapmışlar. Bizim bunu bir şekilde... Evet, bu bir yönetmelikle yürütülüyor, bir onayla "kanunda belirtilen yerlere harcamak" gibi... Büyük rakamlar değil, yılda 300 bin lira, ondan sonra 700 bin lira, en son 1 milyon lira 81 vilayette toplanan para. Bu ölçü ve standart hizmetlerinin nakliye ve benzeri gibi işlerinde kullanılmak üzere harcanıyor. Yani, 81 vilayete böldüğünüz zaman vilayet başına 80-90 bin lira gibi bir rakama tekabül ediyor ama bunun eğer Sayıştay açısından, harcamalar, genel bütçeye katılması veya en azından bir döner sermaye işletmesi oluşturulması gibi bir tabloyla belki daha da şekillendirilmesi lazım. Biz bu önerilerden, eleştirilerden bu süreçte istifade edeceğiz. Şunu istiyor bizden, merkez teşkilatından, diyor ki bize: "Gelir, gider cetvelleri; işte bilançonuzu, gelirlerinizi görmek istiyorum."

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Geliriniz yok ki!

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Biz gelirleri olan bir Bakanlık değiliz ki, bir gelir elde etmiyoruz. Bizim burada, bütçede ne zaman ödeneklerin salınacağı ve o ödenekler çerçevesinde hangi genel müdürlüğün hangi işlemler için ne harcama yapacağı belli. Bu tabloları sunuyoruz, Maliye de bunları sunabiliyor ama şimdi, belli ki arkadaşlarımız, yani kendileri açısından... Sayıştayın beklentileriyle bizdeki işleyen sistem birbiriyle örtüşmüyor ve belki bunları örtüştürmemiz lazım.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Kanundan dolayı Sayın Bakan. Kanun istiyor, Sayıştay ne yapsın! Mali denetim yapacak.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Örtüştürmek lazım ya da Maliye Bakanlığı, işin kaynağında Maliye Bakanlığımız olduğu için. Bizim bütün paramız oradan geliyor, yani sistemin, kime ne kadar para gönderildiği konusu Maliye Bakanlığının ana konusudur. Maliye Bakanlığı belki Sayıştaya bu konuda kendi sistemini ona göre kurgulayarak bilgi verecektir veya sistemleri birbiriyle örtüştürecek.

TÜBİTAK'ta yaşadığımız sorun da benzer bir sorun. TÜBİTAK 5018'e tabi bir kuruluş değildi. Bize bağlı hâle geldikten sonra değişiklik ortaya çıktı ama TÜBİTAK'ın muhasebe sistemi 5018'e uygun bir muhasebe sistemi olarak kurgulanmamış; yazılımı, muhasebe yazılımları, sistemi, kayıt sistemleri. Kayıt sistemlerinin yanlış olduğu anlamına gelmiyor bu, bu kayıt sistemlerinin 5018'e uygun kayıt sistemi olmadığı anlamına geliyor. Şimdi ne olacak? TÜBİTAK hemen yaptı zaten bunu, yani denetçi arkadaşlar bu denetimi yaparken bunu gösterdiler kendilerine, onlar da hemen sistemlerini 5018'e uygun kayıt sistemi hâline zaten getirdiler. Yani dolayısıyla bunları yapacağız, yapmak mecburiyetindeyiz ama nihayetinde şöyle algılanmasın: "Kurumlar Sayıştaya bilgi, belge vermek istemiyorlar." Niye? Çok yanlış yapıyorlar çünkü. Arkadaşlar, bu yanlışlar saklanabilir, gizlenebilir yanlışlar değil ki, bugün saklısınız yarın ortaya çıkar. Yarın çok daha büyük bir sıkıntı yaşarsınız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yarın çıkacak zaten de onun için...

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Onun için, kimsenin bilgi falan saklamasına ihtiyaç olan bir tablonun içinde değiliz açıkçası, onu ifade edeyim. Böylece bazı konulara da başlangıçta cevap vermiş oldum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 48

Tabii, arkadaşlarımızın bir kısmına belki yazılı olarak cevap vereceğim ama şöyle sıradan başlarsak; Sayın Öğüt “Çankırı’da Orta OSB ne oldu?” diye sormuştu. Bununla ilgili çalışmalar devam ediyor, yani buna olumsuz bakmadık, olumlu bir yaklaşımımız var ama Çankırı’daki genel organize sanayi bölgeleri içerisinde bir değerlendirme yapıyoruz. Olumlu bir şekilde devam ediyor.

Sayın Şahin, test merkezi, otomotiv test merkezi ihale aşamasında. Türk Standartları Enstitüsünde arkadaşlar projelendiriyorlar konuyu ve kısa zamanda ihalesi yapılacak.

Sayın Çam’ın sorusu vardı, maden kazalarındaki robotlarla ilgili çalışmalarla ilgili. Ben size daha ayrıntılı bilgiyi yazılı olarak takdim edeceğim Sayın Çam.

Sayın Müslim Sarı’nın soruları vardı.

Şimdi, değerli arkadaşlar, sanayi üretiminin millî gelir içerisindeki payı veya yüksek teknoloji ürünlerin payı yıllar itibarıyla, on yıl içerisinde düşmüş görünüyor ama dikkat ederseniz, Türkiye, çok ciddi bir millî gelir artışıyla karşı karşıya kaldı. Bu millî gelir artışının çok ağırlıklı bir bölümünün hizmetler sektöründe olduğu açık. Yani hizmetler sektöründe o kadar önemli bir sıçrama noktasına geldik ki bu sıçramaya sanayinin aynı şekilde ayak uydurması söz konusu olmadı, yani sanayi üretimi. Yaptığımız ihracat artışına da baktığımız zaman, üretim artışına da baktığımız zaman bizim bir 36 milyar dolardan 154-155 milyar dolara çıkan ihracatımızın içerisinde yüksek teknoloji ürünlerin aynı hızla artış göstermesi söz konusu olamadı. Bunu görüyoruz ama gerçekten ihracat artışı 36 milyardan 154 milyara çıkarken var olan sektörler öncelikle bu pazarlara hitap ettiler, yani düşük teknoloji, orta teknoloji, işte, orta üstü teknolojiler. Fakat değişime baktığımız zaman değişimin aşağıdan yukarıya doğru devam ettiğini görüyoruz. Yani düşük teknoloji üretimin ve ihracatın payı çok daha yüksekken bu on yıl içerisinde, düşük teknolojiler çok gerilere geldi, orta teknolojilerde odaklandı şimdi, orta altı ve orta üstünde bir şişme meydana geldi. Yani bu, Türkiye sanayisinin aslında müspet istikamette teknolojik değişim geçirdiğini...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama dünyadaki eğilim de böyle, Türkiye’ye özgü bir hikâye değil bu. Yani diğer ülkelere baktığımızda da yine böyle bir eğilim görüyoruz.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Olabilir, yani gelişmekte olan ülkelerin eğilimi bu olacak zaten doğal olarak. Bizim bugün yaptığımız şeyler, yani teknoparkların sayısını artırmamız, AR-GE merkezlerinin sayısını artırmamız, AR-GE harcamalarını artırmamız, bizim yüksek teknolojide sıçrama yaptıracağına inandığımız alanlar olduğu için. Bunların meyvelerini de toplayacağız, yani Türkiye henüz bunların meyvelerini tam olarak toplamış değil. Yani dolayısıyla bunlara ayrıntısıyla konuşmamda girebilirdim ama girmedim, hedefler açısından girdim. Yani sadece konuşmanın başındaki bir cümlede “On bir yıllık işte iktidarımız döneminde” diye başlayan bir cümleyle sınırlı değildi benim konuşmam.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Genel hava öyle Sayın Bakanım, yani genel havası öyle sunumun!

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Aslında yarım saatlik konuşmanın içerisinde, yani hedeflerimiz açısından yüksek teknolojiyi yakalama hedeflerimiz açısından hangi çalışmalar yaptığımızı özetleyen önemli unsurlar vardı ama tabii ki bir bütçenin bir vizyonu, bir siyasi yaklaşımı da var; ben onun temsilcisiyim burada ağırlıklı olarak. Ben Sanayi Bakanlığında çalışan bir mühendis değilim arkadaşlar, yani bir mühendis olarak bu ayrıntıları sunacak pozisyonda değilim. Ben burada bütçenin genel yaklaşımını, bize hangi hedeflere doğru götürmesi gerektiğini, hangi hedeflerle bizim bu bütçeyi kullandığımızı sizlere takdim ediyorum; yoksa ayrıntısını faaliyet raporlarında sunuyorum ve çok da objektif faaliyet raporlarımız. Yani Sayın Hocam söyledi konuşmasının başında ve faaliyet raporundan alıntılar yaptı. Dedi ki: “Çok objektif tespitler.” Tabii çok objektif tespitler yapıyoruz, yani Türkiye’yi ileriye götürmek için başımızı kuma gömecek hâlimiz yok. Sanayimizde eksiklerimiz varsa, altyapı sorunlarımız varsa, enerji sorunlarımız varsa, finansmana erişim sorunlarımız varsa bunları görmezden gelerek bir politika oluşturabilir miyiz? Görmezden gelmediğimizi belgelerimizde çok net olarak ortaya koyuyoruz. Yani kamu belgesidir bunlar; faaliyet raporları, kalkınma planları. Bütün bunlarda, önde ciddi bir altyapı çalışması var ve o altyapı çalışmasında mevcut durum analizleri var. Mevcut durum analizlerinde çok net bir şekilde her şeyi gösteriyoruz. Bak arkadaş, şurada eksiklerimiz var. Evet, biz on yılda çok başarılı elde ettiğimizi söyleyebiliriz ama eksiklerimizi görmezden geldiğimiz, bunları göz ardı ettiğimiz, resmî kayıtlara, belgelere bunu yansıtmadığımız anlamına gelebilir mi bu? Biz, objektif raporlarımızı yapmak zorundayız ve siz de bundan gayet güzel istifade ediyorsunuz. Tabii ki edeceksiniz ve bize bir kere daha onları hatırlatmış olacaksınız, yani bunların bize hatırlatılmasından açıkçası bir sıkıntı duymuyoruz biz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bakan, bir de toplam faktör verimliliğiyle ilgili bir sorum vardı. Toplam faktör verimliliği negatif. 2012, 2013’te negatif, yani büyümeden götürüyor.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Toplam faktör verimliliği, bir bütün hâlinde verimlilik konusu Türkiye’nin mesafe almakta zorlandığı konulardan bir tanesi.

Şimdi, mesela verimlilikle alakalı bir strateji belgesi ve eylem planı çalışmamız vardı; görüşlere gönderdik ve hatta bununla ilgili bazı bilgiler de basına yansıdı. Yani görüşe gönderdiğimiz bir kurumdan basına yansımış oldu. Strateji belgesi tamamlanmadı henüz, eylem planı tamamlanmadı. Çalıştay raporları çerçevesinde orada gerçek fotoğrafı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 49

görmeye çalıştık yani toplam faktör verimliliğinin büyüme üzerindeki etkisinin neden az olduğuna dair ve bununla ilgili hangi adımları atmak gerektiğine dair. Bu çalıştaylarda bizim önümüze çok önemli sonuçlar çıkıyor ve bunları da kamuoyuyla paylaşıyoruz. Bu strateji belgesi yayınlandığında verimlilik konusunun bütün kurumlar için, bütün sektörler için, bütün firmalar için ne kadar önemli bir konu olduğu, hatta işte burada eğitimin rolü yansıtılmış basına, yani Türkiye'nin eğitim kalitesinin toplam verimliliğini olumsuz etkilediği, verimliliğe bir katkısı olmadığına dair işte "Bir itiraf" falan diye "Şok, şok, şok" haber şeklinde de sunuyorlar bunu.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Tespit yapılmış efendim.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Ama bu, bir tespit; yani ülkemizin gerçeğine dair bir tespit. Amacımız da bu tespitlerden yola çıkarak önümüzdeki süreçte bütününü kurumlarımızı verimli hâle getirmek, verimliliğin sizin de ifade ettiğiniz gibi üretim üzerindeki etkisini artırmak. Evet, gerçekten bugün verimlilik odaklı çalışma konusunda arzu ettiğimiz yerde değiliz, onun için de zaten katkısını fazla göremiyoruz. Başka şeylerin katkısını görüyoruz, verimliliğin bu alandaki katkısını tam olarak göremiyoruz. Ama bu çalışmalar, verimlilik strateji belgesi ve eylem planıyla ilgili çalışmalar...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Tahminen ne zaman biter Sayın Bakanım?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Birkaç ay içerisinde kurum görüşleri de tamamlandığında devreye girmiş olur.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerine gönderebilir misiniz?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Olabilir tabii, göndeririz.

Evet, sanayi sayımı çalışmaları tamamlandı Sayın Zozani, yıl sonuna kadar bilgilerini de kamuoyuyla paylaşacağız.

Tabii ki teknoparkların kurulmasıyla ilgili, biz bütün üniversiteleri teknopark kurulması konusunda destekliyoruz ve bu desteklerimiz sadece bir moral, motivasyon değil. Bu çalışmaya başladıklarında altyapı ve kuluçka merkezi binalar, araştırma merkezi binalarının yapımını da hibe olarak destekliyoruz ayrıca. Onun için Doğu vilayetlerimizdeki üniversitelerin bir kısmı yeni kurulan üniversiteler belki ama eski, köklü üniversitelerde mesela Diyarbakır'da, Van'da, Yüzüncü Yılda falan bunları destekledik. Yeni kurulan üniversiteler de adım attıklarında bunları desteklemeye devam edeceğiz.

ADİL ZOZANI (Hakkâri) - Şırnak'a yapılması anlamlı olur.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – İnşallah.

Organize sanayi bölgeleriyle ilgili bilgileri arkadaşlar yazılı olarak da verecekler, Manisa Organize Sanayi Bölgesi. Yalnız şu Beylice Organize Sanayi Bölgesi...

KAZIM KURT (Eskişehir) – Beylikova.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Beylikova hayvancılık ihtisas olduğu için biliyorsunuz, biz, bunları Tarım Bakanlığına devrettik. Yani bunlarla ilgili çalışmalar şu anda Tarım Bakanlığında yürütülüyor, bizim mevzuatımızdan yararlanıyorlar ama işlemleri onlar yürütüyorlar.

Sayın İncekara'nın çok haklı olarak ifade ettiği bir konu var, üstün zekalı çocukların eğitimiyle ilgili bir konu. Bu konular ağırlıklı olarak Millî Eğitim Bakanlığının konuları ama biz TÜBİTAK'ta da arkadaşlarımıza bir çalışma yaptırarak, Millî Eğitim Bakanlığıyla da görüşmelerimiz oldu. İnşallah onu sonuçlandıracağız. Üstün zekalı çocuklar için 3 okul TÜBİTAK bünyesinde kurmak istiyoruz; İstanbul, Ankara, İzmir gibi öncelikli merkezlerde. Yani, bunların, işte, 100 öğrenci kapasiteli okullar olmasını ve bilim merkezleriyle bunların iç içe olmasını arzuluyoruz. Yani, bu şekilde bir kurgu var. Tabii, bunun bütçesi, planlaması gibi çalışmaları arkadaşlarımız sürdürüyorlar, bunu başarmamız lazım. Yani, bu çok sayıda öğrenci değil bunlar zaten, belli sayıda, çok kısıtlı sayıda öğrenci. Hatta bunların sınavları nasıl yapılacak, ortaokul ve liseye geçişi nasıl sağlanacak falan gibi mekanizmaları da arkadaşlarımız kurgulamış durumdadır. Bu kurgulamalar çerçevesinde böyle bir çalışmayı tamamlamış olacağız.

HALİDE İNCEKARA (İstanbul) – Sayın Bakanım, üç ay, beş ay, iki ay, altı ay...

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Altı ay demeyeyim, bir yıl diyelim.

HALİDE İNCEKARA (İstanbul) – Altı ay içinde sonuçlandırılır.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – İnşallah.

Sayın Aslanoğlu, organize sanayi bölgelerindeki leasing uygulaması konusunda ilgili biz çalışmamızı tamamladık ve ilk uygun bir yasanın içerisinde bunu getireceğiz, siz de destekleyeceksiniz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım duyunuz mu?

(Başkanlığa, Başkan Lütfi Elvan geçti)

BAŞKAN – Duydum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Herhangi bir torbadan...

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Yönetmelikle çözebilir miyiz, diye baktık, çözemiyoruz. Yoksa çözebilseydik yönetmelik değişikliğiyle o şekilde de çözecektik bunu. Yani, bu konuyla ilgili kanun çalışmamızı -zaten çok büyük bir değişiklik değil- tamamladık. İlk uygun yasanın içerisinde onu getirmiş olacağız.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 50

Sayın Kalaycı'nın, bu yüksek teknoloji konusundaki sorusuna az önce de cevap vermiş oldum. Ama bilim merkezleri yani araştırmaların yapılacağı yerler değil, bilime olan merakın artırılacağı yerler. Araştırma merkezleri ayrı bir konu. Yani, Konya'daki bilim merkezi, ağırlıklı olarak öğrencilerin, gençlerin, öğretmenlerin, ailelerin bilime olan ilgilerini artıracak, bilimin içinde yaşayacaktır. Bir alışveriş merkezine gider gibi bilim merkezine gidip, bilimin içinde yaşayacakları bir mekân oluşturmaya çalışıyoruz. Bunu başlattık, inşallah 81 vilayete de bunu yaygınlaştırmış olacağız.

Sayın Öğüt implant üretimiyle ilgili desteklerden bahsetti. Bu konuda hem tekno girişimci arkadaşlar hem de SAN-TEZ Projeleri kapsamında implant üretimini yapmaya başlayan firmalarımız var. Bunlar çok ciddi destek de görüyorlar. Şimdi, planlarda bizim Bakanlığımızın kamu alımlarında yerli üretimin ve yerli teknolojilerinin kullanımı konusunun koordinasyonu var kalkınma planlarında. Biz bu konuyla ilgili çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Yani AR-GE'si Türkiye'de yapılmış, Türkiye'de üretilen ürünlerle ilgili ihale açıldığında o kurumların ihalelerini takip ediyoruz ve yerli firmaların o ihalelere katılmasıyla alakalı takipleri yapıyoruz. Ama Kamu İhale Kanunu'nda yapılması gereken bazı değişiklikler var, o değişiklikleri de hazırladık. Yasama döneminden önceki torba kanunda vardı bu değişiklikler. Maalesef o kanun çok uzadı için bir kısım değişiklikler çıkartıldı onun içerisinde, yeni bir yasal düzenlemenin içerisinde kamu alımlarında yerli kullanımlarının belli oranda zorunluluğunu getiren bir düzenlemeyi de getirmiş olacağız. Özellikle AR-GE'si Türkiye'de desteklenmiş olan üretimlerin. Şimdi, mesela, diyor ki kamu: Biz TÜBİTAK olarak, Bakanlık olarak AR-GE desteği vermişiz, çocuk üretim yapmış, firma üretim yapmış. Bunun Türkiye'de satılması lazım, bunu yurt dışına satmış, ihraç etmiş, yurt içinde Kamu İhale Kanuna göre kurum iş bitirme belgesi istiyor.

KAZIM KURT (Eskişehir) – Nerede bulacak?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Şimdi, çocuk “Ya, biz bunu yeni bulduk, biz bunu icat ettik, yani AR-GE desteği aldık.” diyor. Şimdi, biz bunu kendi ülkemizde öncelikle satamayacaksa kime satacağız? Ya, bu tür blokajların var olduğunu, bunun yasa yoluyla da... Takiple biraz çözebiliyoruz ama takip yetmiyor, yasal altyapı da bu konuda oluşturmak gerekiyor. Bunu arkadaşlarıma ifade etmek istedim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Çok fazla var, siz bir tanesini söylediniz.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Sayın Kurt, gerçekten kamu harcamaları artık hem AR-GE açısından hem birtakım yeni üretimleri için kullanılıyor. Mesela, işte, Eskişehir'deki test merkezi konusu, raylı sistemlerle ilgili yatırımların gündeme gelmesiyle ortaya çıkmış bir konudur. Ben de takip edeyim, Ulaştırma Bakanlığı bu konuyu takip ediyor. Ya, bunların testlerini yapamıyorsanız, bir şeyi ölçemiyorsanız, o işten anlamıyorsunuz demektir. Yani birtakım şeyler yapılır, yapılır ama siz onu test edemiyorsanız, ölçemiyorsanız, onun mahiyetini kavramıyorsunuz anlamına gelir. Bu nedenle bu projeler hem test merkezlerinin, laboratuvarların ve üretim alanlarının oluşmasına katkı sağlayan merkezler.

Bursa demiryolu hattının, ben Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi'nin Bursa'daki limanlara bağlayan önemli bir çalışma olacağını düşünüyorum. Yani zaten Hızlı Tren Projesi aynı zamanda Bursa'ya da devam edecek olan bir proje.

KAZIM KURT (Eskişehir) – O yolcu için, hızlı tren yolcu için.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Hayır ama aynı hat, başka iş için de kullanılacak.

KAZIM KURT (Eskişehir) – Sayın Bakanım, yük treni için de uyum sağlamak lazım.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Tabii, limanlara kadar inecek çalışmayı da yapmış olacağız.

SALİH KOCA (Eskişehir) – 110 kilometre hızla beraber yük alabilir.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Evet.

Bazı eleştiriler de var, onlar şimdi, işi fazla uzatmasın eleştirileri bir kayıt olarak alacağız.

BAŞKAN – Bitiriyor musunuz Sayın Bakan?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani, kayıtlarda kalmayacak değil mi?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Hayır kalmayacak. Bir kısmına yazılı olarak cevap vereceğim arkadaşlar.

BAŞKAN – Yazılı olarak efendim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir kısmına cevap vermeyecek misin? Kalanların hepsine...

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Bakıyorum, şimdi, şurada. Yani baştan beri çok konuşmalar oldu.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bakanım, erken bile bitti.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Şimdi, Hasip Kaplan'ın görüşleri vardı. Bu tamamen farklı bir konseptte olan şeyler. Yani, ben, Barzani'nin gündeminde, ajandasında hangi konuların görüşülüp, görüşülmeyeceğini bilemem. İsterse, Sayın Kaplan'ın söylediği şeyleri de konuşabilir. Yani, Mahmur meselesini de getirebilir, diğer konuları da getirebilir. O Barzani'nin görüşmeye gelirken dosyasına koyacağı şeylerle alakalıdır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 51

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Bakan, üç sorum vardı benim. Üç tane soru sormuştum, cevaplarınızı bekliyorum burada.

BAŞKAN – Evet, demek ki verilemiyorsa yazılı olarak gelecek o cevaplar.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Evet, arkadaşlar bir kısmına...

BAŞKAN – Yazılı cevap verecek anlaşılır.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Hayır ama lütfen Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hayır, cevaplayamadığım soruları yazılı olarak cevap vereceğim...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Kendisi buradayken Sayın Bakan cevap versin. Hatırlatayım sorularımı...

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Hayır. Bakın Sayın Türel, sizin sanayinin millî gelir içerisindeki payı meselesini cevaplandırdım. Efendim...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Beyin göçüyle ilgili vardı, tam zamanlı eş değer araştırmacı sayısı, bir de ulusal marka ajansı ve marka müzesiyle ilgili sorum vardı.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Evet, tamam, şu son şeyde...

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin yurt dışında çok sayıda araştırmacısı var, akademisyeni var. Gerçekten, bu beyin göçü olarak algıladığımız bir durum, bir sorun olarak da karşımıza çıktı ama iletişim öyle bir noktaya geldi ki biz bu insanların hepsiyle temas kurma imkânına sahip olduk ve şu anda hemen hemen dünyadaki bütün bilim adamlarımızla temas içerisindeyiz. Mutlaka ve mutlaka ülkeye gelmeleri gerekmiyor bunların.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – O da olabilir ama ne tür bir altyapı var? Onu sizden duymak istiyorum.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Yani, gelmeleriyle ilgili de hem YÖK bünyesinde, üniversiteler bünyesinde, TÜBİTAK bünyesinde onlara yeni çalışma alanları açtık ama onlarla yılda iki defa, şu anda, Türkiye'de konularına göre seçerek iki günlük bir çalıştay yapıyoruz. İki senedir bunu başlattık. İlk yaptığımız çalıştayda genelde nasıl bu iş birliğini geliştirelim? Bu beyin gücünden nasıl yararlanalım? Yani, beyin göçünü artık beyin gücü olarak görüyoruz. İlk toplantımızda bununla ilgili önerilerini aldık ve o öneriler çerçevesinde de ikinci toplantıda belli konular belirledik. O konulardaki uzmanlarımızı, dünyanın değişik üniversitelerinde, araştırma merkezlerindeki insanlarımızı çağırdık. İstanbul'a geldiler, iki gün çalıştık, çalıştaylar yaptık ve hem üniversiteler bünyesindeki hem de TÜBİTAK bünyesindeki projelerde bu insanların yer almasını sağladık. Şu anda bazı üniversitelerde, TÜBİTAK'taki bazı araştırma projelerinde yurt dışındaki birçok akademisyenimiz yer alabilmektedir. Mekanizmalardan bir tanesi bu mesela ama bunun dışında tabii, onların belirli zamanlarını Türkiye'de geçirebilecekleri belki hukuki altyapılara da ihtiyaç var yani YÖK'le birlikte, Millî Eğitim Bakanlığıyla birlikte yaptığımız bazı çalışmalar da var. O altyapılar da oluştuğunda, eminim, biz yurt dışındaki insanlarımızdan çok daha fazla istifade etme imkânına sahip olacağız.

Marka müzesi konusuna gelince, destekleyebiliriz tabii yani böyle...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Ulusal marka ajansı dedik bir de, ikisi beraber, marka müzesi, bir de ulusal marka ajansı beraber.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Beraber bir değerlendirelim yani şu anda soğuk bakacağımız bir konu değil, sıcak bakacağımız bir konu.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Tamam. Yani, sanayicilerden böyle talepler de var, biz de o talepleri gündeme getiriyoruz.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI NİHAT ERGÜN (Kocaeli) – Destekleyebiliriz.

Evet, arkadaşlara teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanımıza açıklamaları için çok teşekkür ediyoruz.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, bütçeler üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

PROGRAMLAR

(Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2014 yılı bütçesi ve 2012 kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 2014 yılı bütçesi ve 2012 kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Türk Standartları Enstitüsü bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Türk Standartları Enstitüsü 2014 yılı bütçesi ve 2012 kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Türk Patent Enstitüsü bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Türk Patent Enstitüsü 2014 yılı bütçesi ve 2012 kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 52

(Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2014 yılı bütçesi ve 2012 kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Türkiye Bilimler Akademisi bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Türkiye Bilimler Akademisi 2014 yılı bütçesi ve 2012 kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, böylece gündemimizin birinci bölümünde bulunan bütçe ve kesin hesaplar oylanmış ve kabul edilmiştir. Hayırlı olsun diyorum.

Sayın Bakanımıza, tüm Bakanlık yetkililerine, Sayıştaya, Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı yetkililerine ve tüm Komisyon üyelerimize çok teşekkür ediyorum.

Birleşime saat 17.00'ye kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.21

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.06

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----0-----

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın, yazılı ve görsel basınımızın çok değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 10'uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Gündemimizde Kalkınma Bakanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları bulunmaktadır.

Sayın Bakana söz vereceğim ama Sayın Aslanoğlu'nun usul hakkında bir söz talebi var.

Buyurun Sayın Aslanoğlu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, Sayın Bakan Yardımcım, Kalkınma Bakanlığının çok değerli çalışanları, değerli basın...

Sayın Bakanım, biz kişi olarak sizi severiz hepimiz. Kişiliğinize, yapınıza, karakterinize hep birlikte saygı duyduğumuz bir insansınız.

Bir sitemimizi de iletmekten de geri kalmayacağım. Hepimiz burada ülkenin kalkınması için son derece yoğun bir emek veren kişileriz. İzmir İktisat Kongresi yaptınız, kongrenin mimarı sizdiniz. Biz hepimiz İzmir İktisat Kongresi var diye o hafta ona göre yani Sayın Başkanla görüştük, İzmir İktisat Kongresi var dedik, ona göre de bütçe görüşmelerini erteledik. Fakat, zatialiniz bizi dikkate almadı, muhalefeti dikkate almadı.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Bizi de çağırmadılar.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sizi çağıramayabilirler.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Niye?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bakan sizi temsil ediyor.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bakan sizi temsil ediyor.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Olur mu öyle şey?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, söyledi de onun için.

BAŞKAN – Lütfen, arkadaşlar.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, çağırması gerekir yani çağırmadıysa aynı sitemi sen de ilet Sayın Üstün.

Arkadaşlarımız katkı vermek için hazırlandılar ama sonuçta baktık ki sadece iktidar partisinin yetkilileri... Bizi davet etmediniz. Biz katkı vermek isterdik, destek vermek isterdik, İzmir İktisat Kongresi bu ülkenin kuruluşunda önemli görevler üstlenmiş bir iktisat kongresiydi. Bu açıdan, arkadaşlarım adına, muhalefetteki arkadaşlarım adına da söylüyorum: Bizi dikkate almadınız, bizi çağırmadınız hatta Komisyon üyesi İzmir milletvekillerimiz dahi -Sayın Aşkın Türeli, Sayın Musa Çam kardeşim, onlar da- gelmedi, hiçbirimiz gelmedik. Biletlerimizi almıştık, iptal ettik. Aynı sitemimizi Komisyon Başkanımıza yaptık ama o davet sahibinin Kalkınma Bakanlığı olduğunu bize iletince, daha bütçe başlamadan kırılganlığımızı, küskünlüğümüzü size ifade etmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, Sayın Zozani...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 53

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Aynı konuda, ben de sitem değil, eleştiri de değil yani protestomuzu ifade etmek için...

BAŞKAN – Sen protesto etmezsin ya. Şimdi, Sayın Zozani...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ben, aynı şeyi, iktidar partisinin Komisyon üyesi milletvekili arkadaşlarım adına da ifade edeyim, ben çok rahatlıkla.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ya, Sayın Üstün bak!

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Çünkü, Plan ve Bütçe Komisyonu, iktidarıyla muhalefetiyle birlikte daha güçlü bir bütçenin çıkarılması için çaba sarf eden bir Komisyon ve eğer İzmir İktisat Kongresi'ni.. Ki ben programın tamamına baktım, sadece bir oturumda moderatör olarak Komisyon Başkanı görev almış, o da gitti mi gitmedi mi bilmiyorum, onun dışında hiç kimse çağırılmamış. Sayın Bakanın bu tutumu, Kalkınma Bakanlığının bu tutumu şık olmamıştır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben, tüm milletvekillerinin davet edildiğini biliyorum ama yani Sayın Bakanım gereken açıklamayı yapacaktır.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Davet edilmedik sadece bize, hayır bize sadece program geldi.

BAŞKAN – Evet, Sayın Kalaycı buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

“Davet edildi.” diyorsunuz da bize bir davet ulaşmadı, ne yazılı ne sözlü.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Evet.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Şimdi, şunu ifade edeceğim: Yani, ekonomik ve sosyal meselelerin en yoğun tartışıldığı ve çözümler arandığı bir Komisyon. Hakikaten, Sayın Kalkınma Bakanımız nezdinde...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Beklemezdik!

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – ...Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin hiç kıymetiharbiyesi yokmuş, benim bildiğim 2.600 küsur davetli var, bunlar arasına koymaya layık görülmemiş.

BAŞKAN – Yok, yok öyle bir bakış açısı hiçbir zaman...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – O anlamda ben de sitemlerimi iletiyorum.

BAŞKAN – Şimdi, bakın, şunu söyleyeyim...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Öyle oldu Sayın Başkan, siz de düzeltmeyin.

BAŞKAN - Şimdi, elbette... Şimdi, aynı konu olduğu için ben Sayın... Aynı konu mu efendim?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Partilere gönderdik demesin. Sadece genel merkezlere davet...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, lütfen! Bir kere de bu haklarımızı burada savunun lütfen yani.

BAŞKAN – Şimdi, ben şundan eminim... Bak, şunu ben biliyorum, defalarca Sayın Bakan bunu ifade etmiştir.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Size!

BAŞKAN – Hepimize, yani Plan ve Bütçe Komisyonunun geçen yıl ki, daha önceki yıldaki konuşmalarına da bakarsanız, Plan ve Bütçe Komisyonunun kendilerine ne kadar çok katkı sağladığını...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama onu Sayın Bakan söylesin.

BAŞKAN - ...ne kadar önemli ve teknik bir Komisyon olduğunu, hep Sayın Bakanımız ifade etmiştir.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yok, yok... Hayır, hayır... Sayın Başkan, bunu söyleme. Sayın Bakan nezdinde biz yokuz!

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bakan söylesin onu.

BAŞKAN – Peki, veriyorum Sayın Bakanım.

Buyurun.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Biz de söyleyelim ondan sonra.

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri; çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi, bir açıklasın siz...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama aynı konuda...

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Bakanım...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bakanım, biz de söyleyelim ondan sonra...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sözler bitsin ondan sonra...

BAŞKAN – Peki, 2 arkadaş... Tamam.

Buyurun Sayın Ayaydın...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, gerçekten, İktisat Kongresi Türkiye için son derece önemli bir kongre ve bu kongrede akademisyenler, siyasi partiler katkı sunarlar. Ama katkı sunması gerekenlerin başında sadece iktidar partisi değil, diğer siyasi partilerin de ve özellikle ana muhalefet partisinin olması, mutlaka orada bulunması gerekirdi. Ben ana muhalefet partisi milletvekili olarak davet edildim Plan ve Bütçe komisyonu olarak. Ancak...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Öyle ayırmayın Aydın Bey, yani ana muhalefet partisi...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 54

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bir dakika...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Siz çağırılmış olsaydınız bu sorun bitmiş mi olacaktı?

BAŞKAN – Sayın Zozani...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Hayır, ama bir dakika... Ama beni baştan dinlesen!

İZZET ÇETİN (ANKARA) – Zozani, bir dur ya! (Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Zozani...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Arkadaşım ben kendi tanımlamamı yaptım, bırak da ben kendim söyleyeyim yani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ana muhalefet çağırılmış olsaydı sorun kalmayacaktı yani!

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Hayır, bak öyle demedim,. Sen benim... İlk sözüm neydi?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ama öyle anlıyorum.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – “Siyasi partilerin tamamının katkı sunması gerekir.” dedim ben, siyasi partilerin tamamı. Ondan sonra, döndüm, “Ben ana muhalefet partisi milletvekili olarak davet edildim.” dedim.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Biz niye edilmedik Sayın Bakan, CHP edildi de biz niye edilmedik?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ancak, muhalefet partilerinin sadece oraya dinleyici olarak değil, mutlaka sözcü olarak da orada, konuşmacılar arasında yer alması gerekirdi, bu olmadığı için ben de tepkimi koymak istedim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Biletimi iptal ettim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Hakikaten, biz, 9 kişi, Plan ve Bütçe Komisyonunun üyeleri olarak, biz hem otelde yerimizi almıştık hem de biletlerimizi almıştık. Biz, o programda, muhalefet partileri konuşmacılar arasında yer almadığı için, biz de tepki koyduk ve gelmedik. Gerçekten, bu tavır doğru bir tavır değildir, bu yanlıştır. İktidar partisinin “İktisat Kongresi sadece benimdir.” anlayışı doğru bir anlayış değildir. O kongrede mutlaka siyasi partilerin temsilcilerine de konuşmacı olarak yer verilmesi gerekirdi.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sarı...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Evet, Sayın Bakanım, aslında Aydın Bey de benim söyleyeceklerimi söyledi ama bir kez daha vurgulamak isterim. Yani, bir ulusal kongre topluyoruz, Plan ve Bütçe Komisyonu gerçekten Türkiye’deki bütün teknik meselelerin tartışıldığı ve Türkiye’nin fotoğrafının çekildiği bir yer. Çok yoğun çalışıyoruz, buradaki arkadaşlarımız gecenin bir vaktine kadar iktidar-muhalefet sürece katkı vermek istiyor. Biz, sadece davetli olarak değil, -ama anlıyorum ki davet edilmemiş arkadaşlarımız da var- aynı zamanda daha güçlü bir katkıyı da sunabilecek potansiyelde olduğumuza inanıyorum, buradaki bütün arkadaşlarla beraber. Özellikle, muhalefet partilerinin de aslında bu tür durumlarda pozitif ayrımcılıkla da karşı karşıya kalması gerekir. Yani, iktidarın da, iktidar partisine mensup arkadaşların da hakkı vardır ama muhalefetin ayrıca özel bir hakkı vardır diye düşünüyorum, bu süreçlere katkı açısından.

HALİDE İNCEKARA (İstanbul) – Herkes kendini ayırıştırıyor.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Şu sebepten dolayı arkadaşlar: Yani, Sayın Bakan orada, Sayın Başbakan orada, onun dışında bütün bürokrat kadrosu orada, muhalefet partisinin ayrıca pozitif bir ayrımcılık içinde, ekstrasından daha fazla sürecin içinde yer alması gerektiğine inanıyorum ben, düşünüyorum. Buradaki arkadaşlarımızın da bu potansiyele sahip olduklarını ve Türkiye’nin problemlerini çok iyi bildiklerini düşünüyorum. Hele ki İzmir’den olan arkadaşlarımız var, bizzat o ilin milletvekili olan arkadaşlarımız var. Dolayısıyla, bu hoş olmamıştır, bundan sonraki organizasyonlarda buna dikkat edilirse memnun oluruz Sayın Bakan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kaplan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aslında, sorunun kaynağı biraz Hükûmetin örgütlenme modelinden de kaynaklanıyor. Dünyanın neresine giderseniz gidin, ekonomiden sorumlu bir bakan olur; bizde maşallah Maliye Bakanı var, hazineiden sorumlu Bakan, Başbakan Yardımcısı var, Ekonomi Bakanı var, Kalkınma Bakanı var, bunların hepsi ekonomiye bakıyor. Şimdi, ihaleyi de Sayın Bakanın üstüne yığmışlar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Çok sorun var, onun için bölmüşler yani.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Şimdi, bu kadar karışık olunca Meclisi unutmuşlar, mesele bu.

Şimdi, burada, aslında bu sitem, bir “demokraside çoğulculuk, katılımcılık, ortaklaşma” denen bir olay var, o açıdan görmeme olayının sitemidir, bunun böyle algılanmasını, bundan sonra Hükûmetin böyle hatalar yapmamasını, hatta iktidarı da ihmal etmemesini... İlkur Hanım İzmir’den, başka milletvekilleri var. Yani, gerçekten, katkı sunmak isterdik, eksik kaldı.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Üstün...

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; ben de, aynı, arkadaşlarımdan dediği gibi ben de davet edilmek isterdim, özellikle Plan ve Bütçe...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 55

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Siz de mi davet edilmediniz?

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Edilmedik. Aydın Bey edilmiş, bizim başımız kel mi Aydın Ayaydın Ağabeyimiz edilmiş, biz edilmemiştir!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, sizin sesinizi nasıl olsa duyarlar diye...

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Hayır, öyle bir şey yoktur yani Plan ve Bütçenin, bütün arkadaşlarımızın hepsinin davet edilmiş olması lazımdı. Biz de edilmediğimiz için, ben de sitemlerimi belirtiyorum Sayın Bakana.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri; öncelikle...

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sayın Bakanım, sizden önce bir şey söyleyebilir miyim?

İZZET ÇETİN (ANKARA) – O İktisat Kongresinden bir şey çıkmaz.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Ben bir açıklayayım, gerekirse ilave edersiniz. Müsaade ederseniz artık bir izah edelim çünkü çok yanlış bazı bilgiler de söz konusu.

Bir defa şunu özellikle belirtmek isterim: Plan ve Bütçe Komisyonu, iktidarıyla muhalefetiyle bizim için son derece değerli, anlamlı bir Komisyon. Yaptığı katkıları da her fırsatta ifade ediyoruz.

Diğer taraftan, 26 Eylül tarihinde benim kendi imzama, Bakan imzasıyla 550 milletvekilimize, iktidar-muhalefet farkı gözetmeksizin 550 milletvekili için davetiyeyi Türkiye Büyük Millet Meclisi evrakına teslim etmiş bulunmaktayız. Belli arkadaşlarımıza ulaşmamışsa, evraktan, bürolarına intikal etmemişse veya bürolarında bir sıkıntı olduysa onu ben bilemem doğrusu ama biz 550 milletvekilimizin tamamına Bakan imzasıyla davetiyeyi teslim ettik ve orada hiçbir problem yok. Ama az önce bazı arkadaşlarımız “Davet edilmedik.” dediler, ben üzıldüm doğrusu, böyle bir şey söz konusu değil.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sadece davet değil ama Sayın Bakan..

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Ha, ona geleceğim, ona geleceğim...

Yani, birincisi bunu çok net bir şekilde herkesin bilgisi açısından ifade etmek isterim, çünkü bazı arkadaşlarımız davet edilmediklerini ifade ettiler, böyle bir durum söz konusu değil. 550 milletvekilimizin tamamı, Bakan imzasıyla davet edilmiştir, 26 Eylül tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi evrakına bütün bu davetiyeler teslim edilmiştir. Ondan sonrası tabii Meclisimizin iç işleyişi, ona ilişkin ben herhangi bir şey söyleyemem.

Diğer taraftan, konuşmacılar anlamında, panelistler anlamında, Türkiye'nin her kesiminden, her yöresinden akademisyen, sivil toplum, iş dünyası, emek dünyası, değişik kesimlerden, yurt içinden ve yurt dışından davetliler olmuştur, panelistler olmuştur, oralarda hiçbir şekilde tek bir siyasi görüş ifade edilmemiştir. Hatta, şunu da, özellikle, memnuniyetle belirtmek isterim: İzmir İktisat Kongresi'nin son gününde ben bazı kesimlerden insanlarla da konuştum, “Kongreyi nasıl buldunuz?” diye. Çok beğendiklerini ifade ettiler. “Niçin beğendiniz, yani neyini beğendiniz?” diye sordum. En beğendiğimiz taraflardan biri şu oldu dediler: “Çok değişik kesimlerden insanları bir arada gördük, değişik fikirleri bir arada dinleme imkânı bulduk ve bu da çok memnuniyet verici bir durumdur.” diye şahsıma da çok sayıda insan ifade etti. Burada panelist anlamında Meclisimizden sadece Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımız vardı, doğrudur. Fakat onu da siyasi kimliğiyle davet etmedik, eski bir planlamacı olarak, bölgesel kalkınma konusunda somut uygulamalar yapmış bir kişi olarak davet ettik doğrusu. Burada siyasi bir fark gözeterek herhangi bir davet söz konusu olmadı.

Ancak şunu da ifade etmek isterim: Bir taraftan da memnuniyet duydum doğrusu yaptığınız eleştirilerden. Plan ve Bütçe Komisyonumuzun bu çalışmalara duyduğu ilgiden, katılma isteğinden dolayı da memnuniyet duydum. Bundan sonra yapacağımız çalışmalarda da mutlaka bu eleştirileri tabii ki dikkate alacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Koçer...

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, davetiye bize ulaştı. Arkadaşlarımızın herhâlde kontrol etmesi gerekiyor. Bana ulaştı, ben arattırdım, LCV'mi yaptırdım, konaklamamı kongre olarak karşıladılar ve bulundum.

Başarılı bir organizasyondur. Ancak şeyin içerisinde ben yani kendi alanında başarılı olmuş, İzmir İktisat Kongresi'ne katkı koyacak, gerçekten Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi arkadaşlarımızın ya da milletvekillerimizin yani kongrenin özüne uyum sağlayacak milletvekillerimizin olabileceğini de düşündüm açıkçası onu ben incelerken, önemli isimler vardı katkı koyabilecek. Onun dışında başarılı bir organizasyondur. Ben emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Hatta, daha ince detaylara girersek yani otelde karşılamadan havaalanında karşılamaya kadar çok başarılı bir organizasyon gerçekleştirildi.

Teşekkür ediyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Körler sağırılar, birbirini ağırlar.

BAŞKAN – Sayın Çetin...

İZZET ÇETİN (Ankara) – İktisat Kongresi'nde muhalefete de topyekûn bir görevlendirme, bir görev verilebilirdi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 56

BAŞKAN – Sayın Berber...

RECAİ BERBER (Manisa) – Değerli arkadaşlar, İzmir İktisat Kongresi'nde hem organizasyon olarak hem de katılım ve açıkçası oradaki çok farklı görüşlerin bir platformda dile getirilmesi Türkiye açısından da bence önemli bir aşama. Özellikle de Türkiye'nin bu Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın hemen akabinde böyle bir toplantıda, Türkiye'nin sadece kısa vadeli değil, uzun vadeli hedeflerinin de ne kadar realize olup olamayacağı hep tartışıldı. Ben açıkçası çok teşekkür ediyorum, çok verimliydi.

Sadece şunu istiyorum: Buradaki dokümanların, tartışma sonucunda sunulan tebliğlerin basılı olarak en azından bizim Komisyon üyelerimize, ilgilenen arkadaşlara, milletvekillerine gelmesi son derece faydalı olur diye düşünüyorum.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sizde kalsın.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Göndermeyin, istemiyoruz ondan.

BAŞKAN – Sayın Çetin...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Biz istemiyoruz, sizde kalsın.

BAŞKAN - Öyle bir yaklaşım içerisinde olmaz Sayın Çetin, ben biliyorum canım.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Biz istemiyoruz.

BAŞKAN – Sadece duygusal bir yaklaşım diye düşünüyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Duygusal değil Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yok, dokümanlar için söyledim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hakkımızdı o bizim.

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlar, bakın, her kesimden insanlar vardı orada, onu özellikle ifade edeyim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Muhalefetten var mıydı?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, kaç panel yaptı? Günde belki farklı 4-5 panel vardı. Doğru mu? Panelin biri de böyle olamaz mıydı?

BAŞKAN – Evet, gereken açıklamayı Sayın Bakan da yaptı.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Göndermeyin, iade ederiz.

BAŞKAN – Tamam efendim.

Ben hepinize çok teşekkür ediyorum.

Şimdi sunumunu yapmak üzere Sayın Bakana söz veriyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Siz de bize sahip çıkmadınız, burada söyleyeyim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kendi gitmiş ya.

BAŞKAN – Aradım ben sizi. Lütfen... Ben sizi aradım, oradan bile aradım ya. Sayın Aslanoğlu, gelmeniz için rica ettim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bizi aramadınız Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sizden Sayın Oktay Vural vardı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ne alakası var? Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi değil ki.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Adil Zozani'yi niye aramadınız? Niye sadece Aslanoğlu'nu aradınız?

BAŞKAN – Sayın Zozani, sizi ne kadar çok sevdiğimizi biliyorsunuz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şunu sorguluyorsunuz Sayın Başkan: Böylesi önemli bir kongrenin sadece dört gün öncesinde milletvekillerine davetiye gönderilmesi başlı başına "Gelmeyin." demektir.

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Bir ay dört gün önce.

BAŞKAN – Yok, yok. Erken geldi, hepinize geldi ve konuştuk.

Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

Süreniz otuz dakika.

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli bürokratlar ve kıymetli basın mensupları; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyor ve bütçe görüşmelerinin ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Bugünkü oturumda, Kalkınma Bakanlığı ile Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Başkanlığı, Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP), Konya Ovası Projesi (KOP), Doğu Karadeniz Projesi (DOKAP) ve Doğu Anadolu Projesi (DAP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarının bütçelerinin görüşülmesi vesilesiyle söz almış bulunuyorum.

2013 yılı Kalkınma Bakanlığı açısından çok önemli faaliyetlerin yürütüldüğü bir yıl olmuştur. Rutin, her yıl yaptığımız faaliyetlerin dışında birçok ekstra çalışmanın yapıldığı bir yıl olmuştur.

Onuncu Kalkınma Planı, uzun bir hazırlık sürecinin ardından temmuz ayında Komisyonumuzun da katkılarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisimiz tarafından kabul edilmiştir. Bunu takiben 2014-2016 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Program ile 2014 yılı Programı hazırlanmıştır. Ayrıca geçtiğimiz ay sonunda, ana teması "Küresel Ekonomik Yeniden Yapılanma Sürecinde Türkiye Ekonomisi" olan 5. İzmir İktisat Kongresi gerçekleştirilmiştir. Buna ilave olarak bölgesel

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 57

gelişme politikalarının stratejik ana unsurları olan Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi, bölge planları ile bölgesel kalkınma eylem planları hazırlık çalışmalarında da son aşamaya gelinmiştir. Ayrıca, Bakanlığımız tarafından koordine edilen Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu Faslı, 5 Kasım 2013 tarihinde gerçekleştirilen "Hükümetler Arası Konferans"ı müteakip müzakerelere açılmıştır.

Burada belirtmek isterim ki Bakanlığımızın kalkınma anlayışının temelini, ülkemizin kalkınmasına yönelik uzun vadeli hedef ve stratejilerimizin gerçekleştirilmesi sürecinde, tüm politikaların insan odaklı, birbirleriyle uyumlu ele alınması oluşturmaktadır. Bu anlayış çerçevesinde, Bakanlık olarak çalışmalarımızı, kapsayıcı ve sürdürülebilir kalkınma yaklaşımı doğrultusunda, stratejik önceliklere dayalı bütüncül bir bakış açısıyla, ülkemizin potansiyelini ve insanımızın yeteneklerini ortaya çıkaracak şekilde, sosyal devlet olmanın gereğini de dikkate alarak sürdürmekteyiz. Bu kapsamda, kalkınma politikamız yüksek, istikrarlı ve kapsayıcı ekonomik büyümenin yanı sıra hukukun üstünlüğü, bilgi toplumu, uluslararası rekabet gücü, insani gelişmişlik, çevrenin korunması ve kaynakların sürdürülebilir kullanımı gibi unsurları ihtiva edecek şekilde tasarlanmıştır.

Bakanlığımız, kalkınma sürecinde ülkemizin gelişme hedeflerini gerçekleştirme ve kaynaklarını verimli bir şekilde kullanma ve nesiller arası hakkaniyeti sağlama hedefleri doğrultusunda önemli çaba sarf etmektedir. Bu kapsamda, ülkemizin ekonomik ve sosyal potansiyelinin mevcut ve gelecek nesillerin yaşam kalitesini ve refahını sürekli iyileştirmek üzere kullanılmasına büyük önem vermekte, sürdürülebilir kalkınma sürecinde ekonomik refahın yükseltilmesini, sosyal hakkaniyetin gözetilmesini ve çevrenin korunmasını bütüncül ve dengeli bir şekilde ele almaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cumhuriyetimizin 100'üncü yıl ufkunu ortaya koyan 2023 vizyonu ile uyumlu olarak Onuncu Kalkınma Planı'mızı geçtiğimiz temmuz ayı itibarıyla Meclisimizin kararına dönüştürmüş durumdayız. 2014-2018 dönemini kapsayan ve toplumumuzu yüksek refah seviyesine ulaştırma yolunda önemli bir kilometre taşı olacağını düşündüğümüz Onuncu Kalkınma Planı'nı dört temel eksen üzerine oturtmuş bulunmaktayız. Bunlardan ilki, insan odaklı politikalarımızın bir gereği olarak ortaya koyduğumuz, daha güçlü ve müreffeh bir toplum yapısına ulaşmayı ve beşerî sermayeyi güçlendirmeyi amaçlayan "nitelikli insan, güçlü toplum" eksenidir. Bu başlık altında insan için ve insanla beraber kalkınma yaklaşımının hayata geçirilmesi ve gelişmişliğin toplumun farklı kesimlerine yaygınlaştırılması amacıyla uygulanacak politikalara yer verilmektedir.

Kalkınma Planı'mızı oturtduğumuz ikinci temel eksen ise Türkiye'nin büyüme performansını daha ileri seviyelere taşımayı ve yenilikçi bir üretim yapısını güçlendirmeyi amaçlayan "yenilikçi üretim, istikrarlı yüksek büyüme" eksenidir. Plan döneminde uygulanacak politikalarda ekonominin, sağlam bir makroekonomik temel üzerinde, dünya standartlarında üreten, değer zincirinin daha üst basamaklarında yer alan, daha yüksek teknolojiye sahip, ithalat bağımlılığını azaltmış istikrarlı bir yapıya kavuşması sağlanacaktır. Üçüncü eksen oluşturulan "Yaşanabilir Mekânlar, Sürdürülebilir Çevre" başlığı altında ise şehirleşme, çevreye duyarlı yaklaşımlarla sosyal ve ekonomik faydaların artırılması ve bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması kapsamındaki hedef ve politikalara yer verilmektedir. İnsanların iş ve yaşam ortamı kalitesinin temel kalkınma ve refah göstergelerinden biri olduğu bilinciyle bu politikalara büyük önem atfetmekteyiz. Son eksen olan "Kalkınma İçin Uluslararası İşbirliği" başlığı altında ise uluslararası iş birliğinin kalkınma sürecinde daha etkin kullanılabilmesi için ulusal, bölgesel ve küresel düzeyde birbirleriyle tutarlı, tamamlayıcı ve kararlı politikalar yer almaktadır.

Ayrıca, Onuncu Kalkınma Planı'yla birlikte daha önceki planlardan farklı olarak "Öncelikli Dönüşüm Programları" adıyla özel uygulama programları tasarladık. Beş yıl içinde sonuçlandırılması öngörülen bu programların plan hedeflerine ulaşılması yolunda ciddi katkısı olacaktır.

Onuncu Plan döneminde çeşitli nicel göstergelerimiz, hedeflerimiz de söz konusu. Plan dönemi boyunca yıllık ortalama yüzde 5,5 civarında bir büyüme hedefliyoruz. 2023 hedeflerimizle uyumlu bir şekilde 2018 yılına yani planımızın son yılına geldiğimiz tarihte gayrisafi yurt içi hasılamızın 1,3 trilyon dolara, kişi başına gelirimizin ise 16 bin dolara ulaşmasını hedefliyoruz. Yine, plan dönemi boyunca 4 milyon insanımız için yeni iş imkânı oluşturmayı hedefliyoruz. Cari açığımızın ise millî gelire oranını plan dönemi sonunda yüzde 5'ler seviyesine düşürmeyi, 2023'ün ikinci beş yıllık diliminde ise daha alt seviyelere düşecek şekilde bu plan döneminde gerekli çalışmaları yapmayı öngörüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamın bu bölümünde dünya ekonomisindeki gelişmelere değinmek istiyorum.

2008 yılında başlayan ve küresel düzeyde derin etkiler bırakan ekonomik krizden çıkış süreci farklı evreler hâlinde devam etmektedir. Küresel ekonomide ılımlı bir toparlanma devam etmekle birlikte, yeni riskler ve belirsizlikler ortaya çıkmaktadır.

Küresel kriz süresince, başta ABD ve avro bölgesi ülkelerinde uygulanan eş zamanlı parasal genişleme ve ekonomiyi canlandırma paketlerinin ve sağlanan uluslararası eş güdümün etkisiyle krizin daha da derinleşmesi engellenmiştir. Ancak, küresel ekonomideki toparlanma eğilimi 2012 yılında sürdürülebilmiştir. 2012 yılı, avro bölgesinde durgunluk, mali sürdürülebilirlik ve sorunlu ülkelerin parasal birlikten ayrılmasına yönelik tartışmalar ile ABD'deki mali uçurum ve borç tavanı tartışmaları gibi gelişmiş ülkeler kaynaklı aşağı yönlü risklerin baskın olduğu bir yıl olmuştur. Öte yandan, küresel büyümenin dinamiğini oluşturan gelişmekte olan ülke ekonomilerinin birçoğu da zayıf iç talep, bazı yapısal faktörler ve bozulan dış koşullar nedeniyle yavaşlama eğilimine girmiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 58

Bu gelişmeler sonucunda 2011 yılında yüzde 3,9 olan dünya büyümesi, 2012 yılında yüzde 3,2'ye gerilemiştir. Bu düşüşte özellikle yükselen piyasalar ve gelişmekte olan ekonomilerin büyüme hızının yüzde 6,2'den yüzde 4,9'a gerilemesi belirleyici olmuştur.

22 Mayıs 2013 tarihinde ABD Merkez Bankası, ekonomide istikrarlı bir büyüme görülmesi durumunda tahvil alımlarını azaltacağını açıklamıştır. Bu açıklamalar piyasalar tarafından genişlemeci para politikasından çıkış sinyali olarak algılanmıştır. Bu süreçte, gelişmekte olan ekonomilerden sermaye çıkışları yaşanmış, tahvil faiz oranları artmış, borsalar ve ulusal para birimleri değer kaybetmiştir.

Atlantik Okyanusu'nun doğu yakasında ise krizden sonra ekonomik büyüme ABD ekonomisinde gözlenen seviyenin oldukça gerisinde kalmıştır. 2012 yılında yüzde 0,6 oranında daralan avro bölgesinde 2013 yılının ikinci çeyreğinde toparlanma eğilimi başlamış olmakla birlikte, ekonomik görünüm zayıf seyretmektedir. Bununla birlikte, uzun süredir daralma yaşanan önemli bir ihrac pazarımız olan avro bölgesinde yıllık bazda ilk defa 2014 yılında pozitif bir büyüme yaşanacağını öngörülmesi önemli bir gelişmedir. Ancak, avro bölgesinde yüksek kamu borçları, zayıf bankacılık yapısı ve düşük büyüme performansı önemli sorunlar olmaya devam etmektedir.

Özetle, küresel ekonomide toparlanma eğilimi yavaşlamaya rağmen devam etmekte, ancak ülkelerin büyüme performanslarında ayrışma yaşanmaktadır. Gelişmiş ekonomilerde büyüme ivme kazanmakta, gelişmekte olan ekonomilerde ise yavaşlama eğilimi görülmektedir.

Dünya ekonomisinde yaşanan bu gelişmelerin ardından, uluslararası kuruluşlar büyüme tahminlerini aşağı yönlü revize etmişlerdir. 2012 yılı Ekim ayında dünya büyümesini 2013 ve 2014 yılları için sırasıyla yüzde 3,6 ve yüzde 4,1 olarak tahmin eden IMF, 2013 yılı Ekim ayında bu tahminlerini 2013 yılı için yüzde 2,9 ve 2014 yılı için yüzde 3,6'ya indirmiştir.

Küresel büyümedeki zayıf görünüm, başta enerji ve endüstriyel metaller olmak üzere, emtia fiyatları üzerinde belirleyici unsur olarak öne çıkmaktadır. Orta vadede petrol fiyatlarında düşüş eğiliminin devam edeceği tahmin edilmekle birlikte, jeopolitik belirsizlikler geçici fiyat artışlarına neden olabilecektir.

Ekonomik büyümenin istenilen seviyelerde olmaması nedeniyle yeterli istihdam yaratılamaması, yüksek oranlı genç işsizliği, işsizlerin yetenek kaybı birçok ülke için temel sorun alanları olmaya devam etmektedir. 2012 yılında işsizlik oranı OECD genelinde yüzde 8, ABD'de yüzde 8,1 ve avro bölgesinde yüzde 11,4 olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılına ilişkin beklenen zayıf ekonomik aktivite nedeniyle işsizlik oranlarında küresel düzeyde belirgin bir iyileşme beklenmemektedir.

Küresel düzeyde gelişmiş ülkelerden kaynaklanan riskler azalmış olmakla birlikte, hâlen önemini korumaktadır. Başta Çin olmak üzere, gelişmekte olan ekonomilerde büyümenin yavaşladığı bir evreye girilmiş olması ve ABD Merkez Bankasının parasal genişleme politikasından nasıl bir çıkış stratejisi izleyeceğine bağlı olarak şekillenecek olan küresel likidite koşulları önümüzdeki dönemde küresel görünüm üzerinde belirleyici iki temel unsur olarak öne çıkmaktadır. Küresel ekonomide varlık fiyatlarında, para, finans ve döviz piyasalarında yaşanan yeniden dengelenme sürecinde uluslararası düzeyde koordineli hareket edilmesi önemini korumaktadır. 2013 yılında yapılan G-20 zirvelerinde sürdürülebilir, güçlü ve dengeli büyüme, istihdamın artırılması ve finansal piyasalarda istikrarın sağlanması amacıyla uluslararası iş birliğinin artırılmasının önemi ve daha fazla iş birliğine ihtiyaç olduğu vurgulanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi de sizlere Türkiye ekonomisindeki gelişmeler hakkında bilgi sunmak istiyorum.

2010 ve 2011 yıllarında Türkiye ekonomisi pozitif olarak ayrılmış ve ortalaması yüzde 9 olan son derece yüksek büyüme oranları gerçekleştirmiştir. Ancak, aynı süreçte ithalattaki hızlı artış ve uluslararası enerji fiyatlarındaki yükselme cari işlemler açığını yükseltmiştir. Bunun yanı sıra, artan küresel belirsizlikler karşısında ekonomiyi yeniden dengelemeye yönelik olarak makro düzeyde ihtiyati tedbirler uygulamaya konmuştur. Bu gelişmeler çerçevesinde, 2012 yılı büyüme hızı yüzde 2,2 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2013 yılının ilk yarısında yurt içi talep tekrar canlanma eğilimine girmiş, özel ve kamu tüketimiyle, kamu sabit sermaye yatırımları kaynaklı bir büyüme gerçekleşmiştir.

Zayıf küresel taleple beraber yatay bir seyir izleyen ihracat karşısında yurt içi talepteki toparlanma ve altın ithalatındaki yükselişle birlikte hızlanan ithalat nedeniyle net ihracatın büyümeye katkısı bu dönemde negatif 1,8 puan olarak kaydedilmiştir. İlk altı aydaki yüzde 3,7 oranında büyümenin ardından yılın ikinci yarısında, ilk yarıda olduğu gibi nihai yurt içi talebin büyümeye olumlu katkısının devam etmesi, net ihracatın ise negatif yönde katkı vermesi öngörülmektedir. Reel sektörde ise dalgalı bir seyir izleyen sanayi üretiminin yılın son çeyreğinde artış eğilimine girmesi ve büyümeye hizmetler sektörünün yüksek katkı vermeye devam etmesi beklenmektedir. Bu öngörüler ışığında 2013 yılında büyümenin yüzde 3,6 oranında gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Türkiye, 2012 yılında 2009 yılına göre OECD ülkeleri arasında işsizlik oranını en çok azaltan ülke olmuştur. Mevsimsel etkilerden arındırılmış verilere göre küresel kriz sürecinde 2009 yılı Nisan döneminde yüzde 15'e kadar yükselen işsizlik oranı, yüksek büyüme ve işsizlikle mücadele kapsamında alınan tedbirlerin etkisiyle 2012 yılında yüzde 9,2'ye kadar gerilemiştir. İşsizlik oranının geldiği bu seviye kriz öncesi oranların da altındadır. Ayrıca, 2007-2012 döneminde iş gücüne katılma oranı yüzde 46,2'den yüzde 50'ye, istihdam oranı yüzde 41,5'den yüzde 45,4'e, toplam istihdam ise 20 milyon 738 bin kişiden 24 milyon 821 bin kişiye yükselmiştir. Bu dönemde net olarak 4 milyon 83 bin kişiye ilave istihdam sağlanmıştır. İŞKUR'un aktif iş gücü programları kapsamında yaptığı harcamalar 2012 yılında bir önceki yıla göre 1,5

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 59

kattan fazla artarak 1 milyar 102 bin Türk lirasına ulaşmıştır. 2013 yılı Ağustos ayı itibarıyla ise söz konusu harcamalar yaklaşık 704 milyon Türk lirasına ulaşmıştır.

2013 yılı Temmuz dönemi itibarıyla 469 bin kişi hizmetler sektöründe olmak üzere toplam istihdam son bir yılda 601 bin kişi artmıştır. Tarım dışı istihdamdaki artış 682 bin kişi, ücretli, yevmiyeli sayısındaki artış ise 600 bin kişi olmuştur. İşsizlik oranı, aynı dönemde, yüzde 0,9 puan artışla yüzde 9,3 olarak gerçekleşmiştir. İşsizlik oranındaki bu yükselişte tarım istihdamında bir süredir devam eden azalış, tarım dışı istihdam artışındaki nispi yavaşlama ile iş gücüne katılma oranının söz konusu dönemde 0,9 puan artması belirleyici olmuştur.

2011 yılının son çeyreğinden itibaren başlayan ekonomideki yavaşlama neticesinde 2012 yılında ithalat nominal olarak azalmış ve dış ticaret açığı 106 milyar dolardan 84 milyar dolara gerilemiştir. Bu gelişmede enerji hariç ithalattaki azalma ile net altın ihracatındaki artış belirleyici olmuştur. Böylece 2011 yılında 75 milyar dolar olarak gerçekleşen cari işlemler açığı 2012 yılında 48 milyar dolara gerilemiştir.

2013 yılının ilk dokuz ayında ihracat küresel belirsizliklerin devam etmesi ve özellikle avro bölgesindeki durgunluk nedeniyle yatay bir seyir izlerken nihai yurt içi talepteki canlanmayla birlikte tüketim malı, ara malı ve altın ithalatında reel olarak kayda değer artışlar gerçekleşmiştir. Yılın ilk sekiz ayında net turizm gelirleri yaklaşık olarak yüzde 21 oranında artış kaydetmiştir. Bu gelişmeler sonucunda sekiz aylık dönemde dış ticaret açığı 54,4 milyar dolara, cari açık ise 44,3 milyar dolara yükselmiştir. 2013 yılında altın ve enerji hariç tutulduğunda dış ticaret açığının nominal olarak 2012 yılı seviyesine yakın, 37,2 milyar dolarda kalması öngörülmektedir. Dış ticaret dengesindeki bu gelişmeler neticesinde 2012 yılında yüzde 6,1'e gerileyen cari işlemler açığının gayrisafi yurt içi hasılaya oranının 2013 yılı sonunda yüzde 7,1'e yükselmesi beklenmektedir. Altın ve enerji hariç tutulduğunda ise cari dengenin gayrisafi yurt içi hasılaya oranının yüzde 0,1 açıktan, yüzde 0,2 fazlaya döneceği tahmin edilmektedir.

Avro bölgesinin 2013 yılı ikinci çeyreğinde durgunluktan çıkarak pozitif büyüme gerçekleştirmesi ülkemize yönelik dış talep bakımından olumlu değerlendirilmektedir. AB'deki ılımlı toparlanmanın devam etmesi dış ticaretimize olumlu katkı sağlayacağı gibi AB'de beklenen büyümenin gerçekleşmemesi ihracatımız üzerinde olumsuz etki oluşturabilecektir. Bu çerçevede küresel krizin Türkiye'nin ihracat performansı üzerindeki etkilerinin hafifletilmesinde büyük rol oynayan pazar çeşitlendirmesi politikasına devam edilmesi önemini korumaktadır.

Dünya ticaret hacminde en büyük paya sahip olan Avrupa Birliği ve ABD arasında başlatılan Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı Anlaşması görüşmelerinin ülkemiz dış ticaretini olumlu yönde etkilemesi yönünde çalışmalar hız verilmesi önemli bir konu olarak gündemimizde yer almaktadır.

Cari açığın kısa vadede azaltılmasının yanı sıra orta ve uzun vadede kalıcı bir şekilde daha düşük seviyelere indirilmesine duyulan ihtiyaç devam etmektedir. Buna yönelik olarak Onuncu Kalkınma Planı'nda, imalat sanayisinde yüksek katma değerli üretime geçişi ve bu ürünlerin ihracattaki payının artırılmasını, ithalata olan bağımlılığın azaltılmasını ve büyümenin daha fazla yurt içi kaynakla finansmanını, diğer bir ifadeyle yurt içi tasarrufların artırılmasını amaçlayan öncelikli dönüşüm programlarına yer verilmiştir. Orta Vadeli Program'da da bu programların uygulanmasına yönelik politikalar bulunmaktadır.

2012 yılında yurt içi talepte meydana gelen yavaşlama, petrol dışı emtia fiyatlarında yaşanan düşüş ve gıda fiyatlarındaki artış hızında kaydedilen azalma sonucunda TÜFE yıllık artış hızı yüzde 6,2 oranına gerileyerek son kırk dört yılın en düşük yıl sonu seviyesine ulaşmıştır. 2013 yılının Ocak-Ekim döneminde TÜFE yıllık artış hızı dalgalı bir seyir izlemiştir. Yılın ilk yarısında enflasyon üzerinde işlenmemiş gıda fiyatlarında yaşanan artışlar ve tütün ürünleri fiyatlarında yapılan düzenleme belirleyici olmuştur. Haziran ve temmuz aylarında Türk lirasında kaydedilen değer kaybı ve petrol fiyatlarındaki artışlar TÜFE yıllık artış hızını ivmelendirmiştir. ağustos-ekim döneminde ise enerji fiyatlarında baz etkisinin ortadan kalkması ve işlenmemiş gıda fiyatlarında kaydedilen yüksek artışlar yıllık enflasyon üzerinde belirleyici olmuş ve TÜFE yıllık artış hızı ekim ayında yüzde 7,71'e gerilemiştir. Programda yıl sonunda TÜFE yıllık artış hızının yüzde 6,8 oranında gerçekleşmesi öngörülmektedir.

Bu gelişmelerin yanında, son yıllarda ülkemiz rekabet gücü sıralaması açısından önemli bir ilerleme kaydetmiştir. Bütün bu makroekonomik göstergeler ülkemizi bu alanda da daha ileriye taşımıştır. Dünya Ekonomik Forumu'nun 2011 yılında yayımlanan Küresel Rekabet Gücü Raporu'nda 142 ülke arasında 59'uncu sırada olan ülkemiz 2013 yılında iki yıl aradan sonra yayımlanan ve 148 ülke arasında sıralama yapan raporda 44'üncü sırada yer almıştır. Raporda yenilikçilik ve kurumsal yapıdaki iyileşme ilerlememizde dikkati çeken unsurlar olmuştur. Rekabet gücümüzü daha da artırmak için makroekonomik istikrarın sürdürülmesinin yanında temel eğitim ve sağlık, yükseköğretim, iş gücü piyasası, yenilikçilik ve teknoloji alanlarında uyguladığımız politikalara kararlılıkla devam edilecektir.

Küresel kriz sonrasındaki süreçte yakalanan güçlü toparlanmanın yerini ılımlı büyümeye bıraktığı 2012 ve 2013 yıllarında kamu maliyesi göstergelerindeki sağlam görünüm devam etmiştir. Bu süreçte mali disiplin gözetilmiş, kamu kesimi borçlanma gereği 2012 yılında yurt içi hasılaya oranla yüzde 1 oranında gerçekleşmiştir. Söz konusu oranın 2013 yılında 0,8 seviyesine gerilemesi beklenmektedir. Bu açık rakamları dikkate alındığında Türkiye'nin birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeye göre çok daha sağlam bir kamu maliyesi duruşu sergilediği görülmektedir. 2007 yılında ABD'de bütçe açığı 2,9'ken geçtiğimiz yıl, 2012'de bu yüzde 8,7'ye yükselmiştir. Avro bölgesinde de, yine, baktığınız zaman yüzde

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 60

0,7'den yüzde 3,7'ye kadar bu rakamın yükseldiğini görüyoruz. Aynı süreçte Türkiye birçok ülkeye göre pozitif bir şekilde konumunu devam ettirmiştir.

2013 yılında vergi gelirleri, sosyal güvenlik prim gelirleri ve özelleştirme gelirlerindeki artışlar sonucunda genel devlet toplam gelirlerinin gayrisafi yurt içi hasılaya oranının yüzde 39,7 ile bir önceki yıl seviyesinin 1,9 puan üzerinde olması beklenmektedir. Diğer taraftan, genel devlet harcamalarının da aynı dönemde 1,9 puan artarak yüzde 40,8 seviyesine yükselmesi ve 2013 yılı genel devlet açığının yurt içi hasılaya oranının yüzde 1 olan 2012 yılı seviyesinde gerçekleşmesi öngörülmektedir. Bu oran, Maastricht Kriterlerinde öngörülen yüzde 3'lük açık tavanının oldukça altındadır. 2013 yılında program tanımlı kamu kesimi faiz dışı fazlasının yurt içi hasıla içindeki payının ise yüzde 0,9 olması beklenmektedir.

Kamu maliyesindeki güçlü yapı kamu borç oranlarındaki düşüş eğiliminin devam etmesine de yardımcı olmuştur. Küresel krizle birlikte 2009 yılında yurt içi hasılaya oranla yüzde 46,1 düzeyine yükselen Avrupa Birliği tanımlı genel devlet borç stoku bu süreçte önemli ölçüde düşerek 2012 yılı sonu itibarıyla yüzde 36,2 olmuştur. Kamu borç stokunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranındaki azalmanın süreklilik kazanması kamu maliyesine esneklik kazandırmakta, kırılganlığı azaltmakta ve böylece büyümenin sürdürülebilirliği açısından önemli rol oynamaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülke ve dünyadaki bütün bu gelişmeleri az önce de bahsettiğim gibi İzmir'de tarihî bir kongre olan İzmir İktisat Kongresi'nin 90'ıncı yıl dönümünde düzenlediğimiz kongrede tartıştık. Çok sayıda katılımcı oldu, tarihî olarak en yüksek katılımın sağlandığı kongre oldu. 4.500 kişi civarında bir katılım sağlandı. Cumhurbaşkanımız, Başbakanımız, Dünya Bankası Başkanı, çok sayıda yabancı konukla gerçekten çok etkili bir kongre düzenledik. İzmir ve Ege Bölgesi de ilk defa bu kongrede ayrı oturumlarla tartışıldı. Stantlar yapıldı, girişimciler ödüllendirildi, hatıra parası ve pulu gibi çok renkli aktivitelerle üç gün boyunca İzmir'de bütün bu gelişmeleri tartışma imkânı bulduk. Bunları da önümüzdeki süreçte yazılı hâle getirip yıllık programlarımıza, orta vadeli programlarımıza, bundan sonraki süreçte de yansıtmayı planladığımızı burada belirtmek isterim.

Bu çerçevede, Sayın Başkan, önümüzdeki döneme ilişkin bazı hedeflerimizi de burada sizlerle paylaşmak istiyorum: 2014-2016 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program'da yer alan temel amaç ve makroekonomik öncelikler çerçevesinde, uluslararası finans piyasalarındaki dalgalanmaların getirdiği belirsizlik ortamı ve risklere rağmen yüksek büyüme ortamına geçişin sağlanması için verimliliğin ve yurt içi tasarrufların artırılması, cari işlemler açığının düşürülmesi, istihdam artışının sürdürülmesi, kamu mali dengelerinin gözetilmesi, enflasyonla mücadeleye devam edilmesi ve finansal istikrarın korunması 2014 yılı programının temel makroekonomik amaçlarıdır.

Programın makroekonomik çerçevesi, uluslararası finans piyasalarında 2013 yılı Mayıs ayından itibaren başlayan dalgalanmalar, küresel likidite koşullarında beklenen gelişmeler ve komşu ülkelerdeki siyasi gelişmelerin getirdiği belirsizlik ortamı göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır.

2014 yılında gayrisafi yurt içi hasıla büyümesi yüzde 4 ve bu büyüme hızı ile uyumlu işsizlik oranı yüzde 9,4 olarak öngörülmüştür. Toplam istihdam artışının yüzde 2,2 ve toplam verimlilik artışının ise yüzde 1,8 olması beklenmektedir.

Toplam talep koşullarının enflasyona düşüş yönünde yaptığı katkının 2014 yılında da devam edeceği ve bunun yanı sıra enflasyon üzerinde maliyet yönlü baskı da oluşmayacağı öngörülmektedir. Buna göre TÜFE yıllık artış hızının 2014 yılında yüzde 5,3 seviyesine gerileyeceği tahmin edilmektedir.

Dünya ticaretinde ve ticaret ortaklarımızın ekonomilerinde 2014 yılında sınırlı bir toparlanmanın da etkisiyle ihracatın yüzde 8,5 oranında artarak 166,5 milyar dolara ulaşması beklenmektedir. Büyüme performansı ve petrol fiyatlarındaki beklentilere bağlı olarak ithalatın yüzde 4,2 oranında artarak 262 milyar dolar seviyesine ulaşacağı öngörülmektedir. Bu çerçevede, 2014 yılında cari işlemler açığının yaklaşık 55,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşeceği, yurt içi hasılaya oranının ise yüzde 6,4 olacağı tahmin edilmektedir. Altın ticareti hariç tutulduğunda cari işlemler açığının yurt içi hasılaya oranının yüzde 6,1'e, enerji hariç tutulduğunda ise yüzde 0,3'e gerilemesi öngörülmektedir.

Yurt içi hasılaya oranla yüzde 2,2 olarak programlanan 2013 yılı merkezî yönetim bütçe açığının, özellikle tek seferlik gelirlerin etkisiyle yıl sonunda yüzde 1,2 seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir. 2014 yılında merkezî yönetim bütçe açığının yurt içi hasılaya oranının yüzde 1,9 olması beklenmektedir. Bu yükselişin temel nedeni, bir önceki yıl bütçe gelirlerinin öngörülenin üzerinde gerçekleşmesidir.

Genel devlet açığının yüzde 1,1 seviyesinde gerçekleşmesini planladığımız bu dönem için program tanımlı kamu kesimi faiz dışı fazlasının yurt içi hasıla payının ise yüzde 1 olacağı tahmin edilmektedir.

Bu gelişmelere paralel olarak, 2012 yılında yüzde 36,2 olarak gerçekleşen Avrupa Birliği tanımlı genel devlet borç stokunun yurt içi hasılaya oranının 2013 yılında yüzde 35 düzeyinde olması, 2014 yılında ise düşüş eğilimini devam ettirerek yüzde 33 düzeyinde gerçekleşmesi beklenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uzun ve orta dönemde ülkemizin çok daha büyük bir ekonomiye sahip olması hedeflenmektedir. Söz konusu yüksek büyüme hedeflerinin tutturulabilmesi için üretken alanlara yönelen yatırımlarda istikrar sağlanması ve yatırımların yüksek düzeyde tutulabilmesi önem taşımaktadır. Yatırımların güvenilir ve kalıcı kaynaklarla finansmanı açısından önem arz eden yurt içi tasarrufların da istikrarlı ve yüksek düzeyde olmasına

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 61

İhtiyaç duyulmaktadır. Bu çerçevede, 2013 yılı sonunda özel kesim tasarruf oranının yüzde 9,7, kamu kesimi tasarruf oranının yüzde 2,9 ve toplam yurt içi tasarruf oranının yüzde 12,6 oranında gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Bu düzeylerde seyreden tasarruf oranları şüphesiz ki arzu edilen bir durum değildir. Ülkemizdeki yurt içi tasarruf oranı OECD ülkelerinin, gelişmekte olan ülkelerin ve özellikle de hızlı büyüyen ekonomilerin tasarruf oranlarından önemli miktarda düşüktür.

Bu gelişmeler çerçevesinde özellikle kredi kartı ve tüketici kredilerine yönelik düzenlemeler içeren yeni makro ihtiyati tedbirler alınmıştır. Ancak, yurt içi tasarruf oranlarının kalıcı olarak artırılması için makro ihtiyati tedbirlerin ötesinde yapısal müdahalelere de ihtiyaç bulunmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, otuz dakikalık süre doldu ama bir ilave on dakika süre versek uygun olur mu?

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Biraz daha süre...

BAŞKAN – İyi, on beş dakika...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bir saat de versen bitmez, okuyamaz, mümkün değil.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Biraz daha süre rica edeceğim.

BAŞKAN – On beş dakika daha veriyoruz efendim, buyurun.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Tüm bu gerekçelerle, son dönemde önemle üzerinde durulan yurt içi tasarrufların artırılmasına Onuncu Kalkınma Planı'nda özel önem verilmiştir. Kalkınma Planı döneminde uygulanacak öncelikli dönüşüm programları arasında Yurtiçi Tasarruflar Oranlarının Artırılması ve İsrafın Önlenmesi Programı da yer almaktadır. Bu program çerçevesinde, tasarrufların artırılması, artan yurt içi tasarrufların üretken yatırımlara yönlendirilmesi ve israfın azaltılması amaçlanmaktadır. Onuncu Plan dönemi sonunda yurt içi tasarruf oranımızı yüzde 19'a yükseltmeyi amaçlamaktayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çok çeşitli alanlarda sektörel ve bölgesel birtakım politikalarımız da bulunmaktadır. Detaylarına girmek istemiyorum. Kitapçıkta sektörel politikalarımızın detaylarına ayrıntılı bir şekilde yer verdik. Sadece ana başlıklarını sıralamak istiyorum: İmalat sanayisinde yüksek katma değerli bir yapıya dönüşümü esas alıyoruz. Bu çerçevede verimliliği ve yurt içi katma değeri artırmayı, uluslararası değer zincirinde üst sıralara yükselmeyi hedefliyoruz. Bu çerçevede de sanayi altyapısını önemsiyoruz.

Tarımda daha yeterli ve dengeli beslenme hedefi doğrultusunda örgütlülüğü ve verimliliği yükseltmeyi, rekabet gücünü artırmayı ve doğal kaynaklarımızı sürdürülebilir bir yapıda kullanmayı hedefliyoruz.

Sadece bir sektör olarak değil, dış dengemiz açısından da çok kritik bir sektör olan enerjide yerli kaynaklardan azami derecede faydalanmayı, yenilenebilir enerjiyi geliştirmeyi ve özellikle kısa vadeli sonuç veren enerji verimliliği konusunda kapsamlı adımlar atmayı öngörüyoruz.

Ulaştırma alanında lojistiği önemsiyoruz. Önümüzdeki dönemde Türkiye'nin değişik bölgelerinde lojistik merkezler oluşumunu önemli görüyoruz.

Hizmetler sektöründe yine katma değeri yüksek alanlarda payımızı artırmayı, sağlık turizmi başta olmak üzere çeşitli, yeni turizm dallarında gelişimi öngörüyoruz.

Aynı şekilde inşaatta yurt dışı teknik müşavirlikte de gelişmeler öngörüyoruz.

Eğitim ve sağlık alanında çok önemli dönüşümler sağladık. Bunlara devam edeceğiz. Özellikle insan odaklı kalkınma anlayışımızın bir gereği olarak beşerî gelişmeye, beşerî kalkınmaya önem vermeyi sürdüreceğiz. Eğitim sisteminde bireylerin kişilik ve kabiliyetlerini geliştiren "hayat boyu öğrenme yaklaşımı" çerçevesinde iş gücü piyasası ile uyumunu güçlendiren, fırsat eşitliğine dayanan, kalite odaklı dönüşümü sürdüreceğiz. Yoksulluk ve sosyal dışlanma riskiyle mücadeleimiz devam edecek.

Bu noktada şu hususun da altını çizmek isterim: OECD ülkelerinde son otuz yılda alt ve üst gelir grupları arasındaki gelir eşitsizliği farkı giderek büyümüştür. "Gelişmiş" dediğimiz ülkelerde de maalesef gelir dağılımının bozulduğunu görüyoruz ancak Türkiye gelir eşitsizliği azalan, bu çerçevede, ender ülkelerden biri olmuştur. Nitekim Türkiye'de gelir eşitsizliği 1994 yılında 0,49 iken 2002'de 0,44'e gerilemiş –gini katsayısı- 2012'de de 0,38'e kadar düşmüştür. Bir taraftan ekonomimiz büyürken bir taraftan da gelir dağılımında daha dengeli bir yapı oluşmuş durumdadır ama ideal bir durumda mıyız? Elbette değil. Bunu daha da ileriye götürmek, şüphesiz ki en temel hedeflerimizden bir tanesidir. İş gücü piyasalarıyla ilgili olarak güvenceli esneklik konusu, kayıt dışı istihdamla mücadele bu dönemin yine bazı gündem maddeleri olarak karşımızda durmaktadır. Aynı şekilde iş sağlığı ve güvenliğinin geliştirilmesi, iş ve aile ortamının uyumlaştırılması da önem verdiğimiz konular arasındadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yatırımların genel koordinasyonundan sorumlu bir bakanlık olarak yatırımların toplam büyüklüğüyle ilgili de sizlere bazı bilgiler arz etmek istiyorum. "Yatırımlar" derken bu konuya kamu ve özelin bütünlüğü içinde yaklaştığımızı özellikle belirtmek isterim. Kamu yatırımlarıyla özel sektör yatırımlarının birbirini tamamlayıcı alanlara yönlendirilmesine gayret ediyoruz ve bu çerçevede çeşitli öncelikler çerçevesinde yatırımlarımızı yönlendiriyoruz. 2013 yılında 314,5 milyar lira olarak gerçekleşecek toplam sabit sermaye yatırımlarının reel olarak 3,6

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 62

artışla 2014 yılında 344,4 milyar Türk lirasına ulaşmasını bekliyoruz. Gayrisafi yurt içi hasılamıza oran olarak da yüzde 20 oranında bir yatırım tahmin ediyoruz. Bunun yüzde 78'inin özel kesim tarafından gerçekleştirileceği öngörülmektedir.

Küresel kriz ortamında biz, kamu yatırımlarını azaltmadık, tam aksine bunları arttırdık. Bu politikamız bir taraftan kamu yatırımlarımızın sosyal refaha dönüşümüne katkıda bulunurken bir taraftan da daha düşük maliyetle bu yatırımları gerçekleştirmemize yol açtı. 2013 yılı yatırım programı kapsamında mahalli idare yatırımları ve kamulaştırma giderleri hariç olmak üzere toplam proje tutarı yaklaşık 400 milyar Türk lirası olan 2.737 adet kamu yatırım projesi yürütülmektedir. Bunların bir kısmı toplulaştırılmış projeler, altını açtığınız zaman tabii binlerce küçük proje de bu kapsamda yürütülüyor. 2012 yılında 60,1 milyar lira olan toplam kamu sabit sermaye yatırımlarının yurt içi hasılaya oranı yüzde 4,2 olmuştur. 2013 yılında 74,6 milyar Türk lirası olarak gerçekleşmesi beklenen toplam kamu sabit sermaye yatırımlarının ise yurt içi hasılaya oranının 4,8 olacağı tahmin edilmektedir. 2014 yılında toplam kamu sabit sermaye yatırımlarının 2013 yılı başlangıç ödeneklerine göre nominal olarak yüzde 10,8 artışla 75,6 milyar Türk lirasına ulaşması beklenmektedir. Bu yatırımlarımızın, toplam kamu yatırımlarımızın yüzde 54'ünü Merkezî Yönetim Bütçesinden, yüzde 30,7'sini ise mahalli yönetimler tarafından gerçekleştirdiğimizi de belirtmek isterim.

2014 yılında sektörel olarak eğitim, sağlık, içme suyu ve kanalizasyon, bilim teknoloji, ulaştırma ve sulama yatırımlarına, bölgesel bazda ise GAP, DAP, KOP ve DOKAP başta olmak üzere ekonomik ve sosyal alt yapı projelerine öncelik vermeye devam edeceğiz. Burada sektörel birtakım hususlar var kitapçıkta onlara girmek istemiyorum.

Son olarak, kamu yatırımlarında şu noktayı vurgulamak isterim: 2001 yılında kamu yatırım stokumuzun ortalama tamamlanma süresi 9,4/yıl iken bu yıl beklediğimiz tamamlanma süresi 3,7/yıla kadar gerilemiştir. Yani biz, hem daha yüksek oranda yatırım yapıyoruz hem de çok daha verimli bir şekilde bunları gerçekleştiriyoruz, hızlı bir şekilde de vatandaşımıza hizmet vermeye başlıyor bu yatırımlarımız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz dönemde 51 yeni devlet üniversitesi kuruldu. Bunlara yatırımlarımızda büyük öncelik verdik. Sadece 2006-2013 döneminde 5,7 milyar Türk lirası yeni üniversitelerimiz için ödenek tahsis ettik. 2014 yılında da bu üniversitelerimize 1,36 milyar lira ödenek tahsis etmeyi planlıyoruz. AR-GE, araştırma geliştirme yine önem verdiğimiz alanlar arasında. 2002 yılında yüzde 0,53 iken AR-GE harcamalarının yurt içi hasılaya oranı, 2011 yılında bu oran 0,86'ya kadar ulaşmış durumda. Kamu yatırım programında AR-GE'ye ayırdığımız kaynaklar ise 2002 yılında 114,3 milyon TL iken 2013 yılında 1,84 milyar TL'ye ulaşmıştır. 2014 yılında bu rakamın yaklaşık yine 1,8 milyar TL olması programlanmaktadır. AR-GE'ye ayrılan kaynakları yine anlamlı bir şekilde kullanmaya devam edeceğiz. Bu çerçevede son altı yılda 180 tematik araştırma merkezinin 108'i tamamlanmış durumdadır.

Yine, üniversitelerimizde 20 tane merkezî araştırma laboratuvarı tamamladık, 62 tanesi de devam ediyor. Gelecek yıl bu 62'nin büyük bir kısmını da tamamlamayı öngörüyoruz. Bu alt yapılarımızı daha verimli kullanmak için de yeni bir kanun tasarısı hazırladık, Bakanlar Kurulumuza arz edildi, imzada şu anda, detayları ele alınıyor. Bunun Meclisimize gelip yasalaşmasıyla bu alt yapıları çok daha fazla katma değer üreten ve bilgi tabanlı bir ekonomi hedefimize çok daha fazla destek olacak şekilde yönetmeyi planlıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sadece kamudan, bütçeden yaptığımız harcamalarla biz kamu yatırımlarını gerçekleştiriyoruz. Kamu-özel iş birliği modelini de yaygın bir şekilde kullanıyoruz. Biliyorsunuz 1986 yılında başladı bu uygulamalar. O tarihten bu yana 173 kamu-özel iş birliği projesinin sözleşmesi imzalandı. Toplam tutarı 35,1 milyar dolar. Bu toplam tutarın 26,5 milyar dolarlık kısmıysa 2002 sonrasında Hükümetlerimiz döneminde gerçekleştirilmiştir. Ayrıca son dönemde kamu-özel iş birliğine ilişkin çeşitli mevzuat düzenlemeleriyle hem yap-işlet-devret hem de yap-kirala-devret modellerini daha da geliştirmeye gayret ediyoruz. Ayrıca bir izleme sistemi kurduk. Projelerin etkinliğini izleyen, buradan dersler çıkaran bir yaklaşım içinde de bu projelerimizi takip ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; en önemli görevlerimizden bir tanesi de bölgesel gelişim. Bölgesel gelişme çalışmalarında ve planlarında özellikle şunun altını çizmek istiyorum: Bölgesel gelişmeye ilişkin olarak bir yandan her bir bölgenin kalkınma fırsatlarını ortaya çıkarıp değerlendirerek rekabet gücünün geliştirilmesi, diğer yandan da bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması yoluyla bölgelerde yaşam kalitesinin iyileştirilmesi konusunda planlar, programlar ve projeler uyguluyoruz. Önümüzdeki yıl ve izleyen yıllarda bu yaklaşıma dayalı olarak başlattığımız faaliyetleri ve kurumsallaşma çalışmalarını daha da geliştirmeyi ve derinleştirmeyi hedefliyoruz. Bu alanda son on yılda yeni bölgesel politika diyebileceğimiz bir politika oluşmuş durumda, uygulamalarıyla, kurumlarıyla, programlarıyla birlikte. Merkezde bölgesel gelişme ulusal stratejisi hazırlıyoruz. Bölge planları hazırlıyoruz. Diğer taraftan Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu oluşturduk, komite kurduk. Bölge Kalkınma İdareleri oluşturduk. Ayrıca KÖYDES gibi, SODES gibi, SUKAP gibi, cazibe merkezleri gibi yenilikçi programlarla bu politikamızı destekliyoruz. GAP Bölgesinin yanı sıra Konya Ovası'nda KOP, Doğu Anadolu'da DAP, Doğu Karadeniz'de DOKAP bölge kalkınma idarelerini de yine kurmuş durumdayız. Bu dört bölgemize ilişkin eylem planlarında son aşamalara gelmiş durumdayız. Gelecek yıldan itibaren bu eylem planlarını hayata geçirmeyi öngörüyoruz.

GAP Eylem Planı'nın son beş yıllık gerçekleştirmelerini kitapçıkta özetlemeye gayret ettik. Detayına girmek istemiyorum. Fakat genel rakam olarak baktığınız zaman 2008-2012 döneminde 18,2 milyar lira GAP'a kaynak ayırdık ve bunun 14,7 milyar Türk lirasını fiili yatırıma dönüştürmüş durumdayız. GAP Eylem Planı'yla birlikte... Bakın bizden önceki

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 63

hükümetler döneminde 1990'lı yıllarda GAP'ın kamu yatırımlarındaki payı yüzde 7 civarındaydı ortalama. Biz, 2002'de geldiğimiz zaman bu pay yüzde 5'lere kadar gerilemişti. Ancak GAP Eylem Planı'ndan sonra bu pay yüzde 14'lere kadar yükseldi ve yüzde 10'un üzerinde seyretmeye devam ediyor. Çok önemli kaynaklar aktardık, çok önemli projeleri gerçekleştiriyoruz. Bunun sonuçlarını da fiilen görüyoruz. GAP Bölgesinde kayıtlı ihracat 2008 yılında 4,4 milyarken 2012 yılında GAP Bölgesinin ihracatı 8,1 milyar liraya ulaşmış durumdadır. GAP Bölgesinde işsizlik oranı 2009'da 15,8'e kadar yükselmişken 2012'de bu yüzde 12,4'e kadar gerilemiştir ve gerileme eğilimi devam etmektedir. Sulamaya açılan alanda 273 bin hektardan 378 bin hektara yükselmiş durumdayız. Sulamaların temel alt yapısı olan ana kanallar inşaatına baktığımız zaman 610 kilometresi Eylem Planı döneminde olmak üzere 2012 yılı sonuna kadar toplam 843 kilometre ana kanal hizmete alınmış veya hazır hâle getirilmiştir. 270 bin hektar alanı sulayacak sulama şebekesi hemen hemen ihale aşamasındadır. Eylem Planı'yla 79 proje kapsamında 1.835 köyde yaklaşık 2,4 milyon hektarlık alanda sürdürdüğümüz toplulaştırma gerek ülkemizin gerekse dünyanın tek seferde yapılan en büyük toplulaştırma çalışmasıdır. 2013 yılında 2,1 milyon hektar alanda çalışmalar tamamlanmıştır.

Dicle üzerinde en büyük enerji barajı olan Ilısu yüzde 60'ın üzerinde şu anda gerçekleşmeye sahiptir ve hızla Ilısu Barajı'nı gerçekleştiriyoruz. Bu bittiğinde Cizre Barajı'nın da önü açılmış olacaktır. Yine, Atatürk Barajı'ndan sonra en büyük sulama projesi olan Silvan Barajı ki tam anlamıyla bittiğinde 245 bin hektar araziye sulayacaktır, bu proje de başlamış durumdadır ve hızla devam ediyor. Suruç Ovası'nda yine, 17 kilometrelik Suruç Tüneli'nin artık son aşamasına gelmiş durumdayız. 320 metrelik kısmı kısa sürede tamamlanacak ve 94 bin hektar araziye hizmet edecek bu tünelimiz de bitmiş olacaktır. GAP Eylem Planı'nda ulaştırmadan eğitime, sağlığa, sosyal desteklere kadar çok çeşitli faaliyetlerin burada detayına girmek istemiyorum. Ayrıca yine, Altıncı Bölge teşvikleriyle de doğu ve güneydoğu illerimize özel sektör yatırımlarının gelmesi anlamında çok önemli destekler sunulmuştur. Bunun da sonucunu görüyoruz; bölgede 2013 eylül ayı sonu itibarıyla öngörülen sabit yatırım tutarı 5,8 milyar Türk lirası, bu, teşvik belgesi alan özel sektör. 521 adet teşvik belgesi düzenlenmiş ve bu belgelerde yaklaşık 22 bin kişilik istihdam öngörülmüştür. Bu dönemde 2013 Ocak-Eylül dönemiyle bir önceki yılın aynı dönemini mukayese ettiğimizde belge adedi yüzde 47,7 artmıştır. Sabit sermaye tutarı yüzde 101 artmıştır, istihdam tutarı yüzde 58,3 artmıştır. Bu, teşvik sistemimizin etkinliği kadar aslında son dönemdeki huzur ortamının da bölgede özel sektör yatırımları açısından ne kadar kritik olduğunu hepimize göstermektedir.

Sayın Başkan ve değerli milletvekilleri; GAP dışında, tabii, KOP, DAP ve DOKAP üç önemli bölgeye ilgili olarak da çalışmalarımızı sürdürüyoruz. KOP bölgesi Aksaray, Karaman, Konya ve Niğde illerimizi kapsamakta ve çevresini de etkilemektedir. Bu kapsamda önemli yatırımlar gerçekleştiriyoruz. KOP bölgesinde 2002 yılında 145 milyon lira olan kamu yatırımı 2013 yılında 1,2 milyar Türk lirasına ulaşmıştır. Toplam yatırımlarımızdaki payı yüzde 2'den yüzde 4,4'e kadar yükselmiştir. KOP bölgesinde gerçekten çok ciddi yatırımlar yapıyoruz. Ayrıca küçük ölçekli sulama sistemlerinin rehabilitasyonu için doğrudan KOP idaremi kanalıyla programlar yürütüyoruz. 233 sulama projesiyle 35 bin hektar alan suyun tasarruflu kullanımına imkân sağlayan modern sulama sistemlerine kavuşturulmuştur. 2013 yılında sırf bu amaç için ayrılan kaynak 70 milyon Türk lirası düzeyindedir, buna da devam edeceğiz. Doğu Anadolu Projesi 14 ilimizi kapsıyor; Ağrı, Ardahan, Bingöl, Bitlis, Elâzığ, Erzincan, Erzurum, Hakkâri, Iğdır, Kars, Malatya, Muş, Tunceli ve Van illerini kapsıyor. Bu kapsamda da bir taraftan yeni eylem planları hazırlarken bir taraftan da somut bazı uygulamalar yapıyoruz. GAP'ın yine baktığınız zaman muhtelif iller yatırımları hariç olmak üzere kamu yatırımlarında 2002 yılında bu illerin aldığı pay 485 milyon iken, 2013 yılında, bizim bu dönemde sağladığımız 2,9 milyar Türk lirasıdır ve kamu yatırımları içinde payı DAP'ın 2002'de 6,7 iken 2013 yılında 10,6'ya kadar yükselmiştir. Yine, DAP'ta özel idareler aracılığıyla özellikle hayvancılığı ve meyveciliği geliştirmeye dönük küçük sulamalara bir program öngördük ve bütün illerimize bu kapsamda özel idarelerimize belli miktarda kaynaklar aktardık, DAP Bölge İdaresi Başkanlığı tarafından bunları sürdürüyoruz.

DOKAP bölgesi yine, bizim için önemli bir bölge 2002 yılında yine DOKAP illerine tahsis edilen para 379 milyon TL iken, 2013 yılında bu miktar 1,7 milyar Türk lirasına ulaşmıştır ve kamu yatırımlarında yine DOKAP'ın da payının arttığını görüyorsunuz. DOKAP'ta da turizm odaklı özellikle "Yeşil Yol" dediğimiz turizm odaklı projelerimize devam ediyoruz. Somut uygulamalara da iller bazında başlamış durumdayız. Daha kapsamlı bir programın da hazırlıkları içindeyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kalkınma ajanslarımız da bu dönemde çok önemli bir kurumsal yenilik oldu. Ajanslarımızı 26 bölgede kurmuş durumdayız. Hâlen 972 personelle tüm ülke sathında hizmet üretiyorlar. Ajanslarımızda çok nitelikli bir eleman istihdamı da sağlamış durumdayız. Çalışanlarımızın yüzde 62'si lisans mezunu, yüzde 34'ü yüksek lisans mezunu ve yüzde 3'ü de doktora mezunu, üst düzeyde bir kadro oluşturmuş durumdayız. Burada da 26 bölgenin bölge planları tamamlanmak üzere, ikinci safhası tamamlanmak üzere. Yine, ilk defa bu ajanslar kanalıyla Onuncu Plan'ımıza bütün ülke sathından görüşler topladık ve katılımcılığı, demokratik kalkınma anlayışını bütün ülkeye yaygınlaştırdık.

Proje teklif çağrılılarıyla çok sayıda projeye destek oluyoruz, analizler ve stratejiler her biri kendi bölgesiyle ilgili hazır oluyor. Yine, her bir ajansımız kendi bölgesinde beşerî ve kurumsal kapasitenin artırılmasına katkıda bulunuyor. Gelecek yıldan itibaren de girişim sermayesi konusunda pilot bazı uygulamaları ajanslarımız kanalıyla hayata geçirmeyi öngörüyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 64

Ajanslarımıza 27 bin proje başvurusu yapıldı, bunlardan 5.823'ü desteklendi ve yaklaşık 1,6 milyar liralık bir kaynak tahsis edildi. Eş finansmanla birlikte 3 milyar liralık bir kaynağı ajanslarımız hayata geçirmiş oldu. Ayrıca yatırım destek ofislerimiz kanalıyla yatırımcılara ciddi hizmetler sunuluyor. 65 binden fazla yatırımcıya danışmanlık hizmeti sundu ajanslarımız. 2 bine yakın tanıtıcı broşür, CD, rapor hazırladı ve yine 5 bin kişiye girişimcilik, dış ticaret konularında eğitim hizmeti sunuldu. 2.500'den fazla yurt içi ve yurt dışı tanıtım organizasyonuna katılım sağlandı. Yatırım destek ofislerimiz teşvikler konusunda da görev aldı, 2.500'den fazla teşvik izleme ziyareti gerçekleştirdi, 250'den fazla teşvik belgesinin kapatma işlemi gerçekleştirildi.

KÖYDES, SODES cazibe merkezleri programlarıyla ilgili detaylı bilgiyi kitapçıkta sunmuş bulunuyoruz, o yüzden müsaadenizle onların vakit açısından detaylarına girmek istemiyorum. Bu SUKAP konusunu biraz anlatmak isterdim doğrusu ama belki sorular olursa açabiliriz, yeterince gerçekten tanıtamadığımız bir program diye düşünüyorum.

Bütün bu projelerle daha etkili bir şekilde hizmet etmeyi öngörüyoruz. KÖYDES kırsala hizmet ederken, SODES sosyal fırsatları yaymayı, dezavantajlı gruplara hizmeti öngörüyor. SUKAP kapsamında da mali gücü yetersiz belediyelerimize önemli destekler sunuyoruz.

Avrupa Birliğiyle mali iş birliğimiz konularında da yine önemli çalışmalar yürütüyoruz "IPA" dediğimiz katılım öncesi mali enstrümanları kullanmaya gayret ediyoruz hem ülkemizin kalkınması için hem de tam üyeliğe hazırlanma anlamında çalışmalar yürütüyoruz. Bildiğiniz gibi 22'nci fasıl Kalkınma Bakanlığının koordine ettiği bölgesel politikalar ve yapısal araçların koordinasyonu faslı 5 Kasım'da açıldı. Bu, aynı zamanda Avrupa Birliğiyle ilişkilerimizde de yeni bir dönemin inşallah başlangıcı olur, yeni birtakım adımlarla Avrupa Birliği sürecinin yeniden canlanması tabii ki hepimizin temennisi olduğu bir konu. Fransa'nın siyasi blokajını kaldırmasıyla bu fasıl açılmış oldu, şimdi faslın siyasi bütün fasılları ilgilendiren kriteri dışında diğer kapanış kriterlerini de en kısa sürede gerçekleştirmeyi planlıyoruz.

Bilişim alanında yine, önemli çalışmalar yürütüyoruz. Bilgi toplumu stratejisini son aşamalara getirmiş durumdayız. Bilgi toplumuna ilişkin yeni bir strateji hazırlıyoruz. Bununla özellikle büyüme ve istihdam odaklı bir şekilde bilgi toplumu stratejimizi yenileyeceğiz.

Yine, Bakanlığımızın koordine ettiği İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Projesi'nde de her geçen gün ilerlemeler sağlıyoruz. Bir taraftan kentsel altyapı, bir taraftan yeni mevzuat, finansal araçların çeşitlendirilmesi, Borsa İstanbul'un gelişmesi, kira sertifikaları gibi çok sayıda uygulamayla bu projemizi de takip ediyoruz.

Kurumların stratejik planları yine Kalkınma Bakanlığının standartlarını koyduğu ve takip ettiği bir konu. Bu konudaki çalışmalarımızı da sürdürüyoruz.

Dış ilişkiler konusunda kalkınma tecrübemizi uluslararası kurumlarla ve bölgemizle paylaşmaya devam ediyoruz. Birleşmiş Milletlerle ortak çalışmalar yürütüyoruz, en sonuncusunu bu 6-7 Kasım tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirdik. UNDP ile ve UNECE'yle Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ve Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu ile birlikte Bin Yıl Kalkınma Hedefleri'nin biteceği 2015 sonrası nasıl bir dünya olacak? Sürdürülebilir kalkınmada hangi sürdürülebilir kalkınmada hangi göstergeleri kullanmalıyız? Bu konularda çalışmalar yürütüyoruz. İSEDAK'ın, yine, koordinasyonunu yürütüyoruz ve İSEDAK kapsamında çalışmalarımız yeni bir stratejiyle, yeni bir çalışma düzeniyle devam ediyor.

Ayrıca, ikili ilişkilerde de çok sayıda ülkeye teknik yardım ve teknik destek sağlamaya devam ediyoruz.

BAŞKAN –Sayın Bakanım, lütfen toparlayalım.

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Son olarak Türkiye İstatistik Kurumuyla ilgili de birkaç bilgiyi paylaşarak sonlandıracağım. Anlayışınız için teşekkür ediyorum.

Türkiye İstatistik Kurumu hakkında da sizleri bilgilendirmek isterim. Ekonomik ve sosyal gelişmeler ölçülebildiği derecede yönlendirilebilir. Bu da, ancak, güvenilir istatistiki bilgiyle mümkün. Doğru ve çabuk karar alma ile sonuçların değerlendirilmesi için gerekli olan istatistiki bilgiyi sağlamak ve güçlü bir istatistiki bilgi altyapısı oluşturmak, bugünler için olduğu kadar ülkemizin geleceği için de önem arz etmektedir. Bu çerçevede, 2007 yılından itibaren planlı döneme geçtik ve İkinci Resmî İstatistik Programı'mız 1 Ocak 2012'de yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Burada bizim en fazla üzerinde durduğumuz, İstatistik Kurumumuzun bilgi üreten bir kurum vasfı var bir de bilgiyi bir de bilgiyi koordine eden, istatistik sistemini koordine eden bir vasfı var. Bu koordine edici vasfını her geçen gün güçlendirmek istiyoruz. Kayıtlı bir ekonomi hâline geldikçe, idari kayıtlarımız iyileştikçe, İstatistik Kurumumuzun da işi şüphesiz ki kolaylaşıyor. Bu dönemde en fazla üzerinde durduğumuz, bir taraftan istatistiklerimizi çeşitlendirmek diğer taraftan da tabii kalitesini artırmak.

Anketör ulusal meslek standardı hazırladık bu dönemde ve standartları daha belli bir meslek oluşturmaya gayret ediyoruz.

Yine, TÜİK, bu dönemde ilk defa Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (UNECE) bölgesindeki uluslararası faaliyetlerin koordinasyonu için temel platform olan Avrupa İstatistikçiler Konferansı Yönetim Kurulu Üyeliğine seçilmiş bulunmaktadır. TÜİK Başkanımız ilk defa böyle bir uluslararası organizasyona üye oldu. Bu da, Türkiye istatistiğinin geldiği konumu gösteriyor şüphesiz.

Diğer taraftan, TÜİK, yine, uluslararası alanda -Orta Doğu'da, Afrika'da, Orta Asya'da- çeşitli ülkelere teknik yardım yapmaya devam ediyor. Önümüzdeki dönemde de yine bu hizmetlerimize devam edeceğiz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 65

İnternet sayfamızı kullanıcı odaklı bir şekilde yeniledik.

Göstergelerimizi mevsim ve takvim etkilerinden arındırarak sunma yönünde ciddi bir ilerleme sağlamış durumdayız.

Yurt içi hasıla hesaplarımızı yenilemek için girdi-çıkıtları tablolarını hazırlama çalışmalarına başlamış durumdayız.

Tarımsal işletmelerin tamamına ait güncel bir çerçeve elde etmek üzere Tarım Bakanlığıyla bir iş birliği protokolü imzaladık.

Hanehalkı iş gücü araştırmasını yılın elli iki haftasına yayan bir çalışmayı şu anda sürdürüyoruz. Gelecek yıldan itibaren, inşallah, bunun sonuçlarını paylaşmaya başlayacağız.

Çalışan çocuklar anketi ilk defa 2013 yılında yapıldı ve sonuçları açıklandı.

Yoksullukla ilgili, yine, daha nitelikli göstergeler oluşturma yönünde çalışmalar yürütüyoruz.

Tüketici Güven Endeksi'ni Avrupa Birliği Programına göre uyumlayarak yayınlamaya başladık ve ilk defa bu yıl perakende satış hacmi endeksi hesapladık ve aylık olarak yayınlamaya başladık.

Konut satış istatistiklerimizin kapsamını genişlettik.

Bilişim teknolojilerinde 6-15 yaş grubu çocuklarımızın istatistiklerini çıkardık ilk defa yine.

Turizm istatistiklerini güncelledik ve geçmişe dönük olarak 2011-2012 dönemine ilişkin verileri revize ettik.

Ölüm bildirim sistemini bürokrasiden kurtardık ve daha önce yirmi bir ay sonra açıklanan sonuçları şimdi dört ay sonra açıklar hâle geldik.

Nüfus sayımını 2011'de gerçekleştirmişti farklı çağdaş bir yöntemle. Onun sonuçlarını ortaya koyduk ve ilk defa TÜİK 2075 yılına kadar nüfusumuzu projekte eden, tahmin eden bir çalışma yayınladı. İl bazında, 2023'e kadar, yaşam memnuniyeti araştırmamızı da, ilk defa bu yıl iller bazında bize anlamlı sonuçlar verecek şekilde gerçekleştirmeye gayret ediyoruz.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekili arkadaşlarım; kalkınma anlayışımızı, dünya ve Türkiye ekonomisine ilişkin gelişmeleri ve yürüttüğümüz önemli program ve projeleri özetlemeye çalıştığım konuşmama burada son verirken, Bakanlığımız bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diler, hepinize, yapacağınız katkılar için şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Bakanımıza açıklamaları için çok teşekkür ediyoruz.

Görüşmelere başlamadan önce Komisyon üyelerimiz bürokrat arkadaşlarımızı tanımak isterler.

(Bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Evet, arkadaşlar, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın Ayaydın, buyurun.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakanım, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, basınımızın değerli temsilcileri; ben de Kalkınma Bakanlığının 2014 yılı bütçesi üzerinde görüşlerimi sizlerle paylaşmak üzere söz aldım. Bu vesileyle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Daha önceki dönemlerde gerçekleşen iktisat kongrelerine, ekonomi profesörü ve gazeteci olarak katkı sunma fırsatı bulmuş olmama rağmen, geçen hafta yapılan iktisat kongresinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinde muhalefet mensubu bir milletvekili olmam nedeniyle katkı sunma imkânı bulamadığıma hiç şaşırmadım çünkü AKP'nin klasiğidir bu, onun için hiç şaşırmadım. Bu tespiti yaptıktan sonra, bütçeyle ilgili değerlendirmelerime geçmek istiyorum.

Ekonomik büyüme olmadan kalkınma mümkün olamayacağı gibi salt büyüme ile de kalkınma sağlanamaz. Ekonomik büyümeye, mutlaka, adalet, eğitim, sağlık, sosyal güvenlik alanlarındaki ilerlemenin eşlik etmesi gerekmektedir. Sürdürülebilir büyümeyi yakalayamayan Türkiye, maalesef, diğer alanlarda da ciddi bir mesafe alamamıştır. Bu hâliyle de kalkınma hedefine uzak kalmaya devam etmiştir. Bunu ben söylemiyorum, Birleşmiş Milletler İnsani Gelişmişlik Endeksi sıralamasında bu açıkça görülmektedir. Birleşmiş Milletler İnsani Gelişmişlik Endeksi raporlarına baktığımızda kalkınma bir hayal hâlini almaktadır. Oysa, Türkiye açısından zorunlu olan bu hedefi gerçekleştirmek imkânsız değildir. İhtiyaç duyulan şey de sihirli bir değnek değil, doğru stratejiler, doğru politika seçimleri sihrin işlevini görmektedir. İşte, bu noktada, yatırımların önemi devreye giriyor. Bir ülkenin büyüme ve kalkınma sürecinde belirleyici unsur yatırımlardır. Peki yatırım için neye ihtiyaç var? Tasarrufa. Geldik temel meselemize, tasarruf açığına. Yıllardır söylüyoruz “Türkiye'nin ana sorunu budur ve politikalar tasarruf açığını kapatmaya yönelik olmalıdır, o öncelik olmalıdır.” diye. Biz bunları söylerken ilginç bir şekilde yurt içi tasarruflar bırakın artmayı azalmaktadır, en dip noktalara gelmiştir. Gelişmekte olan ülkelerde ortalama yüzde 30'lar düzeyinde seyrederken, AKP iktidarı ısrar ettiği iç talebe dayalı yanlış büyüme modeli ile yüzde 18,6'dan aldığı tasarruf oranını ne yazık ki yüzde 12'lere düşürmüştür. Artık tasarruf konusunun büyük bir tehdit ve risk unsuru hâline geldiği de uzun bir süre bu problemin etkilerini hissedeceğimiz de açıktır. Nitekim, Orta Vadeli Program'ın cari açığı aşağı çekmeye çalışan ve tasarrufları yükseltmeyi hedefleyen bir çerçeve üzerine inşa edildiği söylenmektedir. Şimdi, Orta Vadeli Program'ı tasarruflar ekseninde biraz teknik olarak incelediğimizde bu pek gerçekçi ve samimi gelmiyor bana. Şöyle ki; programa göre tasarruf düzeyi 2016 sonu itibarıyla ancak yüzde 12'lerden 16'lara gelecek. Bir kere bu yüzde 16'lık seviye tutturulsa dahi bu düzey yetersiz. Bunun tercümesi şudur: “Cari açığa ne yazık ki mahkûmuz,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 66

mahkûm olmaya devam edeceğiz. Ha, cari açığın ne düzeyde olacağı ise ne kadar büyüyeceğimizle ilgilidir yani ekonomi yönetimi ne kadar gaza basacak ne kadar frene basacak, ona göre cari açık vereceğiz. Ancak şu net: Türkiye için potansiyel ve elzem bir yüzde 5 ve üzeri büyüme için yüksek cari açık artık bir kader hâline gelmiş, onu anlamaktayız.

Küresel ekonomideki yeni dönemde yani parasal sıkılaşma ortamında, öyle, geçtiğimiz on yıldaki gibi bol ve ucuz döviz bulunmayacağı ve cari açığın bu ortamda nasıl finanse edileceğine ise hiç girmiyorum, orası da bir o kadar sıkıntılıdır.

Tasarruftan devam etmek istiyorum. Programdaki tasarruf öngörüsü ile ilgili ikinci bir husus özel kesimin tasarruf edeceği varsayımına dayanması. Bakıyoruz, 2013-2016 döneminde kamu tasarruflarının millî gelir içindeki payı yüzde 2,9'dan yüzde 3,5'a çıkıyor. Aynı dönemde özel kesim tasarruflarının millî gelire oranı 9,7'den 12,7'ye çıkmaktadır. Kamu tasarruflarında yarım puanlık çok cılız bir artış var. Neden? Önümüzdeki dönemde üç seçim varken Hükûmet kesenin ağzını kapatmak istemiyor. Dolayısıyla, programın umudu özel sektörün tasarruf edeceği yönünde. "Programın" diyorum çünkü kâğıt üstünde kalacak bu. Zira bu koşullarda ne vatandaşlar tasarruf etmek isteyecektir ne de Hükûmet buna reel politik açılarından razı gelecektir. Açıklayayım size: Özel sektör tasarrufları artacak varsayımından hareketle Türkiye ekonomisi önümüzdeki dönemde ihracat merkezli büyüyecek "Buna mecburuz." diyor. Oysa AKP döneminde büyüme performansında ihracatın payı ortalama -0,7. Bakıyoruz ihracatın son dönemine, o da sıkıntılı. Örneğin, bu yılki yüzde 4,4'lük ikinci çeyreğe ilişkin büyüme verisinde net ihracat büyümeyi 3,1 puan aşağıya çekmiş. Yüzde 4,4'lük büyümenin 3,4 puanı özel tüketimden. Yani, ihracattan fazla hayır görmemiş ki ülke sizin döneminizde. Hele bu küresel ve bölgesel koşullarda ihracata bu kadar bel bağlamak fazla iyimserlik değil midir? Dolayısıyla, seçim var, ekonominin büyümesi lazım ve geliyoruz yine iç tüketime. İşte bu yüzden Hükûmet özel tasarrufları ister görünür ama büyüme için özel tüketime mecburdur.

Vatandaş açısından da tasarrufların artması çok zor. Çünkü, 2013 yılı enflasyonu yüzde 8'e yakın bir oranda gerçekleşiyorken, elde edilebilen yıllık maksimum mevduat faizi enflasyonun altında. Yani negatif bir reel faiz söz konusu. Tasarrufçunun getirisi enflasyonun altında kalmış. Böyle negatif bir reel faiz durumunda tasarruf mu, harcama mı teşvik ediliyor, soruyorum sizlere. Bir yandan tasarruf açığı olduğu için yüksek cari açık verirken diğer yandan negatif faiz uygulaması yoluyla tüketimin desteklenmesini anlamak mümkün değildir. İşte biraz uzun ama gerekli ve açık analiz de gösteriyor ki Orta Vadeli Program'ın temel hareket noktası çürük. Yani, bu projeksiyon ne gerçekçi ne de samimi. Sayın Bakanım, siz de biliyorsunuz bunu; emin olunuz ki bizler de ekonomiyi, ülke ve dünya koşullarını iyi biliyoruz.

İzninizle, her yıl tekrarladığınız, bizim söylemekten yorulduğumuz, sizin yapmaktan yorulmadığınız bir yanlışlığa, bütçe hakkının önemi ve buna gösterilmesi gereken özen nedeniyle yine dikkat çekmek istiyorum.

Kalkınma Bakanlığınca hazırlanan ve 2006 yılından beri kamu mali yönetimimize ve ekonomimize giren orta vadeli programların iki tane ortak özelliği var: Geç yayınlanması ve hedeflerin ne yazık ki tutmaması. Maalesef, bugüne kadarki dokuz program bir türlü öngörülen zamanda açıklanmamış, açıklanan hedefler de bir türlü gerçekleşmemiştir. Bakınız, Orta Vadeli Program'ın önemi bütçe sürecini başlatan unsur olmasıyla sınırlı olmayıp çok daha önemli bir işlevi bulunmaktadır. Kamuyu olduğu kadar özel sektörü de yakından ilgilendiren bu program kamu sektörünün durumunu ve hedeflerini anlatmanın yanında, ekonominin fotoğrafı ve projeksiyonu olma özelliğiyle özel sektöre de yol göstermektedir. Bizzat AKP iktidarı döneminde çıkarılan 5018 sayılı Kanun'da öngörülen program hiçbir zaman vaktinde yayınlanmamıştır. AKP 2011 yılında çıkardığı 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bütçe hazırlama süreci takvimi ve bu kapsamda orta vadeli programın yayın takvimini değiştirmiştir. Ancak, kendi yaptığı bu kanuna uymayan AKP kendi değiştirdiği bu hükme de ne yazık ki uymamıştır. "Değişiklik yapıldı, artık bu yıl Eylül ayının ilk haftası sonuna kadar yayınlanır." dediğimiz Orta Vadeli Program ancak 8 Ekimde yayımlanabilmiştir. Bilmiyorum farkında mısınız Sayın Bakanım ama bu gecikme sizin ve programın saygınlığını zedeliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) - Bu konuda size önerim: Ya, takvime uyacak şekilde çalışmalar planlansın ya da çalışmalar yetişmediği için takvim değiştirilsin. Hatta 5018 sayılı Kanun'daki süre ibarelerini kaldırmanız bile daha iyi olacaktır, şimdiki bu durumdan daha iyi olacak. Bari, hem siz kanuna uymamış olmayacaksınız hem de biz de yayınlandı mı yayınlanmadı mı diye bekleyip durmayacağız.

Gelelim Orta Vadeli Program'ın içeriğine. 2006 yılından beri bir türlü zamanında hazırlanmayan Orta Vadeli Program'ın ne kadar isabetli olduğu da aşikâr olup öngörülerle gerçekleştirmeler arasında bir ilgi olmadığı her yıl çok açık olarak görülmektedir. Bakınız, bu yılki Orta Vadeli Program'da pek çok makroekonomik gösterge olumsuz anlamda revize edilmiştir. Büyüme aşağıya çekilmiş, enflasyon ve işsizlik oranlarındaki hedefler yükseltilmiştir. Hem "Erken açıklanınca önümüzü yeterince göremiyoruz ve bu da kredibilitemizi olumsuz etkiler." diyorsunuz hem de geç açıklayıp hedef ve öngörülerini ne yazık ki tutturamıyorsunuz. Doğrusu ne diyeceğimi bilmiyorum artık ama yine de hem bütçe hakkı ekseninde hem de ekonominin fotoğrafı ve yol haritası olması bağlamında Orta Vadeli Program'a özen gösterilmesini ümit ediyorum.

Zaman sınırlaması nedeniyle üretim, istihdam, teknoloji, sermaye birikimi gibi unsurlar üzerinde çok yönlü pozitif etkilere sahip sabit sermaye yatırımlarının detaylarına giremiyorum ama ısrarla belirtmek isterim ki ülkemizde millî gelir içindeki payı genel olarak yüzde 20'lerde seyretmekte olan toplam sabit sermaye yatırımları artırılmalıdır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 67

Yine, ülkemizin bir diğer önemli ekonomik ve sosyal sorunu olan bölgesel gelişmişlik farklılıklarının giderilmesi yolunda mevcut ve yeni projelerin hayata geçirilmesinin Bakanlığınızın asli görev ve sorumluluklarından biri olduğunu hatırlamak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayaydın...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Hemen bitiriyorum.

Bu çerçevede, başta Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) olmak üzere, Doğu Anadolu Projesi (DAP), Konya Ovası Projesi (KOP), Doğu Karadeniz Projesi (DOKAP) kapsamında projelerin bir an önce tamamlanması beklenmektedir.

Türkiye'nin kalkınma hedefine en kısa sürede ulaşması dileğiyle, Bakanlığınızın 2014 bütçesinin hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz Sayın Ayaydın.

Sayın Günal, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, mesai arkadaşlarım, kıymetli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Arkadaşlarımız İzmir İktisat Kongresi'yle ilgili serzenişlerini dile getirdiler ama ben bugüne gelmeden önce, neden İzmir'de yaptığının gerekçesini, yani İzmir İktisat Kongresi'nin 1923 şartlarındaki birtakım şeylere değinerek başlamak istiyorum.

RECAİ BERBER (Manisa) – Misyonuna.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Evet, önemine, misyonuna... Misyon, vizyon çok ayağa düştü de Sayın Berber, onun için biraz daha "önemini, anlamını" demek istedim. Çünkü o şubat ve mart aylarının içerisinde "17 Şubat-4 Mart"ı kapsayan süreçte neden İzmir İktisat Kongresi toplandı?"ya sizi götürmek için onu söyledim. Bazen böyle sanal gündemlerle... Bizi davet ettiniz etmediniz onlar ayrı konu ama o gün İzmir İktisat Kongresi'nin toplanma nedeni Lozan Barış Konferansı'na ara verilmesi ve o konferansta bizden birtakım imtiyazlar, kapitülasyonlar, boğazlarla ilgili, yeni kurulan devletin kuruluş anlaşmasında, galip çıkmamıza rağmen yani düşmanlardan kurtulmamıza rağmen dayatmaların olmasıydı. Çıkan sonuçta da misakı iktisadi yani millî sanayi, millî tarım politikaları, millî ekonomi politikaları çıkmıştı ve onun üstünden de siz de biliyorsunuz bir sanayi programı, ikincisi akamete uğrasa da bir planlamanın başlangıcıydı orası gerçek anlamda Türkiye'de. O günün şartlarında, o zor ekonomik şartlarda, dünya konjonktüründe ve savaştan çıkmış bir ulus inşası sürecinde ama bütün kesimlerin katılımıyla; esnafı, çiftçisi, işçisi, köylüsü, sanayiisi, iş adamı, hepsinin katılımıyla bütün dünyaya bir mesaj verilmişti "Biz kendi kaynaklarımızla, millî kaynaklarımızla yeniden yapılanarak duruş gösterebiliriz." diye.

Şimdi, bugün sizin de söylediğiniz şeye bakarak -bazı haberleri okurken dikkatimi çekmişti, burada konuşuruz diye not aldım- kalkınma planıyla ilgili konuşurken "Demokrasi olmadan kalkınma olmaz" demişsiniz; güzel bir söz. Altında da, planın uygulanabilmesi için sahiplenilmesi gerektiğini, bürokrasi kadar toplumun da sahiplenmesinin önemli olduğunu kaydetmişsiniz. Tabii, burada işte, büyüme, istikrarlı, yüksek gelir grubu ülkelerine girelim gibi taleplerimiz var ama refahın da yaygınlaştırılması gerekir, yani katılımcı bir şey gerekiyor. Onun için baktım, ciddi anlamda da birçok üniversiteden de aslında arkadaşlarımız katılmış. Yani o nedenle arkadaşların sitemine katılıyorum. Tabii sizin "Davetiye gönderdim." demeniz bizim için yeterli değil Sayın Bakan. Plan ve Bütçe Komisyonunu en azından, o koordinasyonu yapan arkadaşların, siz yoğunsanız Sayın Müsteşarın, ilgili müsteşar yardımcısının kimse, en azından "Böyle bir katkınız olabilir." demesi. Tabii, Lütfi Bey bizi temsil etmiş ama sizin de değiniz gibi "Eski DPT'ci kontenjanından olmuş." Hiç olmazsa birer kişi hem CHP'de hem bizde var -demin gümbürtüye gitti söylemedim bak, Aşkın Bey de burada, ben de buradayım- yani hoca sıfatımızdan vazgeçtik ya bizi de çağırırsanız iyi olurdu ama ben onun için söylemedim. Hakikaten burada...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Milletvekili diye mi çağırılmamış?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, milletvekili kontenjanına zaten girememişiz de demin siz kaçırdınız herhâlde Lütfi Bey'e dedi ki: "O eski DPT'ci kontenjanından geldi." Onun için takıldık yani bize de düşer mi diye?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Öyle bir ayırım yapıyor yani Bakan Bey; o anlaşıldı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Evet, evet. "Siyasi olarak gelmedi." dedi, kurumumuzun...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – "Milletvekili olarak gelmedi, eski bir DPT'ci olarak geldi." dedi; öyle bir ifade kullandı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, tabii, benim konuşmamda lütfen Başkanım, süremi yemeyin, siz tekrar konuşursunuz.

Ben sadece burada bu kongrenin önemini anlatabilmek için, bir de geçmişte hangi ortamda o kongrenin toplandığını, bugün içinde bulunduğumuz ortamda da o yapısal önlemleri almamız gerektiğini sizden önce sabahleyin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanımıza da ilettim. Maalesef birtakım siyasi kaygılarla, tartışmalarla almamız gereken sizin belirttiğiniz yapısal önlemler alınmadan gidiyor, oradan kalkınma planına geçmek için onu söyledim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 68

Tabii, orada birtakım tespitler var. “Katılımcı olması gerekir.” dedik, güzel ama siz de biliyorsunuz ki burada TBMM TV’nin bile yayında olmadığı bir oturumda kalkınma planını tartıştık. Yani normal şartlarda, bakın, biz bütçeyi, bir kurumun bütçesini kaç saat burada tartışıyoruz. Bütçe, bir yıllık uygulaması, orta vadeli üç yıllık programın bir yılı değil mi? Bunları tartışıyoruz. Bu bütçeyi Komisyonunda bir ay, aşağıda yine on-on iki gün konuşuyor muyuz? Evet. Bütçe görüşmelerinde TBMM TV canlı yayın yapıyor mu? Evet. Ee, peki, beş yılda bir yapılan, hazırlanan ve geleceğimize ışık tutacak “2023 Lider Ülke Vizyonu” dediğimiz bir kalkınma planının öyle olması gerekirdi? Neden öyle oldu? Siz de biliyorsunuz, aynen söylediğim gerekçeden dolayı. Efendim, işte hafta sonuna yetiyecek, orada başka bir kanun yapalım ve bir de baktık TSK İç Hizmet Kanunu, bilmem siyasi bir şey, acelesi de olmayan bir şey. Ya ne olurdu bir hafta daha sonra kapanırdık. Yani planı orada herkesin duyacağı saatte... Vatandaşın katılımını istiyorsak vatandaşın da bundan haberdar olması lazım, bazı şeylere katılması lazım bütün katılımcıların. “Vatandaş” derken bütün aktörlerden, ekonomideki aktörlerden de bahsediyoruz. Onun için bazen uygulamalarımız maalesef dilek ve temennilerimize uymuyor. Öbür taraftan, tabii bazı tespitler var ve birkaç tanesine değinmek istiyorum yani Türkiye’de son dönemde bazı şeyler moda oldu, rantsal dönüşüm fazla moda oldu, konut inşaatları fazla moda oldu. Televizyonun hangisini açsam bir “yap-sat”çının reklamını görüyorum. Bu kadar şey nasıl oluyor? Yakında bir Türk usulü “mortgage” krizi olur mu diye korkuyorum yani. İnşaat krizinden bahsediyorum, inşaat balonundan bahsediyorum. Sizin de makro düzeyde dikkat çektiğiniz inşaat ve tüketime dayalı ekonomik yapı pek sürdürülebilir değil. Çünkü başında diyoruz ki “sürdürülebilir büyüme” Peki, bu, tamam, geçici olarak büyümeyi yüksek çıkarıyor olabilir ama “yüksek” derken tabii beklentimizin ve hedefimizin altında ama yine de hani sizin söylediğiniz anlamda negatif değil, belli bir büyüme var, onu kastediyorum - bu sürdürülebilir değil, verimli değil, geçici olarak belki yan inşaat sanayisinin yan dallarında belki faydası olabilir. Hakikaten tamamen tüketime ve inşaatla dayalı gidiyoruz. Ee, sonra da diyoruz ki: “Yurt içi tasarrufları artıralım.” Nasıl artıracacağız? “Cari açığı düşürelim.” Nasıl düşüreceğiz? İthalata dayalı tüketime öncelik verirse, ağırlık verirse veya engelleyici önlemler almazsak veya yerli üretimi teşvik edemezsek, ee mecbur elimiz mahkûm. Ee, sadece enerji ithalatı değil ki belimizi büken ki onda da çok uzun vadeli önlemler alamıyoruz, günde ne varsa, o anda gündemdekilere bakıyoruz. Dolayısıyla, eğer bunları biz sorun olarak görmezsek –söyledim, gündüz de söyledim, aşağıda Genel Kurulda da söyledim- şimdi tekrar ediyorum siz çünkü bu işlerin koordinasyonundan sorumlusunuz her ne kadar bir Başbakan Yardımcımız var ise de ekonomiden sorumlu Kalkınma Bakanlığı diğer kurumlarla da -eski DPT olarak düşünüyorum misyonunu- bunların koordinasyonundan sorumlu. “Alınması gereken yapısal önlemlerle ilgili bir şey yapalım, bir komite kuralım gerekirse” dedik Anayasa Uzlaşma Komisyonu gibi, İç Tüzük Komisyonu gibi yani ekonomide yapılması gereken öncelikli şeyler nedir? Sayın Bakanım, Bakanlar Kurulunun önceliğine giremiyor. Siyasi kavgalar, siyasi gündemler, siyasi kanun tasarısı, teklifleriyle Meclisin gündemine de giremiyor. Yani sizin kaç senedir beklediğiniz bir kamu-özel ortaklığıyla ilgili kanun tasarısı taslağı vardı, öldü mesela geçen sene konuştuk sağıkta yap-kirala-devret çıkarken. Bu, çok önemli bir şeydi. O birim sizdeydi. Buraya da arkadaşlarımız geldi, hatta çok güzel bir tez hazırlamış, uzmanlık tezi var arkadaşlarımızın birisinin ama maalesef herkes kendine özel, millî eğitim ayrı, sağlık ayrı... Dolayısıyla o misyonunuzu üstlenin, sizden beklentimiz o. Yapısal önlemlerle ilgili ne yapılması gerekiyorsa eski DPT gibi bütün kurumlar arasındaki koordinasyonu sağlayıp, bunları bir an önce yapmamız lazım yoksa biz her seferinde kalkınma planı hazırlarız. OVP’yi her sene revize ediyoruz, “4” dedik olmadı, 3,6’ya razıyız, öbürünü tuttuk 5’ten 4’e çektik. Enflasyonu koyduğumuz yerden 6,8 çıksa iyimseriz diyoruz şu anda. Bir sonrakini yine 5’ten 5,3’e çektik, o da iyimser tahmin. İşsizliği geçen sene söylerken dedik ki: Psikolojik olarak 8,9 diyorsunuz, güzel, yönlendiriyorsunuz ama şimdi 9,5’e razıyız. 9,4 mü koyduk? Yani aklımda kalanları, bir sonraki senelerden bahsediyorum. Yani, her birini revize ediyoruz, bu sefer rakamlara güvenirlilik kalmıyor. Yani, eğer söylediğimiz hedefler... Piyasayı manipüle etmek başka bir şeydir. Merkez Bankası para politikalarında yönlendirici şeyler söyleyebilir, zaman zaman iktisadi politika anlamında da bunlar söylendi ama hedefler tutmamaya başladığı zaman bu sefer bütün bunları discounte ederek piyasalar bunu beklentiye başlar. O zaman normal yaptığımız önlemin de, aldığımız kararlarında bir etkisi kalmıyor. Yani “Yalancının mumu yatsıya kadar yanar.” Ya da “Evi yanmış kimse inanmamış.” derler ya, cihyeriz, söyleriz, bu sefer gerçekçi hedefimiz de inanmamaya başlarlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Mehmet Günel buyurunuz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Onun için gelin burada sizin de tespit ettiğiniz gibi... İşin ayrıntısını zaten arkadaşlarımız biliyor, sürekli de konuşuluyor. İşin makro boyutunda felsefesine sahip çıkmazsak bizim tek tek burada rakamlarla, politikalarla ilgili söylediğimizin hakikaten bir anlamı kalmayacak çünkü hepimiz biliyoruz. İşte OVP’nin tarihini de, Sayın Ayaydın’da dedi, siz de biliyorsunuz, tutmadığını biliyoruz, bunları söylememizin bir şeyi yok, siz artık onun bilinci içerisinde. Ama bekliyorsunuz, “IMF’nin Outlook’u çıksın, diğer şeyler çıksın, bakalım, bütçe hedefleri belli olsun, biz de yenileyelim.” diye bakıyorsunuz. Gelir hedefleri, gider hedefleri, maliyenin bütçe gerçekleştirmelerine bakıp, önümüze bir şey koyuyoruz, onları tartışmayacağım. Ama diyorum ki: Bu tüketime, konuta, ithalata dayalı yapıdan kurtulamazsak siz istediğiniz kadar bize burada masal anlatın Sayın Bakanım. Onun içinde güzel şeyler yazmışsınız. Sanayi Bakanımız da geldi, yüksek teknolojili, yüksek katma değerli, hoş, güzel, ileri, inovatif, yenilik ne bileyim, hepsi güzel, buna hiçbir itirazımız yok ki, bugün de değil... Hâlâ vaatlerde bulunuyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 69

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Antalya) - "2007'deki seçim beyannamemize biz yazmışız." dedim, Sayın Ergün buradaydı. Buna itirazımız yok ama ne yapmamız lazım? Bunları getirip... "Ne yapmamız lazım?" derken gerekli yasal düzenlemeler, alınması gereken şeyler bir öncelik edinsin. Ülkemiz maalesef siyasi, birtakım ideolojik tartışmalarla bu gündemi karartıyor, yapısal önemlerimiz gecikiyor. Yani, bu gidiş Türk usulü Mortgage krizine yol açmasın diye şimdiden uyarıyorum. Tüketicinin korunmasıyla ilgili kanuna bir şeyler eklendi ama bu yeterli değil. Hakikaten yap-satı, maketten satışı engelleyelim dedik ama... Her açtığımda mutlaka bir şey görüyorum, yani her kanalda var, inşaat, pazarlama. Nasıl oluyor, o kadar fiyata nasıl satılıyor, nasıl alıcı buluyor, bunların hepsi gerçekten oluyor mu diye merak ediyorum.

Dolayısıyla, 2023'te lider ülke olabilmemizin yolu öncelikle, demin belirttiğim alanlardaki çabalarımızı artırmaktan geçiyor. Onu için de sizin özel ihtisas komisyonu raporlarında yer alan, planda yer alan –bazı yönlerini eleştirdik, bazıları da olsa olur, dedik- 25 öncelikli alanı da kapsayacak şekilde bir öncelik sıralaması yaparak buralara çaba harcamamızın, hep birlikte bunlarla ilgili yapısal önlemleri almamızdan geçiyor diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bunların önemini hepimiz biliyoruz ama günlük tartışmaların arasında maalesef kayboluyor. Bürokrasinin sıralaması içerisinde ön planda olsa da siyasi önceliklere girmediği zaman maalesef yetişmiyor diye düşünüyorum.

İnşallah, biraz daha bu kısır çekişmelerden kurtulur, yapısal önlemlere döneriz, testi kırılmadan hep birlikte önlem alırız diyorum.

Bütçelerin hayırlı olmasını diliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

İsmail Bey, hoş geldiniz. Yaşar Bey, siz de hoş geldiniz.

Sayın Kaplan buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli Bakanlık çalışanları; Kalkınma Bakanlığı deyince ve bütçesine bakıp, çerçevesine de bakınca sınırsız, sorumsuz bir Bakanlık. İktisat kongresi yapın, toplantılar yapın, Orta Vadeli Program'ın hayata nasıl geçeceğini anlatın. Ülke kalkınıyor, iyi de adil bir bölüşüm var mı, vergi adaleti var mı, çok kazanan, çok zenginle çok fakir arasındaki uçurum daralıyor mu? Bölgesel dengesizliklerin giderilmesi için işte sayıyorsunuz; GAP, KOP, DAP, DOKAP yani somut veriler... Sulama için yapılan GAP Projesi'ndeki sulama kanalları Kasrı Kanco'yu geçti mi? Soruyorum, bir türlü alamıyorum cevabını. Acaba kanallar, tüneller sulama için Mardin Ovası'na yerin altından geliyor da biz göremiyor muyuz? Yani, öyle bir durum mu var? Mardin sınırlarına girdi mi sulama kanalları, Mardin Ovası ne zaman sulanacak? Yani elli yıllık GAP Projesi'nin birinci temeli buydu ama enerjide maşallah yüzde 48'i buldu. Ilısu Barajı da gelecek, arkasından Ilısu Barajı'nın 2014'te Hasankeyf de sular altında kalacak, sonra Cizre Barajı'na geleceğiz.

Şimdi, Sayın Bakanım, bu Cizre Barajını bir anlatın. Sordum ben Orman ve Su İşleri Bakanına da dedim: Ya, Kasrik Boğazı, Kasrik Kalesi, Asur Kuleleri, Timur'un Pençeleri, Feqiye Teyran'ın Mescidi, Finik Kalesi, Aladino'nun Kasrı, Aladino'nun Kalesi, bu tarih, bu coğrafya, bunun ne kadar kotası sular altında kalacak? Onun da cevabını alamadım.

Şimdi, burada Avrupa Birliği fonlarından bahsediyorsunuz. Dedik bir rakam olur, Avrupa Birliğinden kalkınma ajansları var. Bizim demokratik özerkliğe biraz benziyor bu kalkınma ajanslarınız. Biz diyorduk ya: 20-25 bölgeye ayırırız Türkiye'yi, yerel yönetimleri güçlendiririz, yerel parlamentoları kurarız. Baktım, 26 tane bölgeye ayırmışsınız kalkınma ajanslarını. Bizim bu yerel yönetimine, demokratik özerklik modeline, biraz uyuyor ama kalkınma ajanslarınız, garibimler bir türlü ödenek problemini aşamıyor. Bizim düşündüğümüz o demokratik özerklikte, böyle ekonomisi, bütçesi, parlamentosu falan filan olacak, böyle tırışkadan bir şey olmayacak Sayın Bakan. Orada 3 tane, 4 tane eleman yetiştiriyorsunuz, bir sene sonra bakıyorsunuz bu kalkınma ajanslarından başka özel sektörler almış gidiyor. Bana kaç tane elemanınızın üç sene içinde yer değiştirdiğini söyler misiniz, bu 26 tane kalkınma ajansında?

Sayın Bakan, Türkiye büyüyor, evet. Ama yanlış büyüyor, şu fotoğrafa bakar mısınız? Şu inşaatlar çok değil, TEM yolunun orada bakın, hepsi beton.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Başkan görmüyor Başkan da merak ediyor.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Nerede, Şırnak'ta mı?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – TEM yolunun, Şırnak'ta yok. TEM yolunun orada.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – İstanbul mu?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – İstanbul.

İstanbul milletvekillerini ilgilendiren bir resim bu. Bakın, bu resim de yine betonlar. Bu da Beyoğlu Belediyenize tarihî binası dar gelmiş, üstüne çelik konstrüksiyonlar çekmişler, yanlarda da iki ağaç vardı, onları da kesmişler, o iki ağacı kestikten sonra oraya da çelik konstrüksiyonlar yapmışlar.

Şimdi, bakın, Allah aşkına Zorlu Center'in kaç dönüm üzerinden ruhsat alıp kaç dönüme kurulduğunu bana açıkla mısınız? Kalkınma olarak bunun 26 dönüm üzerinden alınıp, bilmem bunun 5 katına, 10 katına çıkıp yerin altını,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 70

her tarafı beton yapmanın ruhsatını, iznini Kalkınma olarak nasıl veriyorsunuz, hangi planlara göre veriyorsunuz? Milyar dolar bunlar. Kalkınanlar devlet değil...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Kalkınma Bakanlığıyla ne ilgisi var bunların?

BAŞKAN – Sayın Kaplan, binaların, onların ruhsatını Kalkınma Bakanlığı mı veriyor?

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Belediye veriyor, Çevre Bakanlığı veriyor?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kalkınma Bakanlığı ülkenin kalkınmasını gözetliyor ya!

RECAİ BERBER (Manisa) – Onu gözetleyememiş!

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Şimdi, ben burayı okudum. Enerji... Şimdi, bakın, burada...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sunum tamamını kapsayınca, biz de tamamını değerlendireceğiz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Şimdi, sunuma bakıyorum, “enerji sektöründeki büyüme” diyor, girmiş, “Hükûmetin daha nitelikli, yaygın ulaşılabilir hizmet...” Eğitime girmişsiniz, sağlığa girmişsiniz... Dur bakayım ben test etmeye geldim.

BAŞKAN – “Ben de oraya girerim.” diyorsunuz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – 400 milyardan, 2.737 adet kamu yatırımından bahsediyoruz. Herhâlde bu kadarının hesabını veriyorsanız, bunun, sorduklarımızın da hesabını vereceksiniz yani. Ya, bu Bakanlığın sınırı ne kardeşim bana onu anlatın!

HALİDE İNCEKARA (İstanbul) - Kimsiniz siz ya!

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Siz Zafer Çağlayan’la, Babacan’la yani Sayın Şimşek’le hangi parselleri bölüşüyorsunuz? İştirak hâlinde mülkiyetiniz mi var, müşterek mülkiyet mi? Yani, hanginizin parseli, alanı belli olsun da onun üzerinde konuşabilelim.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – İştirak hâlinde, iştirak!

HALİDE İNCEKARA (İstanbul) – Hisseli, hisseli!

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Böyle bir Bakanlık bütçesini konuşuyoruz Sayın Bakanım. Bu, çok yanlış bir sistem. Böyle bir sistem olmaz.

Bakın, üniversiteleri almışsınız. Üniversitelere diyorsunuz ki: “5,7 milyar ödenek verdik.” Nereden verdiniz, cebinizden mi verdiniz? Bütçeniz 1.277. Nereden verdiniz? Eğitim Bakanı zaten hesabını verdi, biz sorduk. Sabah da Sanayi Bakanına sorduk -onun bazı konuları vardı- roketler nasıl oluyor, işte, füze meselesi nasıl oluyor, ihaleler nasıl... Bunları sorduk o bakanlıklara. Şimdi, bakıyoruz, devam ediyorsunuz, Şırnak’a havaalanı yapmışsınız, Allah razı olsun sizden. Bırakın, onu da Binali Bey’e soralım yani onun da hesabını görelim, “Güzel yapmışsın, hayırlı olsun.” diyelim.

Yap-işlet-devret var, yap-kirala-devret var. Bana kara yollarının parasını çıkarın bakayım, ne kazanıyorsunuz, ne kazanacaksınız? Orta Vadeli Program üç yıllık. Nedir üç yıllık getiriniz? Üçüncü köprü’nün kredileri nereden geliyor? Ne kadarını harcayacaksınız? Bakın, şimdi, yani bu Orta Vadeli Program’da Marmaray’ın adı diyelim uzun vadeli krediler bunlar. Avrupa Bankası beleşten para vermiyor, kara kaşınızı, kara gözünüzü severek para verir mi, kredi verir mi? Beş sene ödemesiz ama sonra faiziyle tıkr tıkr ödeyeceksiniz. Yatırım Bankası öyle, Dünya Bankası da öyle. Şimdi, bunlar gözüküyor. Bu ülkenin Orta Vadeli Program’ının cari açığını konuştuğumuz zaman, bir cari açığa bakıyoruz, bir türlü düzelmiyor. Şimdi, Sayın Başkanım, garip bir durum var.

Bir de GAP’ta işsizlikle ilgili TÜİK’in rakamlarını vermişsiniz ki ihracat patlamış. Şimdi, bakın, GAP Eylem Planı’na göre “İşsizlik 12,4’e düşmüştür Şanlıurfa’da.” Şanlıurfa’da tarım endüstrisi yüzünden kaç milyar elektrik borcu olduğunu biliyor musunuz? Şanlıurfa’nın tarım endüstrisi sondaj kuyularından hâlâ... Yani, birinci alan sulama bölgesinden bahsediyorum. Şimdi, elektrik borcunu ödemeyen birisi neyin ihracatını yapar? Hangi ihracattan bahsediyorsunuz? İstihdam diyorsunuz. Hangi istihdam? Yani, sulamayla, GAP projesiyle gelen hangi istihdam? Hangi tarım endüstrisi? Şimdi, şu an bildiğim iki ürün ekiyorlar, bir buğday ekin, ekinden sonra da yem için -mısır püskülü mü diyorlar- mısır ekiliyor yani iki tür ürün ama onu da su elektrikle çıkıyor. Elektrik parasını ödüyor. Bir de geçen sene bir kanun çıkardınız, yer altından çıkarılan suyun da bir sayaç takıyorsunuz, parasını alıyorsunuz, Allah’ın suyu, kendi topluluğu, gayrimenkulünden çıkan suyun parasını da alıyorsunuz. Ya, bu Deli Dumrul vergilerini bile geçti Sayın Bakan.

BAŞKAN - Para alınıyor mu sayın...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Alınmıyor.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - Sonra iptal edildi.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Alamıyorlar mı?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - Hayır, sonra iptal edildi.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Alamıyorlar değil mi?

VEDAT DEMİRÖZÜ (Bitlis) – Orman ve Su İşleri Bakanı...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - Yok, yok, Hasip Ağabey, iptal edildi.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yasası çıktı...

RECAİ BERBER (Manisa) - Yok öyle bir şey, iptal edildi.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yani daha iptal edilmedi, ertelediler.

RECAİ BERBER (Manisa) - İptal edildi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 71

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Edilmedi, kanun duruyor.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bu arazi toplulaştırmasını, Sayın Bakan, bir açar mısınız bize? Bu çok ciddi bir şey. 1.836 köy, rakam korkunç!

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) - Tarım Bakanı izah edemedi de, o yüzden.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Tarım Bakanından cevap alamadık yani bu eylem planı 79 proje. 2,4 milyon hektar; 2,4 milyon hektar sulayacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VAHAP SEÇER (Mersin) – Daha yapılmadı, “Yapılacak.” diyor.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kardeşim, GAP’ın zaten sulanacak alanı 1 milyon 782 bin hektardır.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) - Susuzu da toplulaştırıyoruz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ama yani şimdi anlayalım, birbirimizi anlayalım. Şimdi, GAP’ın sulayacağı 1 milyon 782 bin hektar. Bunun 280 binini Sayın Bakan- burada- zamanlarında ve koalisyon hükümetleri döneminde yapılmış. Sizin zamanınızda 280 bin hektarın üzerine ne kadar koydunuz, on bir sene iktidarsınız, onun rakamını istiyorum. 300 bin hektarı geçtiniz mi, geçmediniz mi? Benim merak ettiğim konu bu.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Orada var.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Burada yazmıyor.

BAŞKAN – Evet, siz devam edin Sayın Kaplan, notunu alıyor Sayın Bakan.

VAHAP SEÇER (Mersin) – 105, orada 105 geçiyor Hasip Bey, 105 bin hektar.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Şimdi, burada benim anlamak istediğim rakamlar -bu TÜİK de sizde ya Sayın Bakan- bu 2,4 milyon hektarın neresini sulayacaksınız? Neresidir bu 2,4 milyon? GAP projesindeki 1 milyon 782 bin hektardır.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) - Toprak getirecekler, nereden...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Siz bir yerden 1 milyon hektara yakın bir araziye artırıyorsunuz olmanız iyi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Sadece sulu olanı değil, susuz olanı da toplulaştırıyoruz. Siz sadece suluyu düşünüyorsunuz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ama neresini? Neresini? Rojava, Suriye dâhil mi buna? Başka türlü olmuyor ki! 2,4 milyon Sayın Bakanım, hektar. 1 hektar 10 dönüm eder, 10 bin metrekare eder. 2,4 milyonla çarp bakayım, coğrafyanın yarısı eder.

BAŞKAN – Şimdi, toplulaştırma sulama anlamına gelmiyor Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bu kadar arazi yok ki nereyi toplulaştırıyorsun, bu kadar köy yok!

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hasip Bey’in derdi Cudi gitmesin ha!

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Bunlar ihale edilmiş projelerdir.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – İhale mihale değil. Bu 2,4 milyon hektarın peşindeyiz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Cudi millî park olacak, o ayrı bir şey.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Cudi ayrı bir olay, ona karışmasın.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, lütfen toparlar mısınız.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Toparlayacağım hemen.

Şimdi, bu Avrupa Birliği Mali İşbirliği’yle ilgili... Adına da IPA diyorsunuz, Avrupa Birliği diyorsunuz, üç buçuk senede bir de fasıl açmışsınız, Allah hayretsin. Bu şekilde herhâlde seksen sene sonra Avrupa Birliğine gireriz. 22-23’üncü fasıllar da adalet, güvenlik, özgürlükle ilgili. Bir an önce geçsek, temennimiz bu. Bu fonların ne kadar olduğunu görmedik. Bakanlık sitesine girdim, görmedik. Ne kadar para aldınız? Hangi proje? Ne harcadınız? Bu, kalkınma ajanslarının kullandığı projeler var. Neler harcanmış, bunu da görmedik ve buradan şunu söylüyorum: Sayın Bakan bu Malthus’un nüfus teorisini hukuk fakültesinde birinci sınıfa giren herkese öğretirler. Nedir Malthus’un nüfus teorisi? Diyor ki: “Nüfus artarsa ekmek bölümü ufalır.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, lütfen tamamlayalım.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ve üç çocuk üzerinden hesap yaptığımız zaman nasıl kalkınacağız, mesele bu. Malthus’un nüfus teorisine göre, arazi belli, nüfus artıyor, bölümüm artıyor. Şimdi, Keynes’çi modelle, Keynes modeliyle getirip buna nasıl uygulayacağız, bütün mesele bu.

Cari açık konusunda sizin kadar iyimser değilim, daha çok artacak. 2014’te de yüzde 2 büyüme bile hayal, yani şu an öngörülen, bunun gerçekliği yok, gerçekten de seçim döneminde olan bir yıla tekabül edecek. Ciddi riskler taşıyor, bunu da hatırlatması bizden.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Sayın İncekara, buyurunuz.

HALİDE İNCEKARA (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 72

Biz öncelikle, geçen dönemlerde kayıp çocuklarla ilgili bir araştırma komisyonu kurup bununla da ilgili hem kamuoyunda bugün yüzümüzü güldüren birtakım gelişmelere vesile olmuş, aynı zamanda TÜİK'ten de büyük destek ve yardım almıştık. Yalnız, geçenlerde gazetelerde bir ilanla şok olduk. Sabah kalktık ki 20 binleri bulan, kayıp çocuk rakamları veren bir TÜİK merkezli haber. Hemen İçişleri Bakanlığını, emniyet müdürlüğünü aradık, "Nedir bu?" diye. Oradaki rakamların bin küsur civarlarında olduğu söylendi. Tabii, TÜİK net olarak saymadığı için veya nedir farklı yöntemleri... Normal, poliste, emniyette olan kaydın dışında afaki, doğru olmayan, kamuoyunu yanıltan bir bilgi. Daha sonra, hatırladığım kadarıyla, TÜİK Başkanımızla da görüştük. "Hatanın kurumlar arası bir iletişim hatasından kaynaklandığını, bilgi alış verişinde bir aksaklık olduğunu" söylemişti. Özellikle rica ediyorum, eğer konu çocuk olursa daha da hassaslaşıyor. Kamuoyu vicdanı bir kere reddediyor bunu. Bunu ben bir hatırlatmak istiyorum.

Diğer taraftan, cehaletime verin Sayın Bakanım.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - Estağfurullah, estağfurullah...

HALİDE İNCEKARA (İstanbul) - Planlarımızı ihtiyaca göre mi yapıyoruz, paramıza göre mi yapıyoruz?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) - Sizce!

HALİDE İNCEKARA (İstanbul) - Yani prensip olarak nedir, ilkesel olarak? "Bu kadar ekmek, bu kadar köfte" mi ya da bu kadar ihtiyacımız var, ona göre kaynak artırmalı mıyız?

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Ne kadar güzel bir soru bu.

HALİDE İNCEKARA (İstanbul) - Bunu niçin soruyorum? Çünkü Millî Eğitim Bakanımız dün geldi "Ben Maliyeden para alıyorum, o bana kadro vermiyor." dedi. Biz de kendisine "Kurumunuzda kayıtlı gözüken ama çalışmayan öğretmenlerini geri çağır." dedik ama nihayetinde demek ki planlamada bir sıkıntı var; ya para olmadığı için öğretmen tamamlanamıyor yahut da ihtiyaç olmayan öğretmen rakamlarından bahsediyoruz.

Yine, ben planlama açısından bakarak söylüyorum. Ülkemizde dağıtılan yardımların farklı yerlerde tek kaynaktan görülmediği zaman suistimallere yol açabileceği endişesini hep taşıdık, ihtiyacı olan yere ulaşmak varken belki ihtiyacı olmayan insanlara acaba kaynak aktarıyor mu diye. Bunu bir bakanlık çalışıyordu geçmişte. Acaba sizin Bakanlığınız da böyle bir çalışma yapmayı düşünür müsünüz? Nihayetinde orada da bir para akmaktadır, bir para akışı vardır; ikincisi, bir de kişiler bağış yaptıklarında güven duymak isterler.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın İncekara.

Sayın Oral, buyurun.

SÜMER ORAL (Manisa) - Sayın Başkan, görüştüğümüz Kalkınma Bakanlığı, ekonomik politikaların temelde oluşturulduğu, izlendiği, takviye ve dönüşüm ihtiyaçlarının tespitinin yapıldığı bir teşkilat ve bu teşkilatın bütçesini görüşüyoruz. Ekonominin tüm değişkenlerini tepeden izleyen, makinenin bütün aksamalarının çalışmasını gözetken bir Bakanlığı değerlendiriyoruz.

Bugünkü tartışmalarda arayacağımız temel hususlar şunlar olmalı: Ekonominin mevcut durumu nedir? Bu durum plan, program ve bütçelerle belirlenmiş hedeflere uyuyor mu? O hedeflere uygun mu seyrediyor ve o hedeflerle örtüşüyor mu? Örtüşmüyorsa neden? Önümüzdeki beş yıllık, on yıllık hedefler açısından yolun neresindeyiz? Bu bulunduğumuz noktadan ileriye doğru umutlu muyuz yoksa güçlükler nelerdir? Bunlar nasıl aşıllacak? Son bir konu da küresel ekonomideki dalgalanma ve bozulmalara karşı ne ölçüde dayanıklıyız, kırılabilirliğimiz nedir? Yapısal düzenlemeler sonuç verecek bir düzeyde mi işliyor ve zamanında yapılıyor mu? Kısaca bugün bu tartışmalarda bu konular üzerinde netleşmemiz gerekir. Esasen burada -bütçenin başlangıcında da söyledim- nominal rakamlardan ziyade ekonomide oluşan temayülleri ve yapısal gelişmeleri ele almak daha yerinde olacaktır, rakamların arkasındaki yapı nedir, ona bakmak lazım. Sanıyorum plan ve plancı anlayışı da bunu gerektirir.

Şimdi, burada şu hususu da ifade edeyim: Bunları görüşürken on bir yıllık bir iktidar, kesintisiz ve tek başına, her partiye nasip olmayan bir dönem, 2 beş yıllık plan dönemi, son derece önemli. Buna herhâlde hiç kimsenin itirazı yok. İkinci husus: Bu iktidar 3 Kasım 2003'te kamu maliyesi ve bankacılık sektöründe gerekli her türlü yapısal düzenlemeleri tamamlanmış, makroekonomik göstergelerin tamamında eğilimlerinin pozitif olduğu bir ekonomi devraldı. Buna da herhâlde itiraz olmaması lazım ve bu da her partiye nasip olmaz. Nitekim sizden önceki partinin üç buçuk sene önce aldığı tabloya bakarsanız burada haklılık ortaya çıkar.

Sayın Başkan, tabii, her konuya girmek zaman bakımından mümkün değil, bir iki konuya değineceğim. Uygulanagelen tüm ekonomik politikaların ana hedefi sürdürülebilir bir büyümedir. Üç- üç buçuk ay önce görüştüğümüz Onuncu Beş Yıllık Plan'da da ana hedef buydu. Bütün ekonomik ve mali faaliyetlerin amacı zaten budur, bu büyümeyi sağlamak çünkü zenginlik, refah ve gelir artışı buradan geçer. Aynı zamanda ülkemizin en önemli meselesi olan işsizlik oranını aşağıya çekmek de bununla mümkündür.

Şimdi, ülkenin ihtiyacı olan büyümeye erişmemiz ne ölçüde gerçekleşmiştir? Bunlara baktığımızda, geride kalan on bir yılda sürdürülebilir bir büyüme, kalıcı bir niteliğe yakın, sağlanamadı. Orta vadeli ve bütçelerde öngörülen daha düşük hedeflerin dahi altında kaldı çünkü Türkiye'nin yüzde 7'ye yakın bir büyümeye ihtiyacı vardı. Tüm bunların nedenini de 2008 küresel krizle izah etmek de mümkün değildir çünkü bu istikamette bozulma bulguları çok daha önceden

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 73

izlenmeye başlamıştı. On bir yıllık ortalama yüzde 5 civarında olmuştur büyüme de. 2008-2012 arasında ise bu daha düşmüş, yüzde 3,3 olmuştur ortalaması. 2012'de -biraz evvel siz de bahsettiniz- bu oran yüzde 2,2 olarak gerçekleşti oysa 4 olarak hedeflemişti. 2013'te de ne olacağını bilemiyoruz ama herhâlde 3,5 civarında bir beklenti var, ihtiyaç düzeyi ise yüzde 7, arada büyük bir inhiraf. Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu yüzde 7 büyümeye yakalaması ekonomik ve sosyal açıdan büyük önem taşır. Bugün geline seviye ise yeterli bir düzey değil.

Sayın Başkan, ekonominin yapısal nitelikteki önemli sorunu hiç kuşku yok ki büyümeyle de çok yakın ilişkisi olan yurt içi tasarruflarda gözlediğimiz gelişmedir. 2002 yılı sonunda yüzde 19'lar seviyesinde olan toplam iç tasarruf oranının on yılda yüzde 12 düzeyine düşmesi ekonominin büyüme hedefini yakalaması açısından son derece negatif bir gelişmedir. Özel kesim tasarruf oranındaki gelişme ise çok daha endişe verici bir boyuttadır. Özellikle 2013 yılındaki beklenti ile gerçekleşme arasındaki fark gerçekten düşündürücü bir büyüklüktedir. 2012'de yüzde 14,5 olarak gerçekleşti. 2013'te bu düzeyde hatta bunun biraz daha üzerinde olması bekleniyordu ama 12,6 olarak öngörülüyor. Tabii, bunlar fevkalade düşündürücü şeyler çünkü tasarruf kaynak demek, kaynak olmadığı zaman büyümeyi de sağlayamazsınız. Zaten Türkiye'nin en önemli meselesi kaynak ama bu tasarruf çizgisinin yönü on bir yılda bir türlü yukarı istikamete dönüştürülemedi. Yani bu fevkalade önemli bir tespittir.

Şimdi, biraz evvel konuşmanızda "Önümüzdeki beş yılda, müteakip beş yılda bunu artıracacağız." diyorsunuz ama söylenildiği kadar kolay şeyler değil, daha karmaşık bir küresel konjonktürde bunu yapabilmek öyle sanıyorum ki çok daha zorlaşacak. Bu durum hâliyle büyüme ve ekonominin çarklarını büyük ölçüde dış kaynakla dönmeye neden olmaktadır, bugünkü tablo da bu. Hâliyle dışa bağımlı bir ekonomi, yapı kuşkusuz bünyesinde ilave birtakım riskleri de beraberinde taşımaktadır. Kolay parayı bulmak da her zaman mümkün olmayabilir. Kısa bir süre önce bunun işaretlerini de hep birlikte gördük. FED'in tahvil alım miktarına ilişkin açıklamasından en fazla etkilenen ülkelerin başında olduk, aşağı yukarı yüzde 13-14.

Dışa bağımlılık açısından sadece iki rakamı ifade etmek istiyorum. Şimdi, genelde ekonominin dışa bağımlılığında sadece kamunun borcu umumiyetle dikkate alınıyor ama ekonominin dışa bağımlılığı ve risklere maruz kaldığı göz önüne alınırsa ekonominin tümünü dikkate almak lazım. Bugün Türkiye'nin brüt dış borç stoku ikinci çeyrek itibarıyla 2013'te 367,4 milyar doları buluyor. Bunun 252,4 milyar dolarlık bir bölümü özel kesimin. Bu 2002'de 43 milyar dolardı, şu anda 252,4. Diyebilirsiniz ki 367,4 2002'deki rakamdan biraz aşağıda. Doğrudur ama bu rakam dahi son iki yıldır yukarıya doğru seyrediyor. Yani bu da önemli bir eğilimdir. Şimdi, Merkez Bankasının sahip olduğu brüt döviz miktarı sık sık söyleniyor da... Ama her şeyden önemli yani Türk ekonomisi için son derece önemli olan bir rakam, firmaların net döviz pozisyonu dile getirilmiyor. Merkez Bankasının bize ait olmayan brüt şeyi sık sık dile getiriliyor, her salı aşağı yukarı getiriliyor. Ama firmaların net döviz pozisyonunun negatif 165,3 milyon dolar olduğu da ortada. Yani bu iki tabloyla sadece ekonominin dışa ne ölçüde bağlı olduğunu ifade etmek istiyorum. Bu borç konusunda da şu rakamı da dile getirmek istiyorum: Türkiye'nin toplam borçluluk bakımından yani sık sık kullanılan gayrisafi millî hasılaya oranı karşısında mukayese ettiğimizde toplam borçluluk oranı on yılda daha büyümüştür nispi olarak. Evet, 2002'de toplam Hazine ve KİT artı toplam özel sektör, hane halkı, reel sektör yüzde 107,1'di gayrisafi millî hasılamıza karşı. Bu 2012 sonu itibarıyla yüzde 114,3 olmuştur. Yani bunları da borç hanesinden silmemiz mümkün değildir. Yani böyle de bir tabloyla karşı karşıyayız.

Sayın Başkan, ekonominin yapısal diğer önemli bir sorunu da cari işlemler dengesinin yapısıdır. Maalesef burada da mesafe alınmadı. Bazı gayretler olmadı değil ama yeterli değil yani sonuç değişmedi. Rakamları tekrar tekrar dile getirmek de istemiyorum. Dünyanın oran olarak en yüksek cari işlemler açığını veren ülkeleri arasındayız, hatta en tepelerdeyiz. 2013'te yüzde 3,5 cari bir büyüme oranı olacak ama yüzde 7'nin biraz üzerinde bir cari açık düzeyi de var. Yani bu da önemli bir gösterge. 2003 ile 2013 arasında Türkiye 330 milyar doların üzerinde bir cari açık verdi ve bir kaynağı dışarıya gönderdik.

Sayın Başkan, sonuç olarak ekonominin iki ana sorunu olan yurt içi tasarruflarda ve cari işlemler dengesinde on bir yıllık sürede olumlu bir gelişme sağlanamadı. Birakın pozitif gelişmeyi, her iki alanda da on bir yıl öncesinin hayli gerisindeyiz. Bu iki temel ekonomik göstergede bugün son derece olumsuz bir tabloyla karşı karşıya bulunuyoruz. Bu tablodan Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu büyümeyi çıkarması çok kolay olmayacaktır ve öyle de görünüyor. Geçen bu sürede büyümeyi sağlayan politikalarda ihtiyaç duyulduğu noktalarda dönüşüm ve takviye tedbirlerine gidilmedi. Küresel konjonktürde oluşan likidite bolluğundan kaynaklanan olumlu ve ılık havanın ülkemize isabet eden esintisiyle yetinildi. Tabii, bu arada fevkalade müsait dönemler de kayboldu gitti. Tabii ki bu kalıcı bir esinti değildi ve hava da değişti. Şimdi yapısal düzenlemelerin zamanında yapılamamasının sebep olduğu sancılar başladı. Yapısal düzenlemelerin yapılmamasından ortaya çıkan bu sancılar önümüzdeki günlerde hiç şüphe yok ki daha da şiddetini arttıracaktır.

Hazine Müsteşarlığı bütçesinde de ifade ettim, ekonominin beklentileri mutlaka yerine getirilmelidir. Ekonominin beklentileri yerine getirilmeden toplumun beklentilerini uzun süre yerine getirmek mümkün değildir. Evet, sevimsizdir bu beklentileri yerine getirmek ama sevimli beklentiler de ancak buna bağlıdır. Sanıyorum, Kalkınma Bakanlığımız bu konular üzerinde hassasiyetle duracaktır ama önümüzdeki konjonktür, inanınız, fevkalade sıkıntılı görünmekte çünkü Avrupa'daki ekonomik durum daha henüz bir noktaya gelmemiştir. Sizler Türkiye'nin sorunlarını çözmeye çalışıyorsunuz ama Avrupa'nın, özellikle euro bölgesinin önde gelen ülkelerinin kalkınma bakanları, maliye bakanları ve başbakanları

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 74

enerjilerini sadece kendi ülkelerinin meselelerine vermiyor çünkü aynı zamanda euro bölgesinin problemlerini çözmek için enerjilerinin bir bölümünü oraya harcıyor, ayrıca kendi ülke sorunları için harcıyor ama buna rağmen bir olumlu netice tam elde edilememiştir. Okyanusun öbür tarafı Amerika'da, evet, biraz pozitif gelişmeler var ama gene Türkiye'nin karşısında bulunduğu süre geride bıraktığı on yıla nazaran daha sorunlu olacaktır. Temennimiz bütün bunlara rağmen Türkiye'nin ihtiyacı olan büyümeyi sağlaması, dengelerinin oluşturulmasıdır.

Ben de bu temennilerle Kalkınma Bakanlığı bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor ve Bakanlığınızı, başta sizi ve değerli bürokratlarınızı da takdirle karşılıyorum.

Hayırlı olsun.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz Sayın Oral.

Sayın Çam, buyurunuz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, saygıdeğer kamu görevlileri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce geçtiğimiz günlerde kaybettiğimiz Türkiye'de planlı ekonomiye geçişte önemli katkıları bulunmuş, Kalkınma Bakanlığına dönüştürülen Devlet Planlama Teşkilatının kuruluşunda rol almış, Dünya Bankası Başkan Yardımcılığına kadar yükselmiş olan Atilla Karaosmanoğlu'na Allahtan rahmet, yakınlarına başsağlığı dilerim.

Konuşmamın başında günlük konuşmalarımızda çokça karıştırdığımız bazı kavramlar üzerinde durmak istiyorum. Genellikle “ekonomik büyüme” ile “kalkınma” kavramları birbirine karıştırılır. Ekonominin büyüyor olmasının ülkenin kalkındığı anlamına geldiği çok yaygın ama bir o kadar da yanlış bir kanıdır. Hepimizin bildiği gibi ekonomik büyüme ekonominin üretim hacminin artmasıdır. Eğer bu yıl üretim hacminiz, diğer bir ifadeyle yarattığımız gayrisafi yurtiçi hasıla geçen yılın üzerine çıkmışsa ekonomi büyümüş demektir. Eğer büyüme oranınız nüfus artış hızınızın üzerinde ise kişi başına düşen geliriniz de artmıştır. Ancak ne gayrisafi yurt içi hasılanın ne de kişi başına düşen gelirinizin artması tek başına ülkenin kalkındığı anlamına gelmez. Kalkınma biraz daha farklı bir şey, ekonomik büyümeden daha geniş ve daha kapsamlı bir kavram. Ekonomik kalkınma ülkenin yaşam standartlarının yükselmesidir. Yaşam standartları dediğimiz zaman da gelir, tüketim ve tasarruf gücü gibi ekonomik gelişmelerin yanı sıra eğitim, sağlık, yeterli beslenme, temiz su, çağdaş bir hukuk ve benzeri genel kavramlara bakmamız gerekir. Bir ülkenin millî gelirinin büyüklüğü ya da kişi başına düşen gelirin seviyesi onun gelişmişlik, kalkınmışlık düzeyini göstermez. Millî gelir gibi maddi büyüklüklerin yanı sıra eğitimin, yaşamın, sağlık hizmetlerinin kalitesi, kültür düzeyi, hukukun egemenliği gibi maddi olmayan servetler de kalkınmışlık derecesi açısından önemli verilerdir.

AKP Hükûmetinin sözcüleri sürekli olarak Türkiye'nin dünyanın 17'nci ekonomisi olmasıyla övünüp dururlar. Oysa nüfusu Türkiye'den çok daha küçük ama millî geliri Türkiye'den çok daha büyük birçok ülke olduğunu nedense görmezden gelirler. Örneğin; Türkiye'nin son yıllarda düşük kur ve enflasyonla şişen kişi başına düşen gelir rakamını sürekli dile getirirler ama nedense Türkiye'nin kişi başına gelirden 63'üncülüğe kadar gerilediğinden bahsetmezler. Düşük kurla, enflasyonla şişirilen millî gelir bir ülkenin kalkınmışlık düzeyinin asla göstergesi olamaz. Gelişmişlik düzeyi açısından Birleşmiş Milletlerin İnsani Gelişim Endeksi'ne bakmakta fayda var. Birleşmiş Milletlerin en son açıkladığı İnsani Gelişim Endeksi'nde Türkiye 90'ıncı sırada yer alıyor. Türkiye'den daha yüksek bir insani gelişmişliğe sahip 89 ülke arasında İsrail, Slovenya, Yunanistan, Malta, Şili, Arjantin, Hırvatistan, Belarus, Romanya, Bulgaristan, Libya, Malezya, Kazakistan, Peru, Ermenistan ve daha adını saymadığım dikkat çekecek birçok ülke yer alıyor.

Peki, bu sözüm ona Dünyanın 17'nci büyük ekonomisi insani gelişmişlikte niçin bu kadar gerilerde kalıyor? Çünkü eğitimi kalitesiz, sağlık hizmetleri kalitesiz, hukuku ayaklar altına alınmış, gelir dağılımı bozuk, işçilerin çalışma koşulları kötü, çalışma saatleri uzun, çocuk işçiliği yaygın, kadınlar istihdama katılamıyor. Bölgeler arasındaki gelir uçurumu istenildiği gibi azaltılamıyor.

Birleşmiş Milletlerin aynı raporunda Türkiye, kamunun eğitime yaptığı harcamanın millî gelire oranında 133'üncü sırada yer alıyor; sağlık için kamunun yaptığı harcamanın millî gelire oranında 57'nci sıraya geriliyor; en üst gelir dilimiyle en düşük gelir dilimi arasındaki 8 katlık farkla, düşük farktan yüksek farka göre yapılan sıralamada 82'nci sırada yer alıyor. Türkiye, gelir dağılımının en bozuk olduğu ülkeler arasında görülüyor, gini katsayısını küçükten büyüğe doğru sıralarsak, 134 ülke arasında 67'nci sırada yer alıyor.

Türk insanının ortalama eğitim süresi altı buçuk yıl. Dünyadaki 124 ülkenin vatandaşlarının ortalama eğitim süresi Türk vatandaşlarından daha uzun.

Bu ülkede 100 kişiye 6,4 bilgisayar düşüyor. Nüfusun yüzde 60'ı İnternet'i bilmiyor. 1 milyon kişiye sadece 9 patent düşüyor.

Türkiye'nin insani gelişmişlikteki bu olumsuz tablosunu bu Hükûmetin düzeltebileceğini sanmıyorum çünkü AKP İktidarı bizi öylesine olumsuz ve umutsuz bir noktaya getirdi ki Türkiye artık tasarruf yapamıyor, tasarruf yapamadığı için de yatırım yapamıyor, yapması gereken yatırımları da dışarıdan borçlanarak yapıyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 75

Türkiye'nin tasarruf oranı yüzde 12'lere kadar gerilemiş durumda. IMF'nin verilerinden yararlanarak tasarrufların millî gelire oranını en yüksekten en düşüğe doğru sıraladığımızda 180 ülke içerisinde Türkiye 130'uncu sıraya kadar inmiş durumda. Yatırım harcamalarının millî gelire oranında da yine yüksekten küçüğe doğru sıraladığımızda 110'uncu sırada yer alıyor.

İç tasarruflar dibe vurmuş. Kaynak ihtiyacı dışarıdan borçlanmayla, sıcak parayla veya yabancı sermaye girişiyle temin ediliyor. Türkiye'nin dış kaynağa ihtiyacı giderek artıyor. Cari işlemler açığının millî gelire oranını bir ara yüzde 10'a kadar çıkaran, son yıllarda da yüzde 6-7 düzeyinde tutmayı başaran sayın Hükûmet, Türkiye'yi giderek dış dünyaya daha fazla kaynak aktaran bir ülke konumuna getirdiğini fark edemiyor. Bu yolla Türkiye'yi dünyanın ucuz emek piyasası hâline getiriyorsunuz. Bu tablo fakirlik ve yoksulluktan başka bir şey getirmez.

Türkiye, insani gelişmişliğini ancak planlamayla, planlı kalkınmayla çözebilir. Ancak, geçtiğimiz on bir yıl bize AKP iktidarının nedense planlamayla arasının fazla iyi olmadığını gösteriyor.

Geçtiğimiz aylarda Onuncu Kalkınma Planı kabul edildi. Bu planda Türkiye'nin plan döneminde yıllık ortalama yüzde 5,5 oranında büyüyeceği hedeflenmişti. Kalkınma planından bir iki ay sonra hazırlanan orta vadeli programa bakıyoruz, Türkiye ekonomisinin 2014 yılında yüzde 4, 2015 ve 2016 yıllarında yüzde 5'er büyümesi hedeflenmiş, kalkınma planı daha ilk günden rafa kalkmış durumda.

Konuşmamın başında söylediğim gibi, elbette kalkınmak sadece ekonomik büyüme oranı değildir ancak AKP'nin planlamaya nasıl şaşı baktığını göstermek için bu örneği sizlere verdim.

Kullandığı yoksulluk sınırı rakamları nedeniyle sonuçları fazla inandırıcı olmasa da TÜİK'in yaptığı yoksulluk analizlerinden AKP iktidarının bölgeler arasındaki gelişmişlik farkını azaltmak yerine büyüttüğünü görüyoruz.

Gelire dayalı göreceli yoksulluk sınırına göre yoksul sayılarının bölgesel dağılımına baktığımızda, Türkiye genelinde, 2006 yılıyla 2012 yılları arasında, İstanbul'da, Ege'de, Batı Anadolu'da, Akdeniz'de, Batı Karadeniz'de yoksul sayısı azalırken, Güneydoğu Anadolu, Ortadoğu Anadolu, Kuzeydoğu Anadolu, Doğu Karadeniz, Orta Anadolu, Doğu Marmara gibi bölgelerimizde ise yoksulluğun arttığını görüyoruz.

Peki, durum buysa yıllardır milyarlarca lira harcanan bölgesel kalkınma planları o zaman ne işe yarıyor? Güneydoğu Anadolu Projesi, Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi, Konya Ovası Projesi niçin uygulanıyor? Kalkınma ajansları ne iş yapıyor?

Az önce yoksullukla ilgili araştırmaların sonuçlarını fazla inandırıcı bulmadığımı söylemiştim. En son 2011 yılının fert yoksulluk oranlarını açıkladı TÜİK. O araştırmada 2,15 dolar ve 4,3 dolar sınırları esas alınarak bir hesaplama yapılıyor. Buradaki dolar kuru da bildiğimiz cari kur değil, satın alma gücü paritesine göre dolar kuru esas alınarak hesaplama yapılıyor. 2011 yılı için satın alma gücü paritesine göre dolar kuru 1 lira olarak esas alınmış yani 2,15 dolar sınırına göre ayda 65 lira, 4,3 dolar sınırına göre de ayda 125 liranın üzerinde bir gelirin varsa TÜİK seni yoksul saymıyor.

Bir insanın simit ve çayla karnını doyurmasına bile yetmeyecek bir rakamı, yoksulluk sınırı olarak öne sürüp "Yoksulluğu ortadan kaldırdık." diye övünmek ne kadar doğrudur, onu da sizin takdirlerinize bırakıyorum.

Kalkınma Bakanlığının 2014 yılı bütçesini burada noktalarken İktisat Kongresi ile ilgili birkaç şey söyleyerek sözlerimi bitirmek istiyorum.

Sayın Bakan, 30 Ekim-1 Kasım tarihleri arasında İzmir'de İktisat Kongresi'ni gerçekleştirdiniz. Bununla ilgili bana da davetiye geldi ama bu İktisat Kongresi'nde toplam 33 oturum yapıldı ve 200'e yakın konuşmacı katıldı ve bu 200 konuşmacının içerisinde Ege ve İzmir illerini de ilgilendiren toplam 10 oturum yapıldı ama yapılan bu 10 oturumda da Ege Bölgesi'nden ve İzmir'den milletvekili arkadaşlarımıza bir görev veyahut da bir yöneticilik görevi dahi çok görüldü.

Şimdi, onun ötesinde, Sayın Başbakan yaptığı konuşmada, Türkiye ekonomisinde on yıllık süreçte ortalama yüzde 5,1 büyüme olduğunu söyledi. Millî gelirimizin 2002 yılında 230 milyar dolardan, 2012 yılı sonunda 786 milyar dolara ulaştığını söyledi. "Cumhuriyetimizin kuruluş yıllarında 50 milyon dolar olan ihracatımız 2002 yılında yani yetmiş dokuz yıl içinde 36 milyar dolara ancak ulaşmıştır. 2002 sonrasında ise ihracatımız 4 kattan fazla artışla 152,5 milyar dolar seviyesine görmüştür." diyor. "Hızla artan nüfusa rağmen, Türkiye, iş gücüne yeni katılanlara iş sağlamada da önemli bir başarı kaydetti." diyor Sayın Başbakan. "Sadece son on bir yılda 4 milyon 700 bin kişiye istihdam imkânı sağlandı." diyor Sayın Başbakan. "Cumhuriyet tarihimizin önemli bir kısmı ne yazık ki IMF gölgesinde, biliyorsunuz, geçmiştir. 2002 yılı sonunda göreve geldiğimizde IMF'ye olan borcumuz 23,5 milyar dolardı, böyle devraldık. Bu yılın 14 Mayıs'ında da bu borcu tamamen ödedik ve o defteri kapadık. Böylece iktisat tarihimizde yeni bir sayfa açtık." diyor Sayın Başbakan.

Sayın Başbakan Merkez Bankası rezervlerinin on bir yıl önce 27,5 milyar dolar olduğunu anımsatarak bugün itibarıyla 132,7 milyar dolara, cumhuriyet tarihinin en yüksek seviyelerinden birine ulaştığını söylüyor.

Ama Sayın Başbakan şunları da söylemesini istedik ve beklerdik: Türkiye'nin toplam borcu, kamu borcunun iktidarınız döneminde 297,7 milyar dolar arttığını da söylemesini istedik.

Sayın Başbakanın, devletin iç borcunun yine on bir yıllık iktidar döneminde 243,7 milyar dolar arttığını da söylemesini istedik.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 76

Yine, Sayın Başbakanın, iktidarı döneminde dış borçtaki toplam artışın 207,3 milyar dolar olduğunu da söylemesini istedik.

Yine, Sayın Başbakanın, iktidarı döneminde özel sektörün dış borcunun 207,3 milyar dolar arttığını da söylemesini istedik.

Yine, Sayın Başbakanın, iktidarı döneminde özel sektörün döviz açığındaki toplam artışın 127,4 milyar olduğunu da söylemesini istedik.

Yine, Sayın Başbakanın, iktidarı döneminde şirketlerin kredi borcundaki toplam artışın 613,4 milyar dolar olduğunu da söylemesini istedik.

Yine, Sayın Başbakanın, Türkiye'nin cari açığa 33 sıra birden yükseldiğini de söylemesini istedik.

Yine, Sayın Başbakanın, Türkiye'nin seksen yılın 8 katı cari işlemler açığı verdiğini de söylemesini istedik.

Yine, Sayın Başbakanın, sıcak paranın 24 kat arttığını da söylemesini istedik.

Yine, Sayın Başbakanın, önceki seksen yılın 2 katı cari işlemler açığı verdiğini de söylemesini istedik.

Yine, batık KOBİ kredilerinin altı yılda 5 milyar lira arttığını da söylemesini istedik.

Velhasıl, bunların tamamını söylemesini istedik ve beklerdik.

Son sözlerim şudur Sayın Bakan: Sayın Bakan, 1923'ten 2002 yılına kadar geçen seksen yıllık sürede Türkiye her yıl ortalama 4,7 büyümüş. Üstelik bu dönemde yeni bir devlet kurulmuş, tek parti dönemi, altı yıl süren dünya savaşı, 1960 İhtilali, 1971 Darbesi, 1980 Darbesi, Kıbrıs Harekâtı, bu harekât nedeniyle ülkemize uygulanan askerî ve ekonomik ambargolar, büyük krizler olmasına yani en olumsuz dönemlerden geçilmesine karşın her yıl üst üste ortalama 4,7 büyümüşüz.

2003-2013 yılları dünyanın gördüğü en büyük para bolluğunun olduğu yıllardır. Bütün ülkeler için gökten âdetâ yağmur gibi dövizin yağdığı dönemdir o dönemler. Kıtlığın sıfır, bolluğun yüksek olduğu bir dünya dönemindeyiz. Bu dönemde ülkemizin ortalama büyüme hızı yüzde 5'in altındadır yani 4,97'dir; Hükûmetin öyle allayıp pulladığı büyüme hızı olmadığı gibi, seksen yılın aynısıdır. Sayın Başbakanın ilk dört yılında ortalama büyüme hızı 7,5 olmasına karşın, ikinci, ustalık dönemi saydığı 2007-2012 döneminde ise ortalama büyüme hızı sadece 3,3'tür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayınız.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bu, Türkiye tarihinin en düşük büyüme dönemleridir. Kaldı ki Sayın Başbakanın 2012 yılında gerçekleştirdiği büyüme hızı ise sadece yüzde 2,2'dir. Nüfus artış hızını da dikkate alırsak neredeyse bu, sıfır demektir, yani gittikçe düşen, eriyen bir büyüme hızımız var, Türkiye buna dayanmaz diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Sayın Özgümüş, buyurunuz, süreniz beş dakika.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, değerli konuklar; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Dışarıdan bu Komisyona konuşmak için geldiğimi, herhâlde, Sayın Bakanım ile Sayın Elvan hangi konuda konuşacağımı tahmin ediyorlar.

Milletvekili olmadan önce ömrümün on yılı doğru bir teşvik politikasının nasıl olması gerektiğini anlatmakla ve onun mücadelesiyle geçti. Şimdi de “Doğru kalkınma ajansları nasıl olur, nasıl çalışır, bu kaynak israfı nasıl önlenir?” son beş yılım da bununla geçti. Sanıyorum bir beş senem daha geçecek çünkü teşviki düzeltmek için on sene uğraştım. Şimdi, kalkınma ajansları kurulduğundan bu yana kadar sadece merkezî bütçeden 1,6 milyar liranın üzerinde bir kaynak sarf edildi ve kaynak israfıdır bu aslında ve 2014 yılında kalkınma ajanslarına aktarılacak olan paraya gerçekten yazık.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan duymadı o kelimeyi.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Hangisini?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – “Kaynak israfı”nı duymadı.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Merkezî bütçeden 1,6 milyar dolar liranın üzerinde para harcandığı ve kaynak israfıdır bu. Çünkü üç-dört sene önce Odalar ve Borsalar Birliği Üniversitesinde yaptığım konuşmada bir cümle kullanmıştım, demiştim ki: “Bugüne kadar kalkınma ajansları için 2 tane performans kriteri koyalım. Bir tanesi ekonomiye katkısı; ikincisi, yarattığı istihdam ve altına çift çizgiyi çekersek sıfır çıkar.” Siz de o zaman demiştiniz ki: “Herhâlde konuya dikkat çekmek için biraz abartıyorsunuz.” O zaman abartmamıştım, şimdi aradan üç dört yıl daha geçti, bugün de aynı şeyi söylüyorum Sayın Bakanım. Bugüne kadar kalkınma ajanslarının başarısı için iki performans kriteri koyun: Birisi, Türkiye ekonomisine katkısı; bir tanesi de yarattığı istihdam. Yine sıfır çıkar.

Şimdi, bu projelerde ortaya konan, yani buradan hibe -ona bazen “avanta” diyorum da burada biraz resmî konuşayım, “hibe” diyeyim- almak için gelen projelerde elbette bu parayı almak için “Şu kadar istihdam yaratacağım, bu kadar istihdam yaratacağım.” diye projeye bunlar konuyor. Buradan yola çıkarsanız elbette istihdam yaratılıyor ama gerçekte yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 77

Bakın, zaman çok dar, ben misafirim diye çok az süre veriyorlar ama birkaç tane söyleyeyim. Şimdi, Kalkınma Ajansı, istihdam yaratmak, Türkiye ekonomisini kaldırmak adına Mersin’de bir tane otele perde ve koltuklarını yenileme için hibe destek verdi. Şimdi bu istihdam mı yaratıyor? Bakın, konuşmanızda diyorsunuz ki: “Ajanslar yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle...” Sayın Bakanım, potansiyel, var olan ama ortaya çıkmamış olan bir enerjiyi gösterir. Yani otelin nasıl bir potansiyeli vardı ki, o perdelerin değişmesi nasıl bir potansiyeli kinetik enerjiye dönüştürdü ki böyle bir istihdam yaratıldı? Alet edevatları hibe veriyorsunuz, yazılımlara hibe veriyorsunuz. Birakın bunları Halk Bankası versin, dünyada bu işleri gören Halk Bankası var. Bir otelin perdeyi yenilemesine para verdiğiniz zaman yandaki otelin vergilerinden veriyorsunuz. Haksız rekabet yaratıyorsunuz. Bir tane gıdacıya soğuk hava deposu için hibe verdiğiniz zaman yanındaki başka gıdacının parasından veriyorsunuz. Bunlar doğru şeyler değil.

Şimdi, daha önce söylemiştik, kalkınma ajansları, bir defa, mutlak suretle teşvik uygulamayla aynı otorite altında olmalı, aynı bakanlık, aynı müsteşarlık, aynı şu, aynı bu. Koordineli çalışmak zorunda, davul birisi, tokmak birisi, farklı ellerde. Ve kalkınma ajansları mutfak çalışması yaparak hangi konulara teşvik verileceğini belirlemeli ve teşvik organı bunun üzerine teşvik politikasını belirlemeli. Yıllardan beri bunu söylüyoruz. Bu konuda çok fazla örnek verebilirim ama mevcut yapı içerisinde bu yapılamaz. Kalkınma ajansları baştan ölü doğdu, yasası sakat doğdu, bundan sonra düzeltilemez. Bu yasa, olduğu gibi, hiçbir değişiklik yapılmadan çöpe atılıp yeni bir kalkınma ajansları yasasının kurulması gerekir. Kalkınma ajansları benim oda başkanlığım, Sanayi Odası Başkanlığı yaptığım dönemde bizim hayalimizdi ama yanlış çıktı. Yönetim yapısı yanlış. Bu kadar çok vali ve il genel meclisi başkanı ve belediye başkanıyla bu iş yürümez, belediye başkanları konuyu bilmiyor. Belediye başkanlarına sorun, kalkınma ajansları yasasını okumamışlar, “Buradan para alabilir miyiz?” diye uğraşıyorlar. İl genel meclisi başkanları konuyu öğreninceye kadar değişiyor; valiler öğrenmeye çalışıyor gerçekten, valiler de öğreninceye kadar değişiyor. Yapı yanlış.

Şimdi, bakın, bunun başka bir sakatlığı daha var. Projelere bakıyorum, destek verilen projelere, valiliklerin sorumluluk alanındaki yerlere destek veriliyor, belediyelere destek veriliyor. Eğer devlet bir cebinden bir cebine koyacaksa bu kadar büyük bir organizasyonu niye yapıyor? Çünkü orada, yönetim kurulunda valiler var, belediye başkanları var, oda başkanları var, bunlar arasında paylaşıyor. İstanbul Ticaret Odasının, en son, ben oda başkanlığından ayrılmadan önce 300 milyon liranın üzerinde parası vardı. Üniversite kurdu, burs veriyor, yatırım yapıyor, bilmem nerede sosyal tesisler yapıyor. İstanbul Ticaret Odasına İstanbul’un turizm geliştirme planı için İstanbul Kalkınma Ajansı hibe destek veriyor. Para taşıyor onun kasasından, bankasından. Yapacaksa eğer bırakın kendisi yapsın. Burada nasıl bir potansiyel harekete geçiyor, onu anlamak mümkün değil.

Mesela, burada -ben da kalkınma ajanslarında yöneticilik yaptığım için biliyorum- kalkınma ajanslarında çalışan personelin ortalama düzeyi gerçekten Türkiye’nin üzerinde. Bu da çok doğru bir şey çünkü bir şeyi planlıyorsunuz. Ama bakın, şu andaki kalkınma ajansındaki uzmanlar, yüksek lisans yapmış uzmanlar dosya ayıklıyor, yani o gelen talepleri ayıklıyor, eksiği var mı, fazlası var mı. Gerçekten, bir potansiyeli ortaya çıkarmıyor. Bakmayın, zaman zaman yapılan bölgesel planlar var ya, o uzmanların gidip saha çalışması yaparak kendisinin yaptığı şeyler değil, sanayi odasının, ticaret odasının, borsanın, vilayetin, belediyenin web sitelerinden derlenmiş bilgiler. Oradaki bilgiler yanlışsa o yanlış bilgiler üzerine bölgesel planlar inşa edilmeye çalışılıyor. Geniş bir zamanda isterseniz bunların hepsini size ben anlatabilirim.

Şimdi, burada bu kadar uzman, kaliteli uzman varken bir de dışarıda bağımsız deneticiler var. Bunu anlamak mümkün değil. Onları kim denetleyecek? Nasıl denetleyebiliyorsunuz? Ziraatle ilgili bir tane projeyi felsefe hocasının incelediğini biliyorum, kalkınma ajansına gelen, onun da size bilgisini verebilirim. Yani, sistem tamamıyla yanlış, neresinden düzeltmeye kalkarsanız un çuvalı gibi toz çıkıyor.

Bakın, başka bir şey daha var: Genel sekreter ataması. Genel sekreter ataması yanlış. Diyor ki: “Kalkınma ajansının yönetim kurulu genel sekreteri müsteşarlığa önerir, müsteşarlığın onayıyla genel sekreter atanır.” Bunun Türkçe tercümesi şudur: “Genel sekreteri müsteşarlık atar.” Yoksa sabahtan akşama kadar siz gidin bölgelerde çok kaliteli bir genel sekreter bulun ama genel sekreterin iktidar partisine, karşı partinin siyasi görüşünde bir faaliyeti varsa atanması mümkün değil. Öyle olunca Ankara’dan, buradan siyasi korumaya mazhar olmuş genel sekreterler kendi başına orada işler yapabiliyorlar.

Çok somut örneğini biliyorsunuz siz. Ben size bir soru önergesi verdim, dedim ki: “Sayın Bakan, Adana’da yasaya aykırı olarak odadan ayrılan genel sekretere ve bir başka uzmana kıdem tazminatı verilmiş midir?” Sizden cevap geldi: “Evet, verilmiştir.” Ben de saygısızlık olmasın diye size bir tane daha yazdım, dedim ki: “Sayın Bakanım, imza attığınız yazıyı okuyor musunuz? Kalkınma ajansları yasası ‘Devletten gelip devlete giden bir memura kıdem tazminatı veremez.’ derken siz verildiğini bana bildiriyorsunuz.” Ondan sonra bir tane daha geldi sizden, diyorsunuz ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, lütfen tamamlayalım.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir dakika, Adana Valisinden torpilli, ona dikkatini çekerim.

BAŞKAN – Sayın Özgümüş’ün o torpile ihtiyacı yok, ben yaparım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 78

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Şimdi, sizden bir tane daha cevap geldi, dediniz ki: “Evet, yasaya aykırı biçimde bu arkadaşlara kıdem tazminatı verilmiştir ve tahsil yoluna gidilmektedir.” Şimdi, bugünlerde bir tane daha soracağım, tahsil edildi mi edilmedi mi ama altında size sorduğum başka şeyler vardı Sayın Bakanım. Bakın, bu yanınızdaki bürokratlar sizi yanılttı. Yasaya aykırı verilen kıdem tazminatı için verildiğini söyledi, sonra bir açıklama daha yaptılar, dediler ki: “Biz, bizden ayrılan genel sekreter veya diğer personelin devlete gidip gitmeyeceğini bilmediğimiz için kıdem tazminatını verdik ama ondan sonra geri istedik.” Bu da doğru değil çünkü Veyssel Parlak ve diğer arkadaş 2012’nin başında ayrıldı, üç gün sonra gitti Sayın Çağlayan’ın Bakanlığında göreve başladı, öbür arkadaş da Turizm Bakanlığında. Ben size ne zaman soru önergesi verdim? Tam olarak 2013’ün Nisan ayında, on altı ay sonra, neredeyse bir buçuk yıl sonra. Yani gerçekten devletin parasını eğer onlar geri alacak olsalardı bir buçuk sene niye beklediler? Doğru değil. Oradaki dönen dolabı size bir tek cümleyle söyleyeyim: Ankara’dan gönderilen, siyasi korumaya masur genel sekreter bir an önce göreve başlamalıydı, üç gün, dört gün önce başlamalıydı. Üç gün, dört gün sonra mevzuat değişiyor, maaşı düşecekti. Sırf onu oradan almak için yani o Genel Sekreteri istifa ettirmek için ona yasa dışı, yasaya aykırı diyeyim daha yumuşak üslupla kıdem tazminatı ödediler. Ama benim size sorduğum şuydu Sayın Bakanım: Bir, sizi yöneten bürokratlar hakkında soruşturma açtınız mı?

BAŞKAN – Sayın Özgümüş, sizi Sayın Bakanla yemekte bir arada oturtalım. Orada sohbetinizi, sorunları...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) - Bitiriyorum.

İki: Dedim ki: Bakın, orada bu iş bu kadar basit mi? Yani orada yasağa aykırı olarak kıdem tazminatı veren genel sekreter ya da vali ya da yöneticiler hakkında bir soruşturma açtınız mı, sonuç ne oldu? diye sordum. Neredeyse bir yıldan beri buna cevap vermiyorsunuz.

Bir soru daha sordum Sayın Bakanım. Dedim ki: Çukurova Kalkınma Ajansına atadığınız -çünkü atama olarak kabul ediyorum, orada yönetim kurulunun bir yetkisi yok- genel sekreter, yasadaki genel sekreter ama vasıflarını taşıyor mu? Sadece bir tanesini sorayım.

BAŞKAN – Evet...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) - Mesela KPDS’si uygun mu, geçerliliği var mı? Ona da cevap vermiyorsunuz bir yıldan beri.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Şimdi, yine bürokratlarınız size eğer doğru bilgi verirse -Sayın Bakanım, bir cümleyle bitiriyorum önemli bir şey çünkü söyleyeceğim- “Efendim, gene yanılsınız, evet, gerçekten bu arkadaşımız bu vasıflara uymuyor. Örneğin geçerli bir KPDS puanı yok.” dediği zaman, peki, bu kadar paraya imza atıyor, bu kadar uygulamaya imza atıyor, o zaman ne olacak?

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz Sayın Özgümüş.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) - Hâlbuki ben sizi uyarmak için ta bir sene öncesinden bu konuda sadece yardımcı olmak açısından uyarımdım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Özgümüş.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) - Onun için, bunun çöpe atılması gerekiyor, yeniden kurulması gerekiyor.

Teşekkür ediyorum. Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, saat 20.30’a kadar birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.52

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.43

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, 10’uncu Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize devam ediyoruz.

Sayın Kurt, buyurunuz efendim.

KAZIM KURT (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakan, iyi akşamlar diliyorum, afiyet olsun.

Şimdi, tabii, Bakanlığımız aslında ekonominin belki de tam motoru, koordinatörü, organizatörü gibi davranması ve olması gereken bir pozisyonda ve dolayısıyla da sunumda da diğer ekonomik verilerle birlikte birtakım değerlendirmeler yapıldı. Bu değerlendirmelere girmeden önce ben bütçe tekniği açısından bir iki noktayı hatırlatmak istiyorum. Bu geçen yıl da böyleydi, şimdi de böyle. Bu GAP, Konya Ovası KOP, DAP gibi bütçelerin çok ciddiye alınmadığı gibi bir kanaat var

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 79

bende. Çünkü işte 96 milyon lira geçen yıl GAP için bütçe ödeneği ayrılmış, ağustos sonu itibarıyla 27 milyon harcanmış, geri kalanı harcanmamış ama ona rağmen 68 milyon bir bütçe koyuyoruz.

Yine, aynı şekilde KOP için geçen yıl olağanüstü bir artış oldu ama sadece 15 milyon lira ağustos sonu itibarıyla harcanabilmiş, 88 milyon şimdi teklif ediyoruz. DAP da, Doğu Anadolu Projesi de aynı şekilde, 23 milyon 737 bin lira bütçe ödeneği ayırmışız, sadece 1 milyon 200 bin lira harcanmış ağustos sonuna kadar. Yani buralarda hiçbir iş yapılmıyor mu? Gene, Doğu Karadeniz Projesi'nde de 23 milyon 700 küsur bin lira bütçe ödeneği kabul edilmiş, ağustos sonu itibarıyla 2 milyon 100 bin lira gibi bir harcama yapılmış. Şimdi, bunlar usulen mi yazılıyor, yoksa bir sıkıntı mı oluyor bu bütçe ödeneklerinin karşılanamaması, harcanamaması konusunda? Bir açıklık getirilirse memnun olurum.

Diğer taraftan, tabii, bu ajansların bütçelerine bakınca böyle bir çelişkiyi gördükten sonra oradaki uygulamalarla ilgili de kuşkuya düşüyor insan. Sizin sunumunuzda sanki oralarda çok büyük işler yapılmış gibi bir de anlatım var. Dolayısıyla burada bir çelişkiyi ben sizden açıklamanızı ya da ayrıntıyı düzeltmenizi istiyorum. Yine, aynı şekilde kalkınma ajansları ve bu ajansların yaptığı işlerle ilgili de biraz önce Sayın Özgümüş bazı şeyler vurguladı. Böyle çok beklediğimiz ya da hayal ettiğimiz anlamda verimlilik elde edilemedi gibi hissediyorum çünkü iyi organize olamıyor.

Biz hem teşvik sistemimizde bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltacağız ama bir de aynı bölgede çok farklı ekonomik düzeyde yerler var, ilçeler ya da beldeler diyelim. Mesela bizim Eskişehir'de Organize Sanayi Bölgesinde yüksek teknoloji gerektiren ürünlere teşvik ve değerlendirme yapılırken aynı Eskişehir'in 70 kilometre ötesinde bir ilçesi var, ilçeler sıralamasında Türkiye'de sondan dördüncü ve orada dolayısıyla bu teşviklerden ya da yatırımlardan hiçbir şey elde etme şansı yok. İşte Han, Seyitgazi Mihaliççik gibi bazı ilçelerde insanlar neyle geçinir, nasıl geçinir gerçekten anlamakta zorlanıyor insan çünkü hiçbir yatırım yok, hiçbir yatırımcının oraya gelebilmesi için de bir gerekçe yok, gerekçe sağlanamıyor ama o ilçeyi biraz geçerseniz Kütahya ve Afyon aynı sınırdan onlar farklı teşviklerden yararlanabiliyor, çünkü bölge değişiyor. Bölge değiştiği için Han'a 30 kilometre ötede Afyon'un ilçesi ya da köyü bir teşvik alabilirken bizimki alamıyor. Bu konuda bir çalışma yapılması, belki de gerçekten bu bölgelerin içindeki gelişmişlik konusunda bir dengeyi sağlamamız gerekir ve kalkınmışlık da bu hâliyle daha önemli bir hâle gelebilir.

Performans programınıza baktım, orada sizi en çok sıkıntıya düşürecek belki de hedef 24 Türkiye'nin başta komşuları ve bölge ülkeleri olmak üzere ikili ve çok taraflı ilişkilerinin güçlendirilmesine katkı sağlanacak! Şimdi, Türkiye'de bu dış politika olduğu sürece bu işi düzeltme şansımız yok yani hem Sayın Başbakanın hem Sayın Dışişleri Bakanının söylemleriyle Türkiye'nin komşularıyla bu ikili ya da bölgesel ilişkileri düzelterek bir hedef yakalaması, onlarla ekonomik ilişkiler kurma şansı yok. Bunun için, ilk önce, belki, Hükümet içerisinde bir değerlendirme, bir düzenleme konusunda ısrarcı olmanız gerekebilir. O düzeldikten sonra bu hedef yakalanabilir. Nitekim, Suriye, Irak ve İran'daki sınır güvenliği - sınır güvensizliği diyeyim daha doğrusu- devam ettiği sürece olardaki ekonomi ve ticaretin gelişmediğini, onların kanalıyla da Orta Doğu ülkelerine yapılan ticarete çok büyük bir düşüş olduğu söyleniyor, gözleniyor. Bunu siz de değerlendiriyorsunuzdur diye düşünüyorum. Bunu, iletmek istedim.

Türkiye'nin ekonomik ilişkileri olarak bir farklı sistemi yerleştirememişiz. Yani, bizim, "Ne üreteceğiz, nasıl üreteceğiz ve ürettiklerimizi nereye satacağız?" konusunda bir politikamız olduğu takdirde belki uzun vadeli bir gelişme sağlanabilir ama hukuki güvence olmadığı sürece, keyfî yönetim olduğu sürece bu konularda istikrar sağlama şansımız olmuyor. Çünkü ülkelerle ilişkilerimizde de farklı bir tablo çıkıyor, sonuç çıkıyor. Hem AR-GE çalışmalarını desteklemek, geliştirmek istiyorsak hem de bu konuyu samimi olarak istiyorsak ilk önce oraları teşvik etmek, onların elde ettiği sonuçlarla piyasaya girebilmesini, ticaret yapabilmesini sağlayabilmek de en önemli işlerimizden birisi olmalı. Bunu sağlamadığımız takdirde, Türkiye, ciddi anlamda ihracat ve ithalat arasındaki açığı, farkı kollamakta zorlanıyor, yakalamakta zorlanıyor. İhracat arttıkça ithalatımız daha çok artıyor ve o zaman, Türkiye, sıkıntılar yaşıyor, sıkıntılar yaşadığı zaman da sizin söylediğiniz anlamda bir dengeli gelir dağılımı maalesef yok. Türkiye, belki de, gelir dağılımı en bozuk ülkelerden birisi, çünkü en yoksulla en varıl arasındaki o yüzde 10'luk dengede 14-15 katlık bir farklılık söz konusu ki bunu dengeli bir büyüme, dengeli bir ekonomiyle izah etme şansımız maalesef yok. Avrupa ülkeleri arasında Bulgaristan'dan sonra gelir dağılımı en dengesiz, adaletsiz bir ülke olarak görülüyor. Bu konuda ciddi bir çalışma, ciddi bir adım atılmasında yarar var diye düşünüyorum.

Yine, tasarrufa yönelik bir ekonomik sistem önerdiğimiz hâlde, tasarrufun düzgün ve yaygın bir biçimde sağlanmadığını da biliyoruz. Ama bankalardaki hesaplara baktığımız zaman mevduatın yüzde 48'i 1 milyon lira ve üzerinde bulunan 53 bin hesapta toplanmış. Dolayısıyla, geri kalan toplumun hiçbirinin de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Kurt, lütfen tamamlayabilir misiniz.

KAZIM KURT (Eskişehir) - ...tasarruf içerisinde olma şansının olmadığını görüyoruz. Bu hâliyle Türk ekonomisinin dengeli, hem üreten hem büyüyen hem de istihdamı artıran bir hâle getirilmesini sağlamak için çaba harcamak gerekir. Bu konuda, inşallah başarılı olursunuz. Hepimiz bunu bekliyoruz çünkü başka kurtuluşumuz yok.

Başarılar diliyorum. Bütçeniz hayırlı olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kurt.

Sayın Gök, buyurun lütfen.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 80

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli basın, kıymetli bürokratlar, Bakanlığın değerli çalışanları; salondaki herkesi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, ben, bir iki konuya değineceğim. Birçok anlamda makro ve mikro düzlemde dünya ekonomisindeki bütün gelişmeleri konuşmanız içerisinde detaylı bir şekilde verdiniz. Zamanı da etkin kullanma adına, sürenin kısıtlı olması dolayısıyla, o konulara tekrar girmeyeceğim. Biraz daha spesifik bir iki konuyu zatialinizle paylaşmak istiyorum. Bir de, ben arkadaşlarıma cevaben vermiyorum, sadece birkaç rakamsal analizi GAP, DAP, DOKAP ve KOP bağlamında 2002-2013 cari fiyatlarla bizim hükümetlerimiz döneminde buralara yapılan toplam rakamdan biraz bahsetmek istiyorum.

Gerçekten de ülkelerin kalkınması, ülkelerin büyümesi -aslında kaynaklar kıt ama- iyi yönetimlerle oluyor. Dolayısıyla Türkiye iyi yönetiliyor ve elbette ki ana başlık altında da Kalkınma Bakanlığı iyi yönetiliyor. Bu rakamı söyleyeceğim: 2002-2013 cari fiyatlarla toplam 58 milyar TL, eski parayla 58 katrilyon kaynak tahsis edilmiş. Bunun 21 milyar TL'si GAP'a, 14 milyar TL'si DAP'a, 15 milyar TL'si DOKAP'a, 8 milyar TL'si de KOP'a gitmiş. Şimdi, aslında, bu rakamlar, bize son derece önemli ipuçları değil, Doğu ve Güneydoğu'ya bölgeler arası gelişmişlik farklarını en aza indirmek için hükümetlerimizin Doğu ve Güneydoğu'ya vermiş oldukları değer son derece iyi bir ifadesidir. Peki, yeterli midir? Asla yeterli olarak görmüyoruz. Yapacağımız çok daha fazla işimiz var, biliyorum. Fakat, ben bir iki konuda, konuşmamın başında, zatialiniz başta olmak üzere, diğer emeği geçen bütün arkadaşlarıma özellikle teşekkür edeceğim. Konuşmalarında çok fazla teşekkür anlamında böyle politik argümanlar kullanmadığımı özellikle ifade ediyorum.

Şimdi, bizler, buraya milletvekili olduğumuz gün, yeri olmamasına rağmen, Bakanlık ve sizler, Ceylanpınar Meslek Yüksekokuluna kaynak tahsis ettiniz. Ama, elhamdülillah, bugün itibarıyla yeri de bitti ve şu anda 29 Kasım'da inşallah ihalesi yapılacak. Tüm arkadaşlarınızın ve sizlerin emeği var, çok teşekkür ediyorum. Bu konuda, gerçekten, en uzak ilçe -150 kilometre- sınırdaki, çatışmaların olduğu, insanların gergin olduğu bir ortamda bu girişiminiz son derece büyük bir müjde olmuştur ve ben de, şu anda, sosyal medyada bunu paylaşınca, arkadaşlarıma altına ifade ettiğim yorumlarda özellikle sizlere teşekkür ettiklerini ifade etmek istiyorum.

Bir diğer konu da, Sayın Bakanım, üniversitede öğretim üyesiyim, iktisadi ve idari bilimler fakültesindeyim. Dekanımız aradı, Sayın Rektörümüz aradı, idari bilimlerimizin binası yok. Öğrencilerimiz kat be kat artmış durumda, son derece ihtiyacımız var. Buna da desteğinizi hassaten rica ediyoruz.

Şimdi, ben, birkaç spesifik konu başlıklarına geleceğim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bu projeler kaçır para, kaçır para?

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Konu başlıklarına geleceğim...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Bakanım, o tweet bunun içinde ha!

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Çok teşekkür ediyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bu projeler kaçır para, kaçır para?

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Şimdi, ben...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kaç para, Ceylanpınar kaç para?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – İyi kurgu yapıyorlar, kopya çekeceğiz bunlardan.

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – O konuda Sayın Bakanımın, arkadaşlarıma, çalışanların emeğini hiçbir zaman inkâr edemeyiz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Abdülkerim Bey, miktarlarını öğrenmek istiyorum. Bana lazım, bana lazım.

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Değerli arkadaşlar, GAP eylem planı içerisinde 2014-2018 dönemini içerecek şekilde güncelleme çalışmalarına devam edilmiş ve öyle bir noktaya gelinmiş ki -arkadaşlarımız bahsettiler ama- keşke vaktim olsa da GAP kapsamındaki 9 ilin yapılan duble yollarını, havaalanlarını, hastanelerini, okullarını, çevre düzenlemelerini, turistik yatırımlarını, dışarıya açılan kapılarını, hasılı bütün başlıklarıyla detaylı bir şekilde -elimde notlarım var, rakamsal analizlerim var- bütün bunları sunabilseydim. Evet, ben de katılıyorum yeterli değil, yeterli değil.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sunun, sunun, zamanımız var ya.

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Bakınız, yeterli değil, yeterli olmadığını zaten biliyoruz, yapacak çok işimiz var.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Zamanımı size veriyorum, sunun.

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Peki, ben buradan sayayım bir iki tanesini.

Bakınız, şu anda, Mardin'le ilgili, Şırnak'la ilgili, Cizre'yle ilgili -Sayın Bakanım burada, Bakanlık bürokratları burada, müsteşarımız burada- yapılan bütün yatırımlar; bahsettiğim çevre düzenlemeleri -son rakamlar bende yok- sokak iyileştirmeleri...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Süremi geri aldım.

BAŞKAN – Sayın Zozani, hayrola?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – “Vereceğim.” dedi, yok.

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Sadece 2013 yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 81

...teknoparklar düzlemindeki yatırımları, üniversitelere yapılan yatırımları, duble yolları, hastanelere yapılan yatırımları, okulların dersliklerinin artırılması, özellikle GAP kapsamındaki 9 ilin 2012'ye kadar olan boyutları ortada. Yıllarla kıyasladığımızda cumhuriyet tarihinde son derece rekorları egale edecek düzlemde yatırımlar olmuş.

Peki, geldik yeniden GAP'taki birtakım düzenlemelere. Hâlihazırda 12 ilimizde kritik sektör kültür ve tarih temelli turizm için 2007'den bugüne kadar 270 milyon TL kaynak tahsis edilmiş, bu kaynağın 197 milyon TL'si Diyarbakır, Şanlıurfa, Erzurum ve Van illerimize aktarılmış. Bu tutarın takriben 117 milyon TL'si şu anda harcanmış durumda.

Harran Üniversitesi yerleşkesi içerisinde bulunan yapıların ihtiyacı olan yol, su, elektrik, atık su, yağmur suyu, merkezî ısıtma, doğal gaz hattı dönüşümü, çevre düzenleme, peyzaj çalışmalarının büyük bir kısmı Bakanlığınızca destelenmiş düzlemde. Aynı zamanda, sadece Harran Üniversitesi değil, GAP kapsamındaki illerin tüm üniversiteleri bu başlıklar içerisinde son derece önemli bir yere oturtulmuştur.

Sadece bunlar mı? Bunlar değil elbette ki. Çünkü, kalkınma ve büyümenin... Benden önce bir vekil arkadaşım tekrar etti kalkınmanın ne olduğunu, büyümenin ne olduğunu, ben de katılıyorum, doğrudur; kalkınma tanımı ayrıdır, büyüme ayrıdır. Ancak, geldiğimiz noktada tüm yatırımlara baktığımızda, rakamlarla kıyaslama yaptığımızda bulunduğumuz nokta son derece önemlidir, istihdam noktasında da önemlidir. Bir arkadaşımız daha bunu değerlendirdi, dedi ki: "Borç artmıştır." Doğrudur ama bunun karşısında büyüdüğümüzü ve kalkındığımızı da özellikle ben ifade etmek istiyorum. Eğer siz büyümezseniz, kalkınmazsanız, gelişme göstermezseniz... O tarihteki nüfusu da ben hatırlatmak isterim yani bahsedilen, anılan tarihlerde bizim nüfusumuz ne kadardı? Anılan tarihlerde duble yol var mıydı? Anılan tarihlerde Doğu ve Güneydoğu illeri başta olmak üzere neredeyse Türkiye'nin tüm illerinde üniversite var mıydı? Neredeyse Türkiye'nin tüm illerinde havaalanı var mıydı? Sayabileceğiniz birçok başlığı bu ana parametreler içerisinde kıyaslamak gerekir. Tabii ki söylenecek, ifade edilecek ama zaten bizim de katıldığımızı ve ifade ettiğimizi söylüyoruz. Diyoruz ki yapacak daha çok çok işimiz var. Ama biliyoruz ki Türkiye iyi yönetiliyor, Türkiye iyi idare ediliyor. Çünkü, geçmişle kıyaslanan bu rakamlar analizine baktığımızda aslında iyi idare edildiğimizin mantığını bu rakamlardan rahatlıkla görüyoruz.

Bir kez daha Bakanlığımızın 2014 yılı bütçesinin hayırlı uğurlu olmasını diliyor, tüm arkadaşlarıma hayırlı akşamlar diliyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz Sayın Gök.

Sayın Zozani, buyurunuz.

Daha sonra Sayın Canalıoğlu'na söz vereceğim.

ADİL ZOZANI (Hakkâri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlarımız, sevgili basın mensubu arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Bakanlık bütçesiyle ilgili şu saate kadar arkadaşlar çok şey söyledi, ifade ettiler. Biz bazı eksikleri ifade ederken yanlış görmeye dönük ya da aksamanın önünü nasıl tıkarız, gelişmeye nasıl katkı sağlarız diye ifade ederiz.

Şimdi, Avrupa Birliği İlerleme Raporu'ndaki en büyük, en önemli engellerden bir tanesi bölgeler arası gelişmişlik farkıdır, bunun için de fasıllar açılmıyor. Bölgeler arası gelişmişlik farkını ortadan kaldırmadan da bu Avrupa Birliği ilerleme sürecinde yol katetme şansına sahip değiliz. Şimdi, Avrupa Birliği sürekli Türkiye'ye haksızlık mı ediyor bu noktada? Değil. Ben kimi verileri sizlerle paylaşmak istiyorum. 2012 yılı verileridir, 81 il bazında bölgesel sanayi gelişim endeksine dayalı verilmiş bir rapor. Sanayi işletmelerinin yüzde 71'i Türkiye'nin 12 ilinde toplanmış. Bu işletmelerin yüzde 31'i çok büyük bir bölümü İstanbul'da, ikinci sırada da Bursa, Ankara, İzmir yer alıyor. Aynı rakam okumalarından devam ediyorum: Bu işletmelerin bölgelere dağılımı; Marmara Bölgesi yüzde 48, İç Anadolu Bölgesi yüzde 17, Ege Bölgesi yüzde 14, Akdeniz Bölgesi yüzde 8, Karadeniz Bölgesi yüzde 6, Güneydoğu Anadolu Bölgesi yüzde 5, Doğu Anadolu Bölgesi yüzde 2.

Şimdi, bir rakamı daha devam ettireceğim, mesela Sayın Gök pembe bir tablo çizdi, ben durumun öyle olmadığını bu verilerle bir ifade edeyim, rakamlarla konuşalım birbirimizle. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki sanayi işletmelerinin yüzde 65'i Antep'te toplanmış. Antep'i yüzde 10'la Şanlıurfa, yüzde 9'la Diyarbakır, yüzde 6'yla Adıyaman, yüzde 4'le Batman, yüzde 3'le Mardin; Kilis, Siirt, Şırnak yüzde 1'le takip ediyor. Dolayısıyla, bölgenin kendi içerisinde de gelişmişlik farkı var. Sayın Kurt demin biraz bu noktayı işaret etti, önemli bir eleştiridir diye bakmak lazım.

Yine, TÜİK verilerinden devam edeceğim. 2004 yılında İstanbul'da kişi başına düşen gelir 11.375, 2010 yılında bu rakam 20.150. Bu verileri yani 100 bazında değerlendirerek bir tabloyu sizinle paylaşmak istiyorum. İstanbul'daki kişi başına düşen geliri 100 olarak kabul edersek Türkiye ortalaması yüzde 64,2'ye tekabül ediyor, Anadolu kentleriye yüzde 25,6'dır. 2010 yılı verileri baz alınarak değerlendirme yaptığımız zaman İstanbul 100 iken Türkiye ortalaması 66,5; Güneydoğu Anadolu Bölgesi 28,5. Veriler bu yani çıplak rakamları konuşuyoruz başka hiçbir şey değil, tablo bu.

Şimdi, bir rakam daha, özellikle teşvik paketleriyle birlikte bölgelere dağılımla ilgili olarak 6'ncı bölge, 5'inci bölge teşvik bölgesi, öncelikli teşvik bölgesi olarak kabul edilmişti fakat rakamlar hiç de öyle söylemiyor. Mesela, 1'inci bölge 1.564 teşvik belgesi almış, 6'ncı bölge 453 teşvik belgesi almış. Şimdi, parasal değerine baktığınız zaman da 1'inci bölge 24 milyar 534 milyon, 6'ncı bölge 4 milyar 371 milyon. Şimdi bu rakamları alıp bir yere koymak, ona göre değerlendirme yapmak lazım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 82

Türkiye’de hep ezbere bir retorik var “Batı doğuyu besliyor.” Ona da ben sadece rakamlardan hareketle bir şey söyleyeceğim, yorumunu size bırakacağım, kim nereyi besliyor bakacağız ona. Şimdi, gayrisafi millî hasılayı kentlerin sıralaması ve kişi başına düşen gelir sıralamasını peş peşe vereceğim: Kocaeli Türkiye’de gayrisafi millî hasılaya katkı sıralamasında 4’üncü sıradadır ama kişi başına gelir düzeyi bakımından 1’inci sıradadır. Aynı rakamlar, mesela Muğla 13’üncü sıradayken kişi başına gelirden 9’uncu sıradadır. Gaziantep, bakın ülke ekonomisine katkı sıralamasında, gayrisafi millî hasıla sıralamasında 16’ncı sıradadır, kişi başına düşen gelir sıralamasında ise 60’ıncı sıradadır. Daha başka veriler de var: Mesela, Diyarbakır 22’nci sırada katkı açısından, sıralamada 63. Bu veriler benim veriler değil, yani bu TÜİK verileri, gerçi biraz sonra TÜİK verilerinden başka örnekler vereceğim, siz o zaman “Neye güveniyorsunuz?” diyebilirsiniz, hakkınızdır çünkü tezat var verilerde açıkça ifade edeyim. Kahramanmaraş 24-52 -sıralamaları ifade ediyorum- Mardin 45’e 65 ama Kırıkkale’yi ifade edeyim mesela, çok bariz bir örnek. Kırıkkale, katma değer açısından 27’nci sıradadır, kişi başına düşen gelir payı sıralamasında ise 4’üncü sıradadır.

Şimdi, rakamları çoğaltabiliriz; Adıyaman 52-64; Van 53’e 77 ve daha başka bir sürü, bütün kentlerle ilgili veriler var burada.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bingöl.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Var, Bingöl de var. Ama zamanımı durdur Sayın Başkanım, Bingöl’ü arıyorum çünkü. Sayın Aslanoğlu istediği için kıramam yani ben mutlaka ifade edeceğim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sen bizi hiç kırmazsın zaten.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Kesinlikle, yani ben bulabilirsem.

Çevlik olarak mı geçiyor, Bingöl olarak mı geçiyor Sayın Bakanım? Ya bulacağım. Özellikle ifade ederim sonra şu anda tabloda bulamadım ama var içlerinde.

Şimdi Sayın Bakan, TÜİK’in sizi hiç yanılttığına inanıyor musunuz? TÜİK sizi zaman zaman yanıltıyor olabilir mi?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Böyle bir şey yapmaması lazım.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yapmaması lazım değil mi?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Hata her zaman olabilir.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şimdi bakın, bu, bu seneki konuşma metniniz, bu geçen seneki konuşma metniniz. Diyorsunuz ki: -geçen seneki konuşma metninizden buluyorum- “İşsizlik rakamları, yine TÜİK verilerine göre baktığımızda 2009 yılında GAP bölgesindeki işsizlik yüzdesi yüzde 17,4 iken 2011 yılında bu rakam yüzde 11,7’ye düşmüştür.” Bu, geçen seneki konuşmanızdan. Bu sene ne diyorsunuz ona da bakayım: “2009 yılında işsizlik oranı yüzde 15,8 iken şimdi yüzde 12,4’e düşmüş.”

Bir veri daha vereceğim. TÜİK’ten söz açmışken başka çelişkiler de var ona sonra değineceğim ama şimdi, TÜİK’in bu verisi doğru ise Türkiye’de gini katsayısının 0,10’larda olması gerekir, yani mükemmel noktasında olması gerekir. Düşünün, diyor ki: “Türkiye’de ücretli çalışan insanların aylık gelir ortalaması 1.263, yani 1 milyon 263 lira” diyor, kendi hesabına çalışanlar için ortalamayı bin lira olarak belirtiyor, tam rakamıyla ifade edeyim 986 lira ve ücretli çalışanlar 1.327, iş verenlerin aylık gelir verisi -bu çok önemli- 2.973 liradır.” Ne zamanın verisi? 2012’nin verisi. Siz bu veriye inanır mısınız? Mümkün mü Türkiye’de?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Süre bitti.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bir saniye... Başkanım, müsaade et de güzel güzel konuşuyoruz. Müsaade edin bir iki konu var onlara değineyim Sayın Başkanım, bu noktayı geçtikten sonra.

Şimdi, lütfen bürokratlarınız size konuşma metni hazırlarken yani birileri çıkıp bir önceki yılı da kontrol edebilir kaygısını da yanında taşıyın. Bakın, diyorsunuz ki: “GAP Eylem Planı uygulaması neticesinde bölgenin ekonomik, sosyal derecesinde kısa sürede önemli iyileştirmeler sağlanmıştır. GAP bölgesinde kayıtlı ihracat 2008 yılında 4,4 dolardan 8,1 dolara yükselmiş.” Aynı ifadeler burada var, aynı ifadeler Sayın Bakanım.

Bir önemli rakam daha var. Abdülkerim Bey çıktı mı? Onun bunu mutlaka dinlemesini arzu ederdim. Bakın, diyorsunuz ki: “Eylem planıyla birlikte GAP bölgesi yatırımlarının merkezî bütçe içerisindeki payı yüzde 7’den yüzde 14 civarına yükseltilmiştir.” Aynı ifade noktası, virgülüne; kelimenin yeri değişmemiş ve devamındaki cümle de benzer ve sadece 86 rakamı 93 olmuş.

Bir veri daha var Sayın Bakanım, diyorsunuz ki: -Bu, geçen seneki konuşmanız- “Bugüne kadar yaptığımız tahsisat 18 milyar TL’dir, 12 milyar civarında bir harcama yapılmıştır.” Bunlar hangi yılın verisi? 2011.

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Bir yıl eksikliği olur.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hayır “2011 yılı” diyorsunuz; belirtmişsiniz burada, bunu ifade ediyorsunuz zaten, hiç haksızlık etmiyorum.

“Planda proje ve faaliyetler büyük oranda tamamlanmış olup, bunun sorumlu kuruluşlara toplam 18,2 milyar TL kaynak aktarılmış ve bu kaynağın 14,7’si tamamlanmış olup...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayınız efendim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 83

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yani sadece 200 bin lira para ilave etmişsiniz 2011'e göre. Rakamınız bu; 18 milyar, 18,2 milyar.

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – ikisi aynı rakam; harcamalar değişiyor, harcama rakamını bilmiyoruz. Tahsisi biliyorduk da harcama belli değil.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şimdi, sulamayla ilgili cümleler aynı, Ilısu'yla ilgili aynı, Dicle Barajı'yla ilgili beklenti, temenni aynı. Daha devam edeyim, bu Silvan Barajı'yla ilgili beklenti aynı, ifadeler aynı ve hep de “yapacağız...”

BAŞKAN – Sayın Zozani, lütfen tamamlayalım.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) –Yani şey vardır yani isot tarlasına girince bile siz oradan müdahale ediyorsunuz.

BAŞKAN – Mesele anlaşıldı, mesele anlaşıldı; sen iyi bir rakamsal analiz çalışması yapmışsın.

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Isot yakmasın diye müdahale ediyor!

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bence sen bir isot yesen...

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz Sayın Zozani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hayırlı olsun bütçeniz.

BAŞKAN – Sayın Canalıoğlu, buyurun.

MEHMET VOLKAN CANALIOĞLU (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokrat arkadaşlarım, basınımızın değerli temsilcileri; şimdi burada iktidar partisi, Sayın Bakan ve Komisyon üyeleri çok güzel bir tablo çizdiler. Yani kitaplara baktığımız zaman, Sayın Bakanın sunuş konuşmasında da çok güzel verileri ortaya koydular ama bu, şuna benziyor: Bir fıkıyla isterseniz bunu bir özetleyeyim. Şimdi, beniM hemşehrim Temel, derenin karşısındaki Dursun'a bağlıyor. “Ula Dursun, karşıya nasıl geçeceğim?” Dursun bakıyor diyor ki: “Kardeşim, sen zaten karşıdasın.” Şimdi, bu, bir bakış meselesi; tabii ki, siz bunu anlayacaksınız, önünüze koyacaksınız bunu.

Bu kalkınma ajanslarının elbette ki hangi amaçla kurulduğunu ben DOKAP'la ilgili olarak da bahsetmek istiyorum ama burada sözüme girerken de bürokrat arkadaşlarıma da teşekkür ediyorum. Bilhassa DOKAP Bölge İdaresi Başkanı arkadaşımız çok gayretli biridir ve bizimle diyalog içinde çalışıyor Sayın Bakan, bunu tekrar burada ifade etmeyi bir borç biliyorum.

Şimdi, ülkemizde gelir dağılımının iyileştirilmesi, ülkemizin ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal yaşamına katkı sağlayacak bölgeler arasında eşit, dengeli bir kalkınmayı hedefleyen bölgesel gelişme politikaları uygulanması amacıyla bölgesel plan ve projeler hazırlanmıştır. Bilindiği gibi bu bölgesel planların biri de Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Artvin, Gümüşhane ve Bayburt illerini kapsayan kısa adı DOKAP olan Doğu Karadeniz Kalkınma Projesi'dir. Bu plan teknik yardım olanaklarını kullanmak üzere Japon Hükûmetinden talep edilmiş, Japon Hükûmeti de bu konuda yetkili olarak kısa adı JICA olan Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansını görevlendirmiştir. Devlet Planlama Teşkilatı koordinatörlüğünde yapılacak çalışmaların içeriği iki hükûmet yetkilileri arasında yapılan görüşmelerde belirlenmiş ve Anlaşma 17 Aralık 1998 tarihinde imzalanmıştır. Bu çerçevede başlayan çalışmalar 2000 yılında tamamlanmış ve çalışmalar sonucunda 8 ciltten oluşan DOKAP Ana Planı hazırlanmıştır Sevgili Bakanım.

Şimdi, bu plan Doğu Karadeniz'in de kalkınmasına yönelik planı içermiş, ancak geldiğimiz noktada aradan geçen on üç yıl içerisinde bu bölgemizde herhangi bir gelişme olmamıştır. Bölgenin kalkınmasını sağlamak, ekonomisini güçlendirerek göçü önlemek şöyle dursun, 2 milyon 509 bin 579 nüfusa sahip bölgeden sürekli göçler başlamış. TÜİK'in son raporunda belirtilen 2010 nüfus hareketine göre de son yıllarda bölge illerinden 131.016 kişi göç etmiştir. Göç nedeniyle nüfusu azalan DOKAP bölgesi, yeni tanımla “TR90” başlıklı illerimizin milletvekilleri sayıları da azalmıştır. Giresun'da 5 olan milletvekili 4'e, Ordu'da 7 olan milletvekili sayısı 6'ya, Trabzon ilinde 8 olan milletvekili 6'ya, Bayburt ilinde 2 olan milletvekili sayısı da 1 azalarak 1'e inmiştir ve DOKAP kapsamında illerimizin sosyoekonomik gelişmişlik sıralamaları da ilk 35'in altında kalmıştır. Buna göre: Trabzon 36'ncı, Rize 37'nci, Artvin 40'ıncı, Giresun 50'nci, Ordu 60'ıncı, Gümüşhane 64'üncü, Bayburt ise 65'inci sıradadır. Bölgedeki işsizlik oranı da bilindiği gibi yüzde 6,1'dir. Yani, bu amaçla yapılan çalışmalar bölgemizin gelişmesine önemli bir katkı sağlamamıştır.

Hatırlarsanız, 2012 bütçesi 4 milyon 108 bin TL iken, 2013 yılında 23 milyon 714 bin TL'ye bunu yükseltmişsiniz, ben de Genel Kurulda yapmış olduğum konuşmamda size teşekkür etmiştim. Ama şimdi, baktığınız zaman burada biraz önce Sayın Kazım Bey de söyledi. Baktığımız zaman bunların 2012'de 4 milyon 108 bin TL ödenekten 1 milyon 3 bini harcanmış, sevgili Bakanım ve 2013'te de 23 milyon 714 bin TL'den de ağustos başlangıç ödeneği böyle olmuş iken, ağustos sonu itibarıyla da 4 milyon 233 bin TL harcanmış. Yani, geri kalan 19 milyon 481 TL ne oldu, bunlar ne yapıldı? Bildiğim kadarıyla bize broşür de geliyor, sağ olsunlar bölge idaresi arkadaşlarımız gönderiyorlar, broşürler, tanıtım şeyleri, turizme yönelik verileri gönderiyorlar ama çok önemli para Sayın Bakan, gerçekten 19 trilyon gerçekten buraya baktığımız zaman önemli para. Ayrıca yeşil yol projesi henüz hayata geçmedi, “2014'te projesi yapılacak.” diyor, sizin burada açıklamanız.

Şimdi, Değerli Gök arkadaşımız, dedi ki: “DOKAP bölgesine 15 milyar TL harcandı.” Yalnız DOKAP'a harcanan bu paraya baktığımız zaman bunu kedi mi yedi? “Ya, kedi buradaysa et nerede?” Şimdi, baktığımız zaman 2012'deki para 4 milyon 108 bin, burada 1 milyon 3 bin harcanmış.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 84

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Biri kurum biri bölgedir.

MEHMET VOLKAN CANALIOĞLU (Trabzon) – Yani, o şekilde izah edilse de biz ona DOKAP'ın ajansları konuşuyor, GAP'a, şuraya buraya. Bakın, şu kitapta daha öncede söylemiştim, GAP'a... Bölgeler arası dengeler olsun, sıkıntı yok, bölgeler toptan kalkınsın ama şuna baktığımız zaman: 3 tam sayfa GAP'a ayrılmış, GAP'taki arkadaşlar küsmesinler, gücenmesinler, 3 tam sayfa ayrılınsın, 10 sayfa, 20 sayfa ama DOKAP'a da 3 tane paragraf ayrılmış. Ya, Karadeniz'i biliyorsunuz, bizim nüfuzumuz nüfusumuzdan fazladır. Karadeniz oylarını alıyorsunuz, bizim aslan Karadeniz'i izliyorsunuz ama... İşte sıkıntı da orada ondan sonra geliyorsunuz...

MUSA ÇAM (İzmir) – Oyları alıp üzerine yatıyorlar.

MEHMET VOLKAN CANALIOĞLU (Trabzon) – Ha, öyle üzerine yatmak yok, böyle iş yok Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Volkan Bey, biraz da karşıdan bak diyorsunuz.

MEHMET VOLKAN CANALIOĞLU (Trabzon) – Karşıdan bakacağız, karşıdan bakalım, yalnız yatırımları yapalım.

Bakın, Trabzon'da bir güney çevre yolu daha ne olduğu belirsiz. Sayın Bakanım ile görüştüğümüzde "Maliyeti çok yüksek." diyor. Ya, bizimkinin de maliyeti yüksek Sayın Bakan. Ya niye biz üvey evlat mıyız? Ha bu Karadeniz'in uşakları orada cepheye önce gidiyor, askerliği önce yapıyor, vergisini en fazla veriyor, değil mi? O zaman bu bölgede hak ettiği payı alsın. Bunda bir şey yok, göç vermeyelim.

Bakın, artık göç de veremiyoruz. Niye? İnsanlar iş bulmak için İstanbul'a gitse orada da iş bulamıyorlar. Almanya da kapalı, Almanya'dakiler de orada kaldı, artık gelip de yatırım da yapmıyorlar. E, fındığın durumu belli, çayın durumu belli. Afiyet olsun, çay içiyorsunuz ama... Çernobil'i biliyorsunuz, Sayın Bakan, çay için dedi ama hâlâ kanser sayımız her geçen gün artıyor. Onun için afiyet olsun şimdiki çaylarımız iyi ama hak ettiği değeri bulamıyor. Fındık...

BAŞKAN – Volkan Bey tamamlayabilir misiniz?

MEHMET VOLKAN CANALIOĞLU (Trabzon) – Sayın Başkanım, az önceki bir arkadaşım "Validen torpilliydi." dedi. Dediniz ki: "Ben torpil yapacağım." Biz Karadeniz'e direkt bağlıyız müsaade buyurun.

BAŞKAN – Tamam.

MEHMET VOLKAN CANALIOĞLU (Trabzon) – Yok, tamamlıyorum zaten.

Sayın Bakanın samimiyetini biliyoruz, arkadaşlarımızın da iyi niyetini biliyoruz ama şu paraları, bütçeye konulan paraları yatırıma, istihdama yönelik ve gelişmeye yönelik, turizme yönelik, enerjiye yönelik, sağlığa yönelik harcarsak bölgede en azından göç vermek değil göçü tersine çevirmek gerekir bu durumda. Zaten DOKAP'ta da temel hedef göçün durdurulması ve tersine döndürülmesidir. Ben bütçenin hayırlı olmasını diliyorum, tebrik ediyorum, başarılar diliyorum. Sağ olun.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Canalıoğlu, sağ olun.

Sayın Kalaycı buyurun lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, değerli bürokrat arkadaşlarım, sayın basın mensupları; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, sunumunuzda: KOP eylem planı hazırlıklarının uzun süredir devam etmekte olduğunu, 2014 yılında yürürlüğe girmesinin beklendiğini söylüyorsunuz. KOP eylem planını uygulamaya koyacak olan Bakanlar Kuruludur. Bu hazırlıklar neden bu kadar uzun sürüyor Sayın Bakanım, kaynak mı yok, paralar mı bitti, paraları başka yere mi harcadınız? Bunu izah ediniz. Biliyorsunuz, 2008 yılında istihdam paketi olarak adlandırılan kanunla İşsizlik Sigortası Fonu'ndan ve Özelleştirme Fonu'ndan kaynak ayrılmasıyla ilgili düzenleme yapılmıştır. Gerekçe olarak da, yapılan konuşmalarda da bu kaynağın DAP, KOP, GAP gibi bölgesel kalkınmaya yönelik yatırımlara tahsis edileceği ifade edilmiştir. Yine 2008 yılında Beş Yıllık GAP Eylem Planı Bakanlar Kurulunca kabul edilmiş ve 26 milyar lira düzeyinde kaynak tahsis edilmiştir. GAP Eylem Planı'nın süresi geçen yıl tamamlanmıştır. Şimdi de 2014-2018 yılları için güncelleme yapıldığı söyleniyor.

KOP bölgesine yönelik eylem planının ise hâlâ hazırlıklarının devam ediyor olduğunu söylüyorsunuz. Kaç yıl oldu? Beş yıldan fazla Sayın Bakanım. Yani, artık gına geldi. "AKP Hükûmetince KOP bölgesine önem ve öncelik verilmiyor." dersiniz daha tutarlı olursunuz, Sayın Bakanım.

Çok basit bir mukayese yapacağım: Yüz ölçümü GAP 75 bin kilometrekare, KOP 65 bin kilometrekare, tarıma elverişli arazi GAP 3 milyon 100 bin hektar, KOP 3 milyon 50 bin hektar. Sulanabilir arazi GAP 1 milyon 700 hektar, KOP 1 milyon 800 bin hektar. Su potansiyeli GAP 55 milyar metreküp, KOP 8 milyar metreküp. Dolayısıyla, şimdilik altı yıl hazırlıkları sürecektir KOP eylem planının içeriği herhâlde çok zengin olacak. Öyle ya, GAP ile hemen hemen aynı niteliklere sahip hatta sulanabilir arazisi daha çok suyu az olan bölgeye dış havzalardan su getirecek yeni projeler, bölgenin ekonomik ve sosyal yönden kalkınmasını, bölge içi âdeta büyük bir uçurum olan gelişmişlik farklarının giderilmesini sağlayacak projeler eylem planında yer alacak ve benzer bir şekilde ve ihtiyaç nispetinde gerekli kaynak tahsisini de öngören bir eylem planı olacak. Yani altı yıl sürdüğüne göre bu çok detaylı, çok kapsamlı bölgeye yönelik olarak Orta Anadolu'ya belki tarihinde ilk defa bu kadar önemli yatırımların yapılacağını öngörecektir bir eylem planı çıkacak diye bekliyoruz. Eğer önem verdiğinizizi söylüyorsanız.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 85

Sayın Bakanım, şunu da ifade edeyim: Mavi Tünel, Bağbaşı Barajı, Afşar Hadim Barajı, Bozkır Barajı, Hotamış Depolaması ile ilgili yatırımlara başlanınca burada da, Konya'da da teşekkür ettim, Allah razı olsun dedim. Bölgesel kalkınma yatırımlarına işsizlik sigortası ve özelleştirme fonundan önemli tutarlarda kaynak ayrılınca ve KOP ifadesi başta Sayın Başbakan ve bakanların sürekli dilinde yer alınca "KOP koptu geliyor." diye bölge halkı olarak çok sevindik ama baktık ki, şu anki durum itibarıyla "Hükümet KOP'tan koptu mu?" diye düşünmeye başladık. Bizi oyuyor mu diye, "Bugün git seneye gel." gibi bir sözle oyuyor diye artık düşünmeye başladık. Ayrıca, yanlış bir olgu var Sayın Bakanım. "Rüyalar gerçekleşti, Mavi Tünel tamamlandı, Konya Ovası suya doycak, KOP gerçekleşecek." anlamına gelecek söylemler dile getiriliyor, propaganda yapılıyor. Burada da, Sayın Orman ve Su İşleri Bakanımızın, Konya Ovası Projesi diye Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün bastığı kitap var. Şimdi, buna da bakarsanız, bu kitapta KOP projesinin 18 alt projesi olduğundan bahsediliyor. İşte, enerji, sulama, içme suyu projeleri, malumunuz. Bir defa KOP sadece Mavi Tünel değil Sayın Bakanım. Mavi Tünel de Konya Ovası'nı susuzluktan kurtaracak değil ama maalesef kamuoyunda böyle bir algı oluşturuldu. Aslında, KOP'un hâlen resmî olarak hiçbir planda yer almadığını da kamuoyu bilmiyor. Resmî olarak Kalkınma Bakanlığının bölgesel gelişim planlarına bakarsak DAP'ın var, GAP'ın, DOKAP'ın var, ZBK'nın var ama KOP diye Kalkınma Bakanlığının sitesinde göremiyorum. Bilmiyorum, bir hazırlığı varsa, yaptığı bir şey varsa, maalesef o da yok. Mavi tünel'den gelecek su da Konya Ovası'nın su ihtiyacının yüzde 10'unu ancak karşılayabilecek. Bu da bir gerçek.

Biraz önce de dediğim gibi yani KOP projesi bir sulama projesi değil. Konya ekonomisi ve 4 ilin yer aldığı bölgenin kalkınması için hayati bir önem taşıyan proje. O nedenle, Sayın Bakanım, bir an önce bu eylem planı çıkmalı. Niye gecikiyorsa da bizi tatmin edecek bir cevabı mutlaka vermelisiniz. Yani, GAP Eylem Planı'nı bitirip güncelleme yapıyorsanız, KOP eylem planını hâlen uzatıyorsanız... İnşallah, bir şokla da karşılaşmayız, bir plan sunup normal rutin ödenekler, yıllık verilecek ödenekleri koyarak bir plan da herhâlde hazırlamazsınız diye tahmin ediyorum bu kadar beklentiyi oluşturduktan sonra. Yani, zaten, "Artık yeterli!" diyoruz yani Konya olarak hakikaten bu konuda sabrımız taşı Sayın Bakanım. KOP eylem planı, sulama ve enerji yatırımlarının yanı sıra eğitim, istihdam, sağlık, sosyal hizmet, kültür, sanat, spor, tarım, altyapı projeleri dâhil tüm kamu yatırımlarını kapsayan bir şekilde hazırlanarak bir an önce uygulamaya konulmalı.

Şimdi, KOP Bölgesel Kalkınma İdaresi Başkanlığımız, biliyorsunuz, 2011 yılı seçimlerine bir hafta kala kuruldu ama bölge için değil de, sanki seçim için kurulmuş gibi bir intiba oluştu. Başkanlığın görev ve yetkileri sınırlı tutuldu. İki buçuk yıldır maalesef Başkanlık kurumsallaşamadı Sayın Bakanım. Birçok kadrosu oluşturulamadı. 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname çıkardınız, KOP'un da belini kırdınız, hâlen uzman istihdamında sorun yaşıyor, yok, bulamıyor, aradığınız şartlarda verdiğiniz paraya göre çalışacak eleman bulamıyor ama şunu da çok net olarak söyleyeceğim: Tabii, KOP Bölgesel Kalkınma İdaresi Başkanımız, Değerli Hocamın gayretiyle ki mevcut yetkiyle, mevcut dar kadroyla bölgeye yönelik her alanda, tarımdır, ulaştırmadır, sulamadır, enerjidir, nüfus hareketleridir, çok önemli raporlar hazırlamış hem de katılımcı bir anlayışla, konuyla ilgili tüm kamu ve özel kim varsa uzman kişilerin görüş ve katkılarıyla hakikaten çok güzel raporlar da ortaya çıkarıyor, çok önemli hizmetler de veriyor.

Yarın da biliyorsunuz bir program var. İşte, KOP bölgesindeki üniversiteleri bir araya getiren de Sayın Başkanımız. Hem sempozyum olacak hem bu birlikte ilgili toplantı var. Gerçi biz maalesef gidemeyeceğiz, burada bütçe görüşmeleri var. Ben buradan inşallah hayırlı olur diliyorum ama şunu söyleyeceğim Sayın Bakanım: KOP İdaresi Başkanlığının ne olur yani kadrolarını bir an önce oluşturalım. Özellikle bu uzman çalıştırma ile ilgili sıkıntısına bir an evvel çözüm bulalım.

Bir diğer önemli konu, çevre yolu, Sayın Bakanım. Bunu niye burada gündeme getiriyorum? Hem yatırım programını sizler hatırlıyorsunuz hem de Sayın Başbakana sorduğum bir soruya cevabı siz verdiniz. Şimdi, Konya'nın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkanım, KOP'la ilgili konuşuyorum. Dolayısıyla, biraz Karaman'ı da kapsayıcı konuşuyorum.

BAŞKAN - Evet, evet, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Konya'nın mevcut çevre yolu şehir içinde kalmış, ana cadde hâline gelmiştir. Yıllardır söz verilmesine rağmen Konya'nın dış çevre yolu projesi bir türlü başlamamış, yatırım programında yerini alamamıştır. AKP'li herkes, bakan, milletvekili, belediye başkanları, yetkililer tarafından yıllardır "Yapıldı, yapılacak." şeklinde verilen sözler maalesef yapılmamış, Konyalı avutulmuş ve mağdur edilmiştir. Âdeta bu çevre yolu konusu bir muammaya dönüşmüştür. Ulaştırma Bakanımız 27 Ağustos 2008 tarihli Konya ziyaretinde "Çevre yolu projesi Konya'nın en büyük projelerinden bir tanesi -projeyle ilgili detay bilgileri vermiş- ve istihdam sorunu çözülünce derhâl başlayacağız." diye söz vermiştir. Birçok il hatta ilçenin çevre yolunu hızla yaptığınızı görüyoruz. Ben burada sayabilirim. Sadece 2013 Yatırım Programı'nda İzmir, Bursa, Tekirdağ, Antakya, Kayseri, Nevşehir, Ünye, Malatya, Batman çevre yolları programda yer alıyor ama Konya çevre yolu bir türlü yatırım programına giremiyor. Bu konuyu her bütçede dile getirdim, her zaman da soru önergesi verdim ama şunu ifade edeceğim: Ulaştırma Bakanımızın en son bana verdiği cevap, yazılı cevap 24 Ocak 2012 tarihli, ne diyor: Konya çevre yolu projesinin 2011 Yatırım Programı'nda yer almadığı, 2012'de yer alırsa ihale yapıp çalışmalara başlanacağını söylüyor. Hâlbuki bu cevaptan on gün önce 2012 Yatırım Programı'nda çıkmış, Sayın

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 86

Bakanımın ondan da bilgisi olmamış. Bunun üzerine ben Sayın Başbakan'a soru yönelttim. Niye? Sayın Başbakan, Konya'da geçen yıl, 17 Aralık 2012 tarihinde "Çevre yolu sorununun bir an önce halledileceğini" müjdeledi, Konya'da. Fakat 2013 Programı'na girmeyince ben Sayın Başbakanımıza sordum ama cevap sizden geldi, diyorsunuz ki: "2014 yılı Yatırım Programı hazırlanırken Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından çevre yolu yapım işi teklifinin yapılması hâlinde, işin yapılabilirlik etüdünün değerlendirilmesi ve diğer teklif edilen projelerle birlikte önceliklendirilmesi yapılarak karar verilebilecektir." AKP hükûmeti Konyalıyla dalga geçiyor. Bunun başka anlamı yok Sayın Bakanım. Ulaştırma Bakanı diyor ki: "Yatırım programına alınırsa ihale yapacağız." Kalkınma Bakanlığı da diyor ki: "Bu, teklif edilirse programa alacağız."

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) - İstimlak meselesi...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Yani, yazı burada, elimde, imzalı şeyler elimde.

Bir defa Sayın Başbakan söz vermiş diye, önergeme de bunu yazdım Sayın Başbakan söz verdi diye "Çevre yolu yapılacak, verilen hizmetlerle Konya'da patlama yaşanacak." diyor. Geçen yıl bunu Konya'da söylüyor Sayın Başbakan. Siz hâlâ Konya'yla kafa buluyorsunuz.

BAŞKAN - Yok canım, öyle bir şey söz konusu olmaz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Yani Sayın Başbakan, "Aldatan olmadık." diyor ama Konyalı aldatılmaktan, kandırılmaktan bıktı, usandı Sayın Bakanım.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Bu kadarı fazla ama, bu kadarı da fazla!

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - "Konya'da patlama yaşanacak." diyor ama böyle giderseniz Konya'da gerçekten patlama yaşanacak. Konyalı bunun hesabını soracak.

Bir küçük konum daha var Sayın Başkanım. Şimdi, Sayın Bakanım, sosyal destek programı ve cazibe merkezleri destekleme programından bahsettiniz. Konya niye yok yani bu programlar kapsamında? DAP, GAP illeri var. Mersin var, Adana var, Antep var, Konya niye yok? Şimdi, sunumunuzda bu özel programlarla bölgesel kalkınma bakımından öncelikli konularda yerel aktörlere önemli işlevler yüklediğinizi söylüyorsunuz. Ben soru önergesi de verdim. Verdiğiniz cevapta işte, nüfus, göç miktarı, işsizlik oranı, okullaşma oranı, yeşil kartlı sayısı gibi kriterlerden bahsediyorsunuz. "Konya bu iller arasında yok." diyorsunuz. Ben şunu söyleyeceğim Sayın Bakanım: Şu anda, Türkiye'de en geri diye bilinen, geri kalmış diye bilinen birçok yerden daha geri durumda Konya'nın ilçeleri var, ben bunu tek tek sayarım. Sizin Bakanlığınızın çalışması var. Gerçi biraz eski, 2004 zannederseniz ilçelerin sosyal gelişmişlik... Negatif, 23 ülke negatif ve köyler, beldeler boşalıyor, ilçelerin nüfusu düşüyor Sayın Bakanım. Yani Konya'yı göçerttiniz, hakikaten göçerttiniz.

BAŞKAN - Evet, Sayın Kalaycı, lütfen...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Bitiyor Sayın Başkanım.

İZZET ÇETİN (Ankara) - Konya da bitiyor, Kalaycı da bitiyor.

BAŞKAN - Yok, Konya bitmiyor, maşallah, Konya çok hızlı geliyor, onu görüyoruz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Bize Sayın Bakan "Kriterlerimiz var." diyor. Ben de diyorum ki: "Batsın sizin kriterleriniz."

BAŞKAN - Yok, canım, o kadar... Yok, şimdi, Sayın Kalaycı, yok, size yakışmaz o.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - AKP Hükûmetinin kriterleri hep Konya'nın aleyhine mi işledi Sayın Bakanım?

BAŞKAN - Yok, yok, Sayın Kalaycı, size yakışmaz efendim.

AHMET ÖKSÜZKAYA (Kayseri) - O güzel olmadı yalnız.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Şimdi, teşvikle 2'nci bölgeye aldınız, dediniz ki: "61 değişken var. Bu değişkenlere göre Konya'yı 3'e alamadık." Mersin'i aldınız ama Konya'yı alamadınız. Bir türlü de il bazında o 61 değişkenin sıralamasını yayınlamadınız, daha önceki SEGE'lerde yayınladığınız hâlde, il bazında 61 değişkenin ayrı ayrı sıralaması, ben İnternet'ten baktım, yok yani şeyi yayınladınız ama yok.

Şimdi, SODES yok, Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı'nda yok, KOP Eylem Planı çıkmaz ayın çarşamba günü çıkacak, dediğim teşvikte 2'nci bölge, otoyol projelerinde yok. "Çevre yolunda teklifiniz yok." diyor, "Sivil havaalanına ihtiyacınız yok." diyor Hükûmet. Konya'ya gelince hep yok, yok.

SADIK BADAĞ (Antalya) - Hızlı tren var. Hızlı treni verin, havaalanını size verelim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Herhâlde Konya bunun cevabını verecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Ben teşekkür ediyorum, hayırlı olsun bütçe diyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Çok şey de yapıldı canım Konya'ya, onu da biliyoruz ama tabii...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Onları söyledim konuşmamda, Allah razı olsun dedim.

BAŞKAN - Sayın Seçer, buyurunuz.

VAHAP SEÇER (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Sayın Bakan Yardımcısı, değerli milletvekilleri, çok değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 87

Sayın Bakan, kalkınma, Hükûmetin diğer politikalarıyla da ilgili. Mucize de yaratsanız tek başına, bir başına Türkiye'nin bu dinamikleri içerisinde, on yıl içerisinde -sunumunuzda hedeflerinizi verdiniz- bu hedefleri yakalamanız mümkün değil. Zaten sunumda da verdiniz Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı içerisinde neleri temel aldığınızı; nitelikli insan önemli, güçlü toplum önemli, aslında bunlar genel doğrular. Peki, bugün Türkiye'nin içinde bulunduğu bu anlamda kriterleri, doğruları göz önüne aldığınız zaman işinizin de bir hayli zor olduğunu göreceksiniz. Nitelikli insan... Nasıl yapacaksınız? Eğitimle yapacaksınız. Demek ki bir anlamda kalkınma eğitime de bağlı. Güçlü toplum, demokrasiyle... Ne kadar demokrasi, ne kadar ileri demokrasi, o kadar güçlü toplum; ne kadar güçlü toplum, müreffeh toplum, güçlü ekonomi.

Şimdi, eğer siz demokrasideki atılımlarınızı, gelişmelerinizi -biliyorsunuz, bir demokrasi paketi açıklandı- bir inanç grubunun önderinin ismini bir üniversiteye vermek olarak değerlendiriyorsanız, bir kilise arazisini hakkı olan kiliseye vermeyi demokraside bir gelişme olarak ya da demokratikleşme olarak değerlendiriyorsanız, bir semavi dinin ruhban sınıfı yetiştiren okulunu açmayı mütakabiliyet esasına dayandırıyorlarsanız bizim demokrasi anlamında Türkiye'de işimiz zaten zor.

"Yenilikçi üretim" diyorsunuz, "istikrarlı büyüme" diyorsunuz. Yenilikçi üretim elbette ki teknolojiyle olacak. Bu TÜBİTAK'la -sabah bütçesini görüştük Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının- 5,5 milyar lira bütçeyle Türkiye'nin en önemli sektörü, lokomotif sektörü sanayiye geliştireceğiz, bilim yapacağız, teknolojimizi geliştireceğiz. Böyle bir anlayışla işiniz zor.

Bunun yanında büyüme, bu yıl -2013 bitiyor- hedefiniz yüzde 3,6 büyümelere çektiniz, gelecek yıl 4, daha sonraki yıl 5, daha sonraki yıl 5. Türkiye'nin normalde zaten ortalama yüzde 7 büyümesi lazım. Her yıl çalışma hayatına katılan insan sayısını göz önüne getirdiğiniz zaman zaten olması gerekenden daha aşağıda hedefler ortaya koyuyorsunuz.

Sürdürülebilir bir çevreyi, yaşanabilir bir mekânı temel olarak aldığınızı söylüyorsunuz, son derece doğru. Bir taraftan, gerçekten toplumun büyük tepkisini çeken HES projeleri göz önünde dururken, Mersin'de, Sinop'ta nükleer santral yaparken, orman katliamları devam ederken, nehirler zehir saçarken, deniz kirliliği gözümüzün önünde dururken nasıl sürdürülebilir bir çevreden bahsedeceğiz?

Hele hele kalkınma için uluslararası iş birliği aslında Türkiye açısından en zor olanı. Allah aşkına, söyler misiniz Orta Doğu'daki gelişmeler sonucu Orta Doğu'da hangi ülkeyle iş birliği yapacaksınız?

Avrupa Birliği konuşulmuyor artık, Avrupa Birliği müzakere süreci konuşulmuyor. Avrupa Birliğiyle hangi fasıllar ne zaman açılacak, müzakere sürecinde neler konuşuluyor, bu takvim nasıl işliyor, ne zaman nihayete erecek, bunlar dahi konuşulmuyor.

Şimdi, hedefleriniz, 2023 vizyonu ile örtüşen hedefler, ortalama yüzde 5,5 büyüme, 1,3 trilyon dolar gayrisafi millî hasıla, millî gelir 16 bin dolar ve işsizlik yüzde 7,2. Ben bu hedeflere on yıl sonunda ulaşılabilirliğine sizin inandığınızı düşünmüyorum bu koşullarda.

GAP önemli bir proje, sunumda bazı rakamlar da vermişsiniz. Aslında 2008'e kadar AKP hükümetleri, 2002-2008 arası GAP'a yönelik çok bir şey yapmadı, çok büyük paralar da harcamadınız, çok büyük projeksiyonlarınız da olmadı. Burada, o süreç içerisinde rakamlar var. Mali portföy olarak 2008 rakamları 41,2 milyar TL, 26 milyar TL harcanmış, 2002-2008 arası da sizin hükümetleriniz döneminde çok ufak bir miktar. O döneme kadar en önemli yatırımlardan biri olan sulama yatırımlarının yüzde 15'i tamamlanmış, enerji yatırımları fena değil. Türkiye'nin yıllık elektrik enerjisi tüketiminin yüzde 7'sini sağlar konuma gelmiş ama dediğim gibi sulama yatırımları çok düşük seviyede, tarla içi hizmetlere ilişkin yatırımlar çok düşük seviyede. Peki, 2008-2012 GAP Eylem Planı'nda hedefler ne, tutturulabilirlik ne, buna bakmak lazım. "Hedef, 27 milyar TL harcayacağız." demişsiniz, -sunumunuzda var- 18,2 milyar kaynak aktarımı, fiilî yatırım 14,7. Doğru mudur? Fiilî yatırım olarak demek ki yüzde 50 seviyelerindeyiz.

Şimdi, bu paranın 9 ya da 10 milyar TL'si İşsizlik Fonu'ndan harcanan bir para, bu da doğru mudur? Sunumunuzda yok mu?

İZZET ÇETİN (Ankara) – 11,5 milyar.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Bu para işsizlik için ayrılan fonda biriktirilen bir para. Bunu ne hakla kullandığınızı anlamaya çalışıyorum. Aslında GAP bir bahane. Merkezî bütçeye buradan aktarmak için işte, GAP'ı bahane olarak gösterip rakamı siz vereceksiniz. 9 ya da 10 milyar TL İşsizlik Fonu'ndan GAP'a para aktardınız.

"İhracat 4,4 milyar dolardan 8,1 milyar dolara çıktı." diyorsunuz. Şimdi, merak ediyorum, GAP hinterlandında beş yıl içerisinde yaklaşık yüzde 100 ihracat artışı hangi kalemlerden oldu? Ben bilemem. TÜİK'te vardır bu tablolar. Siz bize bunları vereceksiniz.

Şimdi, aslında biraz dramatik bir şey var sunumda. Rakam vermişsiniz, böyle, o kadar abartılı ki konuya hâkim olmayan bir insan "Yahu, beş yılda da Hükûmet nasıl büyük yatırımlar yapmış." diyecek. Sulama alanları 273 bin hektardan 378 bin hektara çıktı. 105 bin hektar, yıllık 21 bin hektar sulamaya açılan alan var. Toplam GAP'ın sulanabilir alanı 1,822 milyon hektar. Bunun 373 binini çıkıyorsunuz, yaklaşık 1,5 milyon hektar alan kalıyor, 1,400 küsur. Şimdi, bu hızla giderseniz yani yılda son beş yıllık ortalamanız 21 bin hektar/yıl, yaklaşık, Allah izin verirse yetmiş-yetmiş beş yıl

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 88

içerisinde GAP'ta sulanmadık alan kalmayacak. Ama bunu bir başarı gibi ortaya koyuyorsunuz. Bütün bunları da 14,7 milyar gibi bir fiilî yatırımla gerçekleştiriyorsunuz. Daha önce, bakın, Türkiye'nin elektrik enerjisinin yüzde 7'sini karşılayan GAP bölgesinde enerji santralleri, yüzde 15 sulama yatırımları... Diğer yatırımları saymıyorum. GAP sadece enerjiden, sulamadan müteşekkil değil, birçok yatırımlar var; tarım, kırsal kalkınma yatırımları, sağlık, sanayi vesaire.

Şimdi, bunları bize izah etmeniz lazım. Az önce arazi toplulaştırması tartışması oldu. Siz sunumunuzda "2,4 milyon hektar" dediniz. Çalışmalar devam ediyor. Bir miktarı tamamlanmış. Ben Tarım Bakanlığının sayfasından aldım, şu anda 2,188 verdiği rakam. 2 milyon hektarı tamamlanmış, 184 bin hektarda arazi toplulaştırması çalışmaları devam ediyor. Aranızda 200 bin hektar gibi bir fark olduğunu söylemek istiyorum. Sizde 200 bin hektar fazla vermiş yani bu şişirilmiş bir rakam.

GAP'a ilişkin bazı başlıklarla değerlendirmeler yapmak istiyorum.

Tarım yatırımları çok önemli ama yapılan tarım modern tarımla ilişkilendirilemez, çağ dışı tarım çünkü oraya tarımsal yayın götürülemiyor. Yani üreticiye nasıl bitkisel üretim yapacağını, nasıl modern hayvancılık yapacağını, nasıl rasyonel üretim yapacağını, birim alandan en yüksek verimi nasıl sağlayacağını öğretmiyorsunuz. Orada kanaletleri götürmüşler, suları da götürmüşler, çiftçinin eline bombayı vermişler. O bomba da o sulama suyudur, yanlış sulamadır. O verimli toprağı da çorak hâle getirmiş. Böyle de bir paradoks var yani götürdüğünüz su fayda sağlayacağına zarar sağlamış oluyor.

Bölgesel gelişme kapsamında birtakım programlarınız var, projeleriniz var, SODES var, KÖYDES var, Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı'nız var. Bunun yanında projeleriniz var, az önce bahsettiğim GAP projesi, KOP projesi, DAP projesi, DOKAP projesi. Az önce Sayın Kurt ayrılan bütçe ödeneklerinden söz etti. GAP'ta gerçekleşen 63 milyon TL, DAP'ta, KOP'ta, DOKAP'ta öngörülen 4,108 milyon TL, gerçekleşen daha düşük rakamlar, 98 bin DAP'ta, 2,106 milyon KOP'ta, 691 bin DOKAP'ta. Şimdi, gerçekten bu çalışmalar... Tabii, söyleyince "GAP", "KOP", "DAP", "DOKAP"... Ya bir fantezi mi, fantezi mi bu? Yoksa bir anlam mı yüklüyorsunuz, olması gerekenden çok fazla bir anlam mı yüklüyorsunuz? Eğer böyle bir şey varsa yani toplumu motive etme amaçlıysa... "Güneydoğu'ya yatırımlar götürüyoruz, işte, GAP İdaresi Başkanlığı vesaire." Yazık günah. Yani bunları lağvedin, ortadan kaldırın, merkezi bir birim kurun. Bütün bu projeksiyonları... Zaten oraya yatırımları...

İşte, arazi toplulaştırması yapıyorsunuz, Tarım Bakanlığı da yapıyor. DSİ marifetiyle sulama kanalları açılıyorsunuz, tarla içi hizmet götürüyorsunuz. Sağlık bakanlığı marifetiyle sağlık hizmetleri taşıyorsunuz vesaire. Bunlara hiç gerek yok. Bu kadar mesai kaybına, israfa gerek yok diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Seçer, lütfen tamamlayınız.

VAHAP SEÇER (Mersin – Bitiriyorum.

Bütçemizin hayırlı olmasını diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Bağcı, buyurun.

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kalkınma Bakanlığı bütçesini görüşüyoruz. Tabii ki hatırlarsanız yakın bir geçmişte Onuncu Kalkınma Planı'nı burada görüşmüştük. Küresel ekonomide geleceğe dönük risklerin ve belirsizliklerin olduğu bir dönemde bir plan ortaya koyabilmek, beş yıllık hedefleri ortaya koyabilmek, gerçekleştirilebilir hedefler üretebilmek oldukça önemlidir. Bu konular detaylı bir şekilde görüşülmüş, tartışılmış ve sizlerin de desteğiyle kalkınma planı yüce Meclisimizden geçmişti. Bu çerçevede plan hedefleri doğrultusunda ve 2023 hedefleri de dikkate alınarak Kalkınma Bakanlığımız ilk defa, öncelikli dönüşüm programları üretmiştir, tasarlamıştır. Bu çerçevede, birden fazla bakanlığın yeni bir bakanlık olması hasebiyle de birden fazla bakanlığın konu alanına giren hususlarda kurumlar arası koordinasyon ve sorumlulukla da hareket edilmektedir. Az önce Sayın Kalaycı'nın da ifade ettiği bazı hususlar belki Bakanlığımızın koordinasyonunda... Ve ilgili kurumlar olarak da idareler kurulmuştur. Buna ilişkin görüşlerimi de birazdan ifade edeceğim.

İlk defa, hedef belirlenmesi, performans göstergelerinin üretilmesi, program bileşenlerine ayrılması öncelikli dönüşüm alanlarının bu çerçevede yatırım programlarıyla, yıllık programlarla da ilişkilendirilerek Türkiye'nin büyümesine, gelişmesine, demokratikleşmesine katkı sağlayacaktır. Dolayısıyla, Bakanlığımızın diğer bakanlıklardan farklı yönü yatırımcı bir bakanlık olmayıp daha çok makro hedefler ortaya koyması ve diğer bakanlıklarla uyum içerisinde Türkiye'nin hedeflerinin yakalanmasında bir koordinasyon görevi yürütmesidir ve Ekonomi Koordinasyon Kurulu da aynı şekilde Bakanlığımızın sekreteryasını yaptığı bir kuruldur.

Değerli arkadaşlar, kalkınma ajanslarının -benden önce konuşan arkadaşlar da ifade ettiler- tabii ki sermayeyi harekete geçirme rolünü önemsememiz gerekiyor. Sayın Bakanımız konuşmasında da ifade etti. Neredeyse yüzde 50'ye yakın bir oranda bir sermaye katkısıyla kalkınma ajanslarının proje çağrıları çerçevesinde büyük işler yapılmıştır. Daha

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 89

doğrusu yatırım yapma arzusu içerisinde olan, teknoloji yenileme arzusu içinde olan, kapasite artırımı gerektiren alanlarda kalkınma ajanslarımızın desteği önemli bir can suyu olmuştur. KOBİ destekleriyle beraber, KOSGEB destekleriyle birlikte illerin kendi öncelik alanlarına da vurgu yaparak çağrılarını ortaya konulması, proje çağrısı yapılması son derece önemlidir. Sayın Bakanım, bu çerçevede ben kalkınma ajanslarının biraz daha illerin potansiyellerini harekete geçirici rolünü güçlendirmemiz gerektiği düşüncesindeyim. Örnek vermek istiyorum; mesela OKA bölgesi yani Samsun, Tokat, Amasya, Çorum bölgesinde 3 ilimiz önemli bir turizm potansiyeline sahiptir, Tokat, Amasya ve Çorum illeri. Bir çağrının turizm öncelikli yapılması beklentisi vardır. Dolayısıyla bu durumu dikkatlerinize sunuyorum. Hakikaten turizm, ülkemizin ana sektörlerinden bir tanesidir. Bu yönüyle belki bu illerimizin turizm altyapıları da güçlendirilmiş olacaktır.

Kalkınma ajanslarıyla ilgili, arkadaşlarım da ifade ettiler, üzülererek ifade ettiler tabii ki. 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye göre oluşan durum, kalkınma ajanslarında bir personel sirkülasyonuna neden olmuştur maalesef. Tabii ki bunun gerekçeleri vardır. Ajanslardan ayrılanların kariyer beklentilerinin karşılık görmemesi veyahut da kariyer yapacak bir yer olarak görmemeleri ajansları, iş güvencesini bir sorun olarak görmeleri ve diğer bazı gerekçeler, ajanslar arası geçişin olmayışı kalkınma ajanslarında personel sirkülasyonunu artırmıştır. Bu da yetişmiş iş gücünün veyahut da uzmanların ayrılarak... Her defasında ili, sektörü tanıma çabası içerisinde olan personelle çalışmak hem genel sekreterlerimizi hem koordinatörleri hem de Kalkınma Kurulunu bu açıdan da endişelendirmektedir. Ben 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de ajansların istisna kapsamına alınıp alınamayacağını, alınır da bunun son derece yerinde bir durum olacağını düşünüyorum.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; bir diğer husus, Sayın Bakanımızın konuşmasının 23'üncü sayfasında "Hükümetimiz kamu-özel sektör yatırımlarını bütüncül bir bakış açısıyla ele almaktadır." diye bir ifade var. Hakikaten benimsediğim, doğru bulduğum ve Kalkınma Bakanlığının ana misyonlarından birisi olması gerektiğine inandığım bir ifade, bir misyon. Bu çerçevede, sağlıktaki yatırımlara ben biraz değinmek istiyorum, daha doğrusu, eğitim alanında sağlık yatırımlarına. Ki iki tane öncelikli alan olarak da sağlıkta iki öncelikli program üretildi, bu şekilde hedefler ortaya konuldu. Ben, vakıf üniversitelerinde kurulan sağlık yatırımlarıyla kamu üniversitelerindeki sağlık yatırımlarının, eğitime yapılan yatırımların ileride bir boş iş gücü yaratacağını, daha doğrusu bu iş gücü planlamasına göre hareket edilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bunu YÖK'le -ki YÖK'te de bir üyesi var Kalkınma Bakanlığımızın- Millî Eğitim Bakanlığıyla, eğitim politikalarıyla uyumlu bir şekilde gerçekleştirerek... Bugün, mesela eczacılar kan ağladıklarını söylüyorlarsa bu çok sayıda eczacılık fakültesinin olmasından kaynaklanmaktadır ki sürekli de vakıf üniversitelerinde sağlıkla ilgili bölümler, programlar açılmaktadır. Bu çerçevede, dershanelerin kapatılmasıyla ilişkili olarak özel sağlık meslek liseleriyle ilgili fiilî bir durum oluştu, kontrolsüz bir durum oluştu. Ben bunu da, ileride, gene, planlanmamış bir insan gücü sorunuyla karşı karşıya kalacağımızı dikkatlerinize sunmak istiyorum Sayın Bakanım.

Değerli arkadaşlar, bölgesel gelişmede ana misyon, bölgenin kalkınma fırsatlarını ortaya çıkartıp değerlendirerek rekabet gücünün geliştirilmesi olarak Sayın Bakanımızın konuşmasında ifade edildi. Tabii ki bunun bölgesel gelişme ulusal stratejisi ve bölge planlarında da dikkate alınması gerektiğini düşünüyorum, umuyorum. İllerin ve bölgelerin gelişme önceliklerini dikkate almayan ve yaptırımı olmayan ulusal stratejilerin başarılı olma şanslarını da zayıf görüyorum. Buradan konuyu kendi ilime getirmek istiyorum. Geçen yılki bütçe görüşmelerinde de bunu ifade ettim ve Onuncu Kalkınma Planı hazırlık toplantıları çerçevesinde davet etmişsiniz milletvekillerini, Komisyonumuzdan arkadaşları ve özellikle planlama kökenli milletvekillerinin görüşüne başvurmuşunuz, orada da söyledim: Çorum, savunma sanayisi, makine, otomotiv ve toprak sanayisinde ön plana çıkmış bir ilimiz, ihracatının üçte 2'si makine sektöründe olan bir il. Fakat, nüfusu en yaşlı üç ilden biriyiz. İşsizlik yüzde 5'e düştü, daha doğrusu çalışma çağı nüfusu göç veriyor. Kişi başına en fazla araç, kendi evinde oturma oranı en yüksek olan illerden birisiyiz, emeklisi de en fazla olan illerin başında geliyoruz. Bu çerçevede, yenilikçi üretim, istikrarlı ve yüksek büyüme sağlayacak, yüksek teknolojik ürün üreten bir iliz. İhracat-ithalat dengesi pozitif olan illerden bir tanesiyiz.

Az önce bir sayın milletvekilimiz de "Yanlış bilgiler üzerine bölge planı inşa edilmemeli." şeklinde bir ifade kullandı. Hakikaten, samimiyetle katıldığım, desteklediğim bir görüştür. Kalkınma ajansları varken Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ve Ekonomi Bakanlığının "Âdeta illerin MR'ını çekiyoruz." şeklinde ifadeler kullanarak illere yönelik bir eylem planı üretmesi ne derece doğrudur? Bunu dikkatlerinize sunuyorum.

İlimizle ilgili son, ekim ayı verilerini vermek istiyorum ki lafı nereye getireceğimi birazdan söyleyeceğim: İhracatı 119 milyon dolar olan bir iliz ekim ayı itibarıyla. Elektrik elektronikte 7 milyon dolar, taşıt araçları yan sanayisi 12 milyon dolar, makine aksamları 60 milyon dolar, çelik, demir dışı metaller, cam, seramik dâhil, diğerleri 17 milyon...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın lütfen.

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Teşekkür ediyorum, tamamlayacağım.

Ve böyle bir ille ilgili olarak iki bakanlığımızın sunduğu Çorum raporunda gelişme eksenleri olarak Çorum'un bütün bunları dikkate alınmaksızın, Çorum'un gelişme eksenini soğuk hava deposu, seracılık, hayvancılık, tarıma dayalı sanayi. Yani, hakikaten söyleyecek laf bulamıyorum Sayın Bakanım. İhracatının dörtte 3'ünü makine sektöründe yapan bir il, organize sanayisinde 6.500 çalışanı olan bir il; gelişme eksenini seracılık ve soğuk hava depoculuğu! Yani başka bir şey

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 90

söylemek istiyorum: Bu hususun mutlaka Ekonomik Koordinasyon Kurulunda görüşülmesi ve bakanlıkların birbirinden rol kapma çabasının da giderilmesi gerektiğini düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Bitiriyorum Sayın Bakanım.

Son olarak, SODES’le ilgili... Son derece anlamlı bir program. Başlangıcının nasıl dizayn edildiğini çok iyi hatırlıyorum. Dezavantajlı grupların...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Nasıl gülüyor “Bakanım” deyince, nasıl gülüyor!

BAŞKAN – Zaten süreyi bile açmadım artık.

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, her bakanlıkta konuşmuyorum biliyorsunuz. Eski bir planlamacı olarak da görüşlerimi ifade etmek arzusu içerisindeyim.

BAŞKAN – Tabii, devam edin lütfen.

CAHİT BAĞCI (Çorum) – SODES’le ilgili olarak konuşmak istiyorum. Tabii ki dezavantajlı gruplara doğrudan ulaşmayı hedefleyen bir program, son derece de başarılı ancak bu başarısıyla birlikte genişleme stratejisini de sorgulamak gerektiğini düşünüyorum. Zira göç almayan illerin de kapsama alınması, Aksaray, Niğde, Sivas, Yozgat gibi illerin kapsama alınması ve Sayın Kalaycı’nın da “Neden Konya yok?” ifadesini açıkçası doğru bulmuyorum çünkü programın tasarımı, yoğun göç alan ve bu gelen nüfusu hazmetme kapasitesi olmayan illere bir entegrasyon, uyum amaçlı, sosyal içermeye amaçlı olarak başlatılmıştı ki komşu ilimiz Sivas, Yozgat, Aksaray, Niğde’nin, bu illerin, ben bir kişi bile göç aldığını düşünmüyorum. Dolayısıyla SODES bu illerde bana kuruluş felsefesiyle veyahut da misyonuyla genişlemesini çelişkili gösteriyor. Bunu ifade etmek istiyorum.

Son olarak, Sayın Başkanım -tek cümle- KOP’la ilgili bir şey söylemek istiyorum.

KOP planı tabii ki son derece önemli. Bu konuda bir kalkınma idaresinin kurulmuş olması ve bütünsel anlamda bir program yürütülmesi, dört ilimizde, son derece önemlidir ve umarım, diliyorum GAP gibi hızlı bir şekilde, bütün yönleriyle, yollarıyla, su yatırımlarıyla, diğer sosyal destek üniteleriyle hayata geçilir, bir an önce hayata geçilir. 1,2 milyar gibi bir bütçenin KOP’a ayrılması önemlidir.

Ancak yadırgadığım bir husus var, bunu takdirlerinize sunuyorum: KOP İdaresinin basması gereken bir dokümanı bize DSİ basmış olarak sundu. Yani bunu KOP idaresi basmalıydı ve içerisinde su yatırımları olmalıydı, diğer yatırımlar da olmalıydı ama adına bir idare kurulmuş ve Bakanlığımıza bağlı bir idarenin üretmesi gereken bir doküman DSİ tarafından üretilmiş. Ben bu hususu takdirlerinize sunuyorum.

Bütçelerimiz hayırlı olsun.

BAŞKAN – Sayın Bağcı’ya teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Kalkınma Bakanlığının değerli mensupları, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum, iyi akşamlar diliyorum.

Sayın Bakanım, herkes, bütün arkadaşlar... GAP, KOP falan, şimdi bizim birde “MOP” bulmamız lazım “Manisa Ovası” veya “GOP” da olabilir “Gediz Ovası projesi” veya “Ege Bölgesi” şeklinde olabilir. Yani henüz daha altyapısını oluşturmadık böyle bir önerinin ama şimdi, diğer konuşmacı arkadaşlar bize de ilham veriyorlar bu konuda. Tabii, önemli olan neticeye varmak.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; Türkiye’nin ve Türk milletinin en büyük özlemi ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel, askerî yönüyle kalkınmış, demokrasisini kurum ve kurallarıyla oturtmuş bir ülke olmaktır, bu hepimizin idealidir ve milletimizin müreffeh ve kalkınmış Türkiye özlemini yerine getirmesi gereken kalkınma planı, orta vadeli program gibi belgelerde görmek gerekiyor bu özlemi ve bu belgelerden birisi de malumunuz, kalkınma planıdır. Her ne kadar beş yıllık yapılsa da yine bu planların daha uzun perspektifli, daha uzun vadeli hedeflerin biraz altyapısı, unsuru olması da beklenir. Ancak yanılıyor muyum, mutlaka siz Devlet Planlama Teşkilatının hafızası ve arşivine de hâkim olan birisi olarak sanki geçmişte yirmi-yirmi beş yıllık ölçekler, perspektifler yapılırken şimdi sanki beş yıllık perspektifle yetiniyoruz. Her ne kadar siyasi parti dokümanlarında 2023 vizyonu, hatta 2071 gibi sözler edilse de bunun altyapısını diğer resmî dokümanlarda, yani kalkınma planının dışındaki planlarda, programlarda, örneğin orta vadeli programda, bütçe kanunlarında görmek mümkün olmuyor ve on bir yıldır iktidarda olan Hükûmetin sosyoekonomik göstergelerde, maalesef, bir inandırıcılık ve güvenilirlik de kalmamıştır. Tutmayan hedefler, revize ede ede âdeta refüze olan planlar bir genel karakteristik hâline gelmiştir ve iktidarın günlük hayattaki yavaş ve zaruri gelişmeleri büyük ve önemli başarıymış gibi gösteriliyor, bu da anlaşılır bir durum. Fakat bu da gerçekten milletimiz de büyük hedeflere ve büyük hamlelere yönelme konusunda sanki zihnî bir yanılmaya da yol açılıyor ve milletimiz de oyalanıyor bu konuda.

Şimdi, on bir yıldır Türkiye’de önemli merhaleler katedildiğini ifade ediyorsunuz. Hatta zaman zaman öyle bir duyguya kapılıyorum ki gerek bütçe sunumlarında, sayın bakanların sunumunda gerekse iktidar partisi arkadaşların Hükûmet icraatlarını savunurken, hakikaten, sanki AKP iktidara gelmeden önce, 2002’den önce Türkiye diye bir ülke

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 91

yokmuş, hatta yeryüzü bir magma tabakasıymış, hatta biraz daha abartırsak, sanki gaz ve toz bulutuymuş, her şey 2002'den sonra olmuş gibi bir yaklaşım. Ben şeyi hatırladım: Sayın Cemil Çiçek Hükümet Sözcüsüyken Hükümet adına bütçe görüşmelerinde, Genel Kurulda son konuşmacı olarak o cevap verirdi ve muhalefeti şöyle eleştirirdi: "Görmüyor musunuz, yani biz bu kadar güzel icraatlar yapıyoruz, kanunlar çıkarıyoruz, işte, 100 tane üniversite yaptık. İnsan bir teşekkür eder. Muhalefet bize bir kere teşekkür etmiyor." der idi. Ben de derdim ki veya biz arkadaşlarımızla söyledik ki: "Sizin teşekkür istediğiniz o icraatlarla kanunların hepsinde bizim "evet" oyumuz var veya teklifimiz var. Yani örneğin hangi bir üniversite kanunu çıksın ki biz "hayır" demiş olalım? Fakat, Hükümetin kendinden önceki hükümetlerin, bilhassa cumhuriyet döneminin ilk başlangıcından itibaren yapılan çok ciddi, gerçekten bazen "destansı" diyebileceğimiz hamleleri de göz ardı ettiğini, bazen vefasız davrandığını da düşünüyorum. Yani geçmişte yapılan hamleleri, atılımları...

Şimdi, İktisat Kongresi yapıldı. Öncelikle, bu iktisat kongresi bir diyalog, bir tartışma platformundan ziyade, sanki böyle biraz da monolog atmosferinde geçti diye düşünüyorum. Bunu da nereden çıkarıyorum? Tabii, motamot bütün oturumları takip etmedik ama katılımcıların genel eğilimini de az çok bildiğimiz için böyle bir kanaate de ulaştık. Şimdi, diğer hususlara geçerken öncelikle bunu, yani sizden evvelki hükümetlerin ve yönetimlerin yaptığını takdirle anmakta, yâd etmekte, yapılan her iyi şeyin aslında üzerine tuğla koymak olduğunu bilmemizde fayda var. Bunu, devletin, milletin, toplumun, ülkenin devamlılığı ilkesinden hareketle de düşünebiliriz.

Şimdi, tabii, "Biz dünyanın 17'nci büyük ekonomisiyiz." diyoruz, öyleyiz. Ancak, Türkiye'nin demokrasisi bugün dünyanın 88'nci demokrasisi. Farklı aşağı yukarı, olabilir ama bendeki bilgiler 88'inci demokrasisi. Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara geldiğinde de hemen hemen aynı sıralardaydık. Yani siz Kalkınma Bakanı olarak bunu nasıl değerlendirirsiniz, doğrusu öğrenmek isteriz. Türkiye bütün ileri demokrasi söylemlerine rağmen, bana göre, demokraside ileri gitmemiştir, maalesef geri gitmiştir. İnsani gelişmişlikte, eğitim, sağlık vesaire alanlarda sıralamalarda da yine 90'ıncı sıralardayız ve iktidara geldiğinizde de üç aşağı beş yukarı yine benzeri bir durumdaydık. İş güvenliği, iş sağlığı, işçi sağlığı gibi hususlarda, biraz evvel de bir başka platformda gündeme getirdiğim için hatırladım. Soma'da maden kazası oldu. İnşallah yarın Enerji Bakanlığı bütçesinde de bu konuyu da gündeme getireceğiz. Hakikaten Türkiye'nin kalkınmışlığı, gelişmişliği konusunda bizleri son derece üzen bir durum. Yani 2011 Şubatında, Kahramanmaraş'ta maden ocağında toprağın altında kalan 11 işçinin 7'sinin daha henüz naaşına ulaşılamadı. Bunları göz ardı etmek mümkün değil.

Şimdi, bir de tabii, Kalkınma Bakanlığı bütçesi görüşmelerinde şöyle bir rahatlık da var Sayın Bakanım, her konuyu dile getirmek mümkün, sizin sunumunuzda da olduğu gibi. Ben özellikle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında ve bugün, Bilim ve Teknoloji Bakanlığında da gündeme getirdiğim, Komisyon üyesi arkadaşlar açısından bir tekrar olacak fakat önemseyeceğim bir konu olduğu için, sizin bir Bakanlar Kurulu üyesi olarak bu düşüncemi aktarmamın yararlı olacağını düşündüğüm için ifade ediyorum ve bir yönetim anlayışını yönetim zihniyetini ortaya koymak istiyorum.

Türkiye, kurum ve kurallarıyla maalesef yönetilmiyor veya kurum ve kurallarıyla iyi yönetilmiyor. Âdeta sanki Türkiye Cumhuriyeti bir aşiret yapısı. Yetkili zevat, ağızdan çıkan, o gün inandığını veya refleks olarak düşündüğünü ifade ediyor. Bazı işgüzar yöneticiler de "Emir telakki ederim." diyerek birtakım icraatlarda bulunuyorlar ve yasal zemini olmayan, gayri resmî ve informal bir yönetim anlayışı yavaş yavaş devlet hayatına, devlet yönetimine ve hükümet yönetimine hâkim olmaya başlıyor. Şimdi örnek vereyim.

Yine, bu kalkınma planlarını görüşürken örnek olarak kısaca bahsetmiştim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, lütfen toparlarsınız.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Toparlıyorum efendim yani önce toparlayacağız sonra tamamlayacağız.

BAŞKAN – İsterseniz bir on dakika daha süre vereyim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Başbakanın malum 3 çocuk politikası var, topluma sürekli tavsiye ediyor. Arkadaşlarımız "tavsiye" diyorlar, ben de onu "tavsiye" olarak alayım ama genel eğilim yani her şeye, özel hayata karıştığı, işte kaç çocuk dünyaya getirileceği, bu doğumun nasıl olacağı vesaire birtakım kamuoyunda bilinen tartışmalar, tekrar etmeye zamanımız yok. Ben de diyorum ki bir devletin, bir hükümetin ekonomi politikası olacağı, güvenlik politikası olacağı gibi bir de nüfus politikası olur, bundan doğal bir şey de olmaz, Kalkınma Planı'nın 54'üncü sayfasında da buna ilişkin genel belli bir perspektif var yani nüfus artışını yapmalıyız diye bir durum analizi, amaç ve hedefler ve politika başlığı altında genel bir değerlendirme var ama Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkanım, hoşgörünüze sığınarak, bugüne kadar da zaten çok fazla istismar da etmedik, bir de Sayıştay hakkı var, onu unutmuyorsunuz değil mi Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Vakit biraz geç oldu Sayın Akçay, daha konuşacak çok arkadaş var. Onun için...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, bu politikayı devletin ve Hükümetin dokümanlarında görmemiz lazım. Eğer, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin vatandaşlarının, ailelerin ortalama 3 çocuk olması politikası varsa, böyle bir perspektif, bir projeksiyon tutulmuş ise bunun belli dokümanlarda yer alması gerekiyor; bu birincisi kalkınma planı, ikincisi orta vadeli program,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 92

Üçüncüsü bütçe kanunu, en önemlisi hükümet programı. Mesela, Hükümet Programınızda böyle bir politika yok. Yani belirgin... Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının, Sağlık Bakanlığının stratejik planlarında böyle bir şey yok. Nerede var? Sadece Başbakanın söyleminde var yani "İki dudağı arasında" dediğimiz. Böyle olunca, tabii bunu hükümet ve devlet politikasına dönüştürmek gerekir. Anlaşıldı ya 2 çocuktur... Elli yılda, yüz yılda Türkiye'nin genç nüfusa sahip olma ideali bütün gelişmiş ülkelerin en önemli sorunlarından birisidir ve bizim de gelişmekte olan bir ülke olarak bu konuda demografik birtakım perspektiflere sahip olmamız lazım ancak bunu tabii informal bir şekilde, yasal bir zemini olmayan, gayri resmî ve keyfî yönetim anlayışını çağırıştıran bir üslupla yapmamak gerekir. "Aynı güncel yaşam tarzlarının teminatı biziz" veya "benim" demesi bu tartışmalarda... Efendim, demokrasi, kurumları ve kurallarıyla oturmuş bir ülkede...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...insanların, vatandaşların yaşamının ve tarzının teminatı hukuk ve hukuk devletidir. Kişiler "Ben teminatıyım." derse devlet yöneticisi değil aşiret yöneticisi oluruz çünkü bu kişinin keyfine kalır. Kaldı ki aşiret yönetiminin dahi bir geleneği, göreneği, birikimi vardır, öyle başıboş bir yönetim değildir aşiret yönetimi. Ve bu yönetim anlayışını terör örgütüyle yapılan birtakım pazarlık müzakerelerinde de görmek gerekir. Ne diyor Öcalan iki gün evvelen, resmen Hükümetinize şantaj yapıyor "Hepimiz suç işliyoruz." diyor "Bu ilişkileri yasal zemine oturtmak lazım." diyor. Bu, resmen şantajdır esasında. Yani bu, öncelikle devleti, hükümeti yönetenleri zor duruma getirecek bir durumdur ve bunca yönetime rağmen yani iyi kötü gidiyorsak insanların mevcut birikimleri ve kadrolar sayesinde de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, teşekkür ediyoruz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sözlerimi tamamlarken... Sayın Başkan, tabii zamanımız, süremiz maalesef yeterli değil. Ancak satın alma gücü paritesinin olumlu olmadığını, tüketici güven endeksinin olumlu seyretilmediğini, ondan sonra mutlak görelî ve kronik yoksulluk tanımları yaptınız, kronik yoksulluk gerçekten kabul edebileceğimiz bir husus değildir ve bu kronik yoksulluğun nesilden nesle devredilebileceğinin tanımını yapmışsınız. Tasarruf açığı hepimizin malumu, gelir ve yaşam koşulları olmamız gerekenin çok altında ve diğer hususlar işsizlik, maalesef süre yetersizliği nedeniyle üzerinde duramadığımız hususlar. Bu nedenle, kalkınma yolunda maalesef, bir mesafe katedebildiğimizi... İnsafsız olmak istemiyorum ama pek de kalkınma yolunda emin adımlarla ilerliyoruz diyemiyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kesildi)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

Sayın Baloğlu.

MUSTAFA BALOĞLU (Konya) - Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar, sayın basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Sevgili Kalaycı ağabeyime birkaç cevap vererek sözlerime başlamak istiyorum. Hükümetimizin, iktidarımızın KOP Kalkınma İdaresi Başkanlığını kurmuş olması bile Konya için gerçekten bugüne kadar yapılabilecek en güzel hizmetlerden bir tanesi.

Yine, KOP'a girmeden önce çevre yoluyla ilgili birkaç cümle sarf etmek istiyorum. Belki yanlış algılanabilir ama hani Konya başka illere benzemez. Konya'nın çevre yolu ilk planlamada 150 kilometreye yakın bir uzunlukta idi yani 150 kilometre bugün, belki birçok ilimiz arasındaki mesafeye denk ve yine yapılan çalışmalarla çevre yolumuz 126 kilometreye kadar indirildi. Tabii bu 126 kilometrenin büyük bir bölümü imar planı içerisinde geçiyor, büyük bir bölümü tarım alanı, yine bir miktar orman içerisinde. Bunlarla ilgili çok hızlı bir çalışma başlatıldı şu anda. Orman Bakanlığı, Tarım Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı orada toplulaştırma işlemlerine başladı ve inşallah, kısa bir süre içerisinde bu toplulaştırma işlemlerini bitirecekler ve bundan sonra da büyük ihtimalle Yüksek Planlama Kurulunun kararıyla yatırım planına girmiş olacak yani bununla ilgili bir istek de yok fakat yani Konya'nın çevre yolunun 126 kilometre gibi bir büyük alana, uzunluğa sahip olmasının burada bilinmesini istiyorum.

Yine, ulaştırmayla ilgili: Konya'da, bugün 3.200 kilometrelik bir yol ağına sahibiz ve yine, Hükümetimiz döneminde bu ağın 900 kilometresi bölünmüş yol hâline getirildi yani bunların içerisinde Konya-Afyon yolu ki bölünmüş yol olarak bitti, şu anda sıcak asfalt çalışmaları devam ediyor; yine Konya-Karaman arası bölünmüş yol olarak bitti, sıcak asfalt çalışması devam ediyor; Konya-Ereğli yine bölünmüş yol olarak bitti, sıcak asfaltı devam ediyor. Konya-Aksaray yolu yine aynı şekilde, Konya-Ankara yolu bölünmüş olarak bitmişti, sıcak asfaltı da bitirildi. Yine, şu anda Seydişehir-Konya yolunun 90 kilometrelik bölümünün sadece 10 kilometresi kaldı bölünmüş yol olarak. Beyşehir yolu yine, 100 kilometrelik bir alan, orada da çok hızlı bir çalışma devam ediyor. Yani, Konya'da yol anlamında ciddi şeyler yapıldı, herhâlde 900 kilometre bölünmüş yol yapan da bunun 400 kilometresini sıcak asfalt olarak meydana getiren bir Hükümet 120 kilometrelik çevre yolunu da çok kısa bir süre içerisinde yapacak, Konya halkına mutlaka bunu teslim edecektir.

Yine, KOP'la ilgili bölüme gelince, KOP Konya'nın geleceğini planlayan... Maalesef, Konya'da tarımda her yıl yeni tecrübelerle planlar yapılıyordu yani neredeyse tarımda biz bir yıl sonrasını görmüyorduk ama bugün KOP'la beraber, Konya, artık 2023'leri, 2070'li yılları planlar hâle geldi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 93

KOP, hepinizin bildiği gibi, Konya, Aksaray, Niğde ve Karaman bölgelerini kapsıyor ve gelişme potansiyelinin çok sektörlü olarak ortaya koymak ve bölgenin kalkınma hızını artırmak amacıyla ilk yasal görevi olan eylem planı hazırlıklarına 2012 yılında başladı. Bu çalışmalar kapsamında sektör kısıtlaması olmadan... Çünkü, KOP'ta bir algı var, KOP sadece bir sulama projesi olarak kabul ediliyor, algılanıyor halk nazarında ama KOP aslında topyekûn bir kalkınma projesidir. Bunun çok iyi bilinmesi gerektiğinin altını bir kere daha çizmek istiyorum. Bakanlıklardan ve bölge illerindeki kamu kurum kuruluşlarından, STK'lardan, bölge kalkınmasında önemli gördükleri proje önerilerini yazılı olarak KOP talep etti. Başkanlığımızda toplanan proje önerileri sosyal ve beşerî sermayenin güçlendirilmesi odağında; tarım, sulama altyapısı, ulaştırma altyapısı ve enerji önceliklerinde, sanayi, ticaret, eğitim, sağlık, turizm gibi konular da göz önüne alınarak bütçe imkânları dâhilinde değerlendirildi. KOP İdaresi tarafından oluşturulan taslak, KOP Eylem Planı Kalkınma Bakanlığımıza iletili, Eylem Planı kapsamına alınacak projelerle ilgili görüşmeler Kalkınma Bakanlığı ile ilgili Bakanlık arasında şu anda devam ediyor.

2014 yılının ilk çeyreğinde yürürlüğe girmesi beklenen KOP Eylem Planı'nın, bütün tarafların katılımı ve sahiplenmeleriyle, bölgenin sürdürülebilir kalkınmasını hızlandıracak ve aynı zamanda makro düzeyde ülkemizin 2023 ve 2071 hedeflerine katkı sağlayacak nitelikte bir plan olması hedeflenmektedir.

Bilindiği üzere KOP bölgesi, ülkemizin tahıl ambarı olarak bilinen İç Anadolu Bölgesi'nde konumlanmıştır. Ancak, bu bölge, sahip olduğu geniş tarım alanlarına karşın yetersiz su kaynakları ve ülkenin en az yağış alan alanına sahip olması nedeniyle ciddi bir su sıkıntısı yaşamaktadır. Özellikle tarımsal üretimi etkileyen bu durum, son yıllarda bölgede artan kuraklık, yer altı su seviyelerindeki düşüş ve mevcut su kaynaklarının yetersizliği nedeniyle güncel bir problem olmanın ötesinde tarımsal üretim ve ülkenin gıda güvenliğinde geleceğe yönelik ciddi bir risk olarak dikkat çekmektedir. Başarılı ve stratejik bir proje olan Mavi Tünel'in de ihtiyacı karşılamaya yetmeyeceği gerçeği doğrultusunda, bölgenin yeni su kaynaklarına ihtiyaç duyduğu aşikârdır. Bu nedenle ve ihtiyaç temelinde, bölge olarak bahsi geçen konuda önemli bir destek talebimiz var. Bunu zaten Sayın Bakanımıza defalarca ilettik ve Sayın Bakanımız da bu konuyla ilgili gerekli tedbirleri alıyorlar.

Benzer bir algı yanılması da bölgenin sosyo-ekonomik statüsü ile ilgili olarak mevcut. Konya kent merkezinde gelişmişlik, ilin sanayi altyapısının gücü ve şehircilikteki başarısı, bölgenin diğer illeri ile özellikle kırsal alanlarında mevcut sorunların görünürlüğünü azaltmaktadır. Düz ova olarak bilinen ancak güney, batı ve güneydoğusunda önemli yükseltilere sahip olan bölge, özellikle dağlık kırsalda yoksullukla mücadele etmektedir.

Altyapı sorunları, işsizlik, düşük verimlilik, yetersiz gelir ve sosyal güvenceden yoksunluk gibi sebeplerle düşük yaşam kalitesine sahip olan bölgenin özellikle dağlık kırsalı, bölge dışına önemli oranlarda göç vermekte ve insan kaynağı ile üretim potansiyelini değerlendiremediği gibi büyük şehirler için de sürekli artan bir baskı oluşturmaktadır. Bu durumun önüne geçmek ve bölgenin sosyo-ekonomik gelişmişliğini hızlandırmak, bölge nüfusunu yörelerinde geliştirmek amacıyla çalışmalar yapan KOP İdareimiz, kapsamlı ve bütünlüklü bir kentsel ve kırsal kalkınma programı ile bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmayı hedeflemektedir. Bu hedefe yönelik olarak kurumlar arası koordinasyon içinde projeler yürüten, kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimler arasında iş birliği sağlayan İdare, bölgeyi zayıf olduğu alanlarda güçlendirmek ve potansiyel taşıdığı alanlarda geliştirerek ön plana çıkarmak için faaliyetlerine devam etmektedir.

KOP Eylem Planı ile daha da artış göstermesi beklenen KOP bölgesi kamu yatırımları 2013 yılı için yaklaşık 1 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Tarım sektörü 432 bin 770 TL ile toplam tutardan en yüksek payı almıştır. Yine, 2013 Yılı Yatırım Programı'nda KOP kapsamında 7 adet büyük su projesi desteklenmiştir. Havzaya dışarıdan su getirecek olan Bağbaşı Barajı, Mavi Tünel Projesi ile 204 milyon metreküp su depolanacak olup, Bağbaşı barajını besleyen Avşar ve Bozkır barajlarının da tamamlanmasıyla yılda 413 milyon metreküp su kapalı bir havza olan Konya bölgesine gelecektir. Yine, 2012 yılı başında Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel ünitesi tamamlanarak işletmeye açılmış, Avşar ve Bozkır barajları ile Avşar-Bağbaşı derivasyon kanalının inşaat çalışmaları devam etmekte olup, 2015 yılı sonlarına doğru tamamlanacaktır.

KOP bölgesinde 2013 yılında 304 bin hektar alan da toplulaştırma programına alınmış ve 2014 yılında çalışmalar devam edecektir. Bu çalışmayla birlikte Konya ilinde 210 bin 334 hektar, Karaman ilinde 115 bin hektar, Aksaray ilinde 100 bin hektar ve Niğde ilinde 122 bin hektar olmak üzere toplam 548 bin hektar alanda toplulaştırma çalışmaları sürdürülmektedir. Projeye 2011 yatırım programı kapsamında 40 milyon, 2012 yılı yatırım programı kapsamında 42 milyon ve 2013 yılı yatırım programı kapsamında ise 60 milyon TL tahsis edilmiştir. 2013 yılı ödeneğinden bugüne kadar yaklaşık 40 milyon TL harcama yapılmıştır. Söz konusu projeye 2014 yılı için ise 63 milyon TL ödenek tahsis edilmesi öngörülmektedir.

Bölge il özel idareleri tarafından yürütülen KOP Küçük Ölçekli Sulama Sistemlerinin Rehabilitasyonu ve Yaygınlaştırılması Projesi kapsamında merkezî yönetim bütçesinden 2011 yılında tahsis edilen 50 milyon TL ile 15.112 hektarlık alan, 2012 yılında tahsis edilen 63,4 milyon TL'lik ödenek ile ise 19.694 hektarlık alan sulamaya açılmıştır. 2011 ve 2012 yıllarında hayata geçirilen bu projelerden toplam 183.768 bölge insanı istifade etmiştir. 2013 yılında söz konusu program için KOP İdaresine 70 milyon TL ödenek tahsis edilmiş olup yıl sonuna kadar bu ödenekle yaklaşık 100 projenin hayata geçirilmesi beklenmektedir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 94

Yine, KOP bölgesi için çok önem arz eden ulaşım ve enerji potansiyeli... Bölgeye katma değer sağlama ve stratejik katkı sunma açısından yüksek potansiyele sahip iki önceliği ulaşım ve enerji sektörüdür. Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlayan ülkemizin merkezinde yer almakla birlikte, yenilenebilir enerji kaynakları varlığı ile geleceğin yeşil enerji üretim merkezlerinden birisi olabilecek potansiyele sahip KOP bölgesi, ülkemizin ekonomik ve sosyal gelişimine önemli bir katkı sağlama gücüne sahiptir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA BALOĞLU (Konya) – Evet, Sayın Başkanım, yine, KOP bölgesiyle ilgili birtakım önerileri ben Sayın Bakanımın dikkatine sunmak istiyorum.

Bir: Arazi toplulaştırma ve basınçlı sulamaya geçiş çalışmaları mutlaka bu bölgede hızlandırılmalıdır. Hâlen bu konularla ilgili beklediğimiz anlamda bir ivme yoktur.

Su sıkıntısıyla mücadele eden bölgeye havza dışından su transferine imkân sağlayacak projeler ciddiyetle ele alınmalıdır. Çünkü Mavi Tünel'le birlikte sanki Konya'nın tarımsal sulamayla ilgili bütün probleminin çözüldüğü gibi bir algı mevcuttur ama Konya'nın özellikle kuzey bölgesi yani Kulu, Cihanbeyli, Tuzlukçu ve Yunak'a kadar uzanan bölgesinde şu anda yer altı sularında ciddi bir düşüş ve tarım potansiyelinde ciddi bir azalma vardır.

Yine, KOP bölgesi sahip olduğu yenilenebilir enerji potansiyeli ile Türkiye enerji güvenliği açısından stratejik konumdadır. Altyapı ihtiyaçları giderilerek bölgeye tahsis edilen kurulu güç kotası artırılmalı ve teşviklerle öncelikle Karapınar enerji ihtisas endüstrisi bölgesinin faaliyete geçmesi temin edilmeli, sonra Aksaray, Karaman ve Niğde illerinde organize enerji üretim bölgeleri planlanmalıdır. Bu da enerji açısından KOP bölgesinin sahip olduğu potansiyelin hızlı bir şekilde değerlendirilmesi gerektiğini burada bilgilerinize sunmak istiyorum.

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Baloğlu.

Sayın Çetin...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Bakan...

BAŞKAN – Süremiz beş dakika mı efendim?

İZZET ÇETİN (Ankara) – İstersen iki dakikada bitiririz, nasıl olsa... Sen artı süreyi söyledin.

Sayın Bakan, değerli Bakanlık bürokratları, değerli basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, tabii, siz konuşmaya başladığınızda süratle giderken -böyle, şiir gibi bakıyoruz olaya- böyle nerede ne var, takip etmekte zorlandık. Ama biraz zaman içerisinde incelemeyi zorunlu görünce -şeytan ayrıntıda gizlidir- "Acaba nerede ne var." diye baktığımız zaman, gerçekten, sunumunuzdaki çelişkileri bir kez daha gözler önüne serdiniz. Tabii, bunun temeli, esasında, Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı 2014-2018'de vardı. Oradan hemen hemen pek çok konunun buraya aktarılmış olduğunu gördük ve gerçekten üzüntü duymamak mümkün değil.

Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı'na şöyle baktığım zaman, 2002 baz alınarak bir değerlendirme yapılmış. Yani bırakın ileriye yönelik bir projeksiyonu, geriye doğru birtakım konular, gerçekleşmemiş konular da gerçekleşmiş gibi Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın içinde. Örnek olarak veriyorum: 2007 yılında -ki o zaman ben de Parlamentodaydım- "Gözden geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı onaylanmıştır." diyorsunuz. 2007'de çekincelerle onaylandı. En önemli hükümler onaylanmadı, çekinceler var, kaldırmadınız; 2 madde tamamı, 3 maddenin de belli hükümlerinde çekinceler kaldırılmadı. Eğer programa şöyle yazsaydınız: "Çekincelerin kaldırılması düşünülmektedir." diye belki daha doğru olabilirdi.

Yine, sendikal haklar, temel hak ve özgürlüklere ilişkin konularda pek çok gerçekleşmemiş vaatleriniz gerçekleşmiş gibi yazılmış. Bu konuda büyük bir raporu -yani kendim hazırladığım için- size isterseniz takdim ederim bilahare bu konuda yani çelişkilerinizi o konuya ilişkin olarak.

Şimdi, bu konuşmanın içine geldiğim zaman, arkadaşlarımla değiştiği bölümlere zaman darlığı nedeniyle değinmeyeceğim ama birkaç dikkat çekecek nokta var. Öncelikle, ben, sizin, bu sunumunuzda "Yatırımların güvenilir ve kalıcı kaynaklarla finansmanı açısından önem arz eden yurt içi tasarrufların da istikrarlı ve yüksek düzeyde olmasına ihtiyaç duyulmaktadır." diye doğru bir tespitiniz var, buna katılıyorum ama "Yurt içi tasarrufların kalıcı olarak artırılması için makro ihtiyati tedbirlerin ötesinde yapısal müdahalelere de ihtiyaç bulunmaktadır." diye devam eden paragrafınızı okuduğum zaman, yani böyle somut olarak birtakım konulara girilemediğini orada net olarak görüyorum. Örnek olarak, şimdi, önümüzdeki dönemlerde, uluslararası ekonomik platformlarda, belki en çok gündeme gelecek konuların başında kadın istihdamının artırılması olacak. Yani bizim şimdi kadını istihdama dâhil etmeden yurt içi tasarrufları artırabilmemizin, üretimi geliştirebilmemizin olanağı var mı? Bakın, OECD ülkeleri içerisinde ya da gelişmiş ülkelerde kadınların iş gücüne katılım oranı yüzde 60-yüzde 80 aralığında; gelişmekte olan, bizim gibi ülkelerde yüzde 50'nin altında; üyesi olduğumuz OECD ortalaması yüzde 62 iken ülkemizde bu oran yüzde 31,5. Sıralamada OECD içerisinde bize en yakın ülke Meksika, yüzde 47,8. Şimdi, biz, bir taraftan, yani bunun yıllar itibarıyla kadının iş gücüne katılımına baktığımız zaman 1990'da 34,1; 1995'te 30,9; 2000'de 26,6; 2010'da 27,6; e bugün için -yani TÜİK'in rakamlarıyla kalkınma şeyinde biraz daha farklılıklar olmakla birlikte- 30-32 aralığında, yani "31,5 falan" diyoruz. E, sizin, 2023 hedefiniz yüzde 38. Şimdi, çalışma

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 95

hayatında ve aile yaşamında kadının pek çok sorumlulukları var. Asıl görevi evde çocuk bakımı, yaşlı bakımı vesaire. Eğitimi zayıf, yok...Gerçeği, reel durumu söylüyorum. E, şimdi bunu istihdama yöneltebilmek için eğitime ihtiyacı var. Birinci temel sorun o. İkincisi de, gerçekten bir bakış açısına ihtiyacı var. Şimdi, siz, Hükûmet olarak, bir taraftan “Kadınların iş gücüne katılımının artırılması için çeşitli programlar uygulayacağız.” diyorsunuz, diğer taraftan kadınların iş gücünden çekilmesine yol açacak uygulamaları programa alıyorsunuz ya da güncel konularda propaganda malzemesi olarak kullanıyorsunuz. Örnek: “En az 3 çocuk doğurun.” söylemi Başbakanın.

RECAİ BERBER (Manisa) – Erken emeklilik getiriyoruz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Laf atma Berber, bu saatte. Bak, laf atarsan bu saatte hırpalarım, karışmam.

RECAİ BERBER (Manisa) – Tam tersini yapıyoruz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Dur, dur, araya girme.

Şimdi, 3 çocuk yapılması, çocuk yapımının teşvik edilmesi, erken yaşta evliliklere teşvik verilmesi, üniversitede böyle bir programınızda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızın öğrencilerden evli olanlara “kredi sözcükleri” gibi yaklaşımlar var. Siz, konuşmanızda da söylediniz -esasinda, o bölümün büyük bölümünü atladınız ama- esnek çalışma biçimlerini yaygınlaştırmayı. Mesela “kadının doğum izinlerinin bir taraftan uzatılması” gibi bir projeye kadınlara selam çakılırken, diğer taraftan esnek çalışma biçimlerinin yaygınlaştırılarak geçici iş ilişkisini çalışma yaşamına sokabilmek için kadınların doğum hâlinde iş yerinden ayrılmalari durumunda, onun yerine eleman kiralayacak özel istihdam bürolarından, işverenlen. Peki, kadının yeniden istihdama, işe dönüşü nasıl olacak? Yani kadını istihdamdan koparıcı düzenlemeler yapıyorsunuz, tuzaklar kuruyorsunuz kadına, onların farkında değilsiniz. Yani “Erken evlilik için teşvik kredileri vereceğiz.” diyorsunuz, bu uygulamalar, kadını, iş gücü piyasasından kesinlikle koparacak tehlikeli düzenlemeler. Bir buna dikkat çekmek istiyorum.

İkincisi, tabii, şu, son derece önemsedığım konular var: Siz, özellikle, yatırımların daha da artırılabilmesi için kamu-özel iş birliği modelini, yap-işlet-devret modelini, ya da yap-kirala-devret modelini yürürlüğe koyduğunuzu ve bu alanda da özel sektörün girişimcilik tecrübelerinden faydalanmayı önünüze hedef olarak koyduğunuzu belirtiyorsunuz. Şimdi, yap-kirala-devret modeli, işte şehir hastaneleri modeliniz, iki tane örnek hastane biri Erzurum’da biri Kayseri’de yapılan, birbirine yakın. Birini devlet yaptı, birini yap-kirala-devret modeliyle tüm kaynakları hemen hemen her şeyi yapılmış olmasına rağmen, kiralayan vatandaş üç yıllık kira karşılığı bütün her şeye sahip olabilecek kadar suistimallere açık, iyi inceleyiniz. Bu, doğrudan doğruya yandaşa kaynak aktarmanın bir aracı olarak kullanılabilen bir model. Bu modelden ülkeye herhangi bir yarar geleceğini hiç düşünmüyorum.

Bir başka önemli konu, gerçekten bu konuda önce sorularımı da soracağım: 4447 sayılı Yasa’ya konulan geçici 6’ncı maddeyle GAP projelerinin -yarım kalmış projelerin- tamamlanması için İşsizlik Sigortası Fonu’ndan 11,5 milyar lirayı o bölüme aktardınız. Şimdi, Kanun’a göre aktarılan bu para GAP kapsamındaki yatırımlar öncelikli olmak üzere, ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik altyapı yatırımlarının finansmanında kullanılacaktı. Ben şimdi soruyorum ve cevabını istiyorum sizden: Bu para somut olarak hangi yatırımlarda kullanıldı? Yatırım ve proje bazında miktarları nedir? Madde ile bu paranın fona nasıl geri ödeneceği muğlak olmasına rağmen, bir düzenleme yapılmıştı. Buna göre de yatırımlardan elde edilecek gelirle ile varlık satışlarından Yüksek Planlama Kurulunca belirlenecek miktarlar İşsizlik Sigortası Fonu’na aktarılacaktı. Buna göre İşsizlik Sigortası Fonu’na bu amaçla şimdiye kadar yapılan geri ödeme miktarı nedir? Özelleştirmeler yoluyla yapılan varlık satışlarından Yüksek Planlama Kurulu şu ana kadar ne kadar kaynak aktarmıştır, ayırmıştır? Hiçbir ödeme yapılmadıysa, kanunun bu hükmü neden ihlal edilmektedir? İşçi ve işverenin ödediği paralarla oluşan bu Fon, neden devlet tarafından -bu saatte kullanmak istemem ama- bir nevi hortulanmaktadır? Ben buna cevap istiyorum.

Şimdi, Sayın Bakan, gerçekten bir koordinatör bakansınız. Yani bizde bir halk deyimi var ön teker nereden giderse arka teker oradan gider. Şimdi, siz, hem Onuncu Beş Yıllık Plan’da hem bu bütçenizde burada gündeme getirmişsiniz, sözcük olarak bir iki cümle söylediniz. Ama ben tamamlayıcı bölümünü okuyayım, aynen Onuncu Beş Yıllık Planınızda da var: “Ayrıca sosyal taraflarla diyalog içerisinde tüm işçiler açısından erişilebilirliğin sağlanacağı bireysel hesaba dayanan bir kıdem tazminatı sisteminin oluşturulması, alt işverenlik uygulamasının işçi haklarını dikkate alacak şekilde gözden geçirilmesi ve özel istihdam büroları aracılığıyla geçici iş ilişkisi kurulması...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İZZET ÇETİN (Ankara) Sayın Bakan, bu arada bunun kronolojik şeyini çıkardım...

BAŞKAN – Evet Sayın Çetin, ilave süre veriyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Tamam Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bir kere kıdem tazminatı buradaki arkadaşlardan büyük bir bölümünün bildiğini düşünüyorum ilk defa 1936’da 3008 sayılı İş Yasası’yla mevzuatımıza girdi. Girdiği tarihte beş yılını tamamlayan işçiler her yıl için on beş günlük kıdem tazminatı alabiliyordu, ayrılırken de kıdem tazminatını alıp gidebiliyordu. Daha sonra 1950’de yapılan bir değişikle, yine işçi lehine bir düzenleme yapıldı, beş yıllık bekleme süresi üç yıla indirildi. 1967’de çıkarılan 931 sayılı Kanun’la işçinin ölümü hâlinde varislerine kıdem tazminatının ödenmesi hüküm altına alındı. 1971’de 1475 sayılı Yasa yürürlüğe girdi ve o yasayla “Kıdem tazminatına ilişkin süre toplu sözleşmelerle artırılabilir.” hükmü getirildi. 1975 yılında yapılan

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 96

düzenlemeyle de bekleme süresi beş yıl, üç yıl yerine bir yıla indirildi ve kıdem tazminatı otuz güne çıkarıldı, otuz günlük ücretin tutarına çıkarıldı. Sonra, ilk, kıdem tazminatına müdahale 12 Eylül 1980'de cunta döneminde geldi. İşçilerin giderek 1936'dan 1980'e kadar geliştirdikleri haklarına ilk müdahaleyi askerî darbe döneminde generaller yaptı, kıdem tazminatına tavan getirdiler. Yani, işçinin otuz gün üzerinden ödenmekte olan ücretinde tavan yoktu, 12 Eylül generalleri darbeyi yaptıktan bir ay sonra kıdem tazminatını asgari ücretin 7,5 katıyla sınırladılar. Daha sonra 1982 yılının Kasım ayında asgari ücret ile kıdem tazminatı bağıını kopardılar, dediler ki: "Kıdem tazminatı en yüksek devlet memurunun maaşının..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çetin, lütfen tamamlayınız.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Bir dakikanızı daha alacağım Sayın Başkan yani önemli bir şey.

Söylemek istediğim şu: Yani, orada en yüksek devlet memuru maaşını geçemez hükmü getirildi. Altını çizerek söylüyorum: Birinci müdahale kıdem tazminatına 12 Eylül faşist cunta döneminde geldi, ikinci müdahale AKP iktidarı döneminde gelecek eğer güç yeterse.

Şimdi, AKP fona devretmeyi düşünüyor, çalışma yaşamını da -sizin bu öneriniz de bu doğrultuda olduğu için böyle söylüyorum-...

RECAİ BERBER (Manisa) – Alamıyor, kıdem tazminatı alamayanlar var.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Alamıyor, yüzde 92 alamıyor.

RECAİ BERBER (Manisa) – Kıdem tazminatı...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bir dakika, konuşuruz onu.

59 ve 60'ıncı Hükûmet dönemlerinde, programlarında yoktu; 61'inci Hükûmetin Başbakanın okuduğu programda vardı bu; şimdi Onuncu Beş Yıllık Plan'a da girmiş vaziyette. Bakınız, ateşle oynanıyor. Bir beceriksizlik ya da bir anlayış yani 12 Eylül generallerinin anlayışı, askerî diktanın anlayışı AKP iktidarında aynen saldırı olarak devam ediyor ve sürüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İZZET ÇETİN (Ankara) – Gerekçe? Gerekçe işçiden bunu alamıyor. Niye alamıyor? İşveren ödemiyor. Ödemiyorsa, yaptırım var, Hükûmetsin, Bakansın, ödetsene. Bu bir.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – İşveren sendikası gibi konuşuyorsun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – İkincisi: Yine burada "Esnek çalışma biçimleri" diyorsunuz. Biraz evvel söyledim, kadınları istihdamdan koparacak girişimleri yapıyorsunuz, diğer taraftan taşeron sistemini ana çalışma sistemi hâline getireceksiniz. Diyorsunuz ki taşeron sisteminde, alt işverene yeni tanım getiriyorsunuz "Yardımcı işlerde teknolojik nedenlerle..." vesaire. Şimdi, o gerekçeyle o işte çalışacak yani süresi belirsiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İZZET ÇETİN (Ankara) – ... süresi belirli hizmet akdiyle çalıştıracaksınız dolayısıyla kıdem tazminatını, taşeron sistemini tam uygulamaya koyarak tümünden ortadan kaldıracaksınız.

BAŞKAN – Sayın Çetin...

RECAİ BERBER (Manisa) – Niye? Onlara da ayniyet hakkı getiriyoruz...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ya, bunun ayniyet hakkıyla... Zamanım yok!

BAŞKAN – Arkadaşlar...

Sayın Çetin, lütfen...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bir dakika, bitireceğim.

Şimdi Sayın Bakan, benim esas söylemek istediğim konular...

RECAİ BERBER (Manisa) – Çalışma Bakanı da gelecek buraya.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Gelecek, orada da anlatacağım, merak etmeyin. Çalışma Bakanınıza da bu konuda ders verecek şeyim var.

BAŞKAN – Ama ikiye katladık süreyi.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, şeye giremedim yani özellikle gini katsayısı meselesi de, orada da bir zahiri durum var.

BAŞKAN – Neyse onu...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Düşmüş olması sevindirici. Katılıyorum, keşke daha da inse 25'lere, 30'lara kadar inse, keşke inse ama oradaki nedenleri de umarım bir başka toplantıda anlatma olanağı bulurum.

Sayın Bakan, gerçekten siz makro düzeyde projelendiriyorsunuz ülkenin geleceğini, hiç olmazsa hem planlamada, DPT'nin bir devamı gibi oluyor... Yani, Onuncu Beş Yıllık Plan eğer doğru yazılmış olsa, doğru hedefler koysa ülke doğru bir yörüngeye doğru gider. Hedefleriniz doğru değil; nitekim, 8 Ekimde, bir bölümünü orta vadeli programı açıklarken zaten Başbakan Yardımcısı Babacan bunların bir bölümünü devre dışı bıraktı.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 97

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bir bölümünü de uygulama olanağı bulacağına hiç ihtimal veremiyorum ama bütçeniz hayırlı uğurlu olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Sayın Çetin, gini katsayısı işi Sayın Zozani'ye ait.

İZZET ÇETİN (Ankara) –Zozani, bulayım, çıkartıp sana vereyim. Eksik...

BAŞKAN – Sayın Çetin, ikinci husus da şimdi, Sayın Demiröz diyor ki: “Ben anlayamadım, Sayın Çetin işverenlerin temsilcisi mi, yoksa emekçilerin temsilcisi mi anlayamadım.” diyor.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Oradan kaşınıyor.

BAŞKAN – Sayın Çetin, Sayın Demiröz diyor, ben demedim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Kusura bakma...

RECAİ BERBER (Manisa) - ... katkısı olacak, belki genel bütçeden katkı olacak...

BAŞKAN – Evet, neyse.

Teşekkür ediyoruz Sayın Çetin.

Evet, Sayın Şahin, buyurunuz efendim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – İşçi lehine, çalışan lehine bir tek düzenleme gösterin bana on bir yıllık iktidarınızda. Yok, bir tek yok.

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Sayın Bakan Yardımcım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokratlarımız, basınımızın değerli mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün gerçekten önemli bir Bakanlığımızın bütçesini görüşmekteyiz. Bugüne kadar özellikle Türkiye kalkınma stratejisinde ve politikalarında önemli roller oynamış, sadece kamunun değil, özel sektör yatırımlarının planlanmasında da önemli roller oynayan ve Türkiye'nin bugünlere gelmesinde çok büyük katkıları olan Bakanlığımızın bütçesini görüşmekteyiz. 2023 hedeflerine ulaşmamızda diğer bakanlıklara da yol gösterici bir öneme haiz olduğunu bilmekteyiz.

Öncelikle, uzun vadeli hedef ve stratejilerimizin gerçekleştirilmesine yönelik en önemli unsur tüm politikalarımızın insan odaklı bir çerçevede ve birbirleriyle koordinasyon içerisinde bir bütün olarak ele alınmasıdır. Kalkınmayı sadece ekonomik göstergelerdeki gelişmelerden ibaret görmeyip ekonomik, sosyal ve kültürel tüm unsurlardaki gelişmeler olarak da değerlendirmekteyiz. Kapsayıcı ve sürdürülebilir bir kalkınma yaklaşımını benimseyerek bütün kesimleri ve bütün bölgeleri kapsayan bir anlayış hem de kalkınmanın sonuncunda ortaya çıkan refahın, nimetlerin toplumun geneline yayılması anlamında yine kapsayıcı bir kalkınma anlayışı uygulamamızla mümkün olmuştur. Sadece bugünkü nesilleri düşünmeyen, gelecek nesiller ile bugünkü nesiller arası dengeyi de gözetken bir yaklaşımdan hareket etmekteyiz.

Bir toplumun kalkınma seviyesini gösteren, kurumsal gelişmişlik, sosyal refah, insani gelişmişlik düzeyi gibi birçok kavram bulunmaktadır. Dolayısıyla, çok boyutlu yaklaşım ve politikaların koordinasyon içerisinde yürütülmesi ile kaynakların etkin kullanımı kalkınmanın hızlandırılması için büyük bir önem taşımaktadır. Nitekim, çalışmaları bu bütüncül bakış açısıyla ülkemizin potansiyelini ve insanımızın yeteneklerini en üst seviyede kullanma amacına yönelik olarak sosyal devlet olmanın gereğini de dikkate alarak sürdürmeye gayret göstermektedir. Uygulanmakta olan sürdürülebilir kalkınma anlayışına yönelik olarak dar gelirli ve dezavantajlı kesimlerin toplumun üretken üyeleri olmasını sağlayacak adımlardan çevre dostu politikalara, ülkemizin rekabet gücünü artırmaya yönelik teknoloji ve AR-GE faaliyetlerinden bölgesel gelişmeye kadar birçok alanda çalışmalar yapılmaktadır. Kamu kesiminin tüm unsurlarının mali yapılarını kapsayan kamu kesimi genel dengesi çalışmalarının sağlıklı bir şekilde gerçekleştirerek ekonomik, sosyal sektörleri, bölgeleri kapsayan tematik ve mekânsal stratejileri ile eylem planları oluşturulmasında da katkıda bulunmaktadır. Sağlıktan istihdama, sosyal korunmadan toplumsal gelişime, sanayi altyapısından KOBİ'lere, turizm faaliyetlerine kadar birçok alanda çeşitli faaliyetler yürütülmektedir.

Bölge üniversitelerinde geçtiğimiz dört yılda 1 milyar liranın üzerinde bir kaynağın aktarılması, bir yatırımın yapılması da elbette ki önemli bir çalışmaydı.

Yine, bu bölgelerimiz ve Doğu Anadolu (DAP) için çok önemli olan 6'ncı bölge teşviki dediğimiz teşvik sistemine de geçmiş bulunmaktayız.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – GAP 5'inci bölge.

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Onu soracaksın!

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yanlış bakmışsın.

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Hayır, onu öğrenecek kendisi, kendi ilini de sorsun.

Tüm bu çalışmalarınızın önümüzdeki dönemde bölgesel gelişmişlik farklarını çözüm süreciyle beraber her geçen gün azaltacağına inancımız tamdır.

Ayrıca, çiftçilerimiz için önemli olan, özellikle bizim bu “vahşi sulama” dediğimiz sistemden tamamen kapalı damla sistemine geçiş noktasında da özellikle küçük sulamalar başta olmak üzere çok yoğun bir çaba sarf ettiğinizi de biliyoruz. Kurmuş olduğunuz KOP İdaresi hem bu çalışmaları koordine ediyor, izliyor, hem de yeni döneme ilişkin eylem planı hazırlıklarında Bakanlığa yardımcı olmakta.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 98

Özelikle Malatya'mıza 2013 yılı içerisinde toplam 29 projeden 13'üne vermiş olduğunuz desteklerden dolayı da şükranlarımı sunuyorum. Burada yaklaşık 10 trilyon lira gibi bir destek verildi; 8,6 trilyon lira bu sisteme, artı yine 1 trilyon lira da bilahare vermiş olduğunuz desteklerden dolayı çiftçilerimizin artık bu süre içerisinde hem suyu israf etmeden hem iş gücünün ve emeğin biraz daha azaltılarak çiftçilerimizin, tarımda hizmet alan arkadaşlarımızın, insanlarımızın lehine olacağını da düşünmekteyiz.

Bölgesel politikaların önemli bir ayağını kalkınma ajanslarımız oluşturuyor. Fırat Kalkınma Ajansımız da malumunuz, Malatya'mızda gerçekten bölge planlarını kalkınma ajanslarımızın koordinasyonunda yerel düzeyin aktif katılımıyla hazırlaması, önümüzdeki dönemde daha nitelikli bölge planlarının yapılacağını da bizlere göstermekte. Onuncu Kalkınma Planına ajansların bu anlamda önemli katkıları olduğunu da görmekteyiz. Yürürlüğe giren teşvik paketi konusunda da ajanslarımıza aktif rol vermeniz sayesinde bu bölgelere yatırım yapacak olan iş adamlarımıza önemli bir kolaylık sağladığını da belirtmek istiyorum.

Ayrıca, bugüne kadar hep tekrardan bahsediyordu muhalefetteki arkadaşlarımız. Geçen yıl yapılanlarla bir önceki yapılan sunumlarınız içerisinde malumun ilamı türünden söyleniyor ama ben soruyorum: Gerçekten BELDES, KÖYDES, SUKAP, SODES, KOP, DAP, buna benzer yapılan kurum ve kuruluşlar, acaba bu süre içerisinde yapılan çalışmalar tekrar mahiyetinde miydi, yoksa gerçekten bu sahada, hizmet vermiş oldukları alanlarda devrim niteliğinde olan birer çalışmalar mıydı? Bu konuda vatandaşlarımız zaten bunları çok iyi bir şekilde izlemekte ve istifade etmekte.

Bölgesel çerçevede çok önemli yenilikçi plan ve programların uygulanmasıyla, cazibe merkezleri gibi programların da uygulamada etkin bir rol aldığını görmekteyiz.

Yine KÖYDES projesi çerçevesinde 20 bin nüfusu esas aldığımızda, hâlen 21,1 milyon vatandaşımız kırsal alanda yaşamakta ve ilk defa kırsal alana yönelik 2010-2013 planını yürürlüğe koymuş bulunmaktadır. KÖYDES'e de Bakanlığınız önemli bir teknik destek sunarak İçişleri Bakanlığıyla birlikte yürütülen bu projeye 79 ilde, çok geniş bir çerçevede hizmet sunmaktadır.

SUKAP'la ilgili yine -bunları tek tek sıralamamıza herhâlde gerek yok- su ve kanalizasyon altyapı hizmetleriyle beraber devasa hizmetler yapıyorsunuz ve bu alanda da gerçekten özellikle belediyelerimize finansal destekle beraber can simidi olduğunu da görmekteyiz.

Yine nüfusu 25 binin altında olan belediyelerimizin içme suyu ve kanalizasyon hizmetlerine yüzde 50 hibe destekleriyle yapılan katkıları var.

SODES Projesi kapsamında toplumsal dayanışma ve bütünleşmenin güçlendirilmesi, toplumun dezavantajlı kesimlerinin ekonomik ve sosyal hayata aktif katılımlarının sağlanması için "SODES" dediğimiz yine yenilikçi bir programı uygulamaktasınız. GAP'ta başlattığınız bu program 30 ilde uygulanmaktadır. SODES Projesi'ni bölgemizde bugüne kadar dezavantajlı kesimler için uygulamaya konulan en iyi sosyal proje diye düşünmekteyiz. Gerçekten bölgeye proje yapmayı öğreten ve sosyal anlamda çok büyük destekler sağlayan bir uygulamadır. Özellikle AR-GE ve AR-GE merkezlerinin geliştirilmesinde de Bakanlık olarak koordine edici bir rol üstlenerek bu alanda da oluşan aksaklıkları gidermekte.

TÜİK'in yapmış olduğu çalışmalar, güvenilir ve zamanında üretilmiş bilgi kamuoyu için olduğu kadar, özel sektör ve STK'lar için de stratejik bir kaynaktır. Sağlıklı istatistikler, demokratik bir ortamda halkın hesap sorma hakkını kullanması açısından da vazgeçilmez önemdedir. Bu anlamda TÜİK'te çok yönlü yoğun bir çalışma görmekteyiz. Ayrıca yine kurumlarla iş birliğiyle, bir anlamda kurumlarımıza rehberlik yaparak TÜİK, kurumlarımızın içinde istatistik çalışmalarını güçlendirmekte ve bu alanda da ciddi katkılar sunmaktadır.

Ayrıca, özellikle sulama birliklerimizin bir iki sıkıntısı vardı Sayın Bakanım. Bunlarla ilgili, gerçekten ilk kurulmuş olduğu yıllarda belki şişirilen kadrolar şu anda bunlara ciddi bir yük oluşturmakta ve bunlar da ihtiyaçlarının fazlalarını diğer kamu kurumlarına geçirme noktasında ki eğer olursa, en azından sulama birliklerimiz de biraz daha ellerindeki imkânlarını rantabl bir şekilde kullanmış olacaklardır.

Madenlerin taşınmasıyla alakalı; Malatya'mız son yıllarda bilindiği gibi özellikle bir maden başkenti olmaya namzet olan bir ilimiz. Bilindiği gibi 2017 yılından itibaren özellikle Sivas bölgesindeki maden yataklarının sona ereceğinden dolayı da bu bölgede birtakım çalışmalar yapılmakta, özellikle bu alanda da bölgesel ve sektörel bazda çok güzel... Ancak bunların altyapı problemlerinde birtakım sıkıntılarımız var. Özellikle ulaştırmada, yani şu anda normal şartlarda orada yapılan maden imalatlarımızda bunların uç noktaya dönüştürülmesi hususunda ciddi çalışmalar yapılmakta, Erdemli ve Kolin şirketlerimiz çalışma yapmakta. Şu anda bile 500 bin tonu ulaştırmakta biraz sıkıntı çekiyorlar ama yarın bu, 1 milyon tonlara ulaştığında ciddi birtakım sıkıntılarla karşı karşıya kalacağımız bir gerçeği var.

Yine, önümüzdeki günlerde bu demir yollarının özelleştirilmesiyle ilgili; geçenlerde yine görüşülmüştü. Bunları biz geçen Ulaştırma Bakanımıza da ifade etmiştik. Bunlara eğer biraz hızlandırma yapılabilirse inşallah maden noktasında da Malatya'mız bölgenin bir üssü hâline gelecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) - Biraz sürem daraldı ama Başkanım.

BAŞKAN – Saatin 23.00 olduğunu hatırlatırım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 99

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Altyapı sorunlarını, enerji ve lojistik sorunlarını takip edip çözüme kavuşturmamız gerekmekte. Bu senkronizasyonu oluşturma konusunda gayretleriniz de özellikle gerçekten bizleri mutlu edecektir.

Ayrıca, Malatya'mızla alakalı şu anda DAP idaresinden 2013 yılında almış olduğumuz o 29 projeden 16'sı yedekte kaldı, ancak 42 adet de 2014 yılı için desteklerinizi beklemekteyiz.

Yine size iletmış olduğumuz taleplerden gerçekten bugüne kadar ilgisiz kalmadığınızdan dolayı ayrıca şükranlarımı sunuyorum. Özellikle üniversitemize, Karaciğer Nakli Enstitüsüne vermiş olduğunuz 15 trilyondan fazla destekler Malatyalımız tarafından çok ciddi bir şekilde takdir edilmekte.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Üniversiteye ne kadar verilmiş bir tekrar eder misiniz?

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – 15 trilyon lira.

BAŞKAN – Evet, lütfen tamamlayınız Sayın Şahin.

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Özellikle büyükşehir olan ilimiz Sayın Bakanım, gerçekten doğunun cazibe merkezi; batının doğusunda, doğunun batısında olan bir sınır bölgesindeyiz. Bu ilimizin büyükşehir olmasıyla beraber Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı kapsamına alınması gerçekten Malatyalımız için ciddi bir destek olacak ancak alınmasıyla beraber şu anda uygulamaya dâhil edilmemesinden dolayı da bir sıkıntı yaşamaktayız. Bunlarda da inşallah ben önümüzdeki süre içerisinde desteklerinizi bekliyorum.

Sayın Başkanım, bir konu daha var müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Özellikle kalkınma ajansları noktasında belediyelerin ödeyeceği yerel paylar genellikle ilgili belediyeler tarafından zamanında ödenememekte, söz konusu miktar İller Bankası kanalıyla kesinti uygulanmak suretiyle ajanslara aktarılmakta ve ajanslara aktarılması gereken payların zamanında ve tam olarak aktarılmaması, belediyelerin paylarının ise İller Bankası üzerinden kesilmesi söz konusu olmakta. Bu durumda da yerelde birtakım sıkıntılar ve sorunlar yaşamaktayız. Özellikle sonuç olarak, ajanslar için yerel payların, belediyelerin ve il özel idarelerinin ticaret ve sanayi odaları paylarının tamamen kaldırılması imkân dâhilinde ise merkezî bütçeden aktarılabilecek payların ise zamanında ve eksiksiz olarak aktarılması, ancak aktarılan kaynağın ajans kasasında değil –burada da birtakım sıkıntılar yaşanmakta, kasada çünkü peşin veremedikleri için, bir yıl sonra verince, Maliye kasada parayı görüyor, ister istemez burada sıkıntı yaşanıyor- merkezî bir havuzda tutulmasının Maliye Bakanlığıyla oluşan sıkıntıların ortadan kaldırılmasına vesile olacağını ben umuyorum.

Yine Bakanlığımızın bütçesinin ilimize, ülkemize ve bütün insanlığa hayırlar getirmesini Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Hayırlı olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Şahin.

Sayın Kuşoğlu, buyurunuz lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Herkesi razı ettin mi?

FARAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Herkes razı, beşer dakika.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; gecenin bu saatinde ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum. Çok fazla vaktinizi almadan, sıkmadan konuyla ilgili bir konuşma yapmak istiyorum.

Sayın Bakanım, hem 2014 bütçenizi yapıyoruz yani 2014 için 1 milyar 215 milyon lira talep ediyorsunuz ama bunun haricinde de 2012'yle ilgili olarak da hesap veriyorsunuz, 1 milyar 68 milyon gibi bir bütçeniz var diye hatırlıyorum. Ama bununla ilgili olarak Kalkınma Bakanlığı Sayıştay denetçilerine kayıt, belge ibraz edememiş ve dolayısıyla onlar görüş bildirememiş vaziyettedir.

Konya Ovası'yla ilgili olarak bağlı kurumlardan uygun rapor alınmış, yapılan bir incelemede. Doğu Karadeniz Projesi'ne görüş bildirilememiş, bilgi, belge verilememiş. Güney Doğu Anadolu Projesi'yle ilgili olarak da görüş bildirilememesine rağmen bazı eleştiriler var, harcama belgelerinden tespit edilmiş. 9'unda önemli tespit yapılmış, kendine göre böyle bir işletmede önemli bazı tespitler yapılmış, bunların giderilmesi lazım, bunları dikkatinize sunmak isterim.

Demokrasinin çok önemli bir unsurudur hesap verilebilirlik, şeffaflık. Bunun sizin tarafınızdan, Kalkınma Bakanlığı tarafından özellikle yerine getirilmesi lazım çünkü kalkınma insanla bağlantılı, insan demokrasiyle, bu da demokrasinin en önemli ayağıdır, çok önemlidir.

Kalkınma dediğim gibi, büyüme gibi sanal bir kavram değil, somut bir kavram, somuta indirgenebilen bir kavram, elle tutulur bir kavram olması lazım ve insanla bağlantılı. Bu konuda Sayın Ayaydın daha detaya girdi, başka arkadaşlarımız da girdi. Ben bu İnsanî Kalkınma Endeksi'ne, gelişme endeksine girmeyeceğim ama burada Türkiye en büyük 16'ncı, 17'nci ekonomi olurken, neden bunda 100'lerdeyiz, 100'ler civarındayız? Onun muhakkak dikkate alınması gerekir diye düşünüyorum.

Sayın Bakanım, yıllardır söylediğimiz bir konu var, burayı çok hızlı geçeceğim. Biz 2001 krizinden sonra bir yangın söndürme operasyonu yaptık, bugünlere kadar geldik ama temel reformlarımızı bir türlü yapamadık. Bu ülkenin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 100

İhtiyacı olan reformları bir türlü yapamadık, bununla ilgili acil, yeni bir büyüme modeline ihtiyacımız var. Bu üretim odaklı olması lazım, paylaşım odaklı olması lazım, adil paylaşım odaklı lazım.

Kayıt dışılığının da gerçek anlamda azaltılmasını teşvik eden, istihdamı ve tasarrufları teşvik eden bir model olması lazım diye düşünüyorum. Sizin bu konuda özellikle iddialı bir program hazırlıyor olmanız lazım.

Başkasının parasıyla, başkalarının parasıyla çok borca girdik, özellikle hane halkının, özel sektörün çok büyük borçları var. Biz bu dönemi, bu kaynakların çok fazla olduğu bu dönemi çok iyi kullanamadık maalesef. Tüketime çok ağırlık verdik, üretime, yatırıma ağırlık veremedik, bir anlamda boşa geçirdik, sıkıntılı bir noktadayız şu anda. Böyle olursa... Bugün dolar, hatırladığım kadarıyla 2,05'ti. Biz OVP'yi, 2014 programını, bütçemizi hep bunun çok çok altında, galiba 2014 için ortalama dolar kuru 1,98'le, öyle bir rakamla hazırladık. Şimdiden, daha 2013'te bu rakam anlamsız hâle gelmiş vaziyette. Sürekli OVP ya da bütçe revizeleri yapacağız, sıkıntıya gireceğiz demektir. Doğru dürüst bir büyüme modelimiz olmazsa bu işi devam ettiremeyiz. Kalkınma bir taraftan da teknolojisiz olmaz, teknoloji gerekiyor.

Biz, sizden önce bugün Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bütçesini görüştük. Şimdi, orada, AR-GE'yle ilgili olarak övünerek diyoruz ki: Belli bir noktaya geldi AR-GE harcamalarımız ama kaç seneden beri bir türlü büyümüyor, artıramıyoruz onu ve maalesef içeriğine bakınca da aslında birçoğunun personel harcaması olduğunu görüyoruz. Gerçek anlamda AR-GE harcaması değil. Bu konuya çok ağırlık verilmesi lazım.

Kalkınma bir taraftan da çok iyi yönetim sorunudur, iyi yönetim gerektirir. Diğer unsurlarına çok girmeyeceğim ama buradan tekrar Sayıştay raporlarına döneceğim. Sayın Bakanım, iyi yönetim demek devletten başlaması demektir bu işin. Şimdi, Sayıştay raporları yoksa, yani hesap verebilir, şeffaf bir anlayışı, hükümet etme anlayışı yoksa, diğer alanlarda da, diğer kurumlarda da bu işin olması mümkün değil. Onun için hesap verebilir olması lazım, hükümetin bu konuda örnek olması lazım. Bu mevcut mevzuatla ki çok çağdaş bir Sayıştay Kanunu ve 5018 sayılı Kanun getirdiğimizi, 1927'den kalma Muhasebeyi Umumiye Kanunu'nu değiştirdiğimizi iddia ediyoruz, maalesef eskisinden daha kötü vaziyetteyiz. Bu şekilde bu işi yürütmemiz mümkün değil.

Bugüne kadar aşağı yukarı 13-14 tane bakanlık bütçesi görüştük Sayın Bakanım. Biliyorsunuz, birkaç ay önce Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı'nı da kabul ettik. Orada 3'üncü bölümde, projelerden bahsediyoruz, 25 tane değişim projesi var. Bunlardan genel koordinatörlüğünü yapması gereken –bakanlıklara, ben hep ona dikkat ediyorum- bakanların haberi yok. Projelere hiç kimse 2014 bütçesinde o projelere kaynak ayırmamış, o projelerden hiç bahsetmiyorlar, hiç yeri yok. E, şimdiden 2014-2018 Kalkınma Planı'nın bir anlamda boşa gitmesi demektir bu. Farkında bile değiller, koordinatör bakanlıklar -zaten kuruluşlar farkında değil- ama genel koordinatör olan, asıl üstlenmesi gereken bakanlıklar da hiç farkında değil, bütçelerinde hiç yer yok, gerçekten. Şimdiye kadar olanlar da böyleydi, hiçbirisi yer bırakmamıştı.

Yine, Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda şeyden bahsediyor, bu önemli bir konu, kamu özel iş birliğinden bahsediliyor biliyorsunuz. 28,5 milyar dolara bu alanda ulaşan bir riskimiz var ve 46 yap-işlet-devret ya da Kamu-Özel İşbirliği Projesi kabul edilmişti o tarihe kadar. Şimdi, bu artıyor ve buna finansman bulmakta zorlanıyoruz, sıkıntıya giriyoruz. Bunun da dikkate alınması lazım, yeni projelerle ilgili olarak sıkıntılarımız var. Finansman bulamazsak çok büyük sıkıntıya gireriz, o konuya da dikkatinizi çekmek istiyorum.

Bir de, Türkiye, safını, nerede olacağını, hangi yerde olacağını pek belirlemedi. Bu Avrupa Birliği ile ilgili olarak; evet, Avrupa Birliği ile ticaret hacmimiz azalmaya başladı, Afrika ve Orta Doğu pazarı artmaya başladı ama Avrupa pazarını tutması mümkün değil. Biz bunu bilinçli mi yapıyoruz, yoksa konjonktürün getirdiği bir şey mi? Ama ne olursa olsun biz bunu sanki çok iyiymiş gibi, kendimiz başarmış gibi, bizim bir politikamızmış gibi lanse ediyoruz, hiç ilgisi yok. Avrupa Birliği ile Orta Doğu pazarının ya da Afrika pazarının karşılaştırılması mümkün değil, bir de bu çok bilinçli bir tercih de değil ayrıca. Dolayısıyla, safımızı da çok iyi belirlememiz lazım. Artık, bölgesel iş birliği çağı, siz bunu gayet iyi biliyorsunuz, Kalkınma Planı'nda da var ama yerimizin ne olacağını da çok iyi bilmemiz lazım, ekonomik menfaatlerimizin nereden geleceğini bilmemiz lazım, o konuda bazı yanlışlıklarımız var.

Bir de Avrupa İlerleme Raporu'nda, ekonomik kriterler arasında şöyle güzel bir değerlendirme yapmışlar aslında ama şöyle bir şey var, dikkatinizi çekmiştir belki ama ben de hatırlatayım, "Devlet kurumlarının sorumluluklarındaki parçalı yapı, bütçeleme ve orta vadeli ekonomi politikalarının oluşturulmasında koordinasyonu karmaşık kılmaya devam etmektedir." diyor. Bu, bizim için söylenmemesi gereken bir söz ama maalesef doğru. Ekonomi koordinasyonumuzda sıkıntılar var, maalesef, bunu kaç seneden beri bir türlü halledemedik, bu konuya dikkatinizi çekmek istiyorum.

Ben uzatmak istemiyorum, gecenin bu saatinde çok fazla faydası olmaz.

Çok teşekkür ediyorum. İyi akşamlar diliyorum. Hayırlı olmasını istiyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Sayın Sarı, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, sevgili basın mensupları; hepinize iyi geceler diliyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 101

Vakit bir hayli ilerledi, çok da yorulduk. Ben de mümkün olduğu kadar kısa özetlemeye çalışacağım ama Sayın Bakanı burada bulmuşken ve Orta Vadeli Program'ın da birinci sorumlusu olduğuna göre, biraz OVP üzerinde, onun hedefleri üzerine düşüncelerimi paylaşmak istiyorum.

Öncelikle, Sayın Bakanım, bizim hakkımızı teslim etmelisiniz çünkü geçen seneki OVP'yi konuşurken ve geçen seneki bütçeyi konuşurken OVP'nin hedeflerinin gerçekçi olmadığını, mevcut koşullarda bu büyüme oranına ulaşamayacağımızı, dolayısıyla, işsizlik oranının da buna bağlı olarak artacağını, cari işlemler açığında meydana gelen iyileşmenin büyümeden yaptığımız fedakârlığa nazaran çok küçük kalacağını ve enflasyon hedeflerinin de tutmayacağını söyledik, yüksekte kalacağını söyledik. Şimdi, bugün bakıyoruz, tam da dediğimiz noktadayız yani bu 4 büyüklük üzerinden bir değerlendirme yaptığımızda herhâlde 2012 bütçesinin -isterseniz tutanakları da çıkartalım, bakalım- 2012 yılı bütçesine ilişkin ne söylediysek 2013 yılına geldiğimiz şu günlerde bunların gerçekleştiğini görüyoruz ve biraz da buradan aldığımız güçle yani bu öngörülere ilişkin isabetimiz üzerinden yapacağımız değerlendirmelerden de alacağımız güçle 2013 yılına ilişkin OVP hedeflerinin de çok gerçekçi olmadığını söylemek istiyorum.

Şimdi, bir defa büyümeden başlayacak olursak Sayın Bakanım, her şeyden önce 2012 yılındaki küçük bir büyümeden sonra yüzde 2,2 Türkiye gibi ülkeler için sorunlu bir büyümedir. Yani, bu Batılı bir ülke için yüzde 2'lik, 3'lük büyüme rakamları çok iyi büyüme rakamlarıdır ama Türkiye gibi potansiyeli olan, genç nüfusu olan, her yıl 600 bin, 700 bin insanın istihdam havuzuna girdiği bir ülke için aslında kriz sayılır. Yani, yüzde 4'lük, 5'lik büyümenin altındaki her büyüme Türkiye için sürdürülemezdir. Dolayısıyla, yüzde 4'lük büyüme hedefini yüzde 3,6'ya revize ettik ve orta vadede de yüzde 4,5;5 ortalama işte 4,7'lik, 4,8'lik bir büyüme hedefi koyduk yani yine potansiyele yakın bir büyüme hedefi koyuyoruz orta vadede. Bunun, yine, mevcut küresel koşullarda çok gerçekçi olmadığını bir kez daha -kayıtlara geçmesi açısından- söylemek istiyorum. Yani, paranın yönünün değişeceği -ki gelişmekte olan ülkeler için çok uzun bir vaktin olmadığını hepimiz biliyoruz yani şubat ayından itibaren sıkıntılı bir döneme gireceğimizi hepimiz biliyoruz- paranın yolunun değişeceğini, bu kadar yüksek cari işlemler açığı vermiş ve cari işlemlerin finansmanının kalitesinde ciddi sıkıntılar yaşayan, 165 milyar dolar döviz pozisyon açığı veren, işte, net uluslararası pozisyonu ciddi anlamda negatif olan, önümüzdeki bir yılda 220 milyar doların üzerinde finansmana ihtiyaç duyan bir ülke için gerçekten sıkıntılı bir konjonktür var. Yani, önümüzdeki bir yılda vadesi gelmiş borç stoklarımız, dış borç stoklarımız vadeye kalan gün hesabına göre hesapladığımız zaman 160 milyarı buluyor. Bunun üzerine 60 milyar da, kabaca, cari işlemler açığı koyduğumuz zaman 220 milyar dolar finansman bulmak zorundadır bu ekonomi. Dolayısıyla, bütün hikâye aslında Türkiye ekonomisinin dış finansman ihtiyacı üzerinden şekillenir. Buradaki bütün büyüklüklerin de ne kadar anlamlı olup olmadığını bunun üzerinden kurgulamamız ve bunun üzerinden tartışmamız gerekir. Bu kadar kırılgan bir yapıdayken ve bu kadar kırılgan bir yapıda biz bu konjonktüre yakalanıyorken bizim potansiyel büyümemize yakın bir büyüme öngörüyor olmamız hedefi hiç gerçekçi değil. Ben anlıyorum, piyasaya bir sinyal vermeye çalışıyoruz, bir beklenti yönetimi stratejisi kurmaya çalışıyoruz ama bu hedeflerin biraz daha gerçekçi olması, daha kredibil olması açısından daha faydalıdır diye düşünüyorum. Yani, mevcut koşullarda gerçekçi olmayan yüksek hedefler koymak yerine, daha gerçekçi olan, tutturulabilir hedefler koymanın kredibilitateyi daha fazla sağlayabileceğini düşünüyorum. Eğer sürekli hedef koyuyor, sürekli yanılıyorsak -bazen yüzde yüzlere varan yanılmalar var- o zaman zaten piyasa size inanmıyor, kimse size inanmıyor. Böyle hedefler koymak da çok anlamlı değil.

Şimdi, Sayın Ali Babacan da söyledi, dedi ki: "Biz üçüncü çeyrekte, ikinci çeyrekte 4,4 büyüdük ama bu büyümede kalite sorunu vardır. Daha kaliteli bir büyüme sağlamamız gerekir." Niye ? Çünkü 4,4'ün 4,2 puanı özel tüketim harcamalarından kaynaklanmış uygun faiz koşullarının yarattığı tüketim çılgınlığı içinde. İşte, onun dışında, "Net kamu harcamaları üzerinden sağlanan bir büyüme var ama büyümeye üretimin katkısı, daha doğrusu yatırım harcamalarının katkısı ve net ihracatın katkısı negatif. Şimdi, bu sürdürülemez. Bunun kalitesini artırmak gerekir." diyor. Yeni bir konjonktüre girdiğimizi hepimiz biliyoruz, faiz oranları yılın ilk altı ayındaki gibi değil, faiz oranları yükselecek, yükseldi zira, belki oradan da daha yukarılara çıkacak. Dolayısıyla, büyümeyi sürükleyecek bir tüketim harcaması kanalı yok. Büyümeyi sürükleyecek net ihracatı kanalı önümüzdeki dönem yok.

Şimdi, siz "Orta vadede büyüme hedeflerini nereden sağlayacağız?" sorusunu sorduğunuzda verdiğiniz cevap şu: Biz tüketim harcamalarını kısacağız çünkü bu sürdürülemez. Peki, nereden büyüyeceğiz? Yatırım harcamalarından. Kamu harcamalarını da kısacağız. Nereden büyüyeceğiz? Net ihracattan. Bunlar gerçekçi değil. Mevcut küresel koşullar Türkiye'de yatırım harcamalarının artışına olanak vermiyor, böyle bir şey yok. Böyle bir güven ve güven ortamı yok Türkiye'de de, dünyada da. Her an paranın gideceğine ilişkin bir kaygının olduğu yerde kim yatırım yapar? Türkiye'de niye yatırım harcamaları artsın? Mevcut küresel koşullarda Türkiye'de niye net ihracat artsın? İhracat artış hızı ithalat artış hızının niye üzerine çıksın? Sadece kriz dönemlerinde olmuştur bu Türkiye'de. Çok istisnai dönemlerde ihracat artış hızı ithalat artış hızının üzerine çıkmıştır. Yani, böyle bir konjonktür yok, bu tür koşullar yok. Şimdi, bu koşullarda bizim bunların üzerinden büyüme sağlayarak yüzde 4'lük, 5'lik büyüme hedeflerini tutturacağımızı düşünmek saf delilik olur. Bir sonraki yıl bütçe geldiğinde burada yine oturacağız, konuşacağız bunu ve umarım, siz haklı çıkarsınız ama yine biz haklı çıkacağız.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 102

Şimdi, mevcut koşullarda Sayın Bakanım, büyüme hedefleri böyleyken işsizlik rakamlarında da istediğimiz sonuçlara ulaşmamız mümkün değil. Bakınız, geçen senenin sonbaharından itibaren işsizlik rakamları yönünü yukarı çevirdi. Bu, çok normal çünkü Türkiye’de yüzde 5 büyümenin altındaki her rakam işsizlik yaratıyor. Geçen sene 2,2 büyüme, sonbahardan itibaren işsizlikte bir trend değişikliği oldu ve siz 8,9 hedefini söyledinizde, bunun imkânsız olduğunu söylediğimizde bize inanmadınız; 9,5’e revize ettiniz. Şimdi, ben söylüyorum, bu hedef de tutmayacak ve biz yeniden çift haneli işsizlik rakamlarıyla ya da ona yakın ya da ona değen işsizlik rakamlarıyla birkaç yıl daha geçirmek zorundayız. Çünkü Türkiye’nin önümüzdeki dönem büyümesi 0’la 3 arasında olacak ve bu birkaç yıl devam edecek çünkü hikâye değişiyor, çünkü konjonktür değişiyor. Yani, daha inatçı, daha kalıcı bir düşük büyümeye Türkiye tahammül etmek zorunda, mevcut politikaların bizi getirdiği yer bu. Bu, işsizliğin de çift haneli rakamlarda devam etmesi anlamına geliyor ve Türkiye bu konjonktüre yüksek cari işlemler açığıyla yakalanıyor ve siz cari işlemler açığında bir iyileşme olduğunu vurguluyorsunuz, her bakan da bunu vurguluyor, millî gelire oran olarak yüzde 10’lardan yüzde 7’lere indirdik. Evet, olumlu bir iyileşme söz konusu, olumlu bir durum söz konusu ama büyümeden yaptığımız fedakârlık 4 kat. Yüzde 8,8’den 2,2’ye inmiş bir büyüme ve bu sene 3 civarında gerçekleşecek bir büyüme, karşılığında cari işlemler açığındaki iyileşme 3 puan millî gelire oran olarak. Yani, ekonomi büyürken verdiğimiz cari işlemler açığının artışı ne kadar gerçekse ekonomi küçülürken ya da büyüme hızı düşerken katlandığımız büyüme hızı düşüşünün elde ettiğimiz cari işlemler açığı kazanımından daha yüksek olduğu bir konjonktür yaşıyoruz yani bu, yapısal sorunların devam ettiği anlamına geliyor maalesef ve anlamadığım bir şey daha var Sayın Bakanım: Büyüme oranları artacakken -2,2’den 4’lere, 5’lere gideceğiz diyorsunuz- cari işlemler açığı neden düşüyor? Ya, bu da çok enteresan. Yani, Türkiye’nin yapısal sorunlarının değiştiği bir patika yok ki önünde. Birkaç yılda bu değişmedi ki, değişmeyecek ki! Yani, Türkiye’de büyümeler oldukça cari işlemler açığı artar. Bu, Türkiye’nin yapısal sorunu. Bu, AKP’nin icat ettiği bir sorun da değil. Bu, 24 Ocak Kararları’yla beraber gelen bir sorun ama AKP’nin elinde derinleşen bir sorun. Uyguladığımız ekonomik modelin ve politikaların bize getirdiği yer burası. Şimdi, ne oldu da hem büyüme oranlarımız artacak, potansiyele yaklaşacak hem de bizim cari işlemler açığımızın millî gelire oranı düşecek? Bunu çok anlayamadığımı ve çok gerçekçi bulmadığımı söylemek isterim. Ya, Türkiye büyüdükçe cari işlemler açığı... Ya sizin dediğiniz gibi Türkiye büyüyecek ama cari işlemler açığı daha yüksek büyüyecek ya da Türkiye’nin bu kadar büyümeyeceğine inandığınız için cari işlemler açığının millî gelire oranını aşağıya çekiyorsunuz.

Şimdi, aynı şey, daha doğrusu çelişkili bir durum enflasyon için de geçerli. Bakın Sayın Bakanım, 2006 yılında biz enflasyon hedefleme sistemine geçtik, yedi yıl geçti, yedi yılda enflasyonda hiçbir yıl hedeflediğimiz noktaya ulaşamadık, hiçbir yıl.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RECAİ BERBER (Manisa) – Bazen altına düştük.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hayır, hayır, altına düşme durumu yok.

BAŞKAN – Ek süre veriyorum.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Bakın, ben size rakamları vereyim Sayın Bakanım: 2006 yılında yüzde 94 sapma, 2007’de yüzde 110, 2008’de yüzde 153, 2011’de 89, 2012’de 25. Sadece 2009 ve 2010’da hedefler tutmuş Sayın Berber, o da hedefler revize edildiği için tutmuş. Orijinal hedeflere göre baktığınızda 63 ve 60’lık sapma var. Dolayısıyla enflasyon hedeflemesi konusunda, hedeflere ulaşacağımız konusunda zaten karnemiz kötü.

Şimdi, bu yıl hedefimiz ısrarlı bir şekilde hâlâ 5’i tuttuk ki biz geçen sene 5 olmayacağını söyledik. Merkez Bankası da hedefine inanmıyor, “Ben 5 koydum ama 6,8 gerçekleşecek.” diyor. Piyasa beklentisi 7, hiç kimse bu yıl enflasyon hedefinin tutacağına inanmıyor. Enteresanı, önümüzdeki üç yıla ilişkin yüzde 5 enflasyon hedefine de hiç kimse inanmıyor çünkü yani şöyle bir şey var Sayın Bakanım: En nihayetinde enflasyon toplam arz ve talep arasındaki dengesizliktir; talep arzdan fazlaysa enflasyon olur. Şimdi, biz, 2012 yılında düşük yurt içi taleple tutturamamışız enflasyonu, şimdi diyoruz ki: “Talep artacak, bakın, büyümemiz potansiyele yaklaşacak ama enflasyonumuz düşecek.” Bu çok inandırıcı değil. Yani düşükken yurt içi talep tutturamadığınız enflasyonu, yurt içi talep yüksekken nasıl tutturacaksınız?

İkincisi: Bakın, kur varsayımı. Yani şimdi 2014 yılı için kur ortalamanız 1,98; şu anda 2’nin üzerindeyiz. Koyduğumuz hedefteki kur varsayımının şu andaki kur üzerinde. Şimdi kur ile enflasyon arasında müthiş bir geçişkenlik var; 0,15 puan. Yani yüzde 10’luk bir ulusal paranın değer kaybı 1,5 puan enflasyonda etki ediyor. Ee, şimdi, kur varsayımını buna göre kurduğunuz için enflasyon hedefi tutmaz.

Petrol fiyatı varsayımı, sürekli aşağı düşen bir petrol fiyatı varsayımı var. Mevcut jeopolitik içinde bu da mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Dolayısıyla şimdiden görünüyor yani orta vadeli enflasyon hedeflerinin tutmayacağı.

BAŞKAN – Lütfen toparlayın. İki dakika verdim, bir dakika daha veriyorum.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Özetle, çok uzatmak istemiyorum, şunu görelim Sayın Bakanım: Gerçekten paranın yönü değişiyor. Dünya zor bir konjonktüre giriyor ve Türkiye zor bir konjonktüre giriyor ve bizim önümüzde maalesef şöyle

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 103

bir ekonomi patikası var: "Sıfır ile 3 arası bir büyüme, bu devam edecek birkaç yıl, çift haneli işsizlik, çünkü Türkiye'nin yapısal sorunudur o, cari işlemler açığının yeterince hızlı düşmediği ve dolayısıyla kırılganlıkların devam ettiği ve enflasyon hedeflerinin de tutmayacağı mevcut hedeflerin üzerinde, 7'lerde, 8'lerde bir enflasyonu Türkiye birkaç yıl götürmek zorundadır." Daha gerçekçi bir orta vadeli yaklaşım ben budur diye düşünüyorum. Umarım ben yanılıyorum, umarım siz haklı çıkarsınız ama bir sonraki sene buraya geldiğimizde yine bunları konuşacağız.

Ben bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Sarı'ya teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Türel.

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, basınımızın değerli mensupları; ben de konuşmama başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, tabii, Türkiye'nin makroekonomik dengeleri olunca Sayın Bakan, herkesi ilgilendiriyor. O açıdan AKP sıralarından da bolca konuşma oldu, bu da tabii, bizi memnun ediyor. Düşüncelerimizi söyleyelim, tartışalım, bütün istediğimiz bu yani bunların tartışılmaya ihtiyacı var. Özellikle ekonominin kalkınma perspektiflerinin, büyüme modelinin ayrıntılı bir biçimde tartışılmasına ihtiyaç olduğunu düşünüyorum.

Ben önce bu 5'inci İzmir İktisat Kongresi'yle başlamak istiyorum Sayın Bakan. Şimdi, biliyorsunuz, bunun olmasıyla ilgili olarak bu konuyu takip eden kişilerden biri de benim. Biliyorsunuz, hem yazılı soru önergelerimle hem de daha önce Plan ve Bütçe Komisyonunda ve Genel Kurulda yaptığım konuşmalarda da böyle bir kongrenin gerekli olduğunu söylemiştim, ifade etmiştim ve yapılması gerektiğini söylemiştim. Siz de bunu gerçekleştirdiniz ancak burada tabii, biraz zamanlama çok uygun olmadı. Aslında bunun Onuncu Kalkınma Planı'nın öncesinde olmasına ihtiyaç vardı çünkü yeni bir model, bir beş yıllık yeni bir perspektife gidiliyor. Dünyada kriz var. Bu kriz ortamının doğurduğu ekonomideki hemen hemen bütün paradigmaların değiştiği, ekonomideki büyümelerin, kalkınmaların yeniden yorumlandığı bir dönem bu, krizlerin hâlâ devam ettiği, etkisini sürdürdüğü bir dönem. O yüzden bunun aslında plan öncesi olması ve buradan çıkan sonuçların planı etkilemesi uygun olacaktı ama herhâlde yetişmedi, yetiştiremediniz onu, onu önce vurgulayayım.

İkincisi: Tabii, bizler katılmadık fakat bir kongre değil bir paneller zinciriyle karşı karşıya olduğumuzu görüyoruz. Katılan orada arkadaşlarımız da bizlere ifade etti. Yani bir konu başlığı üzerinde tartışmaya, derinleşmeye ihtiyaç vardı buralarda yoksa panelleri her zaman yaparsınız, panel zincirlerini, iki gün, üç gün bir yerde bir oteli ayarlarsınız, oraya insanları çağırırsınız, belli konularda, tabii, elbette birbiriyle ilişkili, ilgili konularda konuşturursunuz. Ama buradaki ihtiyaç bu değildi. Yani Türkiye'nin yeni dönem büyüme ve kalkınma paradigmalarını dünyadaki gelişmelerin de eşliğinde tartışmaya ihtiyaç vardı ama ne yazık ki öyle değil; hem birbirinden çok dağınık, bir sürü farklı konu alanları var ve daha çok sunuşlar üzerinde, orada sadece konuşmacı 3 kişi, 4 kişi kimler varsa onların konuştuğu, çoğu zaman soru-cevabın olmadığı, tartışma seanslarının, oturumlarının olmadığı bir kongreyle karşı karşıyayız. Bu da gene bir başka eleştirim.

Gene, devam ediyorum. Açılış konuşmalarına baktım; İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı, Vali, tabii protokol gereği, normal, sonra siz konuşmuşsunuz; sonra Ekonomiden Sorumlu Başbakan Yardımcısı, Başbakan ve Cumhurbaşkanı. Muhalefet partilerinin liderleri nerede?

RECAİ BERBER (Manisa) – Dünya Bankası Başkanı...

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Muhalefet partilerinin liderleri nerede arkadaşlar? Yani Cumhuriyet Halk Partisi, ana muhalefet partisi, diğer partiler de olabilir, Meclisteki partiler olabilir, nerede? Yani bu sizin kongreniz, Hükûmetin kongresi değil ki, bu Türkiye'nin kongresi. Yani oraya gelip düşüncelerimizi söylememiz... Bizzat eğer davet edilmiş olsaydı Genel Başkanımız gelirdi ya da eğer programı uygun değilse birisini görevlendirirdi. Yani neden böyle bir şey yapmadığınızı açıkçası anlamakta güçlük çekiyorum.

Gene bakıyorum katılımcılara; 33 oturum, 200'e yakın konuşmacı var, Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri yok. Sayın Lütfi Elvan bir paneli yönetti galiba, onun dışında hiçbirimiz yokuz Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri olarak. Ben aynı zamanda eski plancıyım, hadi geçtik İzmir Milletvekiliyim, ben illa ben olayım diye de söylemiyorum, burada birçok arkadaşımız vardı. Yani neden böyle bir şeyi en azından... Burada biz Türkiye'nin her şeyini konuşuyoruz, bütçesini konuşuyoruz, daha yakın zamanda kalkınma planını konuştuk, bütün önümüze gelen yasaları konuşuyoruz. Yani böyle bir yaklaşım, neden böyle bu kadar ciddiyetsiz bir yaklaşım oldu, onu da anlamış değilim.

Devam ediyorum. Bakıyorum, ekonomide alternatif görüşleri savunan akademisyenler hemen hemen hiç yok. Ben yani sosyal demokrat bir akademisyen görmedim orada, bir iki tane var. Niye böyle? Madem tartışacağız, bu mekânın bu alanın çok daha geniş bir biçimde kurgulanması, özgür bir tartışma ortamının sağlanması, farklı görüşlerin harmanlanması ve oradan bir şeylerin öğrenilmesine ihtiyaç var. Yani bunu öyle bir süreç olarak düşünüyordum; bir öğrenme süreci, bir tartışma süreci, bir uzlaşma süreci ve orada elde ettiklerimizi Türkiye için, Türkiye'nin ekonomik, sosyal, kültürel hayatı için kullanmayı öngörüydük ama ne yazık ki 5'inci İzmir İktisat Kongresi bunu yapmadı ve kendisinden beklenen sonuçları doğurmadı diye düşünüyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 104

Şimdi, Orta Vadeli Program'ın yayınlanma takvimi -gene Sayın Bakan aynı şey oldu, biliyorsunuz, bir türlü...- bu mayıs sonuna, işte arkadan Orta Vadeli Mali Plan haziran ortasıydı. 2001'de değiştirdik, değiştirdiniz. Eylül ayının ilk haftası ve ikinci haftasına aldınız. Geçen sene gene gecikti, bu sene gene var, 8 Ekimde çıktı. Yani bir kere uyun, bir kere -2006'dan beri hazırlanıyor- birisinde bu takvim tutturulmuş değil. Bunun niye böyle olduğunu açıkçası anlayamıyorum. Yani elbette bazı yıllar olabilir, ben de eski plancıyım, biliyorsunuz, hep tartıştık, dengeler üzerine hazırlanırken bazen birtakım değişiklikler olur yapamazsınız, öngöremezsiniz, önünüzü göremezsiniz ama böyle bu tip değişikliklerin olmadığı, belli bir stabilitenin olduğu, her şeyin öngörüldüğü biçimde işlediği zamanlarda bunun zamanında çıkmış olmasına ve bütçe süreçlerinde aslında resmî bir biçimde, kanuni bir biçimde işlemesine ihtiyaç vardır diye düşünüyorum. Umuyoruz önümüzdeki sene bu zamanında çıkar ya da bunu alın, 17 Ekimi alın... Sayın Bakan, öneriyorum ben bunu, 17 Ekimde biliyorsunuz bütçe teklif ediliyor, 17 Ekimde OVP'yi, Orta Vadeli Mali Planı, bütçeyi hepsini verin. O zaman da zaten artık bütçe ne zaman hazırlandı, öncesinde bu başlatma niteliği ortadan kalkacak, öyle bir süreç olsun.

Şimdi, başka bir konu, tabii, birçok doküman hazırlanıyor. Yani kalkınma planı var, Orta Vadeli Program, Orta Vadeli Mali Plan, yıllık program, bütçe, yatırım programı. Bunların çoğu Kalkınma Bakanlığının yani sizin Bakanlığınızın sorumluluk alanı içinde. Tabii, başka bakanlıkların da burada dahilîyetleri, işin içine girmeleri söz konusu ama esas itibarıyla makro perspektiften Kalkınma Bakanlığı sorumlu. Bunun böyle olduğu o kadar açık ki, biz bütçenin geneli üzerine konuşurken Maliye Bakanına bu makro perspektiflerle ilgili konuştuğumuz zaman, düşüncelerimizi söylediğimiz zaman Maliye Bakanı da aslında adres olarak Kalkınma Bakanlığını gösterdi, bütün bakanlar gösteriyor. Bu güzel bir şey, bizi sevindiren bir şey ama aynı zamanda, tabii, sırtımızdaki yükü de ağırlaştıran, sorumluluğumuzu arttıran bir durum.

Şimdi, yakın zamanda, Sayın Bakan, Onuncu Kalkınma Planı'nı kabul ettik, 2 temmuzda Meclis kararı hâline geldi. Aradan yaklaşık üç ay bir haftalık bir zaman geçti, Orta Vadeli Program çıktı. Fakat bakıyoruz, planla Orta Vadeli Program'ı bir karşılaştırıyoruz, planın hedeflerinin hiçbir hükmü kalmıyor, planın ruhuna Fatih. Birkaç tane rakam vereyim isterseniz. Tabii, beş yıllık plan hazırlıyoruz yani uzun bir dönem bu. Yani dönem içinde içeride ve dışarıda ekonomik, siyasal şoklar olabilir. Buna dayalı olarak değişebilir her şey. Ama daha üç ay oldu, üç buçuk ay oldu ve ciddi bir, sarsıcı bir değişiklik, dikkat çekici bir değişiklik yok.

Şimdi, bakıyorum, büyüme hızına yüzde 5,5 demişsiniz, OVP döneminde yüzde 4,7 diyorsunuz. Bunu tutturmak için, herhâlde, 2017-18'de yüzde 6,7'lik bir büyümeye ihtiyaç var. Ben sadece hedefler üzerinde de durmuyorum. Bazen hedefler bire bir tutmak zorunda değil. Bunu belli varsayımlar altında hazırlıyorsunuz. O varsayım setlerinde bir değişiklik olursa doğal olarak bunlar da değişir ama aradan üç ay geçti Sayın Bakan. Cari işlemler açığı 6,5 demişsiniz -millî gelirdeki pay olarak söylüyorum- yüzde 7,1 olmuş. Enflasyon 5,3'müş, 6,8'e çıkmış. Yurt içi tasarruflar yüzde 14,4'müş planda -2013 yılı için söylüyorum- üç ay sonra OVP'de yüzde 12,6'ya düşmüş, yaklaşık 2 puan düşmüş. İşsizlik oranları yükselmiş yüzde 9,2'den 9,5'a. Ve daha da vahimi, kur tahminleri değişmiş. plandaki kur tahmininiz 2018 yılı için, Sayın Bakan, 1,97; 1 lira 97 kuruş. Ama şimdi OVP'de bakıyoruz ki bu aslında 2014 yılındaki kur tahmini oldu, yani 2014 yılı 1,98.

Şimdi ben sormak istiyorum: Bu 2023 hedefleri ne oldu? Dayanamadım, bir hesaplama yaptım. Kişi başına 25 bin dolar olan, o en önemli olan 2023 hedefine nasıl ulaşılacak? Diyelim ki 2013, 14, 15, 16 sizin dediğiniz gibi gerçekleşsin yani OVP'dekilerin olduğu gibi tuttuğunu varsayalım -ki aşağı yönlü riskler olduğunu biliyoruz ama diyelim olduğu gibi gerçekleşti- sonraki dönemde, izleyen 2017-2023 döneminde, yedi yılda ne olacak?

Birinci senaryo: Eğer kur yükselirse ve bunun sonucunda TL reel olarak değer kazanırsa bu hedeflere ulaşmak hiçbir şekilde mümkün değil çünkü TL cinsinden hesaplıyorsunuz, kura bölüyorsunuz. Kur yükselince mümkün değil.

Gene, planda da senaryolar yapmıştık, onlar da değişti.

İkinci senaryo: Kur reel olarak değişmezse, reel kur aynı kalırsa yani başka bir deyişle nominal kur artışı yurt içi-yurt dışı enflasyon farkı kadar artarsa 2017-2023 döneminde ekonominin yıllık ortalama yüzde 14 büyümesine ihtiyaç var.

Üçüncü senaryo: Nominal kur değişmezse -reel kur demiyorum, nominal kur- yani siz 2016'da Orta Vadeli Program'da kura 2 lira 10 kuruş, 2,10 diyorsunuz; varsayalım ki, Sayın Bakan, ondan sonra 2023'e kadar hiç değişmesin, gene 2,10 kalsın yani 2023 yılında da 2,10 olsun. Yani şu anda zaten yakalanmış olan şeyi ta 2023'e kadar, önümüzdeki on yıllık döneme yayalım; kişi başına ortalama 25 bin dolarlık gelir hedefine ulaşmak için yıllık ortalama yüzde 9 büyümeye ihtiyaç var.

Bir de tersten alayım dedim konuyu. Türkiye ekonomisi uzun dönemde yüzde 5 büyüyor, AKP döneminde de yüzde 5 büyüdü. Diyelim ki OVP döneminin gerçekleşmeleri olsun sizin söylediğiniz gibi. Ondan sonraki dönemde de, 2017-2023 döneminde de yüzde 5 büyüme olsun. Hangi kur bizi 25 bin dolara ulaştırır diye baktım, dolar kurunun 1,75 olması lazım. Yani size müjde vereyim, eğer 2023 yılında dolar kurunu 1,75 yaparsanız o zaman o hedefe yüzde 5'lik bir büyümeyle ulaşırsınız. Yani bu şu demek: Bunlar mümkün değil artık 2023 hedefinde. Tabii, iddia güzel bir şey, hedefleri koyacaksınız, elbette bunlar olacak ama bunların altının dolmasına ihtiyaç var. Bunların altı dolmadığı zaman bunlar hiçbir şey ifade etmiyor ve hem içeride hem dışarıda bizim saygınlığımızı, itibarımızı ciddi biçimde zedeliyor.

Gelelim Orta Vadeli Program'a. Şimdi, biliyorsunuz, geçen sene de bu fren-gaz tartışmasını yaşadık Sayın Bakan. Hatta size de sormuştum Genel Kurulda, hatırlarsınız, "Sayın Bakan siz frenci misiniz, gazcı mısınız?" diye. Şimdi,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 105

gene, burada da, sunuşunuzda da var, “2012 yılı bir dengelenme yılı oldu.” diyorsunuz, bazen de “yumuşak iniş” diyorsunuz. 2012 yılı dengelenme yılı, yumuşak iniş yılı falan değil, 2012 yılı normalde hiç gerçekleşmeyecek, ayrı, kısa bir yıl. Büyüme pozitif. Gerçi büyümeye önce yüzde 4 diyordunuz, sonra 3,2 oldu, sonra 2,2 olarak gerçekleşti ama kompozisyonuna baktığımızda yurt içi talebin negatif olduğu ve büyümenin tamamen net ihracattan kaynaklandığını görüyoruz. Ekonominin pozitif büyüdüğü yılda böyle bir şey mümkün değil. Bunun biraz daha altına indiğimiz zaman da bakıyoruz ki 2012’deki net ihracattaki artış tamamen altın ihracatından kaynaklanıyor. Biliyorsunuz, bunu da konuştuk, burada sorduk bunu. Altın ihracatını çıkardığınız zaman büyüme daha çok aşağı iniyor. Nitekim son yapılan şeylerde... Cevabınızı bekliyorum çünkü öyle. Yani düştüğünüz zaman... Yani bakın, yurt içi talep 2012’de 1,8 azalmış ama net ihracat 4,1 puan artmış Sayın Bakan. Böyle bir şey yok ya, böyle bir yıl yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Böyle bir yılı bana 75’ten itibaren...

BAŞKAN – Sayın Türel, lütfen tamamlar mısınız?

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Biraz daha zaman verirsiniz...

75’ten itibaren, bakarsanız böyle bir şeyin olmadığını görürsünüz; elimizdeki sağlıklı serilerin olduğu bir dönem.

BAŞKAN – Lütfen tamamlayalım Sayın Türel.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan, birkaç konu var, onlara değinmek istiyorum izin verirsiniz çünkü burada bunları konuşmuyoruz, bunları...

BAŞKAN – On iki dakikayı geçti. Biraz daha...

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Biraz daha verin zaman, konuşayım bunları, ifade edelim düşüncelerimizi. Sayın Bakan da bundan memnun olur. Rahatsız olacağını düşünmüyorum zaten.

Şimdi, 2013 yılına geliyoruz. Bakıyoruz, büyüme yeniden eski yapısına dönmüş yani büyüyecek ekonomi, gene yurt dışı talep kaynaklı büyüyecek, net ihracatın büyümeye katkısı negatif olacak. Doğru çünkü böyle oluyor zaten. Ekonomi büyüdüğü zaman yurt dışı talep kaynaklı oluyor, özel tüketim ve özel sabit sermaye yatırımı sürüklüyor, bir taraftan da ithalat artışı ihracat artışını geçtiği için net ihracatın büyümeye katkısı negatif oluyor. Ama ilk yarı gerçekleşmelerine baktığımız zaman kamu sabit sermaye yatırımlarında çok ciddi bir artış gözüküyor. İlk yarı büyümesinin yaklaşık yarısı kamu sabit sermaye yatırım artışlarından geliyor büyümeye katkı olarak, bir de aynı zamanda özel tüketimde bir artış var. Şimdi, biz yılbaşında kamu sabit sermaye yatırımlarının artışına reel olarak yüzde 5,4 diyorduk, ilk yarıda yüzde 55,4 oldu. Nasıl oldu bu Sayın Bakan, ne oldu burada? Ve bunun yıllık gerçekleşmesine yüzde 18,6 diyoruz. Yani bu nedir? Bunun bir açıklanmasına ihtiyaç var.

Gene başka bir konu: Bu artık klasik hâle geldi, ekonomi yukarıdan da gelse aşağıdan da gelse, daha alt düzeyden, daralmadan da yukarı çıksa, yüksek büyümeden de gelse, gene, ekonomiyi yüzde 4, yüzde 5 patikasına ittiriyorsunuz. Yani bunun olması mümkün değil. Herhâlde bir potansiyel hesabı yapılıyor burada ama, potansiyel üretim yaklaşık olarak herhâlde o düzeyde öngörülüyor ama o da aslında hedefleri gerçekleşmeyerek ciddi anlamda problemler yaratıyor.

Burada, gene, ilginç olan bir konu 2013 yılının önemli bir özelliği, o da toplam yurt içi tasarruflarının tarihin en düşük seviyesine düşmesi; yüzde 12,6 ve özel tasarruflar ilk defa yüzde 10’un altında, yüzde 9,7. Tabii, bu da çok ciddi bir konu. Yani bizim belli bir yatırım seviyesini karşılamak için tasarruflara ihtiyacımız var, yurt içi tasarruflara. Eğer olmazsa dış tasarruf alacağız yani cari açık vereceğiz. Bu da demek ki aslında hemen hemen aynı toplam yatırım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Türel, lütfen...

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Orta Vadeli Program’ın 2014-2016 noktalarına ilişkin birkaç fikir söyleyeyim. Özel sabit sermaye yatırımlarının büyümeye katkısı artıyor bu dönemde Sayın Bakan ama özel tüketimin büyümeye katkısı azalıyor. Neden? Çünkü özel tasarrufları artırıyoruz. Nasıl olacak bu Sayın Bakan, özel tasarruflar nasıl artacak? Bireysel Emeklilik Sistemi’yle, kamuda israfın önlenmesiyle böyle bir şey mümkün değil. Bakın, özel harcanabilir gelir hemen hemen aynı kalırken özel tüketimleri yaklaşık 3 puan düşürüyorsunuz. Geçmiş yıllarda da tasarruflar azalırken biz şunu biliyorduk: Özel harcanabilir gelirin millî gelirdeki payı düşüyordu ama özel tüketim arttığı için özel tasarruflar küçülüyordu. Şimdi ise tam tersi, hiç görülmemiş bir olgu ile karşı karşıya kalıyoruz. Yani ne olacak? Böyle bir tüketim kısıması mümkün gözüküyor. Yeni vergiler mi geliyor Sayın Bakan?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Türel, bayağı ek süremizi aştık, yüzde 50 oranında aştık.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bir husus daha kaldı. Bitireceğim.

Bakıyoruz, gene aynı dönemde, 2014-16 döneminde ihracat reel olarak yüzde 8,1; ithalat yüzde 6,2 artıyor. Böyle bir şey yok. Ekonominin büyüdüğü yıllarda reel ithalat artışı, ihracat artışını geçiyor. Yani bu yaşanan bir olgu. Bu, mevcut yapısal, ekonominin yapısından kaynaklanan bir şey. İthalatın büyümeye olan esnekliğine baktığınızda da 2’lerin üzerinde ama bu yapının içinde tam tersi gözüküyor. Bu da gösteriyor ki aslında cari işlemler açığında hedeflerin hiçbirini

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 106

gerçekçi değil yani 2013 yılında eğer yüzde 7,1 gerçekleşirse millî gelire pay olarak, 2016 yılında yüzde 5'in gerçekleşmesi mümkün değil.

Son bir noktayı belirtmek istiyorum. Bu çok önemli bir konu. Büyümenin kaynaklarıyla ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Biliyorsunuz, Solow modeli var. Modelin içinde iş gücü var, şimdi işsizlik oranını düzelterek koyuyorsunuz. Sermaye stoku var, kapasite kullanım oranını düzelterek koyuyorsunuz, modele koyuyorsunuz onları. Artık, o, toplam faktör verimliliği oluyor. Burada ilginç olan, Dokuzuncu Plan döneminde istihdam yüzde 3,3 artarken -plandan alınmış rakamlar- sermaye stoku yüzde 5,6 artarken toplam faktör verimliliği yüzde 0,5 azalmış. Büyüme, 2013 yılında da bunun devam edeceğini öngörüyorsunuz, diyorsunuz ki: Büyümeye katkı açısından bakınca büyümenin yüzde 69'u istihdamdan, yüzde 56'sı sermaye stokundan geliyor. Toplam faktör verimliliğinin büyüme katkısı negatif yüzde 25 oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Türel.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Son sözlerim...

Kriz yıllarında toplam faktör verimliliği negatif olur ama ekonominin normal büyüdüğü yılda negatif olmaz, pozitif olur çünkü toplam faktör verimliliği eğitim harcamalarına, AR-GE harcamalarına, ekonominin dışı açıklığına, kurumsal ve fiziki altyapı gibi bir sürü faktöre bağlı.

O zaman şu soru geliyor aklıma: Toplam faktör verimi neden azalır? Bir: Ya yanlış ölçüyorsunuz istihdamı ya da sermaye stokunu. İki: Yapılan yatırımlar verimsiz alanlara gidiyor. Bu konuyu da özellikle açıklarsanız... Yani soru kısmında da sorularım olacak ama bunun için buradaki sorularımdan da birini bu oluşturacak.

Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan. Biraz uzun bir zaman kullandım herhâlde.

Ben de bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum ülkemize, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum. Bundan sonra size bir daha söz vermeyeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Berber, buyurun. Süreniz on dakika.

RECAİ BERBER (Manisa) – Öncelikle, Sayın Bakanım, gecenin bu saatinde arkadaşlar, herkes muhtemelen yoruldu ama ben tabii, öyle çok teknik bir tartışmanın içine girmemeye çalışacağım, girmeyeceğim. Arkadaşlar herhâlde burada plancılar ve diğerleri diye ayrılıyor. Dolayısıyla plancıları bugün dinledik çok güzel.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Maliyeciler yakın dostumuz Sayın Berber, beraber çalışırız.

RECAİ BERBER (Manisa) – Kalkınmacılar ya da plancılar, onlar da maliyeciler ve diğerleri diye ayrılıyor. Zaten ne gelirse oradan geliyor başımıza.

Sayın Bakanım, öncelikle sunumunuzdan çok detaylı, doyurucu, gerçekten çok güzel bilgiler aldık. İzmir İktisat Kongresi'yle ilgili bazı hususlara ben de katılıyorum. Belki Onuncu Beş Yıllık Plan'dan önce olsaydı çok daha iyi olurdu. Ancak buna rağmen çok verimli, çok güzel bir kongre olduğunu ve başta da, daha önce de söylediğim gibi bunun sonuçlarının da basılı olarak bizlerle paylaşılsa bundan yararlanacağımızı düşünüyorum.

Diğer bir husus da, çok güzel bir ifadede bulundunuz, burada da var. Diyorsunuz ki: İyi bir plan, iyi hedefler koyma, bunları gerçekçi olarak belirlemenin yolu eldeki verilerle ve istatistiklerle olur. Gerçekten TÜİK uluslararası anlamda saygınlığı olan bir kurum, bütün çalışmalarını takdirle izliyoruz. Ancak ben şunu öğrenmek istiyorum: TÜİK sanayi alanında, hizmetler alanında, birçok alanda kendisi çalışma yapıyor ama tarımsal alanda, sahada bir çalışması var mı yok mu, onu merak ediyorum çünkü biz desteklemelerimizi son dönemde Tarım Bakanlığına sorduğumuzda "Biz TÜİK'ten alıyoruz verileri." diyor. TÜİK'e sorduğumuzda onlar da "Biz il tarım müdürlüklerinden alıyoruz." Şimdi, il tarım müdürlüğü TÜİK'e verdiğinde, TÜİK bunları yayınladığında veya açıkladığında, Tarım Bakanlığına verdiğinde TÜİK'in verisi hâline geliyorsa, bilmiyorum yani mutlaka TÜİK üretmeli bu verileri, aynı, sanayide, diğer sektörlerde olduğu gibi. TÜİK tarafından üretilmiyorsa o zaman biz onları baz alamayız. Nereden kaynaklandı bu, biliyor musunuz?

Bizim aynı bölgemizde, Manisa'da, diyelim ki dekar başına verimlilik geçen yıl 1.300 kilo, 1.400 kiloyken mısırdaki bu yıl 900 kilo. Bir şey değişmedi yani. Ya da Manisa'da 900, İzmir'de 1.100. Yan yana yani, ortada hiçbir sınır yok. Bu verilerin neden böyle olduğunu araştırırken böyle bir şey çıktı ortaya. Bunu şunun için de söylüyorum: Bizim en çok üzerinde... Tarım politikalarımıza, tarım desteklerimize, bu kadar desteğe rağmen bumerang gibi dönüp bu kadar şikâyetin artıyor olmasında, o zaman, bir yerde bir yanlışlık var. O zaman verilerde bir hata var, baz aldığımız hususlarda bir hata var, bir yerde bir hata var yani. Önce onu görmemiz ve ondan sonra da tekrar gözden geçirmemiz gerekir diye burada samimi bir ortamda söylemek istiyorum.

Diğer bir husus, Sayın Bakanım, aslında, Onuncu Planda şu anda konuştuğumuz üç yıllık OVP ve bütçenin de içinde yer aldığı bir plan olduğu için beş yıllık planda birçok konuyu konuştuk. Ciddi anlamda, her ne kadar arkadaşlar "Yeterli tartışma olmadı." dese de çok ciddi tartışmalar oldu ve orada da, bu tartışmalar sırasında şimdi de söylenenler: Arkadaşlarımız çok teknik anlamda da birtakım çelişkileri yakaladıklarını veya hedeflerin tutmayacağını söylüyor ama biz tabii ki şu anda 2023 yılına kadar hem makro hem uluslararası hem bölgesel yapının yani mevcut statükonun aynen var

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 107

olacağını var sayarak bu üretimi yapıyoruz yani mevcut verilerle 2023 projeksiyonu yapıyoruz. Halbuki bu projeksiyon aktif bir projeksiyon olmak durumunda. Yani biz iki yıl sonra, üç yıl sonra, bugün, geçtiğimiz son on yılda harcadığımız birtakım kaynakların, ne bileyim, diyelim ki işte bu barış sürecinin, demokratikleşme sürecinin katkılarını burada göremiyoruz ama bu olacaktır ya da işte, GAP, KOP vesaire gibi bizim bölgesel kalkınma projelerine yaptığımız yatırımların geri dönüşlerinin bu projeksiyona konmadığını ben burada görüyorum. Bu ciddi anlamda bir katma değer sağlayacak. Sonra, aynı şekilde yüksek teknolojiye dönük yatırımlar yaptığımız AR-GE çalışmalarındaki desteklerin yansımalarının da geçmiştekinden daha farklı olacağını düşünüyorum. Yani bunların her birinin bizim büyümemize, istihdamımıza farklı yansımaları olacağını ve ivmenin giderek artacağını düşünüyorum. Tabii, dünya tekrar 2009'daki gibi bir -tabiri caizse- girdabın içine yuvarlanıp da bunun etkilerinin bizim ekonomimiz üzerindeki olumsuz etkilerini de ayrıca -negatif anlamda da- öngörmek lazım; öngöremediğimiz bir husus çünkü.

Benim, esas, burada TÜİK'le ilgili olarak söylemek istediğim bir husus daha var Sayın Bakanım. Sanayi envanteri çalışmasını Sanayi Bakanlığı yapıyor ve tabii, biraz önce bir çok değerli vekilimizin söylediği bir husus var. Yani kendi iliyle ilgili olarak ön plana çıkan sektörleri... Mevcut datalarla hiç ilintisiz ön plana çıkan birtakım sektörler oluyor. Halbuki sanayi envanteri çalışmasının da TÜİK'in verisi olması lazım ve öyledir de. Sanayi Bakanlığının ayrı, TÜİK'in ayrı sanayi envanteri olmaz diye düşünüyorum. O zaman zaten çelişki ortaya çıkıyor.

Diğer bir husus da bizim özellikle cari açık hesaplarımızda arkadaşların da bazen haklı olarak söylediği gibi, "enerji hariç" gibi bir şeyi geçenlerde Merkez Bankası Başkanımız da burada sunum yaparken söyledi, bu doğru bir... Yani belki enerji açığımızın, enerji ithalatımızın büyüklüğünü vurgulamak için söyleyebiliriz ama böyle bir hesaplama düşünülemez çünkü bizim ithalatımızdaki enerjinin yoğunluğu kadar ihracatımızda da enerji var. Demir çelik sektörü neredeyse 2'nci sırada, bazen 1'inci sıraya çıkıyor ama demir çelikte ihraç ettiğimiz şey nedir? Hurdayı ithal ediyoruz, eritip satıyoruz. Yani yüzde 90 hurda bir enerjidir, başka bir şey yok yani işçilik filan yok bunun içinde. Yani orada bir teknolojik ürün de değil sonra, inşaat demirinin teknolojik bir yönü de yok yani katma değer yok tabiri caizse. Dolayısıyla bunun rakamları içinde enerjiyi ithalattan çıkarıyorsak ihracattan da çıkarmamız lazım o zaman. Yani 150 milyar dolarlık ihracatı gerçekleştirmek, bu enerji ithalatını yapmakla mümkün. Başka türlü zaten bunu gerçekleştiremeyiz.

Diğer bir husus da, biz daha çok ihracat üzerinde duruyoruz yani hem büyüme açısından hem de birtakım ihracat hedeflerimizi yakalamak açısından ama bir o kadar da bizim -ithal ikameci yaklaşım olarak söylemiyorum ama- yerli kaynakları kullanmak suretiyle ithalatı da önleyici tedbirler almamız diye düşünüyorum. Enerji Bakanlığımız son dönemde ciddi çalışmalar yaptı ama dikkat ederseniz hâlâ biz bu dönemde 5-6 bin megavatlık ithal kömüre dayalı santraller kuruyoruz. Tabii, bu ithal kömür santralleri belki doğal gazla göre avantajlı olabilir ama eğer 12 milyar tonluk bir linyit rezervimiz varsa bunun da desteklenmesi gerekiyor. Bakın, 1.000 megavatın üzerindeki santralleri destekliyoruz Sayın Bakanım. Hâlâ biz 2008 yılında çıkardığımız kanunla 1.000 megavatın üzerinde santral, yerli kömüre dayalı kurarsanız destek var, teşvik var. Niye 100-200 megavat değil? Yani bunun bir kere, gözden geçirilmesi gerekmiyor mu? Yani yerli enerji kaynağının aktive edilmesinin de aynı zamanda bizim cari açığımıza önemli bir katkısı olacak diye düşünüyorum.

Diğer bir husus da -yine, Onuncu Beş Yıllık Plan'da da gündeme geldi- lojistik. Gerçekten biz bugün ne yapıyoruz? Mesela, madencilik sektörünü beşinci bölgeye desteklerinden yararlandırıyoruz. Çok güzel, şimdiye kadar belki de geç kaldığımız bir husus çünkü madencilik sektörü yüzde 99 neredeyse katma değeri olan bir şey, ya ithal ediyorsunuzdur bunu ya da ihraç edeceksinizdir ama Sayın Bakanım, milyonlarca tonluk bir madeni biz herhâlde organize sanayide üretmeyeceğiz ya da limanlarda da üretmeyeceğiz, dağın başından bulacağız. Yani lojistik imkânı olmadığı takdirde üretseniz de bir anlamı olmayacak. Örnek: Şu anda bazı yerlerde çok ciddi yatırım yaptı bazı madenciler, biliyorum. Devlet Demiryollarıyla bunu taşıma imkânı yok, yok yani. Teknik olarak diyor ki: "Ben 500 binden fazla taşıyamam." Peki, ben 1 milyon ton üretiyorum. Ne yapacağım? Kalacak. Kamyonla bin kilometre maden taşınamaz, bu mümkün değil, dünyada da böyle bir şey yok zaten. Yani Brezilya bu kadar maden ihracatı yapıyorsa sadece maden için 2-3 bin kilometrelik demir yolu ağı kurmuş vaziyette. Yani demir yolundaki... Biz kanun çıkardık, yeni daha, demir yollarının özel işletmeye açılması. Ama şu ana kadar henüz daha yönetmeliği çıkmadı vesaire, bir adım atılmadı. 2004 yılında ilk demir yolu özel işletmesi denemesi yapılmıştı yönetmelikle. Danıştay iptal etti ve bugün 2014, biz demir yolunu hâlâ özelleştiremedik. Özelleştirme derken özel sektöre açamadık. Lojistiğin bir bütün olarak ele alınması gerekiyor.

Şimdi, yine aynı şekilde bir önerim: Akdeniz'de, Karadeniz'de ve Ege'de bunları dünyaya açacak büyük limanlarımız var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(Başkanlığa Sözcü Ahmet Öksüzkaya geçti)

BAŞKAN – Sayın Berber, lütfen, tamamlarsak...

RECAİ BERBER (Manisa) – Kalkınma planımızda da çok güzel hedefler kondu, projeler de kondu ama daha geçen hafta, biliyorsunuz, Çandarlı, kuzey Ege Çandarlı Limanı'mıza teklif gelmedi. Ama bu belliydi, bunu öngöremiyorsak eksiklik yani. Gelmez çünkü kırk bir yıl değil, yani yüz yıllık işletme hakkını verseniz o yatırımı özel sektör yapamaz, yapmaz. Ben fizibilitesini yaptığımda ben de görüyorum, ben de teklif vermem.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 108

Yani Filyos Projesi, aynı şekilde Karadeniz'de, gerçekten, şu anda biz Filyos olmazsa Karadeniz bölgesini ve Orta Anadolu'yu Karadeniz'e açamazsak olmaz. Mersin'de çok güzel özelleştirme yaptık, yatırımlar yapılıyor. Yani biz açıkçası 8 bin kilometre kıyıları olan bir ülke olarak lojistikte, limanda... Yani bizim Ambarlı Limanı'yla bunu gerçekleştiremeyeceğimiz ortada. Bunun için ne yapmamız gerekiyorsa bunu Kalkınma Bakanlığı'ndan bekliyoruz. İlgili bakanlıklar uygulamacı, yani siz "Şuraya şu yapılacak." demezseniz onlar tabiri caizse yapamazlar.

Ya da yine, PPP projelerinde -arkadaşlar söyledi ama- çok dağınıklık var. Bunun mutlaka sizin koordinasyonunuzda bir kanunla çözülmesi lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Berber.

RECAİ BERBER (Manisa) – Hemen toparlıyorum.

PPP'yi şu açıdan da önemsiyoruz Sayın Bakanım: Gerçekten, biz sabit sermaye yatırımı istiyorsak en önemli yollardan biri de PPP projeleri. Yani bunların finansmanında zaten yerli kaynak zor kullanılacak, daha çok yabancı kaynak kullanılacak ama uzun vadeli ve reel yatırımlara gelecek bir kaynak. Biz bunu ne kadar çeşitlendirir, kurala bağlayabilir veya daha yasal bir zeminini güçlendirebilirsek artar diye düşünüyorum. Bu açıdan da PPP projelerinin sahibinin de mutlaka Kalkınma Bakanlığı'nın koordinasyonunda olması gerektiğini düşünüyorum. Aksi takdirde, bakın, bugün sulama projelerinde çok zaman kaybediyoruz.

Sayın Bakanım, barajı yapmışız, Gördes Barajı'nı, 300 milyon daha para harcamışız ama sulamasını yapamıyoruz, daha kaynak ayırırsak bütçeden beş yılda da yapamayacağımız ama bunu PPP'yle yapabiliriz. Yani yabancı sermaye de gelir, yerli sermaye de gelir, bu yatırımı yapar. İlla biz yapacağız, Devlet Su İşleri yapacak diye zaman harcamanın gereği yok çünkü yatırımın önemli bir kısmı realize olmuş, biz ondan geri dönüş sağlayamıyoruz şimdi. Niye? Sulama yatırımı bekliyoruz, yani baraj bitmiş ama sulama yatırımı yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RECAİ BERBER (Manisa) – Dolayısıyla PPP projelerinin mutlaka ekonomik verimlilik açısından da ele alınması lazım. Mevcut barajların, mevcut HES'lerin... Nasıl, HES'lerde ne yaptık? Mevcut barajları sadece HES'ini yapmak kaydıyla tahsis etiket, bu bile ciddi anlamda enerji arzımızı artırdı, yerli kaynağımızı diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Berber.

RECAİ BERBER (Manisa) – Evet, yani Kalkınma Bakanlığımızın misyonunu, görevini, büyüklüğünü, önemini tekrar vurgulamaya gerek yok ama ben bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Berber.

Bütçeler üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, öncelikli olarak talep eden üyelerimize Sayın Bakana soru sormaları için söz vereceğim.

Süremiz on dakika.

Sayın Baştopçu'dan başlıyoruz.

Buyurun Sayın Baştopçu.

SORULAR VE CEVAPLAR

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Başkanım.

Değerli Başkanım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, Sayın Bakan, değerli bürokratlarımız; öncelikle, Bakanım, çok ayrıntılı bir sunum yaptınız. Sizlere bu ayrıntılı sunumdan dolayı teşekkür ediyoruz. Dağıttığınız kitapçık da bize kaynak kitap olarak, inşallah, baş ucumuzda bulunacak. Başarılarınızın devamını diliyorum. İnaniyoruz ki her geçen gün daha iyiye ve güzele gideceğiz.

Bütçemizin hazırlanmasında emeği geçen herkesi kutluyoruz, onlar sağ olsunlar, var olsunlar diyoruz.

Ben şu soruyu sormak istiyorum size: AR-GE çalışmalarınızla ilgili olarak bize acaba neler söyleyeceksiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Zozani, buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Recai Bey'in bıraktığı yerden ben iki soru soracağım, özellikle madencilik sektörüne ilişkin olarak. Bilginiz dâhilindedir, son dönemlerde Hakkâri'de çok ciddi maden, özellikle çinko rezervleri mevcut, ancak çıkarılan madenler çok zor koşullarda taşınabiliyor. Buna ilişkin şu ana kadar herhangi bir yatırım desteği sağlanamadı.

RECAİ BERBER (Manisa) – Taşınmasından mı bahsediyorsunuz?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Tabii ki yani hem çıkarılmasında problemler var hem de taşınmasında ciddi problemler var. Yani oraya demir yolunun olmayacağı belli, olmayacak ama madencilere eğer gerçekten bu konuda bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 109

yatırım desteği sağlanabilirse, bir destek sağlanabilirse çok ciddi rezervler var. Bu konuda ilginize ihtiyaç var, onu ifade edeyim.

İkinci önemli sorum sizin ilinizle ilgili bir problem. Doğrudan doğruya buradaki konumuzla bağlantılı değil, ancak Kale Barajı'nda grev yapan işçilerin uğradığı mağduriyet söz konusu, 52 işçinin çalışma şartlarının iyileştirilmesi talebiyle başlattıkları bir grev var, ancak işten çıkarılmışlar. Köylerin, aynı, Kale Barajı'yla ilgili mağduriyetleri var. Bu konuda ne yapmayı düşünüyorsunuz, bir girişiminiz olacak mı, en azından bu işçilerin mağduriyetlerinin giderilmesi konusunda?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Recai Bey'in tespitlerine katıldığımı ifade ederek sorularımı sorayım, önemli konuları çünkü dile getirdi.

Sayın Başkanım, sorum size: Kalkınma ajanslarının denetim raporları neden yok? Kalkınma ajansları Türkiye Cumhuriyeti devletinin birer kamu idaresi değil mi? Bunlar özerk cumhuriyet mi? Niye gönderilmiyor bize? Ben MEVKA'yla ilgili, Konya'daki MEVKA'yla ilgili raporu, açıkçası, görmek istiyorum ki denetlendiğini de biliyorum, raporun yazıldığını da biliyorum ama Sayıştay niye gönderilmiyor, niye istemedik bunu, size soruyorum.

Sayıştayın denetim raporlarıyla ilgili kısa kısa şunları söyleyeceğim: Kalkınma Bakanlığı ve TÜİK'le ilgili mali denetim yapılmadığı bilindik gerekçeyle. KOP Bölgesel Kalkınma İdaresinin raporu -ki ender rastladığımız raporlardan- her yönüyle uygun görülmüş, gerek mali rapor ve tabloları gerekse gelir ve giderlerine ilişkin hesap ve işlemleri uygun görmüş Sayıştay.

DAP, DOKAP defter ve belgeleri geç vermiş. Onları da Sayıştay uygun görmemiş doğru bilgi içerme açısından. GAP'la ilgili de mali rapor ve tablolar ile bilgi ve belgeler verilmemiş. Sayıştayın tespitleri bu. Ayrıca, GAP'la ilgili madde madde sıralanan hususlar var. Dikkatimi çeken şu: Genelde kamu ihale mevzuatına aykırılıklar tespit etmiş. Tabii ki ben genel anlamda her bakanlıkta sorduğum soruyu soracağım. Gerek kamu zararına yönelik tespitleri gerekse de yasaların suç saydığı eylemler dolayısı yaptıkları adli yargıya suç duyurusu var mı şu an görüşmekte olduğumuz Bakanlık ve kurumların işlemleriyle ilgili? Sayıştaya onu da soracağım.

Bir şey dikkatimi çekti Sayın Bakan, hani kiralık araç saltanatı diyoruz, burada bir tespit var. Hem ihale mevzuatına aykırı, anladığım kadarıyla, buradaki ifadeye göre Taahhüt Kanununa da aykırı. Öngörülen 1600 cc'yi geçmeyecek yabancı menşeli araçlarla ilgili hususa uyulmamış ve burada iki aracın da Kalkınma Bakanlığına, kullanımına verildiği söyleniyor. Bu kimdir? Yani Kalkınma Bakanlığı niye böyle bir ihtiyaç duydu? Yani GAP İdaresinden iki tane yabancı menşeli kiralık aracı kullanıyormuş. Buna Sayın Bakanım cevap verirse memnun olacağım.

Son sorum da konuşmamda ifade ettiğim Konya Çevre Yolu Projesi 2014 Yılı Yatırım Programı'na girdi mi, girecek mi? Bir de ona cevap vererseniz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Türel...

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu kamu-özel ortaklık modeliyle ilgili sormak istiyorum. Gittikçe kapsamı genişleyin, maliyeti de artan bir model. Şimdi, ön fizibilite raporları YPK onayından geçiyor ama sonra kesinleşen fizibilite raporları tekrar YPK'ya gelmiyor ama ön fizibilite raporuyla kesinleşen arasında çok büyük farklar ortaya çıkabiliyor. Yani aslında bunun yeniden bir YPK denetiminde olmasına ihtiyaç yok mu? Biz, bunu sağlıkta kamu-özel ortaklık modelinde yap-kirala-devreti görüşürken de söyledik. Hatta özellikle Kalkınma Bakanlığının temsilcisini istedik ama Kalkınma Bakanlığı bu konuda çok açık bir pozisyon almadı. Halbuki buna ihtiyaç olduğunu düşünüyorum yani bunların denetlenmesine ihtiyaç var, alan gittikçe genişliyor. Diğer taraftan da bu alanın gittikçe genişlemesi aslında özel sektörün esas dış ticarete konu olan sektörlerde yoğunlaşması yerine altyapı yatırımları alanına girmesine neden oluyor. Bunun da bir kısım sakıncalar yarattığını düşünüyorum. Bu konuda fikrinizi merak ediyorum.

İkinci bir konu: Bu TÜİK mutlak yoksulluk hesaplamasını bıraktı yani gıda ve gıda artı gıda dışı hesabı yapıyordu, bu önemliydi çok, geçmişten beri geliyordu, bunu bıraktı. Şimdi yeni bir hesaplama yöntemi üzerinde çalışıldığı söyleniyor ama yani bunun en azından hesaplanana kadar, yeni bir model çıkana kadar devam edilmesine ihtiyaç vardı. Şimdi geçmişle bir kıyaslama şansı yapma mümkün değil. Bu 2,15 dolar; 4,30 dolar da çok fazla bir şey ifade etmiyor. Bunlar cari dolarlar çünkü. Zaten cari açıdan da baktığımızda millî gelirin de arttığını bildiğimiz için bunlar çok bir şey ifade etmiyor.

Son bir sorum: Bu özel harcanabilir gelirin hane halkı ve şirketler ayrımında üretilmesine ihtiyaç var. TÜİK'in de bunu kapsamına alması için değişik zamanlarda bizler de soru önergeleriyle ve konuyu Plan ve Bütçe gündeme getirmiştik çünkü mesela, finansal istikrar raporlarında da hane halkının durumunu ele alan, işte hane halkı borçlarının gelirlerine oranları gibi bir kısım rasyolar var. Ama bunlar çoğunlukla hane halklarının, özelin belli bir oranı olduğu varsayımından hareket ediyor. Halbuki sağlıklı bir biçimde böyle... Zaten özel harcanabilir gelir biliyorsunuz makro dengelerde artık hesaplanıyor. O açıdan bunun alttan da hesaplanmasına, hem hane halkı hem şirketler bazında

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 110

hesaplanmasına ihtiyaç var. TÜİK bu aşamada buna ilişkin çalışmaları yürütüyor mu? Yürütüyorsa hangi aşamada, bunu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben soru sormayacağım ama Birol Bey de buradayken, daha önce görüştüğümüzde bu enflasyonla ilgili ya da hane halkıyla ilgili falan yapılan çalışmaların bir broşür gibi bize nasıl yapıldığıyla ilgili bilgi verecektiniz yani o tür şeyler gönderecektiniz, alabilirsek memnun oluruz. Kısa notlar yeterli olacak, mesela enflasyon sepeti şu anda nelerden oluşuyor vesaire gibi ufak tefek bilgiler ve hesapların yapılmasıyla ilgili, serilerle ilgili -onlar da sık sık değişiyor, takip etmekte de zorlanıyoruz- alabilirsek memnun oluruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Sarı...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bakanım, şimdi 2023 hedeflerine ilişkin makro büyüklüklerin artık tutmayacağını itiraf etmenin zamanı geldi diye düşünüyorum ve soruyu tersinden soruyorum. Türkiye, 2023 yılında dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri olabilmesi için -kişi başına gelir 25 bin dolar mıydı, yanlış hatırlamıyorsam- ve 500 milyar dolar ihracata ulaşabilmesi için yıllık –çok net bir soru, çok net bir cevap istiyorum- bugünden itibaren, 2013'ü yok sayalım, 2014 yılından itibaren ortalama yıllık yüzde kaç büyümeli?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın İncekara, buyurun.

HALİDE İNCEKARA (İstanbul) – İyi geceler Sayın Bakanım.

Efendim ben, deminki bilgi paylaşımına ek olarak soruyla devam etmek istiyorum. Önce çok teşekkür ediyorum, kalkınma ajanslarından üstün yetenekli ve üstün zekâlı çocukların eğitimiyle ilgili özellikle İstanbul'da bir verimlilik ve iyi bir çalışma örneği görüyoruz ama diğer yandan şunu sormak istiyorum eğer mümkünse: İnsan kaynağını yetiştirken planlamayanın sürdürülebilir bir büyüme ve kalkınma göstermesi mümkün değildir yani teknoloji üretmediğiniz, bilgi üretmediğiniz zaman teknolojiyi ithal etmek, franchising'le marka ithal etmek zorunda kalırsınız ve bu insanlar tabii 17-18 yaşından sonra yetiştiriyorlar. 5-6 yaşından üstün zekâlı ve yetenekli çocuklarımızın fark edilip eğitiminin organize edilmesinden söz ediyorum çünkü eğitimi Millî Eğitimin işi ya da buna biraz TÜBİTAK girebilir. BTYK'da biliyorsunuz paydaşlardan birisi de Kalkınma Bakanlığı. Daha önce kurgulamamıştım ama demin Sayın Müsteşarımla da biraz sohbet ettim. Yatırımları planlayan, toprağı, suyu planlayan Kalkınma Bakanlığının bence insan kaynağını planlayacak da bir daire başkanlığı olabileceğini düşünüyorum çünkü bu planlama için üst kurul teklifleri çok geliyor ama ayrı bir üst kurulun olması yerine bence bu Bakanlığın çatısı altında... Sadece planlamadan bahsediyorum ama, filiyattan değil. Şöyle ki: Sulamak Devlet Su İşlerini işi, siz sulamıyorsunuz ama siz planlıyorsunuz, toprak Tarım Bakanlığında ama siz planlıyorsunuz yani üç gücü bir araya getiriyorsunuz; Maliyeyi, Tarım Bakanlığını, Devlet Su İşlerini. Burada da sizden beklediğimiz sadece bu tasarımı ve planlamayı sağlayıp güç birlikteliğini getirmek. Bunu yapabilirseniz büyük bir hizmet etmiş olursunuz bu memleket diye düşünüyorum. Yapar mısınız Sayın Bakanım?

İkincisi: Bu planlamada Bakanlığın zorlayıcı, denetleyici ve takipçiliği konusunda nasıl bir metot izliyorsunuz? Elbette ki muhalefet vadedilenler ve planlananlar üzerine bir takip yapıyor, eleştirilerini, önerilerini söylüyor ama acaba kendi içinizde de planladığınız... Ben örnek vereyim: Yani şurada bir milletvekili binasını bir senede bize taşınacaksınız diyorlar, planlayıp içerisine taşımayı beceremediler. Mesela siz ekonomiyi planlarken, bakanlıklarda eylemleri planlarken diyebiliyor musunuz “Niye bekliyorsun? Niye yavaş hareket ediyorsun? Niye hedefine ulaşmıyorsun?” diye. Bir yaptırım gücünüz var mı, bir denetleme metodunuz var mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Denizli...

İLKUNUR DENİZLİ (İzmir) – Sayın Bakanım, iki küçük sorum olacak, bir tanesi kalkınma ajanslarıyla ilgili. Kuruluşundan beri çok önem attığımızı, belki beklentilerimizi çok yüksek tuttuğumuz bir organizasyondan bahsediyoruz ama süreç içinde de belli eleştirilerin de olduğu açık. Kalkınma ajanslarıyla ilgili, yapısı ve fonksiyonuna ilişkin yeni bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz? Böyle bir çalışmanız var mı?

Bir ikinci sorum: Tabii ki planlama ihtiyaç ve hedeflere göre. Çok da ciddi ve çok iyi bir kadroyla çalışıyorsunuz. Gerçekten mükemmel bir kadro diyebiliriz. Peki, ben hem kişisel olarak hem bu kadrodaki arkadaşlara sormak istiyorum: Hayal kuracak bir ekibiniz var mı Türkiye'yle ilgili?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Çok iyi bir ekip ama hayal kurmayan bir ekip.

İLKUNUR DENİZLİ (İzmir) – Kurmayan demedim, “Var mı böyle bir ekibiniz?” dedim. Öyle bir şey yok, belki de var, soruyorum sadece.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 111

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Bugünün en güzel sorularından bir tanesi de Sayın Denizli'nin.

MÜSLİM SARI (İstanbul) - Soru mükemmel ama önceki cümleyle çelişkili oldu.

İLKUNUR DENİZLİ (İzmir) – Canım, bak, ama hayır söylediğim şu: “İhtiyaç ve hedeflere göre sayıyı bilen, alanı çok iyi koklayan, mükemmel bir ekip ama hayal kuran bir ekip var mı içinde?”
Bir de ayrıca Sayın Bakandan duyalım cevabı.

BAŞKAN – Evet, bu gecenin en güzel sorularından bir tanesi oldu değil mi? Arkadaşlar hep beraber takdir ediyoruz.

Teşekkür ediyoruz.

Çok değerli arkadaşlar, şimdi Sayıştaya söz vereceğim.

Sorulan sorularla alakalı kısa, öz, anlaşılır bir şekilde...

Önce kendinizi tanıtarak bir cevap vererseniz, kısa ve öz olsun lütfen, buyurun.

Bu kalkınma ajanslarıyla alakalı bir soru sormuştu Sayın Kalaycı, onun denetimiyle alakalı...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ İBRAHİM UZUNÖZ – Öncelikle yüce heyetimize saygılarımı sunuyorum.

Kalkınma Bakanlığıyla ilgili değerlendirmemiz bütçe görüşmeleri sırasında merkezî yönetim kapsamındaki idarelerin raporları görüşüldüğü için ve kalkınma ajansları bu kapsamda değerlendirilmediği için Sayıştay denetlemesine rağmen bu raporları Meclise sunmuyor. Kuruma gittiğini biliyoruz ama bu konuda planlamayla ilgili Sayıştay yetkilileri burada olmadığından ve bizim yetki alanımız sadece bugün için gündemde olan Bakanlık bütçesiyle ilgili Sayıştay görüşü bildirmek olduğundan bununla ilgili talebiniz üzerine biz yazılı olarak heyetimize bir şey sunabiliriz.

BAŞKAN – Yarın bekliyoruz onu.

Teşekkür ediyoruz.

Sayın Kalaycı, ilave bir soru...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Kamu yararıyla ilgili tespit var mı?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ İBRAHİM UZUNÖZ – Kalkınma Bakanlığı için bugüne kadar tespit edilmiş herhangi bir husus bulunmamaktadır. Yargılamaya esas rapora konu edilebilecek herhangi bir bulguya rastlanılmamıştır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Zozani, buyurun.

ADİL ZOZANI (Hakkâri) – Ama denetimlilik oranı en düşük olan veri sizde yüzde 54,3 eğer yanlış hatırlamıyorsam, GAP, KOP, DOKAP...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – 54,83.

ADİL ZOZANI (Hakkâri) – Niye yani hem zaten yarı oranda denetlemişsiniz, nasıl öyle veriye ulaşıyorsunuz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ İBRAHİM UZUNÖZ – Özür dilerim, ben bu oranın hangi açıdan...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Kalkınma ajansı denetlenmiş, 54,83'e denk geliyor yani toplam 31...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ İBRAHİM UZUNÖZ – Bunu da not olarak alıp diğer bilgilerle beraber sizlere, heyetimize sunabiliriz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Şimdi, kalkınma ajanslarıyla ilgili şunu söyleyeceğim.

Kalkınma ajansları kamu kaynağı kullanan birimler, transfer tertibinden kaynak aktarılıyor ve Sayıştay da denetliyor. Ben şunu söyleyeceğim: Anayasa'nın 160'ıncı maddesi çok açık, biz Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak Türk milleti adına denetim yapıyoruz, Sayıştay da Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetim yapıyor. Bir rapor yazıldıysa bize gönderilmemesinin hiçbir gerekçesi olamaz, bu raporlar bize sunulmalı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek üzere Sayın Bakana söz veriyorum

Sayın Bakanım, yedi saat soru soruldu kaç dakikada cevap verirsiniz, onu sorulardan başlayarak Sayın Bakanım, size otuz dakika yeterli mi?

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – İnşallah, otuz dakikada toparlamaya çalışayım.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri; öncelikle bütün milletvekili arkadaşlarımızın değerlendirmeleri, soruları, önerileri, fikirleri için teşekkür ediyorum. Her zaman olduğu gibi yine Plan ve Bütçe Komisyonunda gerçekten çok nitelikli bir tartışma ortamı yaşadık, bunlardan şüphesiz ki yararlanacağız, kurumlarımız yararlanacak.

Ben sorulardan başlayıp sonra vaktim yettikçe diğer tartışmalarda ifade edilen hususlara da değinmeye gayret edeceğim.

Muzafer Bey, AR-GE konusunu dile getirdi, “AR-GE’de ne yapıyoruz?” dedi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 112

Kalkınma Bakanlığı AR-GE konusunda üniversitelerimize altyapı yatırımlarında ödenek tahsis ediyor. TÜBİTAK proje destekleri sunarken biz AR-GE altyapı destekleri sunuyoruz. Takdir edersiniz ki altyapı olmadan proje de olmaz. Bu altyapıları da son yıllarda çok ciddi anlamda geliştirmiş durumdayız, sunum konuşmamda da ifade ettim, birçok üniversitemizde merkezî araştırma laboratuvarı oluşturuyoruz, tematik araştırma merkezleri kuruyoruz, bazı üniversitelerimizde çok daha ileri araştırma merkezleri oluşturmuş durumdayız. Şu anda üzerinde çalıştığımız bir kanun taslağı var, yakında inşallah Meclisimize ve muhtemelen de bu Komisyona gelir taslak, bu araştırma merkezlerinde yeni bir yönetim modeli geliştiriyoruz. Yedi gün, yirmi dört saat bunların açık olduğu esnek çalışma modellerinin olduğu, sadece yatırıma değil, işletmeye de destek sunduğumuz, özel sektörün çok daha fazla işin içine dâhil olduğu ve böylece araştırmının her zaman şikâyet ettiğimiz bu katma değere dönüşme meselesini büyük oranda çözen bir model olacağına inanıyoruz. Üzerinde epeydir çalıştığımız bir model, inşallah, dediğim gibi Meclisimize, bu Komisyonumuza gelecek. Türkiye'nin "2023 hedefleri" diyoruz, iddialı hedeflerimiz var. Biz bunları doğal kaynaklarla filan yapmayacağız, insanımızla, bilgiyle, teknolojiyle başaracağız. Bu altyapılar ve bu yönetim modelleri bu kalkınma stratejimizin de özünü aslında oluşturuyor. Daha fazla bilgi odaklı, teknoloji odaklı bir gelişim için, yeni bir modeli Meclisimizin takdirine arz edeceğiz inşallah, bunu çok önemsemişimi belirtmek isterim.

Sayın Zozani, Hakkâri'de çinko rezervleri ve taşıma sorunlarını dile getirdi. Tabii, çok spesifik bir mesele, biz onu tabii bir araştırıp kendisine dönebiliriz, gerek ilgili kurumlarımız gerek ajansımız bakabilir. Ama genel anlamda, tabii ki, Sayın Berber de ifade etti, lojistik, taşıma madencilik olmazsa olmaz unsurlarından biri, onu inkâr etmek mümkün değil, fizibilitesine bakarken de bütün bu unsurlarla birlikte bakılması gerekiyor.

Benim ilimde Kale Barajı diye bir baraj inşa ediliyor, doğru, seçim bölgemde. Bu, bir özel sektör projesi, bir HES projesi, hidroelektrik santral projesi. İşçilerle firma arasında bir ihtilaf olduğunu ben de öğrendim doğrusu ve "Nedir?" diye de bir araştırdım. Birkaç defa kamyonunu tehlikeli bir şekilde kullanan ve kaza yapan bir işçiyle ilgili, firma bir tedbir almış ve "Bu işi yapamazsın." demiş. Ona duyulan bir tepkiyle başka bazı arkadaşları da devreye girmişler, benim anladığım kadarıyla. Burada, bir taraftan iş güvenliğini sağlamak durumundayız tabii, bir taraftan da işçilerin hakları korunmak durumunda. Biz de doğrusu bir bölgenin milletvekili olarak, oturup konuşmalarını, olabilir, bir ortak payda bulmalarını telkin etmeye çalışıyoruz ama sonuçta firmayla çalışanlar arasında bir problem, inşallah en olumlu şekilde, iki tarafın da razı olacağı bir şekilde bu sorunlar aşılar. Ama işin kökeninde birkaç defa kaza yapmış ve bundan dolayı da "Artık bu işi yapamazsın." denen bir işçinin tepkisi ve arkadaşlarının tepkisi var, onu söyleyeyim. Biz, bir taraftan da iş güvenliğine bakmak durumundayız, hem o çalışanın hayatı açısından hem de çevre açısından tabii ki buna bakmak durumundayız.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Bakanım, bütüne de yansıyan bir sorun olduğu için...

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Anlıyorum, anlıyorum, tabii tabii...

Sayın Kalaycı, kalkınma ajanslarının denetim raporlarını... Ona Sayıştay zaten cevap verdi, o konuya ben girmek istemiyorum.

Konya çevre yoluyla ilgili mesele: Şimdi, Sayın Kalaycı, Konya'ya özgü bir durum yok, bütün çevre yolu projelerinde bir ilkemiz var: Kamulaştırmayı kendi içinde hallediyor illerimiz ve ondan sonra Ulaştırma Bakanlığımız gidip yatırımlarını yapıyor. Bu Konya'ya özgü bir durum değil, Malatya'ya giderseniz Malatya da aynı durumda, başka illerimiz de aynı durumda. Yani, buradaki bizim temel prensip: İstimlakı, kamulaştırmayı hallettikten sonra, Ulaştırma Bakanlığımız bu işe girsin. Aksi takdirde, çok büyük kamulaştırma ücretleri ödemek zorunda kalıyor Ulaştırma Bakanlığı ve bu yatırımları da maalesef gerçekleştiriyoruz, çok büyük yükler geliyor. Bunu bir şekilde halletmek durumunda, "yerel" diyelim aktörlerin de burada rolü var. Tabii bütün kurumlarımızın iş birliğine ihtiyaç var. Ben inanıyorum ki bu sorunlar da aşılabilecektir. Yani Konya'ya biz muazzam yatırımlar yaptık. Yani az önce sizi dinlerken doğrusu ben şaşırdım, yani "Konya'da bir şey yapılmıyor." dediniz, hızlı trene binip, gidip bakabiliriz bir şey yapıp yapılmadığına. Oradaki üniversitelere sorabiliriz bir şey yapıp yapılmadığını. Rahatsızlanırsak oradaki hastanelere gidebiliriz. Yani, yollar, göletler, sulamalar, gerçekten muazzam yatırımlar yaptık, yapmaya da devam edeceğiz. Sadece, bu yıl, KOP bölgesine ayırdığımız ödenek, az önce de ifade ettim, 1,2 milyar Türk lirası. Biz geldiğimizde toplam yatırımlarımız içinde Konya Ovası Projesi'nin payı 2 iken bunu 4'ün üzerine çıkarmışız ve biz, sadece, "Eylem planı bitsin de iş yapalım." diye de bakmamışız. Bu tartışmaları yürütürken, çünkü biz planlamayı bir süreç olarak algılıyoruz. Aslında, bu tartışmalarla birlikte birçok proje gündeme geldi ve yatırım programına biz bunları aldık ve bunların ihaleleri yapıldı bunlar yürüyor şu anda. Konya, gerçekten, çok ayrıcalıklı bir şekilde yatırımlarımızdan istifade ediyor ve hızlı bir şekilde de bunları gerçekleştiriyoruz.

RECAİ BERBER (Manisa) – Biraz daha devam ederse biz alınacağız.

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Evet, başka bölgelerimizin de tabii... Bütün bölgelerimize bir denge içinde bakmak durumundayız. Fakat, Konya'nın şöyle bir durumu var: Gerçekten bir çölleşme riskiyle karşı karşıya Konya. Kapalı havzada yetersiz suyu var. Çevreye çok dikkat ederek, işte, bu suyu, en verimli şekilde nasıl kullanırsınız, bir taraftan bunun arayışındayız. Kapalı sistemleri geliştiriyoruz. Diğer taraftan, başka havzalardan buraya -mavi tünel ki hayal bir projeydi gerçekten, bunu gerçekleştirdik- tünelle su aktarıyoruz. Belki, bütün ihtiyaçları tabii karşılayamaz ama, bir taraftan da verimlilik çok önemli. Suyu çok verimli kullanmaya dönük de KOP İdaremi kanalıyla, özel idareler kanalıyla

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 113

birkaç yıldır, siz de şahitsiniz, dağ köylerine kadar müthiş yatırımlar yapıldı ve bunlar da devam ediyor. Yeni eylem planımızla birlikte yeni unsurlarla devam edecek. Sulama sadece KOP'u ifade etmiyor elbette. Sulama için önemli bir unsur ama bütün bölgelerimiz için biz entegre bir kalkınma programından yanayız, sosyal, ekonomik, bütün boyutlarıyla birlikte. KOP projesinde de yine aynı anlayış içinde çalışmalarımızı devam ettiriyoruz.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Sayın Bakanım, bunlar önemli değil ki önemli olan ajansların Sayıştay raporları, ille de ajans raporları.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Evet, Sayın Türel, PPP'lerle ilgili bir soru yönelttiler. Koyuş süreçlerinde değişiklikler yapılmasından sonra söz konusu sorun bazı projelerde yaşanmıştır. Ancak, bu sorunun ortaya çıkmasından sonra, YPK kararları, bu tür sorunun ortaya çıkmasını engelleyecek şartlarda mümkün olduğunca alınmaktadır. Proje parametrelerinde, maliyetlerinde değişiklik yapılmaması kararlarında kayıt altına alınmaktadır.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Fizibilite raporlarında fark ortaya çıkıyor, bize gelen projelerde, sağlık projelerinde.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Evet, bu, geçmişten gelen derslerle birlikte yeni YPK kararlarında bunu engelleyici daha kısıtlayıcı bir şekilde kararlar alınmaktadır.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Çok büyük farklar var ve tekrar YPK'ya gidebilir Sayın Bakan.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Belli limitler konmakta ve bunların aşılması istenmektedir. Burada, tabii, biz bürokrasiyi çok artırmak istemedik doğrusu. 2 defa onay, belirsizliği arttıran, belki talebi düşürecek, finansman koşullarını zorlaştıracak bir husus olabilir. Yani, burada, bir taraftan da bir denge kurmak durumundayız. Bürokrasiyi de olabildiğince az tutmak istiyoruz. O yüzden, 1 defada bu karar çıksın. Bu konu kamu-özel ortaklığına müsait bir konu mudur, değil midir, bizim esas verdiğimiz karar o ve bunu da belli limitler içinde yapma hakkını ilgili idarelere veriyoruz, onlar da ondan sonrasına doğrusu çok müdahil olmuyoruz ki bu süreç en az bürokrasiyle sonuçlanabilsin diye.

Diğer taraftan, TÜİK'le ilgili mutlak yoksulluk hesabı konuları, TÜİK, tabii, dediğiniz gibi, bazı hesaplamaları bıraktı ama bir taraftan da yeni hesaplamalar yapıyor. 1 doların altını da artık hesaplamıyoruz çünkü kalmadı. Yani günlük harcaması 1 doların altında artık istatistiki hata marjında rakamlara kadar indi, 2,15 dolar da aşağı yukarı o seviyelerde. 4 dolar 30 senti hesaplıyoruz. Orada da ciddi bir azalış söz konusu. İnşallah, artık onu da hesaplama ihtiyacı kalmaz orta vadede. Göreli yoksulluk çok önemli, gelişmiş ülkeler, biliyorsunuz, mutlak yoksulluktan ziyade göreli yoksulluğu, Avrupa Birliği, daha fazla önemsiyor. Bunu da düzenli olarak hesaplıyoruz zaten.

Dediğiniz hususlarda Türkiye'ye özgü daha çeşitlilik içeren, yoksulluğa ilişkin hesaplamalar konusunda da hem kendi kurumlarımızla hem de uluslararası kurumlarla TÜİK çalışmalar yürütüyor. Daha sağlıklı bir şekilde, daha ihtiyaçlarımıza dönük ne yapabiliriz diye de kapsamlı bir çalışma yürütüyor TÜİK. O sonuçlandığında, yeni birtakım göstergeler de hesaplayacağız.

Burada, istatistik de, her alanda olduğu gibi gelişime açık. Yani bir dönemde uygulanan yöntemler, uygulanan istatistikler başka bir dönemde yeni birtakım uygulamalara da açık olabiliyor. Bir taraftan, tabii, standart şeyleri hesaplarken “gini katsayısı” gibi, “göreli yoksulluk” gibi bütün uluslararası mukayese edilebilir hesapları yaparken, bir taraftan da Türkiye'nin ihtiyaçlarına dönük, ama uluslararası geçerliliği de olabilecek hesaplamalar konusunda TÜİK ilgili kuruluşlarla çalışıyor.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Ama Sayın Bakan, mutlak yoksulluk hâlen yüzde 15-yüzde 20'ler arasında, yüksek seviyelerde, yani açlık sınırıyla yoksulluk sınırı ayrı şeyler.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Şimdi, tabii, o, dolar bazlı çalışmalara bakarsanız öyle değil tabii. Yani dolar bazlı mutlak... Uluslararası mukayese edilebilir şu anda elimizdeki rakamlar dolar bazlı rakamlar. Oralarda da, 1 doların altında dünyada biliyorsunuz 1 milyara yakın insan var, günlük harcaması 1 doların altında olan, Türkiye'de bu sıfır. 2,15 dolar da sıfıra yakın.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Bakan, Afrika ülkeleri onlar, kendimizi onlarla mı kıyaslayacağız? Ama onlar çok geniş.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Yok, yok, işte bakın 1 milyara yakın insan evet bu durumda yani. Dünyada 1,2 milyarmış hatta, bakın TÜİK Başkanımız söylüyor. Dünya nüfusunun yüzde 50'si de 2,15 doların altında. Türkiye, çok şükür, o durumları aşmış bir ülke. Üst orta gelir grubunda bir ülke ve yakın süreçte de yüksek gelir grubuna girmeyi hedefleyen bir ülke.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Gelir testi sonuçları size geliyor mu Sayın Bakan?

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Onlar daha uygulamaya dönük şeyler.

Şimdi, sosyal destek vermek üzere yaptığınız çalışmalarda yoksulluğu da çok karıştırmayalım. Şimdi uluslararası anlamda yoksul olan insan sayısı sosyal destek verilen insan sayısı farklı şeyler. Siz, bir sosyal devlet olmanın gereği olarak, 10 milyon insana da, 20 milyon insana da birtakım destekler verebilirsiniz; öğrencilere burs verirsiniz, kömür dağıtırsınız, başka faaliyetler yürütürsünüz ama uluslararası anlamda yoksul insan sayısını hesaplamak farklı bir şeydir ve orada da Türkiye şu anda çok çok iyi noktalara gelmiş durumda. İkisini birbirine karıştırmamak gerekir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 114

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Hane halkı gelirleri, vesaire...

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Hanehalkı borçlarının tespit edilmesiyle ilgili millî gelir hesapları konusunda, bu borçluluk durumları vesaire bu konularla ilgili millî gelir hesapları konusunda kapsamlı bir çalışmayı yine TÜİK yürütüyor. O çalışmanın neticesinde, inşallah, dediğiniz daha ileri hesaplamaları yapmak mümkün olur. Siz de sürekli bunu gündeme getiriyorsunuz. Teşekkür ederiz, bir motivasyon da oluyor TÜİK için.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Ne zaman tamamlanıyor, var mı böyle bir program?

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – 2015'i hedefliyoruz bu çalışmaların tamamlanması konusunda. Çünkü çok kapsamlı, sizin de bildiğiniz gibi, bayağı bir hazırlık gerektiren çalışmalar.

Sayın Kuşoğlu, enflasyon sepeti, birtakım bilgiler, Başkanımızdan istedi. Tabii ki her zaman hazırız.

Ayrıca TÜİK güzel bir şey yaptı, onu da bu vesileyle vurgulamak isterim: Enflasyon sepetindeki bütün ürünler ve bunların ağırlıklarını şeffaf bir şekilde İnternet sitesine Birol Bey konuyor değil mi bunlar? Enflasyon sepetine konulan bütün 437 tane ürünü ağırlıklarına göre, TÜİK -geçen yıl ilk defa başladı- herhâlde- şeffaf bir şekilde bunu web sitesinden yayınlıyor gizlisi saklısı yok. Hanehalklarıyla ilgili yaptığımız çalışmalardan çıkan sonuçlar bunlar zaten. O ağırlıklar neyse, enflasyonu da başta onları ilan edip ona göre hesaplıyoruz. Tabii, broşürleri de, ayrıca, Başkanımız sizlere gönderecek.

Sayın Sarı “2023 hedefleri tutacak mı, ortalama büyümemiz ne olmalı?” diye sordu.

Şimdi, 2023’le ilgili az önce güzel bir şey söylendi. Gerçekten, lineer bakmamamız lazım. Bugün, mesela, bu sene, inşallah, 800 milyar doların üzerinde bir ekonomimiz olacak. 2002 yılında 230 milyar dolardı. 2002 yılında burada tartışıyor olsak ve “2013’te 820 milyar dolar bir millî gelirimiz olacak.” densesydi, belki bu da hayal olarak görülebilirdi.

HALİDE İNCEKARA (İstanbul) – Hayaldi gerçek oldu Sayın Bakan.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bakan, ekonomimiz 2,2 trilyon dolar şu anda, şu anda, dünyanın 10’uncu büyük ekonomisiyiz.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Şeyi söylüyorum ben, sıralamadan ziyade miktarlar üzerinden şimdi konuşuyorum.

Şimdi, şöyle bakmak lazım bence de, ben, doğrusu o bakıştan yanayım. Bu tür orta uzun vadeli hedeflerde lineer değil, bir sıçrama perspektifi içinde bakmak lazım, belli paradigmaların değişimiyle birlikte varsayarak bakmak lazım. Burada da doğrusu, bir taraftan dediğiniz gibi çözüm süreci gibi bir süreci önemsiyorum ben doğrusu bu süreçte. Enflasyonu düşürmüş bir ülke olmanın getireceği avantajları önümüzdeki süreçte daha fazla göreceğiz, bu yine önemli bir faktör. Geçmişte, maalesef, enflasyonu yenmek için çok uğraştık, önümüzdeki dönem tek haneli enflasyonla büyüyecek bir ülke olacağız, bunun rantını önümüzdeki dönemde hep birlikte daha fazla göreceğiz.

AR-GE’ye bu son on yıllık dönemde çok ciddi yatırımlar yaptık ama bunlar henüz meyvelerini tam olarak vermedi, bunlar uzun vadeli yatırımlar, eğitime ve AR-GE’ye yaptığımız yatırımlar. Bu önümüzdeki on yıllık süreçte hiç tahmin edemeyeceğimiz bir yerden, belki hiç tahmin edemeyeceğimiz bir üniversiteden birtakım gelişmeler çıkacak, ürünler ortaya çıkacak. AR-GE konusundaki sonuçları da ben önümüzdeki dönem için önemli bir potansiyel olarak görüyorum.

Yine, dünya konjonktürü de bugünkü kadar orta vadede kötü olmayacak diye varsayıyorum doğrusu. Avrupa Birliği bugün çok kötü durumda. Kaç yıldır görüyoruz, büyüyemiyor, gelecek yıl sıfırın biraz üstünde olmayı iyi bir büyüme sayıyor. Şimdi, bu krizin de orta uzun vadede dünya konjonktüründe bu krizin de aşılabileceğini, Avrupa’nın özellikle -daha nispi olarak söylüyorum- daha iyi bir konumda olacağını varsayabiliriz diye düşünüyorum.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – 2019’dan önce bir büyüme beklenmiyor mu?

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Orta Doğu’da çok ciddi siyasal çalkantılar yaşadığımız bir dönemden geçiyoruz. Türkiye, bu son yıllardaki büyümesini bu çalkantılı ortam içinde gerçekleştiriyor. Orta vadede yine siyasi dengelerin belli oranda oturacağını varsayabiliriz.

Yine, reformlar... Türkiye reformlara devam etmek durumunda, yapısal reformlara devam etmek durumunda. Reform yorgunu olmadan bu değişiklikleri yaptığımız sürece Türkiye’nin çok farklı bir büyüme ivmesini yakalayabileceğini düşünüyorum.

Demografik fırsat penceremiz yine devam ediyor ve epey bir süre bu fırsat penceresinden de yine Türkiye yararlanmaya devam edecek. Bakın, son yıllarda neredeyse her yıl 1 puana yakın iş gücüne katılım oranında artışlar görüyoruz.

Bütün bunlarla birlikte baktığımızda, ben 2023 hedeflerini evet iddialı ama gerçekleştirilebilir hedefler olarak görüyorum.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ortalamamızı...

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Büyüme açısından da baktığımızda, şimdi, 2023 tabii dolar bazında ifade ettiğimiz rakamlarda büyüme, kur veya dolar enflasyonu, üçüyle birlikte bakmak durumundasınız. Büyüme olarak baktığımızda yüzde 5,5, yüzde 6’lara yakın bir büyümeyi Türkiye sağlamak durumunda. Orta ve uzun vadede yüzde 5-6 büyümeleri yakalamak durumunda. Diğer taraftan, işte kur verimlilik artışlarıyla uzun vadede yine gelişmekte olan ülkelerin kurda birtakım nispi olarak iyi durumda olacağını biliyoruz, geçmiş tecrübelerden de biliyoruz. Gelişmekte olan

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 115

Ülkeler üst gelir gruplarına geçerken verimlilik artışlarının yansımaları olacağını biliyoruz, servete bunun yansıtacağını biliyoruz. Diğer taraftan, tabii, dolar bazında bir enflasyon da var, onun da getireceği bir etki olacak.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yani “Kur artmadan yüzde 6’lık büyümeyle 10 büyük ekonomi arasına gireceğiz.” diyorsunuz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – 10 büyük ekonomiden biri olacağız diyorsunuz yüzde 6’lık büyümeyle.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Dolayısıyla yüzde 6’ya yakın ortalama büyümeyle Türkiye’nin 2023 yılında 25 bin dolar hedefine ulaşabileceğini düşünüyoruz.

10 büyük ekonomi arasına girme hedefimiz var ama bu tabii başkalarının performansıyla da ilgili. Türkiye bu hedefleri koymak durumunda. Buna bir yıl önce ulaşırsınız, iki yıl sonra ulaşırsınız; şu yolla, bu yolla ulaşırsınız ama bu iddialı hedefleri Türkiye’nin koruması gerekir diye düşünüyorum.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Yüzde 6’yla imkânsız Sayın Bakanım, buna siz de inanmıyorsunuz. Yüzde 6’lık büyümeyle buna ulaşmanız imkânsız.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Diğer taraftan, Sayın İnc Kara’nın teknoloji üretme konularına, üstün zekâlılara yaptığı vurgular var, “Burada Kalkınma Bakanlığı nasıl bir rol alabilir, tasarımına girebilir mi? dedi. Bunu tartışalım gerçekten ne yapabiliriz diye. Genel makro bazı politikalar anlamında Kalkınma Bakanlığının bir rol üstlenebileceğini ben düşünüyorum ama uygulamaya tabii takdir edersiniz ki çok fazla girmeden.

Planlamada takip nasıl oluyor, izleme değerlendirme? Şimdi, şöyle bakmak gerekir diye düşünüyorum ben. Yani, bir plan yaptığımız zaman bunun yüzde 100, her zaman gerçekleşmesi mümkün değil ama hedefi olmayan insanlar gibi hedefi olmayan ülkelerin de boşlukta çok daha kaynakları az üretken kullanacağını da düşünmek durumundayız. Planların olmazsa olmaz bir parçası izleme-değerlendirme mekanizması. Son dönemlerde biz buna büyük önem veriyoruz doğrusu. Son hazırladığımız planda da bir izleme sistemini ortaya koymuş durumdayız, belli periyotlarla bütün kurumlarımızdan bu hedeflerle ilgili çalışmalarını isteyeceğiz, bunu da Bakanlar Kurulumuza raporlayacağız. Yalnız, burada tabii bir taraftan da toplumsal bir izleme, siyasi sahiplenme önemli. Bu da hazırlanma sürecinden uygulanmasına kadar katılımcılığın en geniş anlamda kullanılmasına bağlı. Son planda da doğrusu buna çok büyük önem verdik. 10 binin üzerinde katılımcının buraya katkısını aldık. Bu katılımcılığın da ben uygulamayı güçlendireceğini, sahiplenme yoluyla güçlendireceğini düşünüyorum.

Sayın Denizli kalkınma ajanslarının yapısı ve fonksiyonuyla ilgili bir soru sordu. Burada doğrusu bir taraftan da ben şunu düşünüyorum. Bakın, bu yenilikçi yapılar bir süre çalışmalı, eksiklerini gözlemlemeliyiz ama sürekli bir şekilde hani daha yeni yeni iş yapmaya başlayan kurumların yapısal değişikliğe uğramasının ne kadar doğru olacağından emin değilim doğrusu ama bir taraftan da bunları tartışıyoruz, “Neler yapılabilir?” diye konuşuyoruz. Bunları, yapılacakları elbette biriktirmeliyiz ama böyle her sene yapısal değişiklikler bu tür yeni kurumsal yapılarda çok da sağlıklı da olmayabilir. Bir taraftan da şunu tabii ki biz de düşünüyoruz: Zamanla kalkınma kurumlarını daha fazla güçlendirmek, kalkınma kurumlarının yönetim kurullarına daha fazla katkıda bulunacağı bir yapıyı oluşturmak, yerel aktörlerin daha fazla inisiyatifini artırmak. Bunlar bizim de hedeflerimiz ama bu hedeflere belli bir süreç içinde ulaşmayı da öngörüyoruz.

Kalkınma ajanslarını ben doğrusu çok başarılı buluyorum. Bakın, yeni kurumsal yapılar olmalarına rağmen çok aktörlü... Yani böyle kolay değil, hani bir tane merkezî idare kuruluşu olur, bir tane patron olur, işler yürür ama burada çok aktörlü bir yapı var, bu da güzel bir şey aslında. Yerel yönetimler burada, merkezi idare valiler kanalıyla orada, özel sektör yönetim kurulunda; kalkınma kurulunda, sivil toplum, üniversite, bütün her kesim var ve ilk defa yerel düzeyde kalkınmayla ilgili bütün aktörleri bir araya getiren bir platform oluştu. Bu bile başlı başına bir değer bence Türkiye için. İlk defa yerel düzeyde bütün aktörleri bir araya getiren... Farklı siyasi görüşte insanlar var orada, yönetim kurulunda, farklı bakış açısına sahip insanlar var ve ortak karar alma süreçlerine dâhil oluyor bunlar. Bu, Türkiye için bir yenilik. Bu yeni yapıları daha güçlenmeden öldürmememiz lazım. Aksine, olumlu yönde eleştirerek geliştirmemiz lazım diye düşünüyorum, güçlendirmemiz lazım. Burada da biz de dediğim gibi birtakım hazırlıklar, çalışmalar yapıyoruz. Ajansları sadece hibe dağıtan yapılar olarak düşünmememiz lazım. Az önce “hayaller” dediniz. Ajansların en önemli fonksiyonlarından bir tanesi bence yerel düzeyde insanların hayal kurmasını sağlamak, geleceği tasarımlarını sağlamak, hedef birliği oluşturmalarını sağlamak. Buna yerel düzeyde de ulusal düzeyde de ihtiyacımız var bizim. Ortak birtakım hedefler, yüzde 100 olmayabilir ama en geniş anlamda bir konsensüs oluşturmak kalkınma için de son derece önemli. Ajanslarımızın yaptığı analizler, raporlar, çalışmalar, yöreyle ilgili bilgi zeminini güçlendirmesi bence çok daha değerli, verdikleri birtakım proje desteklerinden çok çok daha değerli. -insanları fert fert düşündüğümüzde de bölgeler için de bence bu geçerli- ne kadar iyi tanırırsanız kendinizi o kadar iyi geliştirirsiniz. Bir bölge de kendini ne kadar iyi analiz ederse, ne kadar iyi tanırsa, artırıyla eksileriyle, o kadar iyi gelişme stratejileri ortaya koyar. Ajanslarımızın bu anlamda ciddi katkıları olduğunu düşünüyorum.

Elbette hayal kurmalıyız, Kalkınma Bakanlığında da hayal kuran bir kadromuz var şüphesiz ama bizim görevimiz hayalleri hedeflere dönüştürmek. Hayalleri hayal olarak bırakırsanız bu başka bir alanın konusu olur. Bizim görevimiz hayalleri gerçekleştirilebilir hedeflere dönüştürmek, daha sonra da o hedeflere ulaşmak için stratejiler geliştirmek. Bu konuda da yoğun bir çalışma içinde olduğumuzu ve sürekli bu konularla ilgilendiğimizi vurgulamak isterim ama çok

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 116

haklısınız her şey hayallerle başlıyor, hayaller de özgürlükle başlıyor, insanların özgür olduğu, fikirlerini özgürce ifade ettikleri ortamlarla oluşuyor; diğer türlü, hayaller, biraz insanların kendi zihinlerinde kalıyor. Dolayısıyla kalkınmada biz hep bunu vurguluyoruz: Özgürlükle birlikte, demokrasiyle birlikte kalkınma, temel hak ve hürriyetlerle birlikte kalkınma. Bunların olduğu bir ortamda, özgürlük ortamında insanların tartıştığı, konuştuğu ama birbirlerine tabii ki hakaret etmediği ortamlarda gelişme olur, kalkınma olur, yenilik olur, teknoloji gelişir, yeni kurumsal yapılar gelişir. Kalkınmanın erken aşamalarında belki bu olmayabilir, yani bir Çin’de, bir başka ülkede olmayabilir ama siz orta gelirden üst gelire çıkmaya çalışan bir ülke iseniz demokrasi olmadan kalkınmayı başaramazsınız, hukuk devletinizi güçlendirmeden, temel hak ve özgürlükleri güçlendirmeden kalkınmayı başaramazsınız. İnsanlar hayal de kuramazlar o zaman. Dolayısıyla biz bu planda da, Onuncu Plan’da da buna özel bir vurgu yaptık doğrusu. Dünyada da “sürdürülebilir kalkınma” dediğimiz bir kavram var ve üç temel ayak üzerine oturuyor. Birincisi, ekonomik büyüme; bunu sağlamak zorundayız bir şekilde, büyümeden olmuyor. İkincisi, sosyal dengeler; işte, gelir dağılımı, bölgesel adaletsizlikler, fırsat eşitliği, vesaire. Üçüncüsü; çevresel boyut, nesiller arası denge, kaynaklarımızı gelecek nesillere bırakabilmek, onlara da imkânları aktarabilmek. Ama ben doğrusu bütün uluslararası ortamlarda da bunu dile getiriyorum. Türkiye’den bunu dile getirmemizi de çok takdir ettiklerini de vurgulamak isterim. Dördüncü bir boyut eklenmesi gerektiğine inanıyorum ben. Sürdürülebilir kalkınma kavramına dördüncü bir boyut eklenmeli, o da temel hak ve hürriyetler, demokrasi vurgusu; “yönetişim” diyebilirsiniz, “hukuk devleti” diyebilirsiniz. Bu boyut olmadan diğer üç boyutun da ileri düzeye çıkması mümkün değil. Dolayısıyla bu dördüncü boyutu yani demokrasi boyutunu da ilave ederek sürdürülebilir kalkınmayı tarif etmek durumundayız. Bazı arkadaşlarımız “Kalkınma Bakanlığı her şeyle ilgili” diyorlar; hakikaten öyle her şeyle ilgiliyiz ama ilgi düzeyimiz bakanlıklar ve onu ...

HALİDE İNCEKARA (İstanbul) – Seviyeli bir ilginiz var.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) - ... bütüncül bir şekilde bakmak durumundayız biz, değişik alanlar arasındaki entegrasyonu gözetmek durumundayız. Her ülkede böyle bir kuruma ihtiyaç var. Bunu şu kurum yapar, bu kurum yapar ama her ülkede daha bütüncül bir bakışa ihtiyaç var; değişik alanlar arasındaki ilişkileri, etkileşimi görecektir, bunları daha bütüncül bir çerçeveye oturtacak bir kuruma ihtiyaç var. Kalkınma Bakanlığı bunu yapmaya çalışıyor kalkınma planlarıyla, Orta Vadeli Program’la, yıllık programlarla. Her şeyle de bu anlamda ilgili olmak durumundayız ama ilgi düzeyimiz elbette uygulama aşamasına gittikçe azalıyor. Her kurum kendi alanında uzman, kendi özel alanıyla ilgili politikaları elbette her kurum kendisi yürütüyor. Devlet Su İşleri sulamaları yapıyor, Sağlık Bakanlığı sağlık hizmetlerini sunuyor, başka bakanlıklar başka işleri yapıyorlar. Bizim görevimiz de bunlar arasındaki ilişkileri güçlendirmek, bir taraftan da bölgesel düzeye dönük daha etkili politikalar oluşturmak, başka kurumların yapmadığı, boşluk gördüğümüz alanlarda da uygulamaya girmek. İşte, SODES programını biz yürütüyoruz, belki ileride başka kuruma devredebiliriz. Şu anda yenilikçi bir program olarak yürütüyoruz. KÖYDES’e destek veriyoruz, SUKAP’ı biz geliştirdik ama devrettik, İller Bankasına devrettik. Yani bu tür programları, uygulamaya dönük işleri de model olarak geliştiriyoruz ama zaman içinde başka kurumlara devrediyoruz, bunu da yapmaya devam edeceğiz. Bölgesel gelişmede biraz daha fazla uygulamanın içindeyiz diyelim. O alan da bizim biraz böyle çok önem verdiğimiziz, asli bir alan ve yatay bir konu olduğu için yine bölgesel kalkınma da bir tek kurumun yapabileceği bir iş değildir. Mekânda her şeyi bir anda görmeyi gerektiren bir politika alanıdır, yatay bir politika alanıdır. Dolayısıyla bu alana doğrudan müdahil oluyoruz bölge idarelerimizle, kalkınma ajanslarımızla.

Diğer birçok soru vardı, onlara yazılı olarak...

BAŞKAN – Evet, süremiz de kalmadı; toparlayabilir miyiz Sayın Bakan?

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Başka vesilelerle inşallah arkadaşlarımızın bu sorularına da cevap vermeye gayret ederiz.

HALİDE İNCEKARA (İstanbul) – Plan ve Bütçeyi bir yemeğe davet edin Bakanlıkta Sayın Bakanım.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Her zaman hazırız.

MUSA ÇAM (İzmir) – GAP sözünüzü yerine getirmediniz Sayın Bakanım.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – O konuda şunu söyleyeyim; biz bir tarih verdik fakat sonradan Plan ve Bütçe Komisyonunuz uygun olmadı. Önce “olur” denildi, sonra iptal edildi doğrusu ama her zaman uygun bir zamanda GAP gezisi de ayarlayabiliriz, Bakanlıkta da her zaman için bekleriz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Başkanım, bütçe bittikten sonra olabilir mi?

BAŞKAN – Olmaz, yerel seçimlerden sonra.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Baharda, yerel seçimlerden sonra...

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Baharda daha iyi olur tabii.

HALİDE İNCEKARA (İstanbul) – Ben de gelebilir miyim efendim?

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Memnuniyetle.

Peki, ben tekrar bütün Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerine çok çok teşekkür ediyorum katkılarından dolayı ve herkese iyi akşamlar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanımıza bu kapsamlı açıklamalarından dolayı çok teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, bütçeler üzerindeki görüşmeler böylece tamamlanmıştır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 117

BAŞKAN – Kalkınma Bakanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

PROGRAMLAR

(Kalkınma Bakanlığı 2014 yılı bütçesi ve 2012 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Türkiye İstatistik Kurumu bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Türkiye İstatistik Kurumu 2014 yılı bütçesi ve 2012 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2014 yılı bütçesi ve 2012 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2014 yılı bütçesi ve 2012 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2014 yılı bütçesi ve 2012 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2014 yılı bütçesi ve 2012 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Böylece gündemimizin birinci bölümünde bulunan bütçe ve kesin hesaplar oylanmış ve kabul edilmiştir.

Sayın Bakanımıza, tüm Kalkınma Bakanlığı personeline, Maliye, Sayıştay ve diğer bakanlıklara ve Komisyon üyelerimize çok teşekkür ediyorum.

Yarın saat 10.00'da bir araya gelmek üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 01.00